

KARŞILAŞTIRMALI İDARİ GÖZETİME ALTERNATİFLER RAPORU

UYGULAMA ÖRNEKLERİ

Aralık 2022

Bu proje Avrupa Birliği ve
Avrupa Konseyi tarafından
finanse edilmektedir

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Bu proje Avrupa Konseyi
tarafından yürütülmektedir

KARŞILAŞTIRMALI İDARİ GÖZETİME ALTERNATİFLER RAPORU

AVUSTURYA

BİRLEŞİK KRALLIK

HOLLANDA

KANADA

UYGULAMA ÖRNEKLERİ

Original: *Comparative Research Report on Alternatives to Detention: Practical Examples from Austria, Canada, the Netherlands, the United Kingdom*

Bu rapor, Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyinin mali desteğiyle hazırlanmıştır. Burada ifade edilen görüşler hiçbir şekilde tarafların resmi görüşünü yansıtmamaktadır.

Metin bütünlüğünün korunması, alıntılanan kısmın bağlamı dışında kullanılmaması, eksik bilgi aktarmaması veya metnin doğası, kapsamı veya içeriği yönünden okuyucuyu yanlış yönlendirmemesi ve ticari amaçlarla kullanılmaması koşuluyla 500 kelimeye kadar alıntı yapılabilir. Kaynak metin daima “©Avrupa Konseyi, 2022” şeklinde belirtilmelidir. Bu yayının bir kısmının veya tamamının yeniden basılması/ tercüme edilmesine ilişkin tüm diğer talepler Avrupa Konseyi İletişim Müdürlüğü’ne (F-67075 Strasbourg Cedex veya publishing@coe.int) iletilmelidir.

Bu yayına ait tüm diğer talepler Avrupa Konseyi İletişim Müdürlüğü’ne (F-67075 Strasbourg Cedex veya publishing@coe.int) iletilmelidir.

Kapak tasarımı ve düzeni: Kurtuluş Karaşın

Kapak fotoğrafı: © Shutterstock/1200154189

© Avrupa Konseyi, Aralık 2022.

Tüm hakları saklıdır. Lisans sahibi belirli koşullar altında Avrupa Birliği’dir.

İçindekiler

Kisaltmalar.....	6
1 İdari Gözetime Alternatiflere İlişkin Giriş, Bağlam ve Avrupa Konseyi Standartları.....	7
1.1 Giriş.....	7
1.2 Raporun Konusu ve Sınırları.....	7
1.3 Kapsam.....	8
1.4 Tanımlar.....	8
1.4.1 İdari Gözetim.....	8
1.4.2 İdari Gözetime Alternatifler.....	9
1.5 Metodoloji.....	10
1.6 Avrupa Konseyinin İdari Gözetime Alternatiflere İlişkin Standartları.....	10
1.6.1 Özgürlük Hakkı.....	10
1.6.2 Özgürlük Hakkı Bakımından Kabul Edilebilir İstisnalar.....	11
1.6.3 İdari Gözetime Alternatiflerin Uygulanmasında Dikkate Alınacak Hususlar.....	12
1.6.4 Çocuklar.....	14
1.6.5 Sığınmacılar.....	15
1.6.6 Özel Tıbbi İhtiyaçları Olanlar (Hamile Kadınlar Dahil).....	16
1.6.7 LGBTİ Kişiler.....	16
1.6.8 Vatansız Kişiler.....	16
1.6.9 İnsan Ticareti Mağdurları.....	17
1.6.10 İşkence, Kötü Muamele ve/veya Aile İçi Şiddet Mağdurları.....	17
1.7 İnsan Onurunun Korunması.....	18
2 İdari Gözetime Alternatifler.....	20
2.1 Genel Bakış.....	20
2.1.1 Avusturya.....	20
2.1.2 Birleşik Krallık.....	23
2.1.3 Hollanda.....	24
2.1.4 Kanada.....	26
2.2 Düzenli Bildirim.....	31
2.2.1 Avusturya.....	31
2.2.1.1 Kriterler ve Uygulama.....	31
2.2.1.2 Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler.....	31
2.2.2 Birleşik Krallık.....	32
2.2.2.1 Kriterler ve Uygulama.....	32
2.2.2.2 Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler.....	37

2.2.3	Hollanda.....	38
2.2.3.1	Kriterler ve Uygulama	38
2.2.3.2	Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler	38
2.2.4	Kanada	39
2.2.4.1	Kriterler ve Uygulama	39
2.2.4.2	Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler	40
2.3	Kefalet/Teminat/Güvence.....	41
2.3.1	Avusturya	41
2.3.1.1	Kriterler ve Uygulama	41
2.3.1.2	Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler	42
2.3.2	Birleşik Krallık	42
2.3.2.1	Kriterler ve Uygulama	42
2.3.2.2	Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler	44
2.3.3	Hollanda.....	44
2.3.3.1	Kriterler ve Uygulama	44
2.3.3.2	Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler	45
2.3.4	Kanada	45
2.3.4.1	Kriterler ve Uygulama	45
2.3.4.2	Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler	47
2.4	Belirli Bir Yerde/Adreste İkamet.....	50
2.4.1	Avusturya	50
2.4.1.1	Kriterler ve Uygulama	50
2.4.1.2	Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler	51
2.4.2	Birleşik Krallık	52
2.4.2.1	Kriterler ve Uygulama	52
2.4.2.2	Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler	53
2.4.3	Hollanda.....	54
2.4.3.1	Belirli Bir Yerde/Adreste İkamet	54
2.4.3.2	Özgürlüğü Kısıtlayıcı Merkez [VBL]’de Kalış.....	55
2.5	Vaka Yönetimi	59
2.5.1	Birleşik Krallık	59
2.5.1.1	Kriterler ve Uygulama	59
2.5.1.2	Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler	61
2.5.2	Kanada	61
2.5.2.1	Kriterler ve Uygulama	61
2.5.2.2	Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler	63
2.6	Elektronik İzleme	63
2.6.1	Birleşik Krallık	63
2.6.1.1	Kriterler ve Uygulama	63
2.6.1.2	Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler	65
2.6.2	Kanada	66
2.6.2.1	Kriterler ve Uygulama	66

2.6.2.2	Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler	67
2.7	Geri Dönüş Danışmanlığı	68
2.7.1	Birleşik Krallık	68
2.7.1.1	Kriterler ve Uygulama	68
2.7.1.2	Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler	70
2.7.2	Hollanda.....	71
2.7.2.1	Kriterler ve Uygulama	71
2.7.2.2	Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler	71
2.8	Belgelere El Konulması	72
2.8.1	Hollanda.....	72
2.8.1.1	Kriterler ve Uygulama	72
2.8.1.2	Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler	72
3	Bildirim Araçları: Uygulanabilirlik, Zorluklar, Çözümler	73
3.1	Avusturya	73
3.2	Birleşik Krallık.....	74
3.3	Hollanda	75
3.4	Kanada	76
4	Koşullara Uymamanın Sonuçları	77
4.1	Avusturya	77
4.2	Birleşik Krallık.....	77
4.3	Hollanda	78
4.4	Kanada	79
5	Ekler	81
Ek I	Avusturya - Alternatif tedbir kararından önce yapılan mülakattan bir kesit.....	81
Ek II	Avusturya - Mali teminata ilişkin yazılı bir karardan (örnek) alıntılar	84
Ek III	Avusturya - Polise bilgi verme yükümlülüğüne ilişkin yazılı karara bağlı olarak sağlanan bilgilerden alıntılar	86
EK IV	Birleşik Krallık - Örnek Koşullu Salıverilme Formu 201	87
EK V	Kanada - Örnek Teminat Formu BSF579	89
EK VI	Kanada - Örnek Teminat Kefaleti Formu BSF507.....	94
EK VII	Hollanda - Yabancılar Yasası Yönergeleri.....	95

Kısaltmalar

ACVZ	Hollanda Yabancılar Konusunda Danışma Komisyonu (Adviescommissie in Vreemdelingenzaken)
AİHS	Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi
AİHM	Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
APA	Avusturya Yabancılar Polisi Yasası
AVR	Destekli gönüllü geri dönüş
BFA	Avusturya Federal Göç ve İltica Kurumu (Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl)
Bkz.	Bakınız
CBSA	Kanada Sınır Hizmetleri Kurumu (Canada Border Services Agency)
CCMS	Topluluk Vaka Yönetimi ve Denetimi
CCR	Kanada Mülteciler Konseyi (Canadian Council for Refugees)
CLO	Topluluk İrtibat Görevlileri
CRC	Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi
CSC	Kanada İslah Hizmetleri (Correctional Services of Canada)
DT&V	Hollanda Geri Dönüş Dairesi (Dienst Terugkeer en Vertrek)
ECSSR	Avrupa Sosyal Haklar Komitesi
EMN	Avrupa Göç Ağı (European Migration Network)
ESC	Avrupa Sosyal Şartı
FPG/APA	Avusturya Yabancılar Polisi Yasası (Fremdenpolizeigesetz)
FPG-DV	Avusturya Yabancılar Polisi Yasasını Uygulama Yönetmeliği (Fremdenpolizeigesetz-Durchführungsverordnung)
FRP	Aile Geri Dönüş Süreci
GİB	Göç İdaresi Başkanlığı
GTAR	Büyük Toronto Bölgesi
GPS	Global Konumlandırma Sistemi
ICE	Birleşik Krallık İçişleri Bakanlığı Göç Uyumluluk ve Yürütme (Ofisi)
IRB	Kanada Göç ve Mülteci Kurulu (Immigration and Refugee Board of Canada)
IRPR	Kanada Göç ve Mülteci Koruma Yönetmeliği
IRPA	Kanada Göç ve Mülteci Koruma Yasası
IRCC	Kanada Göç, Mülteciler ve Vatandaşlık Ofisi
İGA	İdari göçtime alternatifler
LBS	Konum Tabanlı Hizmetler
TBP	Toronto Koşullu Salıverilme Programı
IOM	Uluslararası Göç Örgütü
NIDF	Ulusal İdari Gözetim Çerçevesi (Kanada)
NCMS	Ulusal Vaka Yönetim Sistemi (Kanada)
STK	Sivil toplum kuruluşu
UNHCR	Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği
VRS	Sesli Bildirim Sistemi (Kanada)
YUKK	Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu

1

İdari Gözetime Alternatiflere İlişkin Giriş, Bağlam ve Avrupa Konseyi Standartları

1.1 Giriş

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği [UNHCR] 2020 yılı sonu itibariyle dünya genelinde 82,4 milyon zorla yerinden edilmiş kişi olduğunu bildirmektedir.¹ Göç İdaresi Başkanlığı [GİB] tarafından paylaşılan resmi rakamlar uyarınca bu sayının yaklaşık 4 milyonu Türkiye’de bulunmaktadır.² Bu durum Türkiye’yi dünyada en fazla sayıda yerinden edilmiş kişiye ev sahipliği yapan ülke konumuna getirmektedir. Bu kişiler arasında 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu [YUKK] uyarınca uluslararası koruma başvuru ve statü sahipleri ile geçici koruma statüsüne sahip kişiler bulunmaktadır.

YUKK, Türkiye’nin ilk ulusal iltica yasası niteliğini taşımaktadır. Tüm hükümleriyle yürürlüğe girdiği Nisan 2014’ten bu yana, YUKK’ta, doğası gereği dinamik olan göç ve iltica alanını yönetmek adına çeşitli değişiklikler yapılmıştır. Bu bağlamda 9 Aralık 2019 tarihinde kabul edilen 7196 sayılı Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile YUKK’a yeni bir madde eklenerek [Madde 57/A] idari gözetime alternatif birtakım yükümlülükler getirilmiştir. Yirmi dört aylık bir süre sınırına tabi olan bu yükümlülükler; belirli adreste ikamet etme, bildirimde bulunma, aile temelli geri dönüş, geri dönüş danışmanlığı, kamu yararına hizmetlerde gönüllülük esasıyla görev alma, teminat ve elektronik izlemedir. Bu yükümlülüklerin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenleyen ikincil mevzuat çalışmaları tamamlanarak İdari Gözetime Alternatif Yükümlülüklere İlişkin Yönetmelik, Eylül 2022 itibariyle yürürlüğe girmiştir.

1.2 Raporun Konusu ve Sınırları

İlgili ikincil mevzuatın geliştirilmesi amacıyla GİB, Avrupa Birliği ile Avrupa Konseyi’nin Türkiye’deki Göçmenlerin ve İnsan Ticareti Mağdurlarının İnsan Hakları Açısından Korunmasının Güçlendirilmesi Projesi [Proje] kapsamında, idari gözetime alternatif yükümlülükler [idari gözetime alternatifler] ile ilgili ulusal uygulamalar ve içtihat hukuku üzerine araştırma yapılmasını talep etmiştir. Bu rapor söz konusu araştırmayı konu edinmekte ve dört ülke uygulamasını [Avusturya, Hollanda, Birleşik Krallık ve Kanada] karşılaştırmalı olarak ele almaktadır.

Raporun içeriği dört konuya odaklanmaktadır. Bunlar: 1) Diğer ülke uygulamalarında idari gözetime alternatif tedbirlere yönelik araştırmaların derlenmesi; 2) Söz konusu ülkelerin idari makamları veya yargı organlarının kararları sonucu gerçekleşen uygulamaların insan hakları ilkeleri çerçevesindeki mevcut veya muhtemel sonuçlarının incelenmesi; 3) İdari gözetime alternatif olarak uygulanacak tedbirler hakkında ilgili kişilerin bilgilendirilme yöntemlerinin belirlenmesi; ve 4) İlgili kişiler tarafından idari gözetime alternatif tedbirlere uyulmamasının hukuki ve uygulamaya dönük sonuçlarının incelenmesi.

¹ UNHCR [2020a], “İlk Bakışta Rakamlar”, [<https://www.unhcr.org/en-au/figures-at-a-glance.html>].

² 2 Haziran 2022 tarihi itibariyle geçici koruma faydalanıcısı Suriyelilerin güncel sayısı 3.763.864 iken [Bkz. Göç İdaresi Başkanlığı [GİB]’nın resmi istatistikleri için bkz. <https://www.goc.gov.tr/gecici-koruma5638>], uluslararası koruma başvuru sahibi ve statü sahiplerinin sayısının 320.000 civarında olduğu öngörülmektedir [Bkz. Destekleyici bilgi amacıyla ayrıca bkz. UNHCR Türkiye Bilgi Notu, Şubat 2022 https://www.unhcr.org/tr/wp-content/uploads/sites/14/2022/03/Bi-annual-fact-sheet-2022-02-Turkey-ENG-Final-210322_TR_PL.pdf]

1.3 | Kapsam

Bu rapor **içerik bakımından kapsamı** itibariyle idari gözetime alternatiflere odaklanmaktadır. Rapor kapsamındaki inceleme, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin [AİHS] 5[1]. Maddesinde, AİHS'ye ek 4 No.lu Protokol'ün 2. Maddesinde ve bu maddelerle ilgili olarak Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin [AİHM] içtihadı çerçevesinde öngörülen standartlar rehberliğinde yapılmıştır.

Yukarıda bahsedilen standartların yanı sıra uluslararası ve diğer bölgesel standartlara, AİHM içtihadını veya Avrupa Konseyi standartlarını etkiledikleri ölçüde istisnai olarak yer verilecektir. Araştırmanın sınırlarıyla tutarlı olarak, rapor, Türk makamları tarafından talep edildiği üzere tedbirlere odaklanmaktadır. Araştırma, bu tür tedbirlerin pratikte uygulamasına odaklanmakla birlikte, her bir tedbirin etkinliğinin ayrıntılı bir değerlendirmesinin yapılması bu araştırmanın kapsamı dışındadır.

Raporun **kişi bakımından kapsamı**, düzensiz yollarla bir devletin sınırlarına gelen veya ülkeye girmek isteyen yabancıların yanı sıra, ülke sınırları içinde iken hakkında sınır dışı veya iade işlemi yapılan uluslararası koruma arayan kişilerdir. Bu kişilerin durumuna ilişkin olarak AİHS'nin 5[1](f) Maddesi ve ilgili içtihat dikkate alınmıştır.³

Raporun **coğrafi bakımdan kapsamı**, Avrupa Konseyi Ankara Program Ofisi ve GİB tarafından ortak karar verilen ve yukarıda da belirtilen dört ülke [Avusturya, Hollanda, Birleşik Krallık ve Kanada] ile sınırlandırılmıştır.

1.4 | Tanımlar

1.4.1 | İdari Gözetim

AİHS'nin 5. Maddesi bir idari gözetim tanımı içermemektedir. Ancak, özgürlük ve güvenlik hakkının istisnaları "özgürlükten yoksunluk" olarak nitelendirilmektedir. 5. Madde uygulaması, sadece belirli bir tutulma yerini dikkate almamakta, bağlamsal bir yaklaşım benimsemektedir. AİHM içtihadı, ilgili bireyin somut durumundan başlayarak ve daha sonra bir dizi kriteri [tedbirin türü, süresi, etkileri ve uygulama şekli gibi] dikkate alarak, özgürlükten yoksun bırakmanın meydana gelip gelmediğini⁴ belirlemek için özerk bir yaklaşım benimsemiştir.⁵ AİHM, "özgürlükten yoksun bırakılma ve özgürlüğün kısıtlanması arasındaki farkın, [eylemin]⁶ doğası ya da esası değil, sadece derecesi veya yoğunluğu olduğunu" belirtmiştir.⁷ AİHM, kişiye uygulanmış olan kısıtlamaların birikimsel [yani bir bütün olarak] etkilerine bakmaktadır.⁸

³ Bkz. aşağıda bölüm 1.6

⁴ *H.L./Birleşik Krallık*, No. 45508/99, 5 Ekim 2004, paragraf 90; *H.M./İsviçre*, No. 39187/98, 26 Şubat 2002, paragraf 48; *Creangă/Romanya*, No. 29226/03, 23 Şubat 2012 [BD], paragraf 92. Bununla birlikte, Büyük Daire'nin *Ilias ve Ahmed/Macaristan*, No. 47287/15, 21 Kasım 2019 [BD] paragraf 236'daki, *makamların* başvuruların koşullarını karakterize etmelerine atıfta bulunarak özerk yaklaşımı nitelendiren gözlemlerine dikkat ediniz.

⁵ *Guzzardi/İtalya*, No. 7367/76, 6 Kasım 1980, paragraf 92; *Medvedyev ve Diğerleri/Fransa*, No. 3394/03, 29 Mart 2010 [BD], paragraf 73; *Creangă/Romanya*, No. 29226/03, 23 Şubat 2012 [BD], paragraf 91; *De Tommaso/İtalya*, No. 43395/09, 23 Şubat 2017 [BD], paragraf 80.

⁶ Raporu hazırlayanlar tarafından eklenmiştir.

⁷ *Guzzardi/İtalya*, No. 7367/76, 6 Kasım 1980, paragraf 93; ayrıca bkz. *Rantsev/Kıbrıs ve Rusya*, No. 25965/04, 7 Ocak 2010, paragraf 314; *Stanev/Bulgaristan*, No. 36760/06, 17 Ocak 2012 [BD], paragraf 115; *De Tommaso/İtalya*, No. 43395/09, 23 Şubat 2017 [BD], paragraf 80.

⁸ *Guzzardi/İtalya*, No. 7367/76, 6 Kasım 1980, paragraf 95; *De Tommaso/İtalya*, No. 43395/09, 23 Şubat 2017 [BD], paragraf 80.

AİHM içtihadında, transit bölgelerde tutulan sığınmacıların, transit bölgenin bir havalimanı transit bölgesi⁹ mi yoksa bir kara sınır transit bölgesi mi olduğuna bağlı olarak özgürlükten yoksun bırakılmanın gerçekleşip gerçekleşmediğine ilişkin farklılıklar ortaya çıkmıştır.¹⁰ AİHM, yakın zamanda, transit bölgeler ve kabul/tutulma merkezlerinde yabancıların özgürlüklerinin kısıtlanması ile özgürlüklerinden yoksun bırakılması arasındaki ayrımı belirlemek için faktörleri şu şekilde sıralamıştır: “i) başvuruçuların bireysel durumu ve kendi tercihleri, ii) ilgili ülkenin geçerli yasal rejimi ve amacı, iii) özellikle başvuruçuların, işlemlerin tamamlanmasını beklerken geçen sürenin amacı ve bu kişilerin yararlandıkları usuli koruma ışığında, ilgili sürenin uzunluğu ve iv) başvuruçulara uygulanan veya onların maruz kaldıkları fiili kısıtlamaların niteliği ve derecesi [...]”¹¹

1.4.2 | İdari Gözetime Alternatifler

İdari gözetime alternatifler, hem dar anlamda [idari gözetimin meşru bir temelini olması, somut vakada gerekçelendirilebilmesi, daha az kısıtlayıcı tedbirlerin kullanılabilmesi ya da kullanılmasının gerekli olması] hem de geniş anlamda [“devletlerin göç sürecini yönetmek için kullandıkları, yetersiz kalan ancak tipik olarak bazı kısıtlamalar içeren bir dizi politika ve uygulamalar”] özgürlüğü kısıtlayıcı olmayan tedbirler şeklinde anlaşılmaktadır.¹² Avrupa Konseyi bağlamında, idari gözetime alternatiflerin kapsamlı bir tanımı yoktur. Bunun yanında AİHM, “*une mesure moins sévère [daha hafif bir tedbir]*”¹³ ve “idari gözetimden daha az zorlayıcı [...] alternatif bir tedbir” ifadelerini kullanmıştır.¹⁴ Parlamenterler Meclisi, “idari gözetime alternatifler” şeklinde,¹⁵ Bakanlar Komitesi ise “özgürlüğü kısıtlayıcı olmayan tedbirler”¹⁶ veya “alternatif ve özgürlüğü kısıtlayıcı olmayan tedbirler” ve çocuklarla ilgili olarak “alternatif ve özgürlüğü kısıtlayıcı olmayan bakım düzenlemeleri” şeklinde tanımlamalar kullanmaktadır.¹⁷

⁹ *Amuur/Fransa*, No. 19776/92, 25 Haziran 1996 kararının 48. paragrafında Mahkeme, “sığınmacıların sığınma talep ettikleri mahkemeyi gönüllü olarak terk edebilmelerinin mümkün olduğu gerçeğinin, özgürlüğün kısıtlamasını dışlamadığına” karar vermiş, ayrıca, sığınmacıların bu terk etme imkânının, “sığınma talep ettikleri ülkede bulmayı bekledikleri koruma ile karşılaştırılabilir bir koruma sunan başka bir ülkenin onları kabul etme eğiliminde veya buna hazır olmaması hâlinde, teorik hâle geleceğini” gözlemlemektedir. Mahkeme, yaklaşımını *Z.A. ve Diğerleri/Rusya*, No. 61411/15 ve diğer 3’ü, 21 Kasım 2019 [BD] kararında değiştirmiştir.

¹⁰ *Ilias ve Ahmed/Macaristan*, No. 47287/15, 21 Kasım 2019 [BD] kararında Mahkeme, *Amuur*’u bir “kriz durumu” ışığında [paragraf 228] “pratik ve gerçekçi” bir yaklaşım [paragraf 213] sergileyerek ayrı tutmuştur. Mahkeme, başvuruçuların sadece “yetkililerin işlemleri aracılığıyla gidebilecekleri ve başvuruçuların iradesine bağlı olmadığı” *Amuur*’daki koşulların aksine, başvuruçuların Macaristan’dan Sırbistan’a sınır boyunca geri yürüyerek idari gözetimi sona erdirebildiklerine hükmetmiştir [paragraf 240].

¹¹ *Ilias ve Ahmed/Macaristan*, No. 47287/15, 21 Kasım 2019 [BD], paragraf 217; *Z.A. ve Diğerleri/Rusya*, No. 61411/15 ve diğer 3’ü, 21 Kasım 2019 [BD], paragraf 138.

¹² UNHCR [2013], *İdari Gözetime Alternatifler Üzerine Deneyisel Araştırma: Toronto ve Cenevre’de Sığınmacıların ve Mültecilerin Algıları*, Haziran, PPLA/2013/02, UNHCR, Cenevre, s.10.

¹³ *Yoh-Ekale Mwanje/Belçika*, No. 10486/10, 20 Aralık 2011, paragraf 124.

¹⁴ *A.B. ve Diğerleri/Fransa*, No. 11593/2, 12 Temmuz 2016, paragraf 124.

¹⁵ Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi [2010], *Avrupa’daki sığınmacıların ve düzensiz göçmenlerin idari gözetimlerine ilişkin 1707 [2010] sayılı Karar*, 28 Ocak, paragraf 8; Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi [2014], *Çocuklara yönelik idari gözetime alternatifler hakkında 2020 [2014] sayılı Karar*, 3 Ekim.

¹⁶ Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi [2005], *Zorunlu Dönüşle İlgili Yirmi Rehber İlke*, Delegeler Komitesinin 925. Toplantısı, 4 Mayıs, Rehber İlke 6[1].

¹⁷ Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi [2003], *Sığınmacıların idari gözetim tedbirlerine ilişkin üye devletlere Bakanlar Komitesinin Rec[2003]5 sayılı Tavsiye Kararı*, 16 Nisan, paragraf 6 ve 23.

1.5 | Metodoloji

Rapor kapsamında incelenen ülkelerden uzmanlar, araştırma bulgularını, tek bir belgede derlemeyi sağlamak için [Avrupa Konseyi standartları da dâhil olmak üzere] kararlaştırılan bir format doğrultusunda sunmuşlardır.

Avrupa Konseyi standartları ile ilgili olarak, Avrupa Konseyi'nin *Göç Bağlamında İdari Gözetime Etkili Alternatiflerin Hukuki ve Pratik Yönleri*¹⁸ başlıklı analizi ve söz konusu belgede sunulan ilgili içtihat ve standartların gözden geçirilmesi, güncellenmesi, geliştirilmesi ve özetlenmesi bu bölüm için temel teşkil etmiştir. Bu yaklaşım, konunun bu belge ve diğer Avrupa Konseyi yayınları ile tutarlı bir şekilde ele alınmasını sağlamak için benimsenmiştir. Söz konusu yaklaşım çerçevesinde, her bir unsur iyice incelenmiş, ayrıntılı hukuki araştırmalar [ilgili akademik literatür ve yakın dönem içtihadı da dâhil olmak üzere] yapılmış ve uluslararası kuruluşlar ile sivil toplum kuruluşlarının ilgili yayınları incelenerek bir masa başı araştırması yürütülmüştür.

Her bir ülke uygulamasına ilişkin bilgiler, ilgili literatür taraması, masa başı araştırması ve ayrıntılı hukuki ve politika araştırmalarının yanı sıra [mümkün olduğunda] ilgili paydaşlarla yapılan görüşmeler ve bu paydaşlardan elde edilen belgelerden derlenen bilgileri içermektedir. İncelenen başlıca materyal, ilgili akademik yayınlar, ulusal politika, mevzuat ve içtihadın yanı sıra sivil toplum kuruluşu raporlarından oluşmaktadır. Araştırma bulguları, tematik olarak düzenlenmiş ve bu raporda birleştirilmiştir.

1.6 | Avrupa Konseyi'nin İdari Gözetime Alternatiflere İlişkin Standartları

Bu bölüm, Avrupa Konseyi'nin idari gözetime alternatifler konusundaki ilgili standartlarını ortaya koymaktadır. Akış sırası itibarıyla bu bölüm öncelikle özgürlük hakkını ve özgürlük hakkına ilişkin kabul edilebilir istisnaları inceleyecek, ardından idari gözetime alternatifler için gerekli koşulları ve bu alternatiflerin sınırlı sayıda listelenmiş olan hangi kişilere uygulanabileceğine değinecek ve son olarak, özgürlüğü kısıtlamaya varmayan durumlarda, barındırılan kişilerin insan onuruna yakışır muamele görmelerini sağlamak için gereken standartları analiz edecektir.

1.6.1 | Özgürlük Hakkı

AİHS'nin 5. Maddesi, bireyin "devletin keyfi müdahalesine karşı" temel özgürlük hakkını düzenlemektedir.¹⁹ Özgürlük hakkı herkes için geçerlidir.²⁰ Madde 5, devletler için hem negatif hem de pozitif yükümlülükler içermektedir. Devletler, bir yandan özgürlük hakkını ihlal eden eylemlerden kaçınmakla, diğer yandan kamu görevlilerince veya bireyler tarafından gerçekleştirilen müdahalelere karşı, "devletin yetki alanı içerisinde herkes için bu haklara yasa dışı müdahalede bulunulmasına karşı koruma sağlamaya yönelik uygun tedbirleri almakla"²¹ yükümlüdürler.²²

¹⁸ Avrupa Konseyi (2017), *Göç Bağlamında İdari Gözetime Etkili Alternatiflerin Hukuki ve Pratik Yönleri*, 7 Aralık, Avrupa Konseyi ["İnsan Hakları Yönlendirme Komitesi [CDDH] Analizi"]

¹⁹ *Khlaifia ve Diğerleri/İtalya*, No. 16483/12, 15 Aralık 2016 [BD], paragraf 88.

²⁰ *Nada/İsviçre*, No. 10593/08, 12 Eylül 2012 [BD], paragraf 224; *Medvedyev/Fransa* No. 3304/03, 29 Mart 2013 [BD], paragraf 224.

²¹ *El-Masri/"Eski Yugoslav Makedonya Cumhuriyeti"*, No. 39630/09, 13 Aralık 2012 [BD], paragraf 239.

²² *Storck/Almanya*, No. 61603/00, 16 Haziran 2005, paragraf 100-101; *Medova/Rusya*, No. 25385/04, 15 Ocak 2009, paragraf 123.

1.6.2 | Özgürlük Hakkı Bakımından Kabul Edilebilir İstisnalar

Madde 5[1]'in [a] ile [f] bentlerinde yer alan kabul edilebilir istisnalar sınırlı sayıdadır²³ ve bunlar dar bir şekilde yorumlanacak²⁴ olup kapsamı dışında kalan herhangi bir özgürlükten yoksun bırakmanın hukuka aykırı olmasına yol açmaktadır.²⁵

Madde 5, herhangi bir özgürlükten yoksun bırakmanın “yasaların öngördüğü usule uygun olmasını” ve özellikle tutuklamanın veya gözaltına almanın, Madde 5[1](f) uyarınca “hukuka uygun” olmasını gerektirmektedir. AİHM, AİHS’nin “esasen ulusal hukuka atıfta bulunduğunu ve hukukun maddi ve usuli kurallarına uyma yükümlülüğünü ortaya koyduğunu” ifade etmiştir.²⁶ Ancak, sadece ulusal hukuka uyulması, idari gözetimin yine de keyfi olması sonucunu doğurabilir.²⁷ Hukukun niteliği, yani; hukukun üstünlüğü ile uyumlu olması da ayrıca önemlidir.²⁸ Hukukun niteliği, özellikle sığınmacılar açısından, “tüm keyfîlik risklerinden kaçınmak için, uygulanmasında yeterince erişilebilir, belirli ve öngörülebilir”²⁹ olmalıdır.³⁰

Özellikle Madde 5[1](f) ile ilgili olarak iki koşulda özgürlükten yoksun bırakmaya izin verilmektedir: “yabancıların ülkeye izinsiz girişinin önlenmesi” ve “yabancı hakkında sınır dışı veya başka bir ülkeye iade işlemi yapılması”. Madde 5[1](f)’nin her iki ayağı uyarınca, idari gözetimin, ulusal yasanın bir zorunluluk değerlendirmesi öngördüğü hâller³¹ veya çocukları içerdiği durumlar dışında, makul bir şekilde zorunlu olması gerekli değildir.³² Her hâlükârda, idari gözetim keyfi olmamalıdır ve AİHM, keyfi idari gözetimi önlemek için kriterler belirlemiştir.³³

Madde 5[1](f)’nin **ilk ayağı** uyarınca idari gözetim [izinsiz girişi önlemek için], ilgili makamlara teslim olmuş olsalar bile, devletten henüz ülkeye giriş veya ülkede kalış için izin almamış olan göçmenler ve sığınmacılar³⁴ için geçerlidir.³⁵ Bir kişi, devletten ülkeye giriş veya ülkede kalış için izin aldığı anda, Madde 5[1](f)’nin ilk ayağının artık geçerli olup olmadığı ulusal hukuka göre [genel anlamda] bir soru olarak

²³ *Suso Musa/Malta*, No. 42337/12, 23 Temmuz 2013, paragraf 89; *Saadi/Birleşik Krallık*, No. 13229/03, 29 Ocak 2008 [BD], paragraf 63.

²⁴ *Thimothawes/Belçika*, No. 39061/11, 4 Nisan 2017, paragraf 56; *Vasileva/Danimarka*, No. 52792/99, 25 Aralık 2003, paragraf 33.

²⁵ *Khlaifia ve Ors/İtalya*, No. 16483/12, 15 Aralık 2016 [BD], paragraf 88.

²⁶ *Saadi/Birleşik Krallık*, No. 13229/03, 29 Ocak 2008 [BD], paragraf 67.

²⁷ *Saadi/Birleşik Krallık*, No. 13229/03, 29 Ocak 2008 [BD], paragraf 67.

²⁸ *Khlaifia ve Ors/İtalya*, No. 16483/12, 15 Aralık 2016 [BD], paragraf 91; *Amuur/Fransa*, No. 19776/92, 25 Haziran 1996 kararı paragraf 50 ve *Abdolkhani ve Karimnia/Türkiye*, No. 30471/08, 22 Eylül 2009 kararı paragraf 130’dan doğrularak alıntı yapmaktadır.

²⁹ *Longa Yonkeu/Letonya*, No. 57229/09, 15 Kasım 2011, paragraf 120. Farklı bir örnek için bkz. *Z.A. ve Ors/Rusya*, No. 61411/15, 21 Kasım 2019 [BD], paragraf 161.

³⁰ *Rashed/Çek Cumhuriyeti*, No. 298/07, 27 Kasım 2008, paragraf 73; *Amuur/Fransa*, No. 19776/92, 25 Haziran 1996, paragraf 50.

³¹ *Rusu/Avusturya*, No. 34082/02, 2 Ekim 2008, paragraf 54-58; *Muzamba Oyaw/Belçika*, No. 23707/15, 28 Şubat 2017, paragraf 36; *J.R. ve Diğerleri/Yunanistan*, No. 22696/16, 25 Ocak 2018, paragraf 111.

³² Madde 5[1](f)’nin ilk ayağı bağlamında, “ülkeye izinsiz girişin önlenmesi” için bkz. *Saadi/Birleşik Krallık*, No. 13229/03, 29 Ocak 2008 [BD], paragraf 72-73; ikinci ayağının bağlamında “sınır dışı edilmesi veya iade edilmesi amacıyla aleyhinde işlem yapılmakta olan bir kişinin” idari gözetimi için bkz. *A. ve Diğerleri/ Birleşik Krallık*, No. 3455/05, 19 Şubat 2009 [BD], paragraf 164; *Chahal/ Birleşik Krallık*, No. 22424/93, 15 Kasım 1996 [BD], paragraf 112; *Çonka/Belçika*, No. 51564/99, 5 Şubat 2002, paragraf 38; *Rusu/ Avusturya*, No. 34082/02, 2 Ekim 2008, paragraf 52. Bu konuda bkz. Bölüm 1.6.3.1.

³³ Madde 5[1](f)’nin ilk ayağı bağlamında “ülkeye izinsiz girişin önlenmesi” için bkz. *Saadi/Birleşik Krallık*, No. 13229/03, 29 Ocak 2008 [BD], paragraf 74; ikinci ayağı bağlamında bkz. *A. ve Diğerleri/ Birleşik Krallık*, No. 3455/05, 19 Şubat 2009 [BD], paragraf 164; *Chahal/Birleşik Krallık*, No. 22424/93, 15 Kasım 1996 [BD], paragraf 113; *Longa Yonkeu/ Letonya*, No. 57229/09, 15 Kasım 2011, paragraf 134; *Suso Musa/Malta*, No. 42337/12, 23 Temmuz 2013, paragraf 93; *Louled Massoud/ Malta*, No. 24340/08, 27 Temmuz 2010, paragraf 69.

³⁴ *Saadi/Birleşik Krallık*, No. 13229/03, 29 Ocak 2008 [BD], paragraf 64.

³⁵ A.g.e., paragraf 65.

kalmaya devam eder.³⁶ Bu durum, bir kişinin, iltica başvurusu değerlendirilirken devletin ülkeye giriş veya ülkede kalışı için izin vermiş olması hâlinde özellikle önemli olabilir.³⁷

Madde 5[1](f)'nin **ikinci ayağı** uyarınca idari gözetim, “yabancı hakkında sınır dışı veya iade edilmesi amacıyla işlem yapılıyor olmasını” gerektirmektedir. Buna göre, idari gözetimin hukuka uygun olması için devletler gerekli özeni göstermeli³⁸ ve kişinin sınır dışı edilmesi veya iadesinin başarıyla gerçekleştirilebilir olması gerekmektedir.³⁹ Bir kişinin iş birliği yapma konusundaki isteksizliği, geri gönderilmesini olanaksız hâle getirebilir ve sonuç olarak, idari gözetim altına alınmasını hukuka aykırı kılabilir.⁴⁰ Bir kişinin iltica başvurusu, sınır dışı edilmeden önce sonuçlandırılmalıdır, aksi davranış, devlet açısından iyi niyetin olmadığını kanıtlar ve bir kişinin idari gözetim altına alınması ile sınır dışı edilme olasılığı arasında bir bağlantı kurulamamasına yol açar.⁴¹ Çocuklar söz konusu olduğunda, istisnai olarak, izlenen amaç doğrultusunda idari gözetimin gerekliliğine ilişkin bir değerlendirme yapılmalıdır.⁴²

1.6.3

İdari Gözetime Alternatiflerin Uygulanmasında Dikkate Alınacak Hususlar

AİHM dışındaki Avrupa Konseyi organları, klasik bir orantılılık değerlendirmesini benimseyerek, her bir olay için idari gözetime alternatifleri göz önünde bulundurma ihtiyacının altını çizmiştir.⁴³ Ayrıca, idari gözetime alternatifler yasal bir çerçeveye dâhil edilmeli, idari gözetim kararı uygulanmadan önce idari gözetime alternatif tedbirler zorunlu olarak göz önünde bulundurulmalı ve bu alternatiflerin başarılı olmasının sağlanmasına çaba gösterilmelidir.⁴⁴

AİHM, bir devletin idari gözetime alternatifler ile ilgili yükümlülüklerine, hem hassas durumdaki bireyleri, hem de hassas grupları tanımlayarak, kırılganlık hâlinin yasal merceği aracılığıyla yaklaşmıştır.⁴⁵ Bu yaklaşımın ortaya çıkışı, daha genel olarak, AİHM'nin kırılganlık kavramına ilişkin içtihadından kaynaklanmaktadır.⁴⁶ AİHM, kişilerin fiziksel bütünlüklerinin büyük ölçüde ilgili makamların takdirinde ve kontrolü altında olması nedeniyle, idari gözetim altındaki kişilerin özellikle hassas durumda olduklarının altını

³⁶ *Susa Musa/Malta*, No. 42337/12, 23 Temmuz 2013, paragraf 97.

³⁷ A.g.e.; *OM/Macaristan*, No. 9912/15, 5 Temmuz 2016, paragraf 47; *Muhammad Saqawat/Belçika*, No. 54962/18, 30 Haziran 2020, paragraf 47-49 [ulusal hukuk ve 2013/33/AB sayılı Yeniden Kabul Koşulları Direktifi Direktifinde yer alan hükümlerin tutarlılığı ile ilgili olarak].

³⁸ A. ve Diğerleri/Birleşik Krallık, No. 3455/05, 19 Şubat 2009 [BD], paragraf 164; *Chahal/Birleşik Krallık*, No. 22424/93, 15 Kasım 1996 [BD], paragraf 113; *Singh/Çek Cumhuriyeti*, No. 60538/00, 25 Ocak 2005, paragraf 61-68; *M ve Diğerleri/Bulgaristan*, No. 41416/08, 26 Temmuz 2011, paragraf 71 [kimlik belgeleri ile ilgili olarak gerekli özenin gösterilmemiş olması], 74 [üçüncü ülkeye kabulün sağlanması ile ilgili olarak gerekli özenin gösterilmemesi] ve 75-77; *Auad/Bulgaristan*, No.4649/10, 11 Ekim 2011, paragraf 132-135.

³⁹ *Kim/Rusya*, No. 44260/13, 17 Temmuz 2014, paragraf 56; *S.Z./Yunanistan*, No. 66702/13, 21 Haziran 2018, paragraf 52-60; *Al Husin/Bosna Hersek*, No. 10112/16, 25 Haziran 2019, paragraf 98, 103-109.

⁴⁰ *Mikolenko/Estonya*, No. 10664/05, 8 Ekim 2009, paragraf 65; *Louled Massoud/Malta*, No.24340/08, 27 Temmuz 2010, paragraf 67. Bununla birlikte bu durum, idari gözetim altındaki kişinin, bulunmadığı bir ülkenin vatandaşı olduğu konusunda yetkililere beyanlarda bulunması nedeniyle uzun süreli idari gözetimin söz konusu olduğu durumlara şamil değildir – *Bencheref/İsveç*, 9602/15, 5 Aralık 2017, paragraf 37-40 [kabul edilebilirlik kararı].

⁴¹ *R.U./Yunanistan*, No. 2237/08, 7 Haziran 2011, paragraf 94-95; *Longa Yonkeu/Letonya*, No. 57229/09, 15 Kasım 2011, paragraf 143.

⁴² A.B. ve Diğerleri/Fransa, No. 11593/12, 12 Temmuz 2016, paragraf 120 ve 123; ayrıca bkz. aşağıda bölüm 1.6.3.1.

⁴³ Avrupa Konseyi [2017], CDDH Analizi, a.g.e., s. 32-33.

⁴⁴ Avrupa Konseyi [2017], CDDH Analizi, a.g.e., s. 32-33.

⁴⁵ Peroni ve Timmer, Mahkemenin içtihatlarında bireyler (çocuklar ve mahkûmlar gibi) ve kırılgan gruplar arasında ayırım yapılmasına dikkat çekmektedir: bkz. Peroni, L. ve Timmer, A. [2013], “Kırılgan gruplar: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Hukukunda ortaya çıkan bir kavramın verdiği umut”, *Uluslararası Anayasa Hukuku Dergisi*, Cilt 11, Sayı 4, Ekim, s. 1056-1085, s. 1057, not 7.

⁴⁶ Avrupa Konseyi [2017], CDDH Analizi, s. 33-34; ayrıca bkz. Bamgärtel, M [2020], “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde göç kaynaklı kırılganlık sorunuyla yüzleşmek”, *Hollanda İnsan Hakları Üç Aylık Dergisi*, Cilt 38, Sayı 1, s. 12-29; Peroni, L. ve Timmer, A. [2013], a.g.e.

çizmiştir.⁴⁷ AİHM, kişilerin idari gözetim altına alınmasının, bu amaca daha ılımlı yollarla ulaşılabilmesi hâlinde, Madde 5[1](f)'nin ihlaline yol açacağına hükmetmiştir.⁴⁸ İdari gözetimin doğasında cezalandırma amacı bulunmamaktadır.⁴⁹

Devletler, **3. Madde** uyarınca, bir kişiyi, idari gözetim altında tutulmanın doğasında var olan kaçınılmaz ızdırıp düzeyini aşan asgari yoğunlukta bir üzüntü veya sıkıntıya maruz bırakmama ve bir kişinin sağlığını ve refahını yeterince güvence altına alma konusunda pozitif bir yükümlülüğe sahiptir.⁵⁰ Bu yükümlülük çerçevesinde, idari gözetim altında olanlar için, özellikle de tutuldukları yer ve koşullarla ilgili olarak, idari gözetim altında tutulmalarının bir suç işledikleri için değil; ancak “çoğu zaman hayatlarından endişe duyarak, kendi ülkelerinden kaçmış oldukları” için olduğu vurgulanmıştır.⁵¹ Madde 3 uyarınca, asgari eşliğin aşılp aşılmadığını belirlemek için AİHM, “muamelenin süresi, fiziksel veya zihinsel etkileri ve bazı durumlarda ise, kişinin cinsiyeti, yaşı ve sağlık durumu” gibi olayın tüm koşullarının yanı sıra,⁵² kişinin sığınmacılar gibi “özel koruma” gerektiren, “özellikle de dezavantajlı ve hassas hâldeki” bir gruba ait olup olmadığına dayalı, her başvuru bakımından ayrı bir değerlendirmeyi gerektiren göreceli ve bütünsel bir yaklaşım benimsemektedir.⁵³ Hassas durumdaki kişilerin idari gözetim altına alınması, idari gözetim altında tutuldukları yer ve koşullar, idari gözetimin süresi, kişinin bireysel kırılganlık hâli ve idari gözetimin kişi üzerindeki etkisi ile ilgili olarak 3. Maddenin ihlaline yol açabilir.⁵⁴ Ayrıca **AİHS'nin 5[1] Maddesi** uyarınca, idari gözetimin yeri ve koşulları idari gözetimin hukukiliğini de etkileyebilir (bu faktörler idari gözetimin keyfi olmasına neden olabilir).⁵⁵

Diğer yandan, belirli bir kırılganlık düzeyinde olan kişiler, idari gözetimden muaf tutulabilirler.⁵⁶ AİHM, bir kişinin idari gözetimden muaf tutulmasına yol açabilecek bir kırılganlık hâlinin olup olmadığını belirlemek için, devlet makamlarının kırılganlık hâline ilişkin bir değerlendirme⁵⁷ yapmaları ve ilgili kişileri değerlendirme usulü hakkında bilgilendirmeleri gerektiğine işaret etmiştir.⁵⁸ Bu usullerin yürütülmesinde gecikmeler yaşanması ve etkili adımların atılmaması, makamların iyi niyetiyle ilgili ciddi şüphelere yol açabilir.⁵⁹ Kırılganlık hâlinin değerlendirilmesine duyulan ihtiyaç, diğer Avrupa Konseyi organları tarafından da dile getirilmiştir.⁶⁰

⁴⁷ *Vasilyev/Rusya*, No. 32704/04, 17 Aralık 2009, paragraf 115.

⁴⁸ *Yoh-Ekale Mwanje/Belçika*, No. 10486/10, 20 Aralık 2011, paragraf 124; *Rahimi/Yunanistan*, No. 8687/08, 5 Nisan 2011, paragraf 108-110; *Popov/Fransa*, 39472/07, 19 Ocak 2012, paragraf 119.

⁴⁹ *Azimov/Rusya*, No. 67474/11, 18 Nisan 2013, paragraf 174.

⁵⁰ *Orchowski/Polanya*, No. 17885/04, 22 Ekim 2009, paragraf 120.

⁵¹ *Saadi/Birleşik Krallık*, No. 13229/03, 29 Ocak 2008 [BD], paragraf 74.

⁵² *Mubilanzila Mayeka ve Kaniki Mitunga/Belçika*, No. 13178/03, 12 Ekim 2006, paragraf 48. Ayrıca bkz. *Tarakhel/İsviçre*, 29217/12, 4 Kasım 2014 [BD], paragraf 118.

⁵³ *Tarakhel/İsviçre*, 29217/12, 4 Kasım 2014 [BD], paragraf 118; *MSS/Belçika ve Yunanistan*, No. 30696/09, 21 Ocak 2011, paragraf 251.

⁵⁴ *Rahimi/Yunanistan*, 8687/08, 5 Nisan 2011, paragraf 85-86; *Popov/Fransa*, No. 39472/07 ve 39474/07, 19 Ocak 2012, paragraf 91-103; *S.F. ve Diğerleri/Bulgaristan*, No. 8138/16, 7 Aralık 2017, paragraf 84-90; *Abdullahi Elmi ve Aweys Abubakar/Malta*, No. 25794/13 ve 28151/13, 22 Kasım 2016, paragraf 105-115; *Mubilanzila Mayeka ve Kaniki Mitunga/Belçika*, No. 13178/03, 12 Ekim 2006, paragraf 50-59; *Moustahi/Fransa*, No. 9347/14, 25 Haziran 2020, paragraf 58-67 çocukların kendileri ile ilgisi olmayan bir yetişkinle keyfi olarak birlikteliklerinin, idari gözetim koşulları nedeniyle bir ihlalin meydana gelmiş olmasını belirleyen bir faktör olduğuna dikkat çekmektedir; *Aden Ahmed/Malta*, No. 55352/12, 23 Temmuz 2013, paragraf 97-100; *Yoh-Ekale Mwanje/Belçika*, No. 10486/10, 20 Aralık 2011, paragraf 91-99; *Mahmundi/Yunanistan*, No. 14902/10, 31 Temmuz 2012, paragraf 64-74.

⁵⁵ *Saadi/Birleşik Krallık*, No. 13229/03, 29 Ocak 2008 [BD], paragraf 74.

⁵⁶ *Thimothawes/Belçika*, No. 39061/11, 4 Nisan 2017, paragraf 73.

⁵⁷ *Thimothawes/Belçika*, No. 39061/11, 4 Nisan 2017, paragraf 73.

⁵⁸ *Abdi Mahamud/Malta*, No. 56796/13, 3 Mayıs 2016, paragraf 133-135.

⁵⁹ *Abdullahi Elmi ve Aweys Abubakar/Malta*, No. 25794/13 ve 28151/13, 22 Kasım 2016, paragraf 146; *Abdi Mahamud/Malta*, No. 56796/13, 3 Mayıs 2016, paragraf 134.

⁶⁰ Avrupa Konseyi [2017], CDDH Analizi, a.g.e., s. 39-40.

1.6.4 | Çocuklar

AİHM, AİHS'nin **5(1)(f) Maddesi** ve **8. Maddesi** bağlamında, çocuklarla ilgili tüm işlemlerde çocuğun yüksek yararının birincil husus olduğu yönündeki ilkeyi, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde [CRC] yer aldığı şekliyle, içtihadına açıkça dâhil etmiştir.⁶¹ Diğer Avrupa Konseyi organları, BM Özel Raportörü'nün işkence ve diğer zalimane, insanlık dışı veya aşağılayıcı muamele veya cezalar ile ilgili vardığı sonuçlarla tutarlı olarak, idari gözetimin hiçbir zaman bir çocuğun yararına olmadığını⁶² veya olmayacağını⁶³ ifade etmişlerdir.⁶⁴ Bu sonuçlar, daha sonra, Tüm Göçmen İşçilerin ve Ailelerinin Haklarının Korunması Komitesi ve Çocuk Hakları Komitesi tarafından hazırlanan ortak bir Genel Yorum'da doğrulanmıştır.⁶⁵

Madde 5(1)(f) uyarınca, çocuğun yüksek yararının dikkate alınmaması, makamların iyi niyetle hareket edip etmediği konusunda şüphelere yol açabilecek bir faktördür.⁶⁶ Diğer kişi kategorilerinden farklı olarak, yetkili makamlar, Madde 5(1)(f) uyarınca, çocukların idari gözetim altına alınmasının gerekliliğini değerlendirmelidir.⁶⁷ Yetkililerin idari gözetimin son çare olup olmadığını ve bir çocuk için daha az kısıtlayıcı tedbirlerin mevcut olup olmadığını değerlendirmemeleri, keyfi idari gözetim teşkil eder.⁶⁸ Çocuğa refakat edildiği durumlarda, çocuğun yüksek yararı ilkesi, çocuğun ailesinden ayrılmasını ve yetkililerin tüm aile için daha az kısıtlayıcı tedbirleri değerlendirmeye almasını gerektirmektedir.⁶⁹

Gerçekten de, çocuğun yüksek yararı doğrultusunda, bir çocuğun ailesiyle birlikte idari gözetim altına alınması, ailenin kaçma riski olduğuna dair herhangi bir belirti bulunmadığı durumlarda, hem çocuklar hem de yetişkinler açısından **8. Maddenin** ihlali anlamına gelebilir.⁷⁰ AİHM, 8. Madde bağlamında, "çocuğun yüksek yararının ailenin bir arada tutulması ile sınırlı olamayacağına" hükmetmiştir.⁷¹ Kaçma riski olduğunda ve çocuklu bir aile idari gözetim altına alındığında bile, makamların yeterli seviyede hızlı ve titiz olmayan şekilde işlem yapmaları ve ilgili süre bakımından idari gözetimi haklı çıkarmak için yeterli sebep gösterememeleri hâlinde, 8. Maddenin ihlali söz konusu olabilir.⁷² Dahası, çocukların bir aile üye-

⁶¹ *Rahimi/Yunanistan*, 8687/08, 5 Nisan 2011, paragraf 108 [AİHS, Madde 5(1)(f)]; *Popov/Fransa*, No. 39472/07 ve 39474/07, 19 Ocak 2012, paragraf 140-141 [AİHS, Madde 8]; *Bistieva ve Diğerleri/Polonya*, No. 75174/14, 10 Nisan 2018, paragraf 78 ve 86 [AİHS, Madde 8].

⁶² Avrupa Konseyi, Parlamenterler Meclisi [2014], *Karar 2020 – Çocukların İdari Gözetimine Alternatifler*, Karar 2020 [2014], 3 Ekim, paragraf 9.1; Avrupa Konseyi, İnsan Hakları Komiseri [2016], *14-18 Eylül 2015 tarihleri arasında Belçika'ya yaptığı ziyaretin ardından Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri Nils Muižnieks'in Raporu*, CommDH [2016]1, 28 Ocak, Strazburg, paragraf 48; Avrupa Konseyi, İnsan Hakları Komiseri [2016], *Göç ve Dijital Çevre: Çocuk Haklarına Daha Fazla Saygı Gösterilmesi Gereken İki Alan*, CommDH/Hitap[2016]4, s.1.

⁶³ Avrupa Konseyi, İnsan Hakları Komiseri [2015], *9-11 Şubat 2015 tarihleri arasında Bulgaristan'a yaptığı ziyaretin ardından Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri Nils Muižnieks'in Raporu*, CommDH[2015] 12, 22 Haziran, Strazburg, paragraf 141.

⁶⁴ Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyi [2015], *İşkence ve diğer zalimane, insanlık dışı veya aşağılayıcı muamele veya ceza Özel Raportörü Raporu*, Juan E. Méndez, A/HRC/28/68, 5 Mart, paragraf 80.

⁶⁵ Birleşmiş Milletler [2020], *Tüm Göçmen İşçilerin ve Ailelerinin Haklarının Korunması Komitesinin 4 [2017] Sayılı Ortak genel yorumu ve Çocuk Hakları Komitesinin 23 [2017] Sayılı menşe, transit, varış ve dönüş ülkelerinde uluslararası göç bağlamında Çocukların İnsan Haklarına İlişkin Devletlerin sahip olduğu yükümlülükler*, CMW/C/GC/4 – CRC/C/GC/23, 16 Kasım, paragraf 5, 9 ve 10.

⁶⁶ *Rahimi/Yunanistan*, 8687/08, 5 Nisan 2011, paragraf 109.

⁶⁷ *R.M. ve Diğerleri/Fransa*, 3320/11, 12 Temmuz 2016, paragraf 83.

⁶⁸ *Popov/Fransa*, No. 39472/07 ve 39474/07, 19 Ocak 2012, paragraf 119; *Rahimi/Yunanistan*, 8687/08, 5 Nisan 2011, paragraf 109; *A.B. ve Diğerleri/Fransa*, No. 11593/12, 12 Haziran 2016, paragraf 124; *R.M. ve Diğerleri/Fransa*, 3320/11, 12 Temmuz 2016, paragraf 85-88 [refakat edilen çocuklar].

⁶⁹ *R.M. ve Diğerleri/Fransa*, 3320/11, 12 Temmuz 2016, paragraf 85-88; *A.B. ve Diğerleri/Fransa*, No. 11593/12, 12 Temmuz 2016, paragraf 122-125.

⁷⁰ *Popov/Fransa*, No. 39472/07 ve 39474/07, 19 Ocak 2012, paragraf 141 ve 145-148; *A.B. ve Diğerleri/Fransa*, No. 11593/12, 12 Temmuz 2016, paragraf 152-156; *R. K. ve Diğerleri/Fransa*, No. 68264/14, 12 Temmuz 2016, paragraf 113-117.

⁷¹ *Bistieva ve Diğerleri/Polonya*, No. 75174/14, 10 Nisan 2018, paragraf 85.

⁷² A.g.e., paragraf 87 ve 88.

siyle bir araya gelmelerinin engellenmesi, çocuğun yüksek yararına olmayacak ve çocukların keyfi olarak kendileriyle bağlantısı olmayan bir yetişkin ile aynı yere yerleştirildiği durumlar da 8. Maddenin ihlaline yol açabilecektir.⁷³

AİHM, **3. Madde** bağlamında, yabancı refakatsiz küçükleri “toplumdaki en hassas kişi” olarak tanımlayarak, idari gözetim bağlamında⁷⁴ çocukların “aşırı kırılğan olma” hâlini belirlemiştir.⁷⁵ Bu aşırı kırılğanlık hâli, kendilerine özgü, yaşa bağlı ihtiyaçlarından, bağımlı olmalarından ve sığınmacı olarak statülerinden kaynaklanmaktadır.⁷⁶ Bir çocuğun “aşırı kırılğan hâli”, göçmenlik statüsünden önce gelir.⁷⁷ Devletler, 3. Madde kapsamındaki pozitif yükümlülüklerini yerine getirmek amacıyla, çocukların bakımı ve korunması için yeterli tedbirleri almalıdır.⁷⁸ Çocuğun yaşı ve özel kişisel koşulları göz önünde bulundurulmalıdır.⁷⁹ Kabul koşulları, “şartların, özellikle travmatik sonuçları olan bir stres ve endişe durumu yaratmayacak” şekilde, çocuğun yaşına uyarlanmalıdır.⁸⁰ Bir devletin 3. Madde uyarınca pozitif yükümlülüklerini yerine getirme gerekliliği, çocuğun refakat ediliyor olmasıyla ortadan kalkmaz.⁸¹ Bir devlet, “göçmenlerin ve sığınmacıların artmakta olan akınıyla başa çıkmada önemli zorluklar yaşadığı” gerekçesiyle 3. Madde kapsamındaki yükümlülüklerinden muaf değildir.⁸² Çocukların keyfi olarak kendileriyle bağlantısı olmayan bir yetişkin ile birlikte tutulmaları, AİHM tarafından, sadece çocukların yüksek yararına aykırı olarak görülmekle kalmamış, aynı zamanda, birlikte tutulmalarının 3. Maddenin ihlaline yol açtığı kabul edilmesi için bir faktör olduğuna hükmedilmiştir.⁸³

1.6.5 | Sığınmacılar

AİHM, her bir kişinin özel ihtiyaçlarını bireysel olarak değerlendirmeksizin, sığınmacıların genelleştirilmiş veya otomatik şekilde idari gözetim altına alınmasının **Madde 5(1)(f)**’ye uygunluğu konusundaki endişelerine dikkat çekmiştir.⁸⁴

AİHM, **3. Madde** bağlamında, bir kişinin “sığınmacı olarak durumunun doğası gereği var olan kırılğanlık hâlinin”, idari gözetim altında yaşadığı sıkıntıyı “belirginleştirdiğine” hükmetmiştir.⁸⁵ Bu kırılğanlık hâli, “kişinin, göç ettiği süre boyunca yaşadığı ve daha önce yaşamış olma olasılığı bulunan her şey” den

⁷³ Moustahi/Fransa, No. 9347/14, 25 Haziran 2020, paragraf 114-115.

⁷⁴ S.F. ve Diğerleri/Bulgaristan, No. 8138/16, 7 Aralık 2017, paragraf 79; Abdullahi Elmi ve Aweys Abubakar/Malta, No. 25794/13 ve 28151/13, 22 Kasım 2016, paragraf 103.

⁷⁵ Rahimi/Yunanistan, 8687/08, 5 Nisan 2011, paragraf 87, “la catégorie des personnes les plus vulnérables de la société”.

⁷⁶ Tarakhel/İsviçre, 29217/12, 4 Kasım 2014 [BD], paragraf 99; Popov/Fransa, No. 39472/07 ve 39474/07, 19 Ocak 2012, paragraf 91; Mubilanzi Mayeka ve Kaniki Mitunga/Belçika, No. 13178/03, 12 Ekim 2006, paragraf 55.

⁷⁷ Tarakhel/İsviçre, 29217/12, 4 Kasım 2014 [BD], paragraf 99; Popov/Fransa, No. 39472/07 ve 39474/07, 19 Ocak 2012, paragraf 91; Mubilanzi Mayeka ve Kaniki Mitunga/Belçika, No. 13178/03, 12 Ekim 2006, paragraf 55.

⁷⁸ Popov/Fransa, No. 39472/07 ve 39474/07, 19 Ocak 2012, paragraf 91; Mubilanzi Mayeka ve Kaniki Mitunga/Belçika, No. 13178/03, 12 Ekim 2006, paragraf 55; Muskhadzhiyeva ve Diğerleri/Belçika, No. 41442/07, 19 Ocak 2010, paragraf 58.

⁷⁹ Rahimi/Yunanistan, 8687/08, 5 Nisan 2011, paragraf 86.

⁸⁰ Popov/Fransa paragraf 102’den doğrularak alıntı yapan Tarakhel/İsviçre, 29217/12, 4 Kasım 2014 [BD], paragraf 119. Ayrıca bkz., AİHM’nin “reşit olmayan göçmenlerin, uygun olmayan koşullar altında, çok kısa bir süre için bile olsa, idari gözetim altına alınmasının, 3. Madde uyarınca sorunlara yol açtığını” belirttiği G.B. ve Diğerleri/Türkiye, No. 4633/15, 17 Ekim 2019 kararı, paragraf 117.

⁸¹ A.B. ve Diğerleri/Fransa, No. 11593/12, 12 Temmuz 2016, paragraf 110.

⁸² G.B. ve Diğerleri/Türkiye, No. 4633/15, 17 Ekim 2019, paragraf 112; ayrıca bkz. S.F. ve Diğerleri/Bulgaristan, No. 8138/16, 7 Aralık 2017, paragraf 92.

⁸³ Moustahi/Fransa, No. 9347/14, 25 Haziran 2020, paragraf 64 – 67.

⁸⁴ Thimothawes/Belçika, No. 39061/11, 4 Nisan 2017, paragraf 73; Mahamed Jama/Malta, No. 10290/13, 26 Kasım 2015, paragraf 97.

⁸⁵ M.S.S./Belçika ve Yunanistan, No. 30696/09, 21 Ocak 2011, paragraf 233.

kaynaklanmaktadır.⁸⁶

1.6.6 | Özel Tıbbi İhtiyaçları Olanlar (Hamile Kadınlar Dâhil)

AİHM, **Madde 5(1)(f)** bağlamında, bir kişinin idari gözetim altında tutulmasını, ileri evrede bir HIV hastası olmasına⁸⁷ bağlı olarak sağlık durumunun kötüye gitmesi ve yetkili makamların bu kişinin kimliğini biliyor olmaları ve sabit bir adreste ikamet etmesi gerekçesine dayalı olarak, hukuka aykırı olduğuna hükmetmiştir. AİHM, makamların idari gözetime alternatif olacak bir tedbiri değerlendirmediklerini belirtmiştir.⁸⁸

Bir kişinin, düzensiz göçmen olarak statüsü ve bireysel duygu durumunun yanı sıra, hassas durumdaki sağlığı nedeniyle doğan kırılganlık hâli de idari gözetim altında tutulmasının **3. Maddenin** ihlaline yol açtığını tespit etmekte kullanılan faktörlerdir.⁸⁹ Makamların, HIV pozitif olan ve idari gözetim altında tutulan bir kişinin sağlıklı olmasını sağlamak ve sağlığının kötüye gitmesini önlemek için makul bir şekilde beklenen tüm tedbirleri alma konusunda titizlik göstermemeleri, 3. Maddenin ihlaline yol açmıştır.⁹⁰ AİHM ayrıca, hamileliğinin ileri aşamalarındaki bir kadının idari gözetim altına alınmasının 3. Maddenin ihlali anlamına geldiğine de hükmetmiştir.⁹¹

1.6.7 | LGBTİ Kişiler

Geldiği ülkede LGBTİ gibi hassas bir grubun üyesi olan bir kişinin idari gözetim altına alınması, “başvurucunun bireysel koşulları hakkında yeterli bir değerlendirme” yapılmaması hâlinde, keyfi hâle gelebilir.⁹² Makamlar, LGBTİ kişiler gibi hassas durumdaki bireylerin, “bu tür kişilere karşı yaygın kültürel veya dini ön yargıların bulunduğu ülkelerden gelen diğer idari gözetim altında tutulan kişiler arasında ne derece güvende olduklarını ya da olmadıklarını” göz önünde bulundurarak, “özel bir özen” göstermek zorundadırlar.⁹³

1.6.8 | Vatansız Kişiler

Madde 5(1)(f) bağlamında, AİHM, vatansız bir kişinin, mali kaynaklarındaki veya aile bağlarındaki yetersizliğin derinleştirdiği, danışmanlık yardımından ve tavsiyesinden yararlanamıyor olmasından ve “yasal temsilciyle bağlantı kurma ve yasal temsilci tutma” konusundaki güçlüklerinden dolayı, özellikle kırılgan hâlde olduğunu kabul etmiştir.⁹⁴ AİHM, “gönderilebilecekleri kabul etmeye hazır bir ülke bulunmaması” nedeniyle, vatansız kişilere karşı sınır dışı tedbirlerinin uygulanmasının “oldukça zor olduğunu” ve hatta imkânsızlığını vurgulamıştır.⁹⁵ Bu da, ilgili makamların işlemleri gerekli özeni göstermek suretiyle yü-

⁸⁶ M.S.S./Belçika ve Yunanistan, No. 30696/09, 21 Ocak 2011, paragraf 232; ayrıca bkz. Aden Ahmed/Malta, No. 55352/12, 23 Temmuz 2013, paragraf 97.

⁸⁷ Yah-Ekale Mwanje/Belçika, No. 10486/10, 20 Aralık 2011, paragraf 38 ve 124.

⁸⁸ Yah-Ekale Mwanje/Belçika, No. 10486/10, 20 Aralık 2011, paragraf 124.

⁸⁹ Aden Ahmed/Malta, No. 55352/12, 23 Temmuz 2013, paragraf 19 ve 97.

⁹⁰ Yah-Ekale Mwanje/Belçika, No. 10486/10, 20 Aralık 2011, paragraf 98-99.

⁹¹ Mahmudi/Yunanistan, No. 14902/10, 31 Temmuz 2012, paragraf 70.

⁹² O.M./Macaristan, No. 9912/15, 5 Temmuz 2016, paragraf 53.

⁹³ O.M./Macaristan, No. 9912/15, 5 Temmuz 2016, paragraf 53.

⁹⁴ Kim/Rusya, No. 44260/13, 17 Temmuz 2014, paragraf 54.

⁹⁵ Amie/Bulgaristan, No. 58149/08, 12 Şubat 2013, paragraf 77.

rütmemeleri hâlinde, gerçek bir gönderme olasılığının bulunmadığı göz önüne alındığında, Madde 5[1] (f)'nin ikinci ayağı uyarınca, vatansız bir kişinin idari gözetiminin yasallığını zayıflatır.⁹⁶

AİHM ayrıca, gerçekçi bir sınır dışı etme olasılığı olmayan vatansız kişilerin idari gözetim altına alınmasının, **3. Maddenin** ihlal edilmesi riskine yol açabileceğine dikkat çekmiştir.⁹⁷

1.6.9 | İnsan Ticareti Mağdurları

AİHM, AİHS'nin 6[3]. Maddesi bağlamında da olsa, insan ticareti mağdurlarının hassas durumlarını kabul etmiştir.⁹⁸

Avrupa Konseyi İnsan Ticaretine Karşı Eylem Sözleşmesi,⁹⁹ insan ticareti mağdurlarının idari gözetim altına alınmaları gereğini ortadan kaldıran bir dizi tedbir öngörmektedir. Sözleşme, taraf devletlerin, mağdurlara en az 30 günlük bir iyileşme ve düşünme süresi sağlamalarının yanı sıra,¹⁰⁰ bu kişilerin “güvenlik ve koruma ihtiyaçları” dikkate alınarak, “fiziksel, psikolojik ve sosyal iyileşmelerine yardımcı olmak için”¹⁰¹ mağdurlar için yasal veya diğer tedbirleri almalarını gerektirmektedir.¹⁰² Sözleşme ayrıca, “kişisel durumları nedeniyle” veya “soruşturma ya da adli işlemler sırasında yetkili birimlerle iş birliği yapmaları için ikametlerinin gerekli olduğu durumlarda” taraf devletlerin insan ticareti mağdurlarına ikamet izni vermelerini öngörmektedir.¹⁰³

1.6.10 | İşkence, Kötü Muamele ve/veya Aile İçi Şiddet Mağdurları

AİHM, genel olarak işkence, kötü muamele¹⁰⁴ ve aile içi şiddet mağdurlarının hassas durumlarını kabul etmiştir.¹⁰⁵

Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi)¹⁰⁶ özellikle mağdurun göç hâlinin eşine veya partnerine bağlı olması durumunda sınır dışına tabi tutulabileceği durumlarda, aile içi şiddet mağdurlarının idari gözetim altına alınması gerekliliğini ortadan kaldıran bir dizi tedbir öngörmektedir. İstanbul Sözleşmesi, göçmen veya mülteci¹⁰⁷ statüsüne bağlı olarak ayrımcılık yapılmaması temelinde¹⁰⁸ taraf devletlerin, göç ve iltica bağ-

⁹⁶ *Kim/Rusya*, No. 44260/13, 17 Temmuz 2014, paragraf 56. Ayrıca bkz. *Auad/Bulgaristan*, No. 4649/10, 11 Ekim 2011, paragraf 135.

⁹⁷ *A. ve Diğerleri/Birleşik Krallık*, No. 3455/05, 19 Şubat 2009 [BD], paragraf 167.

⁹⁸ *Breukhoven/Çek Cumhuriyeti*, No. 44438/06, 21 Temmuz 2011, paragraf 56.

⁹⁹ İnsan Ticaretine Karşı Avrupa Konseyi Sözleşmesi, CETS No. 197.

¹⁰⁰ Madde 13[1], İnsan Ticaretine Karşı Avrupa Konseyi Sözleşmesi

¹⁰¹ Madde 12[1], İnsan Ticaretine Karşı Avrupa Konseyi Sözleşmesi

¹⁰² Madde 12[2], İnsan Ticaretine Karşı Avrupa Konseyi Sözleşmesi

¹⁰³ Madde 14, İnsan Ticaretine Karşı Avrupa Konseyi Sözleşmesi

¹⁰⁴ *Gisayev/Rusya*, No. 14811/04, 20 Ocak 2011, paragraf 116: Mahkeme “özel kırılabilirliğe” atıfta bulunmaktadır.

¹⁰⁵ *Opuz/Türkiye*, No. 33401/02, 9 Haziran 2009, paragraf 160: Mahkeme, başvurucuyu, “kırılabilir bireyler grubuna” dâhil olduğu şeklinde tanımlamaktadır; *E.M./Romanya*, No. 43994/05, 30 Ekim 2012, paragraf 58: Mahkeme, çeşitli uluslararası belgelerin yaptığı vurguya atıfta bulunmaktadır. “*la vulnérabilité particulière des victimes de violence domestique [aile içi şiddet mağdurlarının özel kırılabilirliği]*”

¹⁰⁶ Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi, CETS No. 210 [İstanbul Sözleşmesi].

¹⁰⁷ Burada “mülteci” kavramı geniş olarak kullanılmıştır.

¹⁰⁸ Madde 4[3], İstanbul Sözleşmesi.

lamındaki mağdurların statülerinin eşlerinin veya partnerlerinin statüsüne bağlı olduğu ve evliliğin veya partnerliğin sona erdiği durumlarda, ayrı bir oturma izni alabilmelerini sağlamalarını öngörmektedir.¹⁰⁹ Ayrıca İstanbul Sözleşmesi, taraf devletlerin, mağdurun ikamet statüsünün eşine veya partnerine bağlı olduğu durumlarda, sınır dışı işlemlerini askıya almasını ve ayrı bir oturma izni için başvuruda bulunabilmesini sağlamalarını öngörmektedir.¹¹⁰ İstanbul Sözleşmesi diğer yandan, taraf devletlerin, mağdurun kişisel durumu nedeniyle ve/veya mağdurun soruşturma ya da cezai işlemler sırasında yetkili makamlarla iş birliği yapması amacıyla, yenilenebilir oturma izni vermelerini de öngörmektedir.¹¹¹

1.7 | İnsan Onurunun Korunması

Göçmenlerin onurlarının korunması, özgürlüğü kısıtlayıcı olmayan tedbirlere tabi tutulduklarında ve toplumda yer aldıklarında hem AİHM normlarına hem de göç yönetimi gerekliliklerine uyumun sağlanması açısından kritik öneme sahiptir.

İdari gözetime alternatif yükümlülükler tabi kişilere uygulanan kısıtlamaların, bireyin özgürlüğü üzerindeki kümülatif [toplam] etkisi, **Madde 5(1)(f)** anlamında özgürlükten yoksun bırakma teşkil etmemelidir.¹¹²

AİHM, sığınmacıları, **AİHS'nin 3. Maddesi** bağlamında, çocuklu aileler de dâhil olmak üzere, yaşam koşulları veya kabul koşulları [yani, idari gözetim bağlamı dışında]¹¹³ ile ilgili olarak, "özel korumaya ihtiyaç duyan özellikle dezavantajlı bir grup insan" olarak tanımlamıştır.¹¹⁴ İlgili standart, devletlerin, kendi yetki alanlarındaki herkese barınma sağlamalarını veya mültecilere "belirli bir yaşam standardını korumalarını sağlamak için" mali yardımda bulunmalarını gerektirmemektedir.¹¹⁵ Bununla birlikte, kişinin onuruna yakışır muamele görmediği, barınmanın çocukların yaşına uygun olmadığı ve aile birliğinin sağlanamadığı durumlar da dâhil olmak üzere, AİHS'nin 3. Maddesinin¹¹⁶ ihlali anlamına gelebilir.¹¹⁷ Özellikle refakatsiz çocuklarla ilgili olarak, refakatsiz çocukların izlenmemesi ve barınmalarının sağlanmaması, çocuğun sığınma talep etmek istediği ülkede değil bir başka ülkede sığınma talebinde bulunması hâlinde dahi, 3. Maddenin¹¹⁸ ihlaline yol açabilir.¹¹⁹ Sığınmacıların "özel korumaya ihtiyaç duyan özellikle dezavantajlı bir grup" olarak statüsü, iltica prosedürüne erişim ile ilgili olarak **13. ve 3. Maddeler** bağlamında da gündeme gelmektedir.¹²⁰

¹⁰⁹ Madde 59(1), İstanbul Sözleşmesi.

¹¹⁰ Madde 59(2), İstanbul Sözleşmesi.

¹¹¹ Madde 59(3), İstanbul Sözleşmesi.

¹¹² *Guzzardi/İtalya*, No. 7367/76, 6 Kasım 1980, paragraf 95.

¹¹³ *MSS/Belçika ve Yunanistan*, No. 30696/09, 21 Ocak 2011 [BD], paragraf 251.

¹¹⁴ *Tarakhel/İsviçre*, 29217/12, 4 Kasım 2014 [BD], paragraf 97, 118 ve 119.

¹¹⁵ *Tarakhel/İsviçre*, 29217/12, 4 Kasım 2014 [BD], paragraf 95.

¹¹⁶ *MSS/Belçika ve Yunanistan*, No. 30696/09, 21 Ocak 2011 [BD], paragraf 263; *N.H. ve Diğerleri/Fransa*, No. 28820/13 [ve diğerleri], 2 Temmuz 2020, paragraf 184. *Buna karşılık* bkz. başvuruçuların kamu fonları tarafından finanse edilen bir yurttan ağırlandığı, bir dernekte gündüz konaklama imkânına erişimlerinin olduğu, çocuklarının eğitime erişimlerinin olduğu ve sivil toplum kuruluşlarından yardım aldıkları, *N.T.P. ve Diğerleri/Fransa*, No. 68862/13, 24 Mayıs 2018 davası paragraf 45 - 49.

¹¹⁷ *Tarakhel/İsviçre*, 29217/12, 4 Kasım 2014 [BD], paragraf 121-122.

¹¹⁸ *Rahimi/Yunanistan*, 8687/08, 5 Nisan 2011, paragraf 87-94.

¹¹⁹ *Khan/Fransa*, No. 12267/16, 28 Şubat 2019, paragraf 76-95, özellikle de 88, 91 ve 94-95'te; *SH.D. ve Diğerleri/Yunanistan*, *Avusturya*, *Macaristan*, *Kuzey Makedonya*, *Sırbistan ve Slovenya*, No. 14165/16, 13 Temmuz 2016, paragraf 52-62.

¹²⁰ *Sharifi ve Diğerleri/İtalya ve Yunanistan*, No. 16643/09, 21 Ekim 2014, paragraf 172.

Devletler ayrıca, Avrupa Sosyal Şartı (ESC) uyarınca, göç veya ikamet durumlarına bakılmaksızın, kendi topraklarındaki tüm kişiler için geçerli olan yaşam hakkı ve işkence, kötü ve aşağılayıcı muamele ya-sağıyla ilgili yükümlülöklere sahiptir.¹²¹ Devletler, çocuklara ve gençlere¹²² sosyal ve tıbbi yardım ile¹²³ sosyal, yasal ve ekonomik korumanın yanı sıra konut sağlamakla yükümlüdürler.¹²⁴ Avrupa Sosyal Haklar Komitesi (ECSR), mültecilerin ESC tarafından güvence altına alınan haklardan “mümkün olan en geniş ölçüde” yararlanmaları gerektiğini vurgulamıştır.¹²⁵

¹²¹ İnsan Hakları Birlikleri Uluslararası Federasyonu (FIDH)/Fransa, Başvuru No. 14/2003, 3 Kasım 2004, paragraf 30-32.

¹²² ESC, Maddeler 7[10] ve 17[1]; Çocuklar İçin Uluslararası Savunma (DCI)/Belçika, Toplu Başvuru No. 69/2011, 23 Ekim 2012, paragraf 68-83, 94-98.

¹²³ Avrupa Sosyal Şartı (ESC) Madde 13; Avrupa Kiliseler Konferansı (CEC)/Hollanda, Başvuru No. 90/2013, 1 Temmuz 2014, paragraf 105-126 [Madde 13[4]’ün ihlali]; Evsiz Kimseler İçin Çalışan Avrupa Ulusal Organizasyonlar Federasyonu (FEANTSA)/Hollanda, Toplu Başvuru No. 96/2012, 2 Temmuz 2014, paragraf 169-188 [Madde 13[1] ve ESC Madde 4’ün ihlali].

¹²⁴ ESC, Madde 31; Evsiz Kimseler İçin Çalışan Avrupa Ulusal Organizasyonlar Federasyonu (FEANTSA)/Hollanda, Toplu Başvuru No. 96/2012, 2 Temmuz 2014, paragraf 105-137;

¹²⁵ ECSR (2015), Avrupa Sosyal Şartı kapsamında mültecilerin haklarına ilişkin yorum beyanı [Strazburg’daki Avrupa Sosyal Haklar Komitesinin 280. oturumu sırasında ayrıntılı şekilde açıklanmıştır, 7-11 Eylül 2015], 5 Ekim, paragraf 4.

2 İdari Gözetime Alternatifler

2.1 Genel Bakış

Ulusal koşullar ve uygulama farklılıkları gibi faktörler dikkate alındığında, idari gözetime alternatif tedbirlerin kesin ve eksiksiz bir listesi mevcut değildir. Çoğu zaman benzer uygulamaların, farklı kavramlarla ifade edildiği de gözlemlenmektedir. Uygulamada uygulanan tedbire bağlı olarak bireylerle etkileşim düzeyi değişkenlik arz edebilmektedir. Ancak çoğunlukla alternatif tedbirlerin birlikte uygulandıkları ve böylelikle daha işlevsel hâle geldikleri gözlemlenmektedir. Bu bölümde, incelenen dört ülke özelinde ön plana çıkan tedbirler ele alınacaktır.

İDARİ GÖZETİME ALTERNATİFLER	ÜLKELER			
	Avusturya	Birleşik Krallık	Hollanda	Kanada
Düzenli Bildirim	X	X	X	X
Kefalet/Teminat/Güvence	X	X	X	X
Belirlenmiş Adreste/Yerde İkamet	X	X	X	
Vaka Yönetimi/Vaka Çalışanı Desteği		X		X
Elektronik İzleme		X		X
Geri Dönüş Danışmanlığı		X	X	
Belgelere El Konulması			X	

2.1.1 Avusturya

Avusturya Yabancılar Polisi Yasası'nın [Fremdenpolizeigesetz] [FPG/APA] 76/2. Maddesine göre, idari gözetim kararı verilirken Avusturya Federal Göç ve İltica Kurumu [BFA] tarafından gereklilik ilkesi dikkate alınmalıdır. Belirtilen amaçlardan birine ulaşmak için idari gözetim gerekli olmalıdır. İdari gözetimin orantıllığı incelenirken, suçun ağırlığının kamu yararını etkileyip etkilemediğini değerlendirmek için yabancının eylemi dikkate alınır. Benzer şekilde, yetkililer, hızlı bir şekilde sınır dışı edilmeye yönelik kamu yararının, bireyin kişisel özgürlüğünün önüne geçip geçmediğini değerlendirmelidir.¹²⁶ Orantıllık, prosedürün güvence altına alınmasına ilişkin kamu yararı (yani esas olarak sınır dışı etme bağlamında) ile bireyin özgürlük hakkı arasındaki çıkarları dengelemek anlamına gelir.

BFA, her 4 haftada bir idari gözetimin orantıllığını gözden geçirmelidir.¹²⁷ Orantıllık aynı zamanda tüm idari prosedürlere ve dolayısıyla iltica ve geri dönüş işlemlerine de uygulanabilen anayasal bir ilkedir.¹²⁸

Avusturya Yabancılar Polisi Yasası [FPG/APA] hükümleri uyarınca mümkün olduğu kadar idari gözetime alternatif tedbirler uygulanmalıdır. Yabancı bakımından bireyselleştirilmiş bir değerlendirme öngörülmektedir.

¹²⁶ APA, Madde 76(2a), Dublin III Tüzüğü, Madde 2 ve 28'e atıf bulunmaktadır.

¹²⁷ APA, Madde 80(6).

¹²⁸ VwGH, Karar 2013/21/0008, 2 Ağustos 2013; VfGH, Karar B1447/10, 20 Eylül 2011.

Avusturya’da, idari gözetime alternatifler “*gelindere Mittel*” [daha hafif tedbirler] olarak ifade edilir. Bunlar, idari gözetimden daha hafif yollarla sınır dışı edilmeyi¹²⁹ güvence altına almaya hizmet etmektedir. Avusturya Yabancılar Polisi Yasası’nın [Fremdenpolizeigesetz – FPG/APA]¹³⁰ 77. Maddesi, idari gözetime alternatifleri düzenlemekte ve bunları özellikle şu şekilde tanımlamaktadır:

- Belirli bir yerde/adreste ikamet,
- Polis karakoluna düzenli bildirim [24 saatten az olmayan düzenli aralıklarla] yükümlülüğü,¹³¹
- Mali teminat.¹³²

Yasalarla açıkça idari gözetimden daha hafif alternatifler olarak tanımlanan bu tedbirlerin haricinde, diğer tedbirler aynı zamanda başvurusu reddedilen kişilerin ülkeyi terk etmesini isteme veya kolaylaştırma amacına hizmet eder.¹³³

Avusturya’da idari gözetime alternatif tedbirler, açık merkezlerde, olağan kabul merkezlerinde, polis tarafından işletilen tesislerde veya STK’lere ait yerlerde ve ayrıca sınır dışı edilecek yabancılara özgü kabul merkezlerinde uygulanır. İdari gözetime alternatif tedbirler, havaalanı prosedürü gereği, sınırdaki fiili gözetim tesisleri gibi diğer tesislerde uygulanmamaktadır.

Hakkında sınır dışı süreci yürütülen yabancı bakımından idari gözetim koşulları varsa¹³⁴ fakat idari gözetimle güdülen amaç hafif tedbirlerle de sağlanabiliyorsa, kişi hakkında bildirimde bulunma veya diğer alternatifler uygulanacaktır. Eğer yabancı, iade işlemlerine tabi değilse veya sınır dışı edilme olasılığı yoksa, hakkında ne idari gözetim ne de idari gözetime alternatif bir tedbir uygulanabilir.¹³⁵ Ancak idari gözetim koşulları varsa, alternatif tedbirin uygulanmasının gerekip gerekmediğinin değerlendirilmesi genel olarak BFA’nın takdirine bağlıdır. Bununla birlikte, sınır dışının uygulanmasını sağlama ihtiyacı ne kadar yüksekse, alternatif tedbirlerin uygulanmamasına [ve bunun gerekçelendirilmesine] o kadar az ihtiyaç duyulacaktır. Öte yandan, eğer alternatif tedbirlere karar verilmesi gerektiği açıksa, bunun için gerekçe gösterme ihtiyacı daha da artacaktır.¹³⁶

BFA, her iki tedbirin de sınır dışı etme amacına ulaşmayı aynı derecede sağlayabileceği durumlarda, idari gözetim ve idari gözetime alternatif arasında özgürce seçim yapamaz. Alternatif tedbir, idari gözetimin uygulanmasına tercih edilmelidir.¹³⁷ Eğer ilgili kişi özellikle başvurusunu kendisi sunmuş ise, BFA’nın, alternatif tedbiri dikkate almak için özel bir görevi bulunmaktadır.¹³⁸

¹²⁹ Bu terim, makamlar tarafından, bireylerin Avusturya topraklarından gönderilmelerine yönelik gerçekleştirilen tüm eylemleri ifade etmektedir.

¹³⁰ Bundesgesetz über die Ausübung der Fremdenpolizei, die Ausstellung von Dokumenten für Fremde und die Erteilung von Einreiseteil [Fremdenpolizeigesetz 2005 – “FPG”].

¹³¹ APA, Madde 77[6].

¹³² APA, Madde 77[3].

¹³³ Bu tedbirler arasında, özellikle, ikamet alanı [*Gebietsbeschränkung*] ile ilgili bir kısıtlamayla bağlantılı olarak ikamet yerine [*Wohnsitzauflage*] yönelik kısıtlama bulunmaktadır. Bu tedbirlere maruz bırakılan yabancılar, genellikle, yasal veya olgusal nedenlerden dolayı geldikleri ülkelere zorla iade edilemezler ve bu nedenle de, sınır dışı edilmelerini sağlamak için idari gözetim altına alınamazlar veya idari gözetime alternatiflere maruz bırakılamazlar. Birçok kimse, bu tedbire maruz kalan bireylere karşı insan hakları ihlalleri konusunda ciddi endişelerini dile getirmiştir. Bkz., örneğin, Ammer, M. ve Reyhani, A.-N., [2017], “Stellungnahme zum Entwurf betreffend das Fremdenrechtsänderungsgesetz 2017 Teil II”, Ludwig Boltzmann Temel ve İnsan Hakları Enstitüsü, Viyana [https://bim.lbg.ac.at/sites/files/bim/attachments/bim_sn_fraeg_2017_teil_ii_1805.pdf].

¹³⁴ APA’nın 76. Maddesi, böylece, kaçma tehlikesi ve sınır dışı edilme yakınlığını/olasılığını da içermek suretiyle.

¹³⁵ Ayrıca bkz. İdare Mahkemesi, 18 Nisan 2013, 2011/21/0247.

¹³⁶ Bkz. örneğin İdare Mahkemesi, 22 Mayıs 2007, 006/21/0052.

¹³⁷ APA, Madde 77[1]. Bkz. İdare Mahkemesi [Verwaltungsgerichtshof], 3 Ekim 2012, G140/11 ua - G86/12 ua.

¹³⁸ İdare Mahkemesi, 2 Ağustos 2013, 2013/21/0008.

İdari gözetime alternatif bir tedbirin uygulanmasına karar verilmesi, bireylerin kimliklerinin belirlenmesi-ne rıza göstermeleri koşuluna bağlıdır.¹³⁹

Somut olayın koşulları kapsamında, sınır dışı edilmek üzere idari gözetimin amacına, bildirimde bulunma veya benzer alternatifler kullanılmadan ulaşılmayacağı varsayımı BFA tarafından ispat edilmedikçe, 14 ila 18 yaş arasındaki küçüklere karşı idari gözetim yerine alternatif tedbirler uygulanacaktır.¹⁴⁰ Reşit olmayan bir kişi hakkında idari gözetime alternatif bir tedbir uygulanması kararı alınması halinde, söz konusu tedbir eşzamanlı olarak sınır dışı sürecindeki diğer aile bireyleri bakımından da idari gözetim yerine tercih edilir.¹⁴¹

İdari gözetime alternatif olarak uygulanan tedbir, kararın verilmesine ilişkin gerekçeler artık geçerli değilse, şekle bağlı olmayan bir bildirimle iptal edilecektir. Buna, bir temyiz prosedürü bağlamında, Federal İdare Mahkemesi tarafından da karar verilebilir.¹⁴²

Avusturya ulusal mevzuatında, sınır dışı etmek üzere idari gözetim altına alma ve bunun alternatif tedbirleri ile ilgili bazı süreler belirlenmiştir. Sınır dışı etmek üzere idari gözetim en fazla 18 ay uygulanabilirken, bildirimde bulunma ve belirli bir yerde ikamet en fazla 36 ay süreyle uygulanabilir. Üçüncü bir alternatif tedbir türü olan mali teminatla ilgili olarak herhangi bir sınır belirtilmemiştir.

Bir BFA temsilcisi tarafından verilen bilgiye göre,¹⁴³ BFA, idari gözetime alternatif tedbirin uygulanmasına ilişkin bir karar vermeden önce, yabancıyla mülakat yaparak olay bazında bir değerlendirme yürütmektedir.

Prensip olarak BFA, mülakat sırasında, kaçma riskinin kapsamını veya ciddiyetini belirlemek için, aile ilişkileri, sosyal bağlar, mali koşullar, ülkeyi terk etme niyetleri, iş birliği yapmaya istekli olmaları ve seyahat belgelerinin mevcudiyeti de dâhil olmak üzere, davanın bireysel koşullarını değerlendirir. Böyle bir bireysel görüşme, dosyada yer alan bilgilerin aktardığına ek olarak kişinin durumunun daha iyi anlaşılmasında belirleyici olmaktadır.¹⁴⁴

Belirli bir adreste ikamet etme ve polise bildirimde bulunma alternatif tedbirlerini içeren bir mülakat kesiti Ek l’de verilmiştir.

Bununla birlikte, genel olarak, idari gözetime alternatif tedbir, muhatabın hassasiyet derecesine bağlı olarak uygulanmaktadır. Eğer idare, bireyin hassas durumda olduğuna kanaat getirirse, ilgili bireyin sınır dışı edilmek üzere idari gözetim altına alınma yerine alternatif tedbirlere tabi tutulma olasılığı daha yüksektir. Yetkili BFA temsilcisi, bunun, bireyin güvenilirliği ile ilgili olarak idarenin algısıyla doğrudan bağlantılı olduğunu belirtmiştir.¹⁴⁵

Diğer yandan, alanında uzman bir kuruluş olan European Migration Network (Avrupa Göç Ağı – EMN), Avusturya’da idari gözetime alternatif tedbirlerin uygulamada nadiren kullanıldığını raporlamaktadır. Bu tedbirler, 2016 ve 2018 yılları arasında yılda yalnızca yaklaşık 270 davada uygulanmıştır.¹⁴⁶ 2020 yılında, Covid-19 pandemisi sonucu 677 vakada uygulanmış ve sınır dışı işlemleri birkaç ay yapılmamış, yani özgürlükten yoksun bırakmanın orantısız olacağı gerçeği nedeniyle, idari gözetime alternatif tedbirlerin kul-

¹³⁹ APA, Madde 77[2].

¹⁴⁰ APA, Madde 77[1].

¹⁴¹ Bkz. Federal İçişleri Bakanlığı, [2020], “Bir Parlamento İstemine Yanıt”, 1177/J, [https://www.parlament.gv.at/PAKT/VHG/XXVII/AB/AB_01192/imfname_795332.pdf].

¹⁴² APA, Madde 81[7].

¹⁴³ Alexander Scharfegger ile görüşme, Federal Göç ve İltica Kurumu temsilcisi, Carinthia Bölge Müdürlüğü, koordinasyon ofisi başkanı.

¹⁴⁴ Bahsi geçen mülakat hakkında fikir vermesi amacıyla, yapılmış gerçek bir mülakatın çevrilmiş tutanakları Ek l’de sunulmuştur.

¹⁴⁵ Alexander Scharfegger ile görüşme, Federal Göç ve İltica Kurumu temsilcisi, Carinthia Bölge Müdürlüğü, koordinasyon ofisi başkanı.

¹⁴⁶ İçişleri Bakanlığı, Parlamento talebi, 9 Eylül 2019, Almanca olarak mevcut:

lanımı büyük ölçüde artmıştır. 2021 yılında, idari gözetime alternatif tedbirlerin uygulanması 804 davaya yükselmiştir.¹⁴⁷ Ancak, uygulanan bu tedbirlerin dökümüne dair kamuya açık verilere rastlanmamıştır.¹⁴⁸

Her surette, Avusturya hukukunda, idari gözetime alternatif tedbir uygulanmasını salık veren karara itiraz etme imkânı bulunmaktadır. Bu nedenle, hakkında alternatif tedbir uygulanması yönünde karar verilen yabancı her zaman yargı yoluna başvurabilir.

İdari gözetime alternatif tedbir, kararın verilmesine ilişkin gerekçeler artık geçerli değilse, şekle bağlı olmayan bir bildirimle iptal edilecektir. Buna, bir temyize başvurulması hâlinde, Federal İdare Mahkemesi [idari uyuşmazlıklara bakan üst mahkeme] tarafından da karar verilebilir.¹⁴⁹

2.1.2 | Birleşik Krallık

Birleşik Krallık hukuk sisteminde idari gözetime alternatif tedbirlere izin verilmektedir, ancak bu alternatif tedbirlere başvurulması zorunlu değildir. Birleşik Krallık'ta hâlihazırda uygulanan dört temel idari gözetime alternatif tedbir bulunmaktadır. Bunlar:

- Elektronik izleme;¹⁵⁰
- Düzenli bildirim yükümlülüğü;¹⁵¹
- Mali kefalet [bail with sureties];¹⁵²
- İkamet kısıtlaması /belirli bir adreste ikamet'dir.¹⁵³

Kılavuz ilkeler, idari gözetimin yalnızca son çare olarak kullanılması gerektiğini ifade etmektedir.

İkamet kısıtlamaları [belirli bir adreste ikamet] ve düzenli bildirim, tüm sığınmacılara rutin olarak uygulanır, kefaletle salınma ise her zaman ikamet kısıtlamaları ve bildirim yükümlülüğü ile birlikte uygulanır. Bu koşulların ihlali idari gözetimle sonuçlanabilir.

Elektronik izleme, çoğunlukla eski hükümlüler için sıklıkla kullanılmaktadır ve bir kefalet koşulu olabilir. Hakkında elektronik kelepçe uygulanan yabancıların sayısı kamuya açık kaynaklarda erişilebilir değildir. Göçmenlik Kefaletiyle ilgili yeni kılavuz Ağustos 2018'de yayımlanmıştır.¹⁵⁴ Bu kılavuz, çoğu durumda, kişinin ilk kez idari gözetim altına alınmasından dört ay sonra ve daha sonra her dört ayda bir, idari gözetim altındaki yabancıların otomatik kefalet değerlendirmesi için sevk edilme sürecini içerir.

Eylül 2016'da, Detention Action [İdari Gözetim Hareketi] adlı kuruluş, idari gözetime topluluk temelli alternatifler hakkında bir rapor yayımlayarak, göç kontrolü bağlamında bu alternatifin potansiyel kullanımı ve geliştirilmesine yönelik çağrıda bulunmuştur.¹⁵⁵ Detention Forum [İdari Gözetim Forumu] ise idari gözetime alternatif tedbirler hakkında bir rehber hazırlamıştır.¹⁵⁶

¹⁴⁷ İçişleri Bakanlığı, Parlamento talebine yanıt, 9405/AB XXVII. GP, 28 Mart 2022, Almanca olarak mevcut:

¹⁴⁸ İçişleri Bakanlığı, Parlamento talebine yanıt, 4901/AB XXVII. GP, 12 Mart 2021, Almanca olarak mevcut:

¹⁴⁹ APA, Madde 81(7).

¹⁵⁰ AITOCA, Bölüm 36.

¹⁵¹ Göç Yasası [1971], Schedule 2, Para 21(2).

¹⁵² Göç Yasası [2016], Schedule 10, Section 61.

¹⁵³ Göç Yasası [1971], Schedule 2, Para 21(2).

¹⁵⁴ İçişleri Bakanlığı, Göçmenlik kefaleti, Ağustos 2018, <https://bit.ly/2xxta19> adresinde mevcuttur.

¹⁵⁵ Alıkoymadan İdari Gözetim: Alternatif tedbirler, Eylül 2016, <http://bit.ly/2kS7qoR> adresinde mevcuttur.

¹⁵⁶ İdari Gözetim Forumu, İdari gözetime alternatifler: Sıkça sorulan sorular, Temmuz 2018, <https://bit.ly/2pDYpmF> adresinde mevcuttur.

Önemli başka bir çalışma olarak, Stephen Shaw'un hassas gruplara mensup kişilerin idari gözetim altına alınmasına ilişkin ikinci raporuna¹⁵⁷ yanıt olarak İngiliz hükûmeti, sivil toplum kuruluşları ve gönüllülerle ortaklaşa bazı özel projelerin [alternatiflerin] geliştirileceğini duyurmuştur.¹⁵⁸ Bunlardan ilkinin detayları Aralık 2018'de açıklanmıştır.¹⁵⁹ [Bu konuda bkz. Bölüm 2.4 "Vaka Yönetimi"]

Parlamento İnsan Hakları Ortak Komitesi tarafından yürütülen bir soruşturma, hükûmetten alınan kanıtlar da dâhil olmak üzere [sözlü ve yazılı] cevapları sunulduğu şekliyle yayımlamıştır.¹⁶⁰ Komiteye kanıt olarak, Birleşik Krallık Göç Bakanı, otomatik kefalet politikasının getirilmesinden sonraki 10 ay içinde otomatik kefalet duruşmalarının %10'unun idari gözetim altındaki yabancının kefaletle serbest bırakılması kararıyla sonuçlandığını belirtmiştir.¹⁶¹

Komite, raporunu 7 Şubat 2019'da yayımlayarak beş ana tavsiyede bulunmuştur:¹⁶²

- İdari gözetim kararı İçişleri Bakanlığı tarafından değil, bağımsız olarak verilmelidir;
- Süresiz şekilde idari gözetimde tutulmanın yaratacağı travmayı sona erdirmek için 28 günlük bir zaman sınırı getirilmelidir;
- İdari gözetimde tutulanlar, idari gözetime itiraz etmek için adli yardıma daha iyi ve daha tutarlı erişime sahip olmalıdır;
- Hassas bireylerin tespit edilmesi ve uygun şekilde tedavilerinin sağlanması için daha fazlasının yapılması gerekmektedir;
- İçişleri Bakanlığı, herhangi bir kötü muamelenin derhâl tespit edilmesini ve harekete geçilmesini sağlamak için göçmenlerin idari gözetimde tutuldukları merkezlerdeki gözetim ve güvence mekanizmasını iyileştirmelidir.

Bu tavsiyelere hükûmet, Temmuz 2019'da yanıt vererek, verilerin şeffaflığı, idari gözetimde tutulan hassas gruplara mensup yabancılar ve Şubat 2019'da kefalet için iki aylık otomatik sevk uygulamasının başlatılması alanlarında kaydedilen ilerlemelerin altını çizmiştir.¹⁶³

2.1.3 | Hollanda

Hollanda uygulamasında da idari gözetim son başvurulacak tedbir ("*ultimatom remedium*") olarak değerlendirilmektedir. Hollanda'da yabancıların idari gözetim altına alınması iki durumda gerçekleşebilir.

İlk olarak, Hollanda'ya AB'nin dış sınırları üzerinden [yani Schiphol Havalimanı veya Rotterdam Limanı üzerinden] ulaşan yabancı uyruklular sınırda idari gözetim altında tutulabilirler. Giriş şartlarını yerine getirmemeleri halinde hem hukuken hem de fiziksel anlamda girişleri reddedilebilir ve ardından bu kişiler idari gözetim altına alınabilirler. Bu idari gözetim biçiminin yasal dayanağı Yabancılar Yasası'nın 6. Maddesidir.

İkinci olarak, Yabancılar Yasası'nın 59 - 59[c] Maddeleri uyarınca yabancıların ülke içinde idari göze-

¹⁵⁷ Stephen Shaw, idari gözetimde tutulan hassas durumdaki kişilerin refahı: süreç raporu, Temmuz 2018, <https://bit.ly/2JQV-vmv> adresinde mevcuttur.

¹⁵⁸ İçişleri Bakanlığı, 'İdari Gözetim ve Shaw raporu hakkında İçişleri Bakanlığı açıklaması, 24 Temmuz 2018, <https://bit.ly/2uVZdGQ> adresinde mevcuttur.

¹⁵⁹ İçişleri Bakanlığı, 'İdari gözetim riski altındaki göçmenlerin desteklenmesinde yeni pilot programlar', 3 Aralık 2018, <https://bit.ly/2QQE-j3X> adresinde mevcuttur.

¹⁶⁰ Göç Bakanı, 'Göç Bağlamında İdari Gözetim: Hükûmetin stratejik yaklaşımı', 3 Aralık 2018, <https://bit.ly/2DdzNc0> adresinde mevcuttur.

¹⁶¹ İnsan Hakları Ortak Komitesi, Sözlü kanıt oturumu, HC1484, 5 Aralık 2018, <https://bit.ly/2Tjsf0N> adresinde mevcuttur.

¹⁶² İnsan Hakları Ortak Komitesi, İdari Gözetimin Denetlenmesi, 7 Şubat 2019, <https://bit.ly/2HVfZyF> adresinde mevcuttur.

¹⁶³ Göç Bakanının İnsan Hakları Ortak Komitesi başkanına yönelik resmi yazısı, 23 Temmuz 2019, <https://bit.ly/207PA1a> adresinde mevcuttur.

tim altına alınması da mümkündür. Yabancı, ancak kamu düzeni veya ulusal güvenlik açısından gerekli olması ve sınır dışı amacıyla uygulanmasının gerekmesi hâlinde, yasal hükümlere uygun olarak idari gözetim altına alınabilir.

Herhangi bir idari gözetim tedbirinin uygulanması, yasal hükümlere sıkı sıkıya bağlı olmalı ve yalnızca mutlak suretle gerekli olduğunda uygulanmalıdır. Bu nedenle, alternatif tedbirler öncelikle açık bir şekilde dikkate alınmalı, eğer başka bir araç etkili bir şekilde kullanılabilecek ise idari gözetimden kaçınılmalıdır. Bu nedenle, daha hafif bir aracın yeterli olup olmayacağı ve en nihayetinde, bu kapsamda adli olarak gözden geçirilip geçirilmeyeceği yasaya işlenmiştir.

Hollanda mevzuatı idari gözetimden önce çeşitli alternatifler sunmaktadır. Bunlar yoğunluk bakımından farklılık gösterir ve ayrı ayrı ya da diğer tedbirlerle birlikte uygulanabilir. Hollanda Geri Dönüş Dairesi (DT&V) ve Hollanda Yabancılar Polisi, belirli bir durumda hangi alternatifin uygun olduğunu belirlerken geri dönüş olasılığı, yabancının geri dönüş konusunda aktif iş birliği yapma isteği, kaçma riski olup olmadığı ve geri dönüş kararının verilmesinden sonra ortaya çıkan yeni gerçekler veya koşullar gibi farklı faktörleri dikkate alır. Eğer yabancı Hollanda'dan ayrılma konusunda iş birliği yapıyorsa, DT&V, uygulamada, geri dönüş için gereken belirli koşullara uyum sağlamak amacıyla yerel STK'lerle birlikte çalışabilir.¹⁶⁴

Ancak mali teminat vermek gibi idari gözetime alternatif tedbirlerin uygulanmasına nadiren başvurulmaktadır. Bu durum defalarca eleştirilmiştir. Bu eleştirilere örnek olarak, Yabancılar Konusunda Danışma Komisyonu [Adviescommissie in Vreemdelingenzaken - ACVZ] geçmiş yıllarda, bir yabancının idari gözetime alınamayacağı durumları belirten açık bir yasal zemin bulunmadığını belirtmiştir.¹⁶⁵ Öte yandan, Uluslararası Af Örgütü karar verici makamlara proaktif olarak idari gözetime alternatif tedbirleri değerlendirme konusunda yasal bir yükümlülük getirilmesi gerektiğini savunmuştur.¹⁶⁶ Uluslararası Af Örgütü 2018'de yayımladığı bir raporunda göçmenlerin idari gözetim altına alınmasının (hem ülke içinde hem de sınırda) çok sık uygulandığını ve yalnızca nihai bir çare olarak kullanılmadığını da ifade etmiştir.¹⁶⁷ Bu çalışmalarda, idari gözetime alternatif tedbirlerin ancak göçmenin sınır dışı edilmesini aktif olarak kolaylaştırması durumunda değerlendirildiği gösterilmiştir. Ancak, Hollanda'da daha öncesinde, yabancıların idari gözetim altına alınmasına alternatif olabilecek pilot uygulamalar bulunmakta idi.¹⁶⁸

Yabancıların geri gönderilmesi ve gözetim altına alınmasına ilişkin bir Kanun Tasarısına ilişkin bir Kanun Hükmünde Kararname taslağı, idari gözetime alternatif tedbirlerin uygulanabileceği koşulları belirtmektedir.¹⁶⁹ Ancak, bu Kanun Tasarısı henüz kabul edilmemiştir, bu nedenle Kararname hâlâ yürürlüğe girmemiştir. Tasarı, tasarımı değerlendirmekte olan Hollanda Parlamentosu Senatosu'na sunulmuştur.¹⁷⁰

Özetle, belirli bir olayda idari gözetime uygun alternatifin belirlenmesi, polisin veya DT&V görevlisinin takdirine bırakılmıştır. Ancak bu yetkililerin ne zaman bildirimde bulunma yükümlülüğünün uygulanmasına karar verip vermeyecekleri ayrıntılı olarak düzenlenmemiştir. Ayrıca, uygulanan tüm tedbirlere mahkeme nezdinde itiraz edilebilir ve bunlar, yeniden gözden geçirilebilir.

¹⁶⁴ UNHCR (2015), *Seçenek Belgesi 2: Hükûmetler için açık kabul ve alıkonulma alternatifleri seçenekleri*, s. 10.

¹⁶⁵ ACVZ, Yabancıların idari gözetimi veya daha az kısıtlayıcı bir tedbir?, Mayıs 2013, <http://bit.ly/2lbi4Kv> adresinde mevcuttur.

¹⁶⁶ Uluslararası Af Örgütü, Yabancıların iadesi ve idari gözetim altına alınmasına ilişkin Yasa Tasarısına İlişkin Açıklamalar (çevrim içi konsültasyon), Şubat 2014, <http://bit.ly/2kJVsZM> adresinde mevcuttur. Uluslararası Af Örgütü, Hollanda'da yabancıların idari gözetim altına alınması: Bir standart olarak insan hakları, 2013.

¹⁶⁷ Uluslararası Af Örgütü, Het recht op vrijheid. Vreemdelingendetentie: het ultimatum remedium-beginsel, Şubat 2018, <https://bit.ly/2TAX1i2> adresinde Hollanda dilinde mevcuttur.

¹⁶⁸ Rijksoverheid, Bijlage: resultaten van de pilots in het kader van alternatieve vreemdelingenbewaring, 13 Eylül 2013, available in Dutch at: <http://bit.ly/2Jr6GA>.

¹⁶⁹ Yabancıların iadesi ve gözaltına alınmasına ilişkin yasa tasarısı (2015-2016), 34309/2, Hollanda dilinde <http://bit.ly/2mUoL3> adresinde mevcuttur.

¹⁷⁰ <https://asylumineurope.org/reports/country/netherlands/detention-asylum-seekers/legal-framework-detention/alternatives-detention/>

2.1.4 | Kanada

Kanada'daki sınır ve göç uygulama ve gümrük hizmetlerinden sorumlu federal kurum olan Kanada Sınır Hizmetleri Kurumu [Canada Border Services Agency – CBSA],¹⁷¹ sığınmacılar da dâhil olmak üzere, yabancılara idari gözetim altına alınmasına karar verme yetkisine sahiptir. CBSA'nın yanı sıra, Göç ve Mülteci Kurulunun [Immigration and Refugee Board of Canada – IRB] Göç Dairesi¹⁷² idari gözetim altındaki bir göçmenin, koşullu ya da koşulsuz olarak serbest bırakılmasına karar verebilir.¹⁷³

CBSA, ilk idari gözetimin incelenmesi planlanmadan önce, normalde 48 saat içinde veya sonrasında gecikmeksizin, koşullu veya koşulsuz olarak, bir kişinin serbest bırakılmasına karar verebilir. Eğer kişi 48 saat içinde serbest bırakılmazsa, IRB devam eden idari gözetim nedenlerini incelemek için bir inceleme duruşması yapmalıdır. Sonraki idari gözetim inceleme duruşmaları, 7 gün sonra ve daha sonra da her 30 günde bir, IRB idari gözetim için başka bir gerekçe olmadığı kanaatine varıncaya kadar yapılacaktır.¹⁷⁴

Bir CBSA görevlisinin idari gözetim kararı verirken idari gözetime alternatif tedbirleri [İGA] göz önünde bulundurması gerekmektedir. Göç ve Mülteci Koruma Yönetmeliği [IRPR] "idari gözetime alternatiflerin varlığının" "idari gözetim altına alma veya serbest bırakma konusundaki karar verilmeden önce dikkate alınmasını" şart koşmaktadır.¹⁷⁵

İGA programı, 2016 yılında oluşturulmuştur ve Ulusal İdari Gözetim Çerçevesi'nin [NIDF] bir parçasıdır. NIDF ise "kamu güvenliğini korurken bireylere insancıl ve onurlu muamele gösterilmesini destekleyen daha iyi, daha adil bir idari gözetim sistemi oluşturmayı" amaçlamaktadır.¹⁷⁶ NIDF, idari gözetim için kullanılan uygulamaları geliştirmeyi ve mevcut olanları tamamlayıcı yeni yöntemler yaratmayı hedeflemektedir.

İGA programı, kısmen, CBSA'nın, kırılgan ve hassas durumdaki göçmenlerin uzun süre idari gözetim altında tutulmasıyla ilgili olarak aldığı olumsuz baskıya bir cevap olarak başlatılmıştır.

NIDF'nin oluşturulmasından önce, İGA, teminat yatırılması, güvenceler ve yüz yüze bildirimde bulunulması şeklinde mevcut idi.¹⁷⁷ İGA programı başlatıldığında [2016], sesli bildirimde bulunma, topluluk vaka yönetimi ve denetimi, kefalet ve Toronto Kefaletle Salıverme Programı'nı içermekte idi.

NIDF, 2017 yılında güncellenmiştir ve iki İGA türü [sesli bildirimde bulunma ve topluluk vaka yönetimi ve denetimi] uygulaması ülke geneline yayılmıştır. Buna ek olarak, yeni bir İGA türü olan elektronik izleme, Büyük Toronto Bölgesi'nde [GTAR] pilot uygulama olarak hayata geçirilmiştir.¹⁷⁸ Değişiklikler, özellikle

¹⁷¹ CBSA [Kanada Sınır Hizmetleri Kurumu], Kamu Güvenliği ve Acil Durum Hazırlığı Federal Bakanlığına bağlıdır.

¹⁷² IRB [Göç ve Mülteci Kurulu], Kanada'nın en büyük bağımsız kuruluştur. Kurul, sığınmacılar ve göç ile ilgili konularda kararlar vermektedir.

¹⁷³ Göç ve Mülteci Koruma Yasası [IRPA] bölüm 56 [1] bu koşulları şu şekilde özetlemektedir: "Bir görevli, eğer idari gözetim nedenlerinin artık mevcut olmadığı kanaatindeyse, Göç Dairesi tarafından ilk idari gözetim incelemesinden önce dâimi ikamet izni olan bir kişinin veya yabancı uyruklu bir kişinin idari gözetimden serbest bırakılmasına karar verebilir. Görevli, koşullara uyulması için, görevlinin uygun gördüğü bir teminatın yatırılmasını veya bir garantinin verilmesini de içeren herhangi bir koşul öngörebilir."

¹⁷⁴ IRPA Bölüm 57. Bu zaman çerçevesi, Belirlenmiş Yabancı Uyruklular olarak adlandırılan kişiler söz konusu olduğunda daha da uzundur. Bkz.: IRPA Altbölüm 55[3.1].

¹⁷⁵ IRPR Bölüm 248[e].

¹⁷⁶ CBSA [2016], Bakan Goodale, Daha İyi ve Daha Adil Bir İdari Gözetim Sistemi İçin Yeni Girişimleri Hayata Geçirdi, Ağustos 15 [https://www.globenewswire.com/news-release/2016/08/15/1162437/0/en/Minister-Goodale-Introduces-New-Initiatives-for-a-Better-Fairer-Immigration-Detention-System.html].

¹⁷⁷ Kanada hükûmeti [2018], Çalışma Rehberi ENF 34 İdari Gözetime Alternatifler Programı, s. 5.

¹⁷⁸ BSA [2019], İdari Gözetime Alternatifler Programı Yönetici Özeti [https://www.cbsa-asfc.gc.ca/agency-agence/reports-rapports/pia-efvp/atip-aiprp/atd-srd-eng.html].

CBSA'nın, çocukların ve diğer hassas durumdaki göçmenlerin idari gözetim altına alınması nedeniyle süregelen olumsuz iç ve dış tepkiler nedeniyle yürürlüğe girmiştir.¹⁷⁹

NIDF'ye göre, İGA'nın uygulanmasında yeni bir aktör olan Topluluk İrtibat Görevlileri [CLO] devreye sokulmuştur.¹⁸⁰ Ayrıca, İGA programına katılanların vakalarını yönetmek üzere CBSA içinde bir İGA İzleme Merkezi oluşturulmuştur.

Kanada İGA Programı

Kanada Hükûmeti, İGA'yı "CBSA'nın yetki ve hedeflerini yerine getirmesine yönelik bir riski dengelemek amacıyla bir kişiye uygulanabilecek olan herhangi bir koşul" olarak tanımlamaktadır.¹⁸¹

İGA programı, IRPA kapsamında idari gözetim altında tutulan kişiler için koşullu salıverilme sağlamaktadır. IRPA kapsamında yakalanan ve/veya idari gözetim altına alınan bir kişi, IRPR Bölüm 248(e) uyarınca otomatik olarak İGA programına katılmaya hak kazanır. Bir CBSA görevlisi, yakalama veya idari gözetimin herhangi bir noktasında bir alternatifin kullanılmasını önerebilir.¹⁸²

IRB üyelerinin, CBSA'yı, idari gözetim altındaki göçmenler için İGA programının kullanılmasını göz önünde bulundurmaya teşvik etmesi beklenmektedir.¹⁸³ IRB Başkanı İdari Gözetim Kılavuzu'na göre, IRB üyeleri her bir idari gözetim incelemesinde idari gözetime alternatifleri aktif şekilde göz önünde bulundurmalı ve yeniden değerlendirmelidir. Bu durum, eğer bu İGA'lar hâlâ kullanılabilir ise, daha önceki idari gözetim incelemelerinde göz önünde bulundurulmuş ve reddedilen İGA'ların yeniden değerlendirilmesini ve koşulların bir gözden geçirmeden diğerine kadarki süre içinde değişebileceğini kabul etmeyi içerebilir.¹⁸⁴ İdari gözetimin uzun sürdüğü durumlarda, IRB üyesi, İGA'ların göz önünde bulundurulması konusunda daha fazla yükümlülük altındadır.¹⁸⁵ Buna ek olarak, İGA'ları göz önünde bulundurma yükümlülüğünün artması, akıl hastalığı olan kişiler, küçükler, yaşlılar, cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliği farklı olan kişiler, işkence mağdurları, soykırım ve insanlığa karşı işlenen suçların mağdurları, cinsiyete bağlı şiddet mağdurları ve cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliğine dayalı şiddet mağdurları gibi hassas durumdaki kişileri içeren olaylar için geçerlidir.¹⁸⁶

¹⁷⁹ Muscati, S. [2018], "Kanada'nın İdari Gözetim Altındaki Kırılgan Kişilere Yönelik Muamelesi İle İlgili Hak İhlalleri". Kanada'nın gözden geçirmesine yardımcı olmak için Evrensel Dönem İncelemesi Çalışma Grubuna Ortak Sunum, 30. Oturum [Nisan-Mayıs, 2018] (https://ihp.law.utoronto.ca/utfl_file/count/media/Canada%20UPR%20Final.pdf).

¹⁸⁰ Topluluk İrtibat Görevlileri [CLO] şu rollere sahiptir: [a] İGA'ların uygun olup olmadığını belirlemek için risk değerlendirme sürecinde CBSA görevlilerine yardımcı olmak; [b] Gerekli olduğunda hangi programların ve müdahalelerin uygun olabileceğini belirlemek için görevlilere yardımcı olmak; [c] İGA programlamayla ilgili bir uzmanlık odağı olarak hareket etmek; [d] Salıverilme koşulları ve programları ile bireysel olarak uyumu izlemek; [e] İdari gözetim altındaki kişileri olası salıverilmeleri için diğer CBSA görevlileri ile birlikte değerlendirmek, [f] İGA programıyla ilgili konularda veya sorularda tüm sözleşmeli servis sağlayıcılar ve dış paydaşlar için birincil iletişim noktası olarak hareket etmek. Bkz. CBSA [2018a], İdari Gözetim Alternatifler, Sorular ve Cevapları (<https://www.cbsa-asfc.gc.ca/security-securite/detent/qa-qr-eng.html>).

¹⁸¹ Kanada hükûmeti [2018], a.g.e., s. 4.

¹⁸² CBSA [2018a], a.g.e.

¹⁸³ IRB [2019], Başkanlık Kılavuzu 2: İdari Gözetim. Göç ve Mülteci Koruma Yasası'nın 159[1](h) paragrafı uyarınca Başkan Tarafından Yayımlanan Kılavuz, paragraf 3.1.10.

¹⁸⁴ A.g.e., paragraf 3.1.3.

¹⁸⁵ A.g.e., paragraf 3.1.5.

¹⁸⁶ A.g.e., paragraf 3.1.7.

Belirtildiği üzere, CBSA veya IRB, bir bireyin idari gözetimden serbest bırakılıp bırakılmayacağını belirler. İGA programı, CBSA görevlilerine ve IRB'ye, bir bireyin fiziksel olarak idari gözetim altında tutulması gerekip gerekmediğini veya idari gözetime alternatifin bir seçenek olup olmadığını daha iyi değerlendirmeleri için gerekli araçları sağlamayı amaçlamaktadır.¹⁸⁷

CBSA, İGA programını uygular. Koşullu salıverilme ve bazı elektronik izleme hizmetleri gibi bazı özel alternatifler, Kanada Islah Hizmetleri [Correctional Services of Canada - CSC] aracılığıyla kolaylaştırılmakta ve CBSA'ya geri bildirimde bulunmaktadır.

Programa Katılma Kriterleri

Bir kişi İGA programına katılmayı kabul ettiğinde, IRB üyeleriyle birlikte CBSA görevlisi ve CBSA Topluluk İrtibat görevlisi, idari gözetim altındaki kişinin idari gözetim tesisinden koşullu olarak serbest bırakılmasını sağlamak için hangi alternatiflerin gerekli olduğuna karar verir.

İGA programı, CBSA tarafından belirtildiği üzere risk azaltma yoluyla yönetilmektedir. İdari gözetim altındaki kişiye önerilen alternatifin türü, çeşitli risk azaltma faktörlerine, yani bir bireyin arz ettiği risk düzeyine bağlı olarak değişir.¹⁸⁸ Risk değerlendirmesi, genel Ulusal İdari Gözetim Risk Değerlendirmesi formu ve protokollerince belirlenir. Genellikle CBSA ve bazı durumlarda IRB görevlisi tarafından yapılır. CBSA görevlileri, bir bireyin idari gözetim altına alınmasında kullanabilecekleri takdir yetkisini, İGA programı için de kullanabilirler. Dolayısıyla, bir kişinin neden İGA programına katılmasına izin verildiğini veya verilmediğini ispat etmek için çok az gerekçe gerekmektedir.¹⁸⁹

Bir bireyin idari gözetim altına alınıp alınamayacağını değerlendirmek için kullanılan dört husus, aynı zamanda, bir bireyin İGA programına katılıp katılamayacağını değerlendirmek için bir araç olarak da kullanılır. Bu hususlar, bireyin:

- kaçma riski olup olmadığı;
- toplum için bir tehlike oluşturup oluşturmadığı;
- akıl sağlığı sorunu olup olmadığı;
- kimliğini kanıtlayıp kanıtlayamadığıdır.¹⁹⁰

Bu riskler, daha sonra, CBSA'nın görevini yerine getirebilme yeterliliğini ve IRPA'nın hedefini etkileyen riskin olasılığıyla bağlantılı olarak değerlendirilir.

Koşullar, bir CBSA görevlisinin veya IRB üyesinin, yukarıda belirtilen risk faktörlerine dayalı olarak program sırasında herhangi bir zamanda ek koşullar getirmesine izin verecek şekilde belirlenir.¹⁹¹

Koşulların ağırlığını artırma kararı genellikle, yalnızca CBSA görevlisinin takdirine bağlı olup, çoğu durumda görevlinin kararı, uygulanmakta olan mevcut bir alternatifin bir sonucu olarak elde edilen bilgilere dayalıdır. Sonrasında, bu bilginin daha üst seviye ve daha sıkı koşulları gerektirip gerektirmediğine karar verilmesi görevliye bağlıdır.

Daha üst seviye ve değişen koşulların iletilmesi için kullanılan araçlar, başlangıçta koşul olarak belirlenen alternatifin türüne bağlı olarak değişir.

¹⁸⁷ Göçmen ve Sığınmacıların Alıkonulmasına Karşı Uluslararası Koalisyon (2015), Kanada'da İdari Gözetime Alternatifler (<https://idcoalition.org/alternatives-to-detention-in-canada/>) ve UNHCR (2016), İdari Gözetimin Ötesinde Küresel Strateji. Kanada, İdari Gözetimin Ötesinde Küresel Strateji Uyarınca İlerleme 2014-2019 (<https://www.unhcr.org/57b5831f4.pdf>).

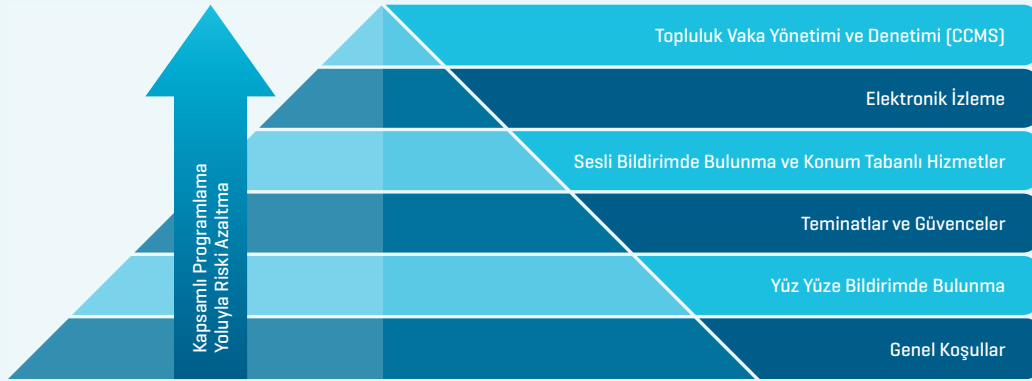
¹⁸⁸ CCBSA (2018b), İdari Gözetime Alternatifler Programı, Arka Plan Bilgi Notu (<https://www.canada.ca/en/border-services-agency/news/2018/07/alternatives-to-detention-program.html>).

¹⁸⁹ CCR (2015), İdari Gözetime Alternatifler: Toronto Koşullu Salıverilme Programı ile İlgili CCR Yorumları (<https://ccrweb.ca/en/alternatives-detention-comments-toronto-bail-program>).

¹⁹⁰ IRPR Bölüm 244,

¹⁹¹ Kanada hükûmeti (2018), a.g.e., s. 25.

Risk düzeylerine bağlı olarak bireye uygulanan alternatif tedbirler CBSA tarafından aşağıdaki grafikte özetlenmiştir. Bu grafik sınırlandırıcı değildir. Çoğu durumda, bireyler, koşullu salıverilmelerinin bir parçası olarak çok katmanlı bir idari gözetim alternatifine tabi tutulurlar.

Kaynak: Kanada hükûmeti [2018], Uygulama Kılavuzu, ENF 34 İdari Gözetim Alternatifler, s. 21.

İGA'lar uygulanırken riski telafi etmek için kullanılan kararlar aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

Risk	Koşullar	Gerekçe
Asgari riskin dengelenmesi	Genel koşullar, yüz yüze bildirimde bulunma ve sözlü bildirimde bulunma	Bu koşullar, CBSA ile göç yürütme işlemlerine tabi bireyler arasında yakın bir ilişki sürdürür. Bu iletişim kanalı, bireylerin gerekliliklere gönüllü olarak uymaları konusunda yardımcı olur.
Orta düzey riskin dengelenmesi	Belirli bir konumun dışına çıkışın sınırlandırılmasıyla birlikte teminatlar ve güvence[ler], Topluluk Vaka Yönetimi ve Denetimi [CCMS] ve sesli bildirimde bulunma	Bu koşullar, bireyleri, daha yakın gözetim ve izleme ile birlikte, toplumda destek sağlanarak gerekliliklere uymaları konusunda etkilemektedir.
Yüksek riskin dengelenmesi	CCMS yüksek müdahale programlaması, EM [GTA'da] veya her ikisi de	Bu koşullar, bireylerin toplumdaki faaliyetleri üzerinde kısıtlamalar ve bu kısıtlamalara uyduklarının sürekli olarak izlenmesini öngörmektedir.

Kaynak: Kanada hükûmeti [2018], Uygulama Kılavuzu, ENF 34 İdari Gözetim Alternatifler, s. 22.

Operasyonel El Kitabı ENF 34'e göre, CBSA görevlileri, İGA hakkındaki değerlendirmelerini ve idari gözetim devam etme veya İGA temelinde serbest bırakılma kararının nedenlerini belgelemekle yükümlüdürler.¹⁹² İGA'nın yazılı olarak değerlendirilmesi, İGA temelinde serbest bırakma kararları ve İGA'nın sağladığı riskin dengelenmesine ilişkin açıklamalar içermelidir.

¹⁹² Kanada hükûmeti [2018], a.g.e., s. 23-24.

Her surette, idari gözetim altında tutulan göçmen, hükmedilen koşullara ilişkin itirazda bulunabilir. Bununla birlikte, CBSA, IRB'nin kararlarına bakılmaksızın, ülke vatandaşı olmayan kişileri İGA programının dışında tutma yetkisine sahiptir.

Mevcut İGA ile ilgili içtihat, IRPR Bölüm 248[e] ışığında risk azaltma konusunu ele almaktadır. Mahkeme kararlarından bazıları, bu süreçte CBSA'nın geniş takdir yetkisini eleştirmektedir.¹⁹³

Kanada [Kamu Güvenliği ve Acil Durum Hazırlığı]/Chhina davasında, Kanada Yüksek Mahkemesi, "IRPA'nın 58. bölümünün ve Yönetmeliklerin 248. Bölümü'nün geçerli olduğu, [IRB'nin] Göç Dairesi'nin önündeki gözden geçirme sürecinin, Daire'nin idari gözetimin nedenleri olarak; idari gözetim süresinin uzunluğunu; ileride beklenen idari gözetim süresinin uzunluğunu; gecikmeler veya özen eksikliğini; ve idari gözetim koşullarındaki değişiklikler de dâhil olmak üzere, idari gözetime alternatiflerin mevcudiyetinin, etkinliğinin ve uygunluğunun değerlendirilmesinin gerektiğini" hatırlatmıştır.¹⁹⁴

Yüksek Mahkeme, idari gözetim altındaki bir göçmenin özgürlük hakkı için İGA'nın önemini vurgulamıştır.¹⁹⁵

Çeşitli İGA seçeneklerinde yaygın olan bir insan hakları sorunu, özel yaşamın gizliliğinin korunmasıdır. Genel bir kural olarak, kişisel bilgilerinin toplanması, kullanılması, açıklanması veya saklanması ile ilgili endişeleri olan bireyler, CBSA'nın Bilgiye Erişim ve Özel Yaşamın Gizliliği Dairesi'ne bir talepte bulunarak, kendi kişisel bilgilerine veya İGA ile ilgili kurumsal kayıtlara resmî olarak erişim talep edebilir ve CBSA Bilgiye Erişim ve Özel Yaşamın Gizliliği Dairesine yazılı bir şikâyetle bulundurulabilir.¹⁹⁶ Bununla birlikte, bu başvuru yollarının erişilebilirliği, idari gözetim altındaki göçmenlerin dil engeli ve diğer sosyoekonomik faktörler göz önünde bulundurulduğunda, adalet erişimleri bakımından sorunlu olabilir. Aşağıda tartışıldığı üzere, diğer (sorunlu) konular arasında, - özellikle İGA'nın özelleştirilmesiyle ilgili olarak - mevcut gözetim ve hesap verebilirlik mekanizmaları, idari gözetim altındaki göçmenlere uygulanan gözetimin artırılmış olması ve bunun göçmen üzerinde yarattığı psikolojik etki yer almaktadır.

¹⁹³ IRB'nin Taino'daki Göç Dairesi'nin kararı, bu durumu bir örneğidir. IRB karar vericisi şunu belirtmiştir: "[IRPR'nin] Bölüm 248'inin analizi, ortaya konulan idari gözetimin gerekçelerine dayanarak, Bakan'ın idari gözetimdeki çıkarının önemini belirlememi gerektirmektedir. İdari gözetimdeki bu çıkar, her zaman için, kişinin idari gözetimde geçirdiği süre, geçireceği süre ve idari gözetimden doğrudan etkilenen her çocuğun yüksek yararı da dâhil olmak üzere diğer faktörlere karşı tartılmalıdır. Bir kişinin, kişinin arz ettiği riskleri ortadan kaldıran bir idari gözetime alternatifin olmaması durumunda serbest bırakılamayacağını iddia etmek, esasen, alternatif faktöre bir koz kartı vermek ve düzenlemenin 248. bölümünde belirtilen diğer faktörleri etkili bir şekilde anlamsız hâle getirmek olacaktır [...] İdari gözetime belirli bir alternatifin uygunluğunu değerlendirirken, karar vericinin, bu alternatifin ilgili kişinin karşılaştığı riski esas itibarıyla ortadan kaldırıp kaldırmadığını incelemesi gerekir. Bu sonuç, alternatifin kişinin yarattığı riskleri esas itibarıyla ortadan kaldırıp kaldırmadığına ilişkin olarak, Bölüm 248'deki diğer faktörlerle birlikte tartılıp değerlendirilmelidir. Bununla birlikte, nihayetinde, böyle bir karar önemli bir ağırlık taşımasına karşın, Bölüm 248'deki diğer faktörlere verilecek ağırlık, bu değerlendirmenin ışığında, salıverilmenin uygun olup olmadığını belirlemek karar vericiye bağlıdır."Bkz. Kamu Güvenliği ve Acil Durum Hazırlığı Federal Bakanlığı/Andrew John Taino, IRB Dosya no. 0003-B2-02128, 28 Şubat 2020 tarihli kararı, paragraf 100 ve 101.

¹⁹⁴ Kanada [Kamu Güvenliği ve Acil Durum Hazırlığı]/Chhina, 2019 SCC 29, paragraf 141.

¹⁹⁵ "Yönetmeliklerin 248[e] Bölümü, Göç Dairesi'nin idari gözetime alternatifleri göz önünde bulundurmasını gerektirmektedir. İdari gözetime alternatifler arasında doğrudan serbest bırakma; bir teminat veya güvence; bildirimde bulunma gerekliliği; belirli bir coğrafî bölgede tutma ve daha az kısıtlayıcı bir biçimde idari gözetim yer almaktadır. İdari gözetim koşullarının bir değerlendirmesi, bölüm 248[e] uyarınca idari gözetime alternatiflerin oluşturulmasının hayati bir bileşenidir. İdari gözetime alternatifleri değerlendirmesi için Göç Dairesi'nin yasal görevi; [Kanada Hak ve Özgürlükler Şartı] ile uyumlu kararlar alma gerekliliği; ve salıverilme koşulları konusundaki takdir yetkisini kullanma imkânı göz önüne alındığında, Daire'nin idari gözetim altındaki bir kişiyi serbest bırakma yetkisi, idari gözetim koşullarını değiştirebilmesini de içermelidir. Mahkeme huzuruna çıkarma incelemesine ilişkin, il üst mahkemeleri gibi, Göç Dairesi üyeleri de idari gözetim altındaki kişiyi Bölüm 58(3) uyarınca bir "cezaevi içindeki cezaevi"nden serbest bırakma yetkisine sahip olmalıdır. Bkz. Kanada [Kamu Güvenliği ve Acil Durum Hazırlığı]/Chhina, 2019 SCC 29, paragraf 140.

¹⁹⁶ CBSA [2019], a.g.e.

2.2 | Düzenli Bildirim

2.2.1 | Avusturya

2.2.1.1 | Kriterler ve Uygulama

Avusturya uygulamasında, yabancı hakkında idari gözetime alternatif bir tedbire karar verilmişse, yabancı'nın bildirim yükümlülüğü bulunur. Genellikle bildirim yükümlülüğü ve belirli bir adreste ikamet eş-zamanlı olarak uygulanır.¹⁹⁷ Bu yükümlülük, her gün veya her iki günde bir Federal Polis Müdürlükleri'nin polis ofislerine şahsen gidilmesi şeklinde gerçekleştirilir.¹⁹⁸ Bildirim yükümlülüğü veya belirli bir kabul tesisinde ikamet etme yükümlülüğü ihlal edilirse, kişi gözetim altına alınabilir.¹⁹⁹

Bildirim yükümlülüğünün uygulanma yöntemine dair açık kaynaklardan bilgi edinilememiştir; ancak edilen izlenime göre yükümlülük imza atma şeklinde uygulanmaktadır.

Bildirim yükümlülüğü, ayrıca, Avusturya Devlet Emniyet Müdürlüğü adına, diğer AB Üye Ülkeleri'ne zorla geri dönüş bağlamında da uygulanabilir. Bu tedbir, şu koşulları sağlayan kişiler bakımından geçerlidir:

- Federal Almanya Cumhuriyeti topraklarına yasal yollardan girmemiş ve 14 gün içinde yakalanmış olan,
- Geri Kabul Anlaşması uyarınca ülke topraklarına girdikten sonraki 14 gün içinde Avusturya tarafından geri alınmış olması gereken,
- Avusturya'da vizesiz veya vizeli kalış sürelerinin aşılmasından sonraki 14 gün içinde yakalanan veya ülkede kalma hakkına sahip olmayan ve
- Avusturya'dan ayrılmaları bağlamında yakalanmış olan kişiler için geçerlidir.²⁰⁰

Hukuk danışmanları tarafından, aynı zamanda belirli bir adreste ikamet etme yükümlülüğünden bağımsız olarak, bu özel tedbirin, özellikle uluslararası koruma için başvuruda bulunulmuş olması durumunda, Dublin Tüzüğü kapsamındaki durumlarda ise aynı zamanda cezaevinden serbest bırakıldıktan sonra da uygulandığına dikkat çekilmiştir.²⁰¹

2.2.1.2 | Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler

Bildirim yükümlülüğüne ilişkin somut bir sorun dile getirilmemiştir. Ancak, özellikle kırsal alanlarda polis müdürlüklerinde/karakollarda yeterli sayıda personel bulunmaması sebebiyle bazı zorluklar yaşanabileceği ifade edilmiştir.²⁰² Proje kapsamında kendisiyle görüşme yapılan bir BFA'nın temsilcisi, yabancıların, bildirim yükümlülüğüne genellikle itiraz etmediklerini belirtmiştir.²⁰³

¹⁹⁷ <https://www.emn.at/wp-content/uploads/2021/10/emn-national-report-2021-detention-and-alternatives-in-at.pdf> , s. 7

¹⁹⁸ <https://asylumineurope.org/reports/country/austria/detention-asylum-seekers/legal-framework-detention/alternatives-detention/>

¹⁹⁹ APA, Madde 77[4].

²⁰⁰ APA'nın 77. Maddesi ile bağlantılı olarak Madde 39[7].

²⁰¹ Hukuk danışmanı Andra Staicu ile görüşme.

²⁰² <https://www.emn.at/wp-content/uploads/2021/10/emn-national-report-2021-detention-and-alternatives-in-at.pdf> , s. 8.

²⁰³ Bu değerlendirme, bu raporun hazırlanmasında gerçekleştirilen Federal İdare Mahkemesinin içtihatlarının bir analizi ile de doğrulanmaktadır.

2.2.2 | Birleşik Krallık

2.2.2.1 | Kriterler ve Uygulama

Birleşik Krallık uygulamasında idari gözetime alternatif olarak bildirimde bulunma tedbiri, yabancılara, çoğunlukla göç bağlamında koşullu salıverilmeye bağlı olarak getirilmektedir. Bu koşullar, bir kişinin düzenli olarak İçişleri Bakanlığının bir bildirim merkezinde veya bazen de bir polis karakolunda hazır bulunma yükümlülüğünü içermektedir.²⁰⁴

Bildirim yükümlülüğü ve şartları Birleşik Krallık İçişleri Bakanlığı Kılavuz İlkeleri “Bildirim ve Operasyonel Uygulama Standartları (Reporting – Standards of Operational Practice)” isimli belgede sunulmaktadır. Ancak, belge açık kaynaklardan erişilebilir değildir. Bildirim sıklığı değişebilmektedir. Sığınmacı ve düzensiz göçmenlerin bazı durumlarda her gün, bazı durumlarda ise ayda bir kez bildirimde bulunması beklenebilmektedir.²⁰⁵

Yabancı, genellikle geldiğini kanıtlamak için bir belgeyi imzalar ve belirli periyotlarda İçişleri Bakanlığı yetkilileriyle bir görüşme gerçekleştirir. İçişleri Bakanlığı bünyesinde her biri bir bölgede olmak üzere ülke çapında 14 göçmen bildirim merkezi bulunmaktadır.²⁰⁶ Eğer uygun bir bildirim merkezi mevcut değilse, bildirim için polis karakolu da kullanılabilir.

Bildirimde bulunma koşulunun amacı, yabancının göç makamlarıyla düzenli olarak temas kurmasını sağlamak ve “kişiye, göçmenlik kontrolüne tabi tutulduğunu hatırlatmak”tır.²⁰⁷ Daha somut olarak, “Birleşik Krallık’ta, hedef kitlenin geri kalan zamanını yönetmek”; eğer faydalanıyorsa iltica destek fonlarını düzenlemek; dosyalarındaki ilerlemeyle ilgili bilgi ve güncellemelerden haberdar olmak; destekli gönüllü geri dönüş planlarını ve desteksiz gönüllü geri dönüşü teşvik etmeyi” hedeflemektedir.²⁰⁸

Birleşik Krallık İçişleri Bakanlığının Kılavuz İlkeleri, “bildirimde bulunma eyleminin uyumluluğun ötesinde bir değere sahip olması gerektiğini açıkça ortaya koymaktadır: bir vakayı sonuca ulaştırmak için bir araç olmalıdır”.²⁰⁹ Bildirimde bulunma, yetkililer ve bireyler arasında, aşağıdaki konular da dâhil olmak üzere “anamlı etkileşimler” içermelidir:

- Destekli gönüllü geri dönüş (AVR) için uygun ve planlı teklifler,
- Vaka bilgisi toplamak üzere etkileşim,
- Hedef kitlenin kendi söyleyeceklerini iletmesi için yeterli zamana sahip olduğu saygıya dayalı etkileşimler,
- Bireysel etkileşimlerin ardından vakaları takip etmek için yeterli zaman sunulması.²¹⁰

²⁰⁴ İçişleri Bakanlığı [2020], “Göç Bağlamında Koşullu Salıverilme, Sürüm 5.0”, s. 19. (https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/919793/Immigration-bail-v5.0ext.pdf)

²⁰⁵ <https://idcoalition.org/wp-content/uploads/2015/10/There-Are-Alternatives-2015.pdf>, s. 68;

²⁰⁶ İçişleri Bakanlığı [2020], “Göç Bağlamında Koşullu Salıverilme, Sürüm 5.0”, s. 19. (https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/919793/Immigration-bail-v5.0ext.pdf)

²⁰⁷ Yargı Heyetleri [2018], İlk Kademe Heyeti [Göçmenlik ve İltica Dairesi] Hâkimleri için Göç Bağlamında Koşullu Salıverilme Rehberi, paragraf 62. (<https://www.judiciary.uk/wp-content/uploads/2018/05/bail-guidance-2018-final.pdf>)

²⁰⁸ İçişleri Bakanlığı, “Bildirimde Bulunma – İşleyişe ilişkin uygulama standartları”ndan [yayımlanmamış] alıntı yaparak Sınırlar ve Göçmenlik Bağımsız Baş Müfettişi [2017], “İçişleri Bakanlığının Bildirimde Bulunma ve Suçlu Yönetim süreçlerinin bir denetimi, Aralık 2016 – Mart 2017”, paragraf 5.5. (https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/656588/An_Inspection_of_Home_Office_s_ROM_processes.pdf)

²⁰⁹ A.g.e., paragraf 5.6.

²¹⁰ A.g.e., paragraf 5.8.

Göç kurumundaki görevli personel, “sık [aylık veya daha sık, örneğin haftalık ya da günlük] [veya] seyrek [3 aylık ya da daha az sıklıkla]” olabilecek bildirimde bulunma koşulunun sıklığına karar vermelidir.²¹¹ Sıklık, vakanın belirli olgularına dayanmalı ve karar vericiler, “herhangi bir bildirim sıklığına karar verirken, kişinin kırılabilirlik hâlini, ülkeden gönderilebilir olmasını ve toplumun geneline yönelik zarar riskini değerlendirmelidir”.²¹² Uygulamada, bildirimde bulunanların dörtte üçünün bunu aylık veya daha az sıklıkta yapması istenmiştir.²¹³

Bireylerin bildirimde bulunmak için seyahat etmeleri gereken mesafenin bir üst sınırı olmamasına rağmen, karar vericiler “gençlere, yaşlılara ve tıbbi sorunları olanlara ve uzun mesafelerde (gidiş-geliş 2 saatten daha fazla) sık seyahat etmenin potansiyel etkisine özellikle dikkat etmelidir.”²¹⁴ Eğer kişinin bildirimde bulunmak için uzun mesafelerde seyahat etmesi gerekiyorsa, ciddi fiziksel veya zihinsel sağlık sorunlarının AİHS’nin 3. Maddesinin ihlal edilmesi riskini gündeme getirdiği durumlarda, bildirimde bulunmak için gidilmesi gerekli mesafeyi veya bildirimin sıklığının azaltılması ya da telefonla bildirimde bulunma gibi alternatiflerin kullanılmasını da içeren seçenekler göz önünde bulundurulmalıdır.²¹⁵ Çocuklardan genellikle bildirimde bulunmaları talep edilmez. Hamile kadınlar, doğumdan önceki altı hafta ve doğumdan sonraki altı hafta boyunca bildirimde bulunma gerekliliğini askıya aldırılabilirler.²¹⁶

Birleşik Krallık’ta Telefonla Bildirim Uygulaması

Telefonla bildirim, Birleşik Krallık’ta göç bağlamında uygulanan idari gözetime alternatif tedbirlerden biri değildir. Mevcut düzenlemede koşullu salıverilme kapsamında uygulanan yegâne bildirim şekli yüz yüze bildirimdir. Bununla birlikte, koşullu salıverilmenin koşulu olarak telefonla bildirimde bulunmanın daha kapsamlı bir adres yönetim stratejisinin bir parçası olması planlanmaktadır. Yetkililer bu yeni tedbiri 2021 yılında 300 kişilik küçük bir grup üzerinde denemeyi planlamıştır. Covid-19 pandemisi döneminde Birleşik Krallık yetkilileri, bildirimde bulunması zorunlu olmayan kişilerle geçici olarak telefon üzerinden iletişim kurmaktadır. Bu geçici uygulamanın amacı, yetkililerin göçmenlerle iletişim hâlinde kalmalarını sağlamaktır. Söz konusu uygulama resmi bir bildirim şekli olmasa da doğru kişiyle konuştuklarından emin olmak için yetkililer kişiye telefon görüşmesinin başında bir takım “güvenlik” soruları yöneltecektir.

Kefaletle salınan ve normalde bir bildirim merkezine bildirimde bulunması gereken yabancılar, belirli koşullar altında telefonla bildirimde bulunmaya uygun olabilir. Bir İçişleri Bakanlığı bildirim merkezine gitmek yerine telefonla bildirimde bulunmaya uygun yabancılar, İçişleri Bakanlığından bir telefon beklemeleri söylenecek ve bunun için bir zaman aralığı belirtilecektir. Bu durumda, yine de yüz yüze bildirim devam edecek, ancak bildirim ağırlıklı olarak telefonla yapılacaktır.

²¹¹ İçişleri Bakanlığı [2019], “Bildirimde bulunma ve suçlu yönetimi, Sürüm 3.0”, s. 9 (https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/919794/reporting-and-offender-management-v3.0-ext.pdf).

²¹² İçişleri Bakanlığı [2019], “Bildirimde bulunma ve suçlu yönetimi, Sürüm 3.0”, s. 6.

²¹³ Sınırlar ve Göçmenlik Bağımsız Baş Müfettişi [2017a], a.g.e., paragraf 3.5.

²¹⁴ İçişleri Bakanlığı [2019], “Bildirimde bulunma ve suçlu yönetimi, Sürüm 3.0”, s. 8.

²¹⁵ A.g.e., s. 32.

²¹⁶ A.g.e., s. 10.

Bu kapsamda olduğu değerlendirilen yabancılar için bir form [Kefalet 201 no'lu form] düzenlenerek kişiyle e-posta, SMS veya posta yoluyla iletişim kurulur. Yabancı, formda belirtilen sıklıkta telefon ile aranır. Yabancı, belirtilen tarih ve saatlerde aramaya cevap verebilmek üzere hazır olması gerekmektedir. Kişisel ayrıntıların görüşülmesi gerekeceği için, yabancının, uygun bir yerde bulunması ve ilgili evrakların yanında bulunduğundan emin olması gerekmektedir. Yabancı, aramaya şahsen cevap vermelidir; aramayı yasal temsilcisinin veya başka bir kişinin cevaplama kabul edilmemektedir.

Görüşme sırasında güvenlik doğrulama kontrolleri yapılır. Telefonla bildirimin sıklık düzeyi değişkenlik gösterir, ancak şahsen bildirimde bulunmaya göre daha sık yapılır. Yabancının telefon aramasına cevap vermemesinin makul bir nedeni varsa, yabancı telefon veya e-posta yoluyla yerel raporlama merkeziyle iletişime geçmelidir.

Yabancı, planlanan aramalara ve sonraki arama girişimlerine cevap vermez ise kefalet koşullarını ihlal ettiği şeklinde değerlendirilebilir. İçişleri Bakanlığı, gerçekleştirilemeyen randevunun ardından 72 saat içinde yabancı veya temsilcisiyle iletişim kurmaya çalışacaktır. Yabancıya bu şekilde de ulaşılamaması halinde Birleşik Krallık İçişleri Bakanlığı, yabancının göçmenlik kefalet koşullarında değişiklik yapmak ve yabancının bildirim merkezlerinden birine gitmesini istemek de dâhil olmak üzere ek işlemler yürütülebilir.

Telefonla bildirimin ana yararı, göçmenlerin İçişleri Bakanlığı bildirim merkezlerine seyahat ederek zaman ve para harcamak zorunda kalmamasıdır. Ayrıca, bildirim merkezlerinde fiziksel olarak bulunmaya kıyasla daha az stresli bir yöntemdir. Bu yöntem Covid-19 pandemi sürecinde kullanılmıştır.

2016 Göçmenlik Yasası (2016 Yasası) ile idari gözetime alternatif tedbirlerin kullanımına ilişkin yasal çerçeve yeniden düzenlenmiştir.²¹⁷ Daha önceden var olan idari gözetime alternatif çeşitli tedbirler (geçici kabul, koşullu geçici salıverilme ve kısıtlamalarla salıverilme de bunlara dâhil idi) yerine göç bağlamında koşullu salıverilme tek uygulama olarak getirilmiştir.²¹⁸ Göç bağlamında koşullu salıverilme kararı, İçişleri Bakanlığının bir yetkilisi tarafından Devlet Bakanı adına veya koşullu salıverilmeye ilişkin başvuruları takip etmekten sorumlu İdare Mahkemesi olan Göçmenlik ve İltica Dairesi'nin İlk Kademe Heyeti tarafından verilebilir.

Birleşik Krallık'ta Koşullu Salıverilme Uygulaması

İdari gözetim altına alınan ya da 2016 Göçmenlik Yasası'nın 10. Programı'nda yer alan hükümler uyarınca idari gözetim altına alınması gereken kişiler hakkında göç bağlamında koşullu salıverilme kararı uygulanabilir. Göç bağlamında koşullu salıverilme kararı hem İçişleri Bakanlığı hem de İlk Kademe Heyeti tarafından verilebilir.

Yabancı, göç bağlamında koşullu salıverilme kararının alındığı tarihten sona erdiği tarihe kadar koşullu salıverilme kapsamında kalacaktır. Koşullu salıverilme tedbiri şu hâllerde son bulacaktır:

- İlgili kişi için idari gözetim altında tutulma gerekliliğinin ortadan kalkması ve Dışişleri Bakanlığınca kişiyi sınır dışı etme konusunda işlem yürütülmüyor olması,

²¹⁷ İngiltere göçmenlik hukukunun genel çerçevesini oluşturan 1971 *Göçmenlik Yasası*, yasal uygulamalarla desteklenen sonraki mevzuatla defalarca değiştirilmiştir. İdari gözetime alternatiflerin kullanımı ile ilgili mevzuat 2004 *Göçmenlik ve İltica Yasası*, 2014 *Göçmenlik Yasası* ve 2016 *Göçmenlik Yasası*'dır.

²¹⁸ İçişleri Bakanlığı (2020), "Göç Bağlamında Koşullu Salıverilme, Sürüm 5.0", s. 7.

- İlgili kişiye Birleşik Krallık'tan ayrılma ya da Birleşik Krallık'ta kalma hakkı tanınması,
- İlgili kişinin 10. Program'ın 1. Paragrafı'nda bahsi geçen hükümlerden biri kapsamında idari gözetim altına alınmış olması,
- İlgili kişinin Birleşik Krallık'tan sınır dışı edilmesi ya da başka bir şekilde ülkeden ayrılması.

Prensip olarak, idari gözetim altına alınması muhtemel tüm göçmenlere (idari gözetim altına alınmanın uygulamada hukuka uygun olup olmadığına bakılmaksızın), genellikle ülkeye girmeleri, sığınma talebinde bulunmaları, yasal vize sürelerini aştıklarının tespit edilmesi ya da idari gözetimden salıverilmeleri üzerine, göç bağlamında koşullu salıverilme tanınabilir. Mevzuat, İstinaf Mahkemesi ve Yüksek Mahkeme'nin vermiş olduğu kararları esas almaktadır. Zira, bir kişinin yasal olarak idari gözetim altına alınmadığı durumlarda koşullu salıverilmeye karar verme veya kısıtlama getirme konusunda yasal bir yetki bulunmamaktadır.²¹⁹

2016 Yasası'nın 10. Programı, göç bağlamında koşullu salıverilen bir kişinin aşağıdaki koşullardan birine tabi olmasını gerektirmektedir:

- (a) kişinin belirli bir zaman ve yerde Devlet Bakanı veya İlk Kademe Heyeti huzuruna çıkmasını gerektiren bir koşul;
- (b) kişinin Birleşik Krallık'ta çalışmasını, mesleğini veya öğrenim görmesini kısıtlayan bir koşul;
- (c) kişinin ikametgâhı ile ilgili bir koşul;
- (d) kişinin Devlet Bakanı'na veya belirlenebilecek başka bir kişiye bildirimde bulunmasını gerektiren bir koşul;
- (e) bir elektronik izleme koşulu;
- (f) göç bağlamında koşullu salıverilme kararı veren kişinin uygun göreceği diğer koşullar.

Program 10 ayrıca, İçişleri Bakanlığının veya İlk Kademe Heyetinin, göç bağlamında koşullu salıverilmeye ve herhangi bir koşula hükmetmeye karar verirken aşağıdaki konuları dikkate almasını gerektirir:

- (a) kişinin koşullu salıverilme şartlarından birine uymaması olasılığı,
- (b) kişinin bir suçtan mahkûm edilip edilmediği (Birleşik Krallık içinde veya dışında ya da bu paragrafın yürürlüğe girmesinden önce veya sonra),
- (c) bir kişinin göç bağlamında koşullu salıverilmesi sırasında bir suç işlemiş olması olasılığı,
- (d) bir kişinin Birleşik Krallık'ta, göç bağlamında koşullu salıverilmesi sırasında, halk sağlığı için bir tehlikeye neden olma veya kamu düzeninin korunmasına yönelik bir tehdit oluşturma olasılığı,
- (e) bir kişinin idari gözetim altında olmasının o kişinin çıkarları için mi yoksa başka bir kişinin korunması için mi gerekli olduğu ve
- (f) Devlet Bakanı veya İlk Kademe Heyetinin ilgili olduğunu düşündüğü diğer konular.

Program 10'un 6. Paragrafı, göç bağlamında koşullu salıverilme kararı veren merciinin, koşullu salıverilmeye karar verilmesinin koşullarını değiştirebileceğini, kaldırabileceğini veya bunlara ekleme yapabileceğini belirtmektedir. İlk Kademe Heyeti koşullu salıverilmeye karar verdiğinde, koşulların değiştirilmesi, kaldırılması veya koşullara ekleme yapılması yetkisinin Devlet Bakanı tarafından kulanılması yönünde talimat verebilir.

²¹⁹ B/İçişleri Bakanlığı Devlet Sekreteri [2015] EWCA Civ (İngiltere ve Galler İstinaf Mahkemesi) 445; B [Cezayir]/İçişleri Bakanlığı Devlet Sekreteri [2018] UKSC [Birleşik Krallık Yüksek Mahkemesi] 5.

Her ne kadar hem İçişleri Bakanlığı hem de İlk Kademe Heyetinin kılavuzlarında karar verme sürecinde dikkate alınması gereken faktörlere yer verilmiş olsa da, ne mevzuat ne de uygulamada belirli kategorilerde yer alan bireylerin belirli koşullara tabi olması gerekliliğinin dayandırıldığı kriterlere rastlanmamıştır. Sivil toplum aktörleri, “göç bağlamında koşullu salıverilme koşullarının nasıl uygulandığı konusunda açık, yapılandırılmış ve mantıklı bir yöntem sunan kapsayıcı bir çerçevenin” olmamasını ve “Devlet Bakanı’nın koşullu salıverilme koşulunu nasıl seçmesi gerektiği konusunda net bir rehberliğin olmamasını” eleştirmişlerdir.²²⁰ Dönemin Göçmenlik Bakanı, 2016 Yasası’nda yer alan koşullu salıverilme şartlarını belirlemeye ilişkin kapsamlı hükmün, “dosyadaki olgulara özgü koşullu salıverilme şartlarına karar verme imkânındaki mevcut esnekliği korumak için tasarlanmış” olduğunu savunmuştur.²²¹

Uygulama: Yabancı hakkında göç bağlamında koşullu salıverilme kararı verilmesinin ardından, bildirimde bulunmanın koşullu salıverilmenin bir şartı olduğu hâllerde ilgili yabancıya nerede ve ne sıklıkta bildirimde bulunacağını açıklayan bir evrak verilir. Söz konusu evrakin ve yabancının fotoğrafının üzerine bir barkod yerleştirilir. Bildirim merkezine girişte ilgili evrak²²² görevliye sunulur, görevli barkodu tarar. Herhangi bir işlem yapılması gerekmiyorsa, ekranda yeşil renk görünür ve ilgili kişinin fotoğrafı, adı/soyadı ve bir sonraki bildirimle ilgili veriler ekranda belirir. Sistem, kişinin gerektiği gibi bildirimde bulunduğunu gösterecek şekilde kayıt sistemini otomatik olarak günceller. Kişiyle ilgili işlem yapılması gereken veya kişinin geçmişte bir bildirim tarihini kaçırmış olabileceği durumlarda ekranda mavi renk görünür ve ilgili kişinin fotoğrafı, adı/soyadı ve yapılacak işlemle ilgili veriler (örneğin, acil durum seyahat belgesi görüşmesi ya da son görüşmeye gelmeme) ekranda belirir. Yine, sistem kişinin kendisini tanıttığı bilgisini otomatik olarak kaydedecektir. Barkod, bire bir eşleşme sağlar, böylece bu okumaları almak için donanımla birlikte sisteme bir parmak izi veya yüz tanıma verisi eklenebilir.

Sınırlar ve Göçmenlik Bağımsız Baş Müfettişi, en yoğun bildirim merkezinde, “[İçişleri Bakanlığı] banko personelinin bir gün içinde ilgilenmesi gereken kişi sayısına bakıldığında görüşme başına ortalama iki ila üç dakika düştüğünü, [bunun sonucu olarak] kişiyle anlamlı etkileşim kurma imkânının sınırlı olduğunu” tespit etmiştir.²²³

Koşullu salıverilme şartlarının belirlenmesinden sorumlu göç mahkemesi olan İlk Kademe Heyeti, koşullu salıverilme koşul ve hükümlerinin gözden geçirilmesi amacıyla göçmenlerin mahkeme huzuruna çıkması için ayrıca bir mahkemede bulunma koşulu getirebilir. Mahkemede bulunma koşulu “göç bağlamında koşullu salıverilme ile ilgili şartların önemli ölçüde değişip değişmediğinin değerlendirilmesi için Heyet ve taraflar için bir fırsat olduğundan yüz yüze bildirimde bulunma koşulundan farklıdır”. Örneğin bildirimde bulunma yükümlülüğüne uzun süredir riayet edilmesi hâlinde koşullarının gevşetilmesi gerekip gerekmeyeceğinin belirlenmesi gibi.²²⁴

²²⁰ Dikoff, B. ve Blair, J. [2020], “İçişleri Bakanlığı Bildirimde Bulunma Koşulları”, Göçmenler Örgütü, s. 3 ve s. 31 [www.migrant-organise.org/?p=28974].

²²¹ Brokenshire J., Göçmenlik Bakanı, Taslak Komitesi, 3 Kasım 2015, Dikoff B. ve J. Blair [2020], “İçişleri Bakanlığı Bildirimde Bulunma Koşullarının Değerlendirilmesi”, Göçmenler Örgütü, Ek A.

²²² Bkz. Ek IV

²²³ Sınırlar ve Göçmenlik Bağımsız Baş Müfettişi [2017a], “İçişleri Bakanlığının Bildirimde Bulunma ve Suçlu Yönetim süreçlerinin denetimi, Aralık 2016 – Mart 2017”, paragraf 3.4. [https://www.gov.uk/government/publications/inspection-report-on-the-reporting-and-offender-management-system]

²²⁴ Yargı Heyetleri [2018], a.g.e., paragraf 55.

Uygulamada, bildirimde bulunma, göç bağlamında koşullu salıverilmeye tabi olan bireylerin büyük çoğunluğu için çok yaygın olarak kullanılmaktadır. Bildirimde bulunma, “normal bir asgari koşullu salıverilme şartı”²²⁵ ve “idari gözetim için geçerli birincil alternatif” olarak kabul edilmektedir.²²⁶ 13 Eylül 2019 itibarıyla, İçişleri Bakanlığı tarafından göç bağlamında koşullu salıverilen göçmenlerin %76,4’üne bildirimde bulunma koşulu getirilmiştir; bildirimde bulunması istenmeyenlerin önemli bir kısmı, ebeveynlerinin bildirimde bulunmaya tabi olması olasılığı yüksek olan çocuklardır.²²⁷ Nisan 2015 - Eylül 2016 tarihleri arasında, bildirimde bulunan nüfus 74.960 ile 84.722 kişi arasında iken²²⁸ 2018 yılında kaçma oranı %3 olarak rapor edilmiştir.²²⁹

2.2.2.2 | Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler

Bildirimde bulunma koşullarının uygulanması önemli bir hukuka aykırılık sorununa konu olmamıştır. Bununla birlikte, Migrants Organise²³⁰ isimli bir STK tarafından hazırlanan bir rapor, bildirimde bulunma gerekliliklerinin, bireyleri uyumsuzluğa itecek ve koşulun amacına zarar verecek şekilde uygulandığı yönündeki endişelerin altını çizmiştir. Rapora göre, bildirimde bulunma sıklığı, özellikle engelli veya diğer şekilde hassas durumdaki kişiler için aşırı derecede külfetli olabilmektedir. Örneğin, somut bir olayda hareket kabiliyeti sorunları olan bir yabancı, seyahat etme ve kuyrukta bekleme konusunda zorluk yaşadığı için, son derece iyi niyetli olmasına rağmen, bildirimde bulunamamış ve dolayısıyla koşulu yerine getirememiştir. Benzer şekilde, çalışmasına veya yardım almasına izin verilmeyen yabancılar, bildirimde bulunmama ile toplu taşımayı gizlice ücretsiz kullanma arasında seçim yapmak durumunda kalabilmektedirler. Zira bildirimde bulunabilmek için seyahat masrafını karşılamak sürdürülemez hâle gelebilmektedir. Yerel bir polis karakolunda bildirimde bulunma seçeneği uygulamada nadiren kullanılmakta, dolayısıyla yabancıların bir bildirim merkezine uzun yolculuklar yapmaları gerekebilmektedir. Migrants Organise, bunun “keyfi bir sisteme ve İçişleri Bakanlığının ilk etapta bildirimde bulunma koşullarını koyma amacındaki tutarsızlığa, ayrıca, bireylere yükledikleri yükün farkındalığının da olmadığına” işaret ettiğini öne sürmektedir.²³¹

Migrants Organise, bireylerin “bildirimde bulunma koşullarının konulma ve yerine getirilme şeklinin bireylerin sağlık ve engellilik durumlarını yeterince dikkate almadığını” iddia etmektedir. Buna, bu kişilerin yağmurdan korunmaksızın veya tuvalete erişimleri olmaksızın dışarıda saatlerce kuyrukta beklemelerinin istenmesini örnek vermektedir.²³² Son olarak, rapor, “bir kişinin bir bildirimde bulunma koşulunun konulmasına nasıl itiraz edeceğine dair bir açıklık bulunmadığının ve Devlet Bakanı’nın karar verme sürecinin etkili bir şekilde gözden geçirilmediğinin” altını çizmektedir.²³³ Belli hâllerde ve özellikle de aşırı hassas durumda olan kişiler bakımından bildirimde bulunma koşulunun uygulanmasının orantısız ve onur kırıcı olabileceğine vurgu yapılmıştır.²³⁴

²²⁵ Yargı Heyetleri [2018], a.g.e., paragraf 62.

²²⁶ Ohtani E. ve J. Phelps [2016], “İdari Gözetim Olmaksızın: Alternatifler için fırsatlar”, İdari Gözetim Eylemi, s. 21’de alıntılanan Brokenshire J., Göçmenlik Bakanı [https://detentionaction.org.uk/publications/without-detention/].

²²⁷ Dikoff ve Blair [2020], a.g.e., s. 2.

²²⁸ Sınırlar ve Göçmenlik Bağımsız Baş Müfettişi [2017a], a.g.e., paragraf 5.13.

²²⁹ Dikoff ve Blair [2020], a.g.e., s. 21.

²³⁰ Bkz. https://www.migrantsorganise.org/about-us/

²³¹ Dikoff ve Blair [2020], a.g.e., s. 2.

²³² A.g.e., s. 27.

²³³ A.g.e., s. 29-30.

²³⁴ A.g.e., s. 22.

2.2.3 | Hollanda

2.2.3.1 | Kriterler ve Uygulama

Geri dönme konusundaki bir yükümlülük bağlamında, Hollanda’da kanuna uygun olarak ikamet etmeyen yabancıya, ya bir prosedürün ardından ya da kişinin en başından itibaren ülkede düzensiz olarak kalması nedeniyle, Hollanda Yabancılar Polisine bildirimde bulunma yükümlülüğü getirilebilir.

Bildirimde bulunma yükümlülüğü, Yabancılar Kararnamesi²³⁵ ve Yabancılar Yasası Kılavuzu [*Vreemdelingencirculaire*] ile bağlantılı olarak Yabancılar Yasası’na²³⁶ dayanmaktadır.²³⁷ Yabancılar Yasası’nın 55. Maddesi uyarınca, iltica veya olağan oturma izni için başvuruda bulunan yabancı bir kişi, başvurusunun uygunluğuna ilişkin soruşturma ile bağlantılı olarak, belirlenen bir yerde bulunmakla yükümlüdür.²³⁸ Sığınmacılar durumunda, bu tedbir, normalde, Yabancılar Yasası’nın 54. Maddesi uyarınca bildirimde bulunma yükümlülüğü ile birlikte uygulanır.

Hollanda Yabancılar Polisinde görevli üst düzey bir yetkili tarafından yabancı uyruklu kişinin periyodik olarak bildirimde bulunması gereken zaman ve yer belirlenir.²³⁹ İltica başvurusu reddedilen yabancılar bakımından bildirimde bulunma periyodu günde iki kez olacak kadar sık uygulanabilmektedir.²⁴⁰ Genellikle, yabancı bir kimsenin bir kabul merkezinde kalırken haftalık olarak bildirimde bulunması gerekir. Haftalık bildirimde bulunma yükümlülüğünün değiştirilmesi mümkündür. Örneğin, sağlık koşulları nedeniyle yabancı daha az sıklıkta bildirimde bulunabileceğine veya alternatif olarak, bir sığınmacının olumsuz davranışları veya kamu düzeni ya da ulusal güvenlik için bir tehdit oluşturması nedeniyle daha sık (günlük) olarak bildirimde bulunması gerektiğine karar verilebilir.

Hollanda mevzuatında bildirimde bulunma yükümlülüğünün uygulanması için hangi koşulların yerine getirilmesi gerektiğini belirleyen hükümler bulunmamaktadır. İdari gözetime alternatif daha az kısıtlayıcı tedbirlerin uygulanması, büyük ölçüde, yabancının geri dönüş konusunda aktif iş birliği yapmaya istekli olmasına bağlıdır. Bildirimde bulunma yükümlülüğü, yabancının ülkeden ayrılma konusunda aktif iş birliği yapmaya istekli olmaması hâlinde uygulanabilirken, Hollanda Geri Dönüş Dairesi DT&V, gerçek bir kaçma riskinin olmadığı durumlarda, kısa vadede, bir an önce sınır dışı etme olasılığının varlığını değerlendirmektedir.²⁴¹

2.2.3.2 | Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler

Bildirimde bulunma yükümlülüğünün uygulanması, hukuka aykırılık sorununa ya da önemli bir eleştiriye konu olmamıştır.

²³⁵ Yabancılar Kararnamesi, Madde 4.51, birinci fıkra

²³⁶ Yabancılar Yasası Bölüm 54[1][f]

²³⁷ Yabancılar Yasası Kılavuzu Bölüm A2/10.3.2

²³⁸ Yabancılar Yasası, Madde 55.

²³⁹ Yabancılar Yasası Kılavuzu Bölüm A1/10.3.2

²⁴⁰ <https://idcoalition.org/alternatives-to-detention-in-the-netherlands/>

²⁴¹ Parlamento Belgesi 2012/13, 19637, no. 1721.

2.2.4 | Kanada

2.2.4.1 | Kriterler ve Uygulama

Kanada uygulamasında idari gözetime alternatif tedbirler arasında yüz yüze bildirim (in-person reporting) ve telefonla bildirim (voice reporting) olmak üzere iki bildirim türü bulunmaktadır. Ancak yüz yüze bildirim uygulamasının nasıl yapıldığında dair açık kaynaklardan bilgi edinilememiştir. Dolayısıyla bu bölümde özellikle telefonla bildirim hakkında bilgi sunulmuştur.

Telefonla bildirimde esas olan Sesli Bildirim (VR) Programı, 6 Temmuz 2018'den bu yana Kanada'daki tüm CBSA icra dairelerinde uygulanmaktadır. Program, bireylerin CBSA ofisinde fiziksel olarak bildirimde bulunmalarını gerektirmeksizin, telefon yoluyla düzenli şekilde CBSA'ya bilgi vermelerine imkân tanımaktadır. Program, ses biyometrisi kullanarak bir kişinin kimliğini doğrulayan ve bir cep telefonundan arama yapıldığında konumunu kaydeden otomatik bir sistem kullanmaktadır. Sesli Bildirim, bir CBSA icra dairesine uzak veya kolay erişilebilir olmayan bir bölgede ikamet eden düşük ve orta arası riskli idari gözetim altında tutulan göçmenler için elverişli bir seçenek olarak kabul edilmektedir.

Uygun kişiler şunlardır: serbest bırakılmaları düşünülen veya bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeme konusunda düşük risk arz eden kişiler veya bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeme konusunda orta derecede risk arz eden ve aynı zamanda Topluluk Vaka Yönetimi ve Denetim hizmet sağlayıcısı tarafından bir Teminat ya da Garanti veya Denetim gibi diğer koşullara tabi olan kişiler.²⁴²

Sesli Bildirim Programı uyarınca, bireylerin aşağıdakilerden birine sahip olmaları gerekmektedir:

- Uygun bir Kanada cep telefonu hattı sağlayıcısından alınmış bir telefon numarası,
- Sadece fiziksel bir adreste kullanılabilecek olan geleneksel bir sabit telefon hizmeti. IP üzerinden ses ve benzeri diğer telefon hizmetleri kullanılamamaktadır.

Cep telefonu üzerinden bildirimde bulunan bütün bireyler, konum belirleme olarak da adlandırılan konum tabanlı hizmetlerin kullanımını kabul etmekle yükümlüdürler. Konum belirleme, bireyin, Sesli Bildirim Sistemi'ne (VRS) kaydolmak ve bildirimde bulunmak için kullandığı cep telefonunun konumunu belirleme imkânını ifade etmektedir.

Cep telefonunun konumu sadece aşağıdaki durumlarda talep edilebilir:

- Kişi, kayıtlı telefon numarasını kullanarak CBSA Sesli Bildirim Sistemi ile iletişim kurduğunda;
- Sesli Bildirim Sistemi, program kılavuzlarının gerektirdiği şekilde, bir geri arama yapmak amacıyla kayıtlı telefon numarasını kullanarak bir kişiyle iletişim kurduğunda;
- Sesli Bildirim Sistemi, program kılavuzlarının gerektirdiği şekilde, telefonla bildirimde bulunulmadığına dair bir SMS yazılı mesaj bildirimini göndermek amacıyla kayıtlı telefon numarasını kullanarak bireyle iletişim kurduğunda;
- Birey CBSA veya IRB tarafından istenen koşullara uymadığında ve CBSA, bireyin koşullara uymaması ile ilgili olarak bir soruşturma açtığında. Bu gibi durumlarda, bir görevli, amirin ya da yöneticinin onayını aldıktan sonra kişinin kayıtlı cep telefonunun yerini belirlemek için Sesli Bildirim Sistemi'ni kullanabilir.²⁴³

²⁴² CBSA [2018c], Sesli Bildirimde Bulunma. Kim [Uygun Olabilir], (<https://www.cbsa-asfc.gc.ca/security-securite/detent/em-se-eng.html>).

²⁴³ Kanada hükûmeti [2018], a.g.e.; CBSA [2019], a.g.e.

Sesli bildirimde bulunma, yüz yüze bildirimde bulunma ile aynı şekilde çalışır. Bu yükümlülük CBSA veya IRB tarafından getirilebilir. Yükümlülük getirildikten ve birey uyumlu bir cep telefonuna sahip olduktan sonra bir CBSA icra dairesinde kayıt gerçekleştirilir.

Bireyler, CBSA ofisinde seslerinin bir şablonunu oluşturmak için önceden belirlenmiş bir ifadeyi beş kez tekrarlayarak sisteme kayıt yaptırırlar. Ses şablonları yeni bir bilgi sisteminde saklanır [Sesli Bildirim Sistemi – VRS]. Sesli Bildirime kaydılduktan sonra kişiden, kayıt sırasında oluşturulan şablona karşılık gelen aynı ifadeyi tekrarlaması için sesli komutlarla yönlendirildiği aramaları, CBSA veya IRB tarafından belirlenen düzenli bir program dâhilinde yapması istenir.²⁴⁴

Bir cep telefonundan arama yapılması hâlinde, kişinin yeri cep telefonu şirketi tarafından CBSA'ya sağlanır ve arama sırasında kaydedilir. Konum Tabanlı Hizmetlere [LBS] sahip olan Sesli Bildirimde bulunma, telefonlarının Global Konumlandırma Sistemi [GPS] özelliği vasıtasıyla ve cep telefonu nirengisini kullanarak kişinin, arama anındaki fiziksel konumunu tespit eder.²⁴⁵

Kişilerden, kayıt olmadan önce konum bilgilerinin paylaşılmasına rıza göstermeleri istenmektedir. Sesli Bildirim için toplanan kişisel veri türleri, isim, adres, iletişim bilgileri ile göç ve mülteciler bağlamında korumadan sorumlu Federal Bakanlık olan Kanada Göç, Mülteciler ve Vatandaşlık Ofisi [IRCC] veya göçmenlik veya mültecilik başvuru aşamasında CBSA tarafından en sık toplanan diğer ilgili bilgileri içermektedir. Ayrıca Sesli Bildirim Programı, kişinin ses kaydını da almakta ve hakkında LBS temelli sesli bildirim alınmasına karar verilenler bakımından, GPS koordinatları belirli durumlarda toplanmaktadır. Biyometrik ve LBS verileri cep telefonu hizmet sağlayıcısı tarafından tutulmakta ve CBSA'ya teslim edilmektedir.²⁴⁶

Ses kaydı ve GPS koordinatları, hem Sesli Bildirim Sistemi'nde hem de CBSA tarafından yönetilen ve mevcut göçmenlik uygulama vaka yönetim sistemi olan Ulusal Vaka Yönetim Sisteminde [NCMS] toplanmakta ve saklanmaktadır.²⁴⁷

İdari Gözetime Alternatifler İzleme Merkezi [ATDMC], yükümlülüğe tabi kişinin telefonla bildirimde bulunmaması hâlinde veya bir dosyanın şüpheli olarak nitelendirilmesi durumunda bir ilk inceleme gerçekleştirilmektedir.²⁴⁸

2.2.4.2 | Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler

Araştırmalara rağmen sesli bildirimle ilgili kamuya açık içtihadı erişilememiştir. Toplanan kişisel bilgilerin korunması ve özel yaşamın gizliliği hakkı, bir insan hakları sorununu da şüphesiz gündeme getirmektedir. Bir kişinin konumunun düzenli olarak izlenmesi, özel yaşamına müdahale teşkil etmektedir. Operasyonel el kitapları, İGA Programı uyarınca toplanan bilgilerin yalnızca Özel Yaşamın Gizliliği Yasası hükümlerine uygun olarak açıklanabileceğini ve toplandığı amaca uygun olarak kullanılmak üzere paylaşılabileceğini belirtmektedir.²⁴⁹ Ayrıca, CBSA, Sesli Bildirim Programı'nın bir parçası olarak toplanan konum bilgilerinin hassasiyetinden dolayı bu bilgilerin paylaşılmadığını belirtmektedir.²⁵⁰ Bu güvencelere rağmen, bazı kişisel bilgilerin kolluk kuvvetleri gibi üçüncü kişiler tarafından yetkilerinin ötesinde erişilmesi riski bulunmaktadır.

²⁴⁴ CBSA [2019], a.g.e.; Kanada hükûmeti [2018], a.g.e., s. 14.

²⁴⁵ CBSA [2019], a.g.e.; Kanada hükûmeti [2018], a.g.e., s. 14.

²⁴⁶ CBSA [2019], a.g.e.; Kanada hükûmeti [2018], a.g.e., s. 14.

²⁴⁷ CBSA [2019], a.g.e.

²⁴⁸ Kanada hükûmeti [2018], a.g.e., s. 14.

²⁴⁹ A.g.e., s. 25.

²⁵⁰ A.g.e., s. 24.

Bu risk, sesli bildirimin uygulanmasının büyük ölçüde özel hizmet sağlayıcılar tarafından yönetilmesine bağlı olarak daha da artmıştır. Zira devlet dışındaki bir aktörün kişisel verileri korumasını sağlamak güçtür. İGA'nın özelleştirilmesi güçlü hesap verebilirlik ve gözetim mekanizmalarının varlığını gerektirmekle birlikte hâlen bu konuda yürürlükte olan bir düzenleme bulunmamaktadır.

Konumlarını CBSA ile paylaşan kişiler, VRS'ye kaydolurken, üçüncü taraf hizmet sağlayıcının, konumlarını cep telefonu hizmet sağlayıcısından alması ve CBSA'ya vermesi için yazılı onay vermelidir. Bununla birlikte, kişinin aydınlatılmış rızasının alınmasını sağlamak için CBSA tarafından hangi tedbirlerin alındığı açık değildir. Benzer şekilde, sesli bildirim sistemindeki kayıt talimatları ve istemler sadece İngilizce ve Fransızcadır. Operasyonel El Kitabı 34'de, bireyin kayıt talimatlarını takip etmek için bir tercümanın yardımına ihtiyaç duyacağı bilgisi yer almaktadır.²⁵¹ Dil engeli, Kanada'nın resmî dillerinden birini [iyi] anlamayan birçok sığınmacı için engelleyici ve adalete erişim sorunu hâlini alabilir. Kişi, bildirimde bulunma, ipuçları ve sorun giderme ile ilgili yazılı talimatları anlama konusunda sorunlar yaşayabilir.

2.3 | Kefalet/Teminat/Güvence

2.3.1 | Avusturya

2.3.1.1 | Kriterler ve Uygulama

Mali teminat tedbiri, yabancının Avusturya Federal Göç ve İltica Kurumu BFA'ya mali bir güvence sağlamasını gerektirmektedir. Teminatın yatırılması ve miktarı ile ilgili ayrıntılar, Avusturya Yabancılar Polisi Yasasını Uygulama Yönetmeliği'nde [Fremdenpolizeigesetz-Durchführungsverordnung – FPG-DV] düzenlenmektedir. Bu miktar her vaka bazında ayrı ayrı belirlenmeli ve orantılı olmalıdır.²⁵² Teminat, asgari emekli maaşlarını tamamlamak için devlet tarafından ödenen ek ödemenin %200'ünü geçmez.²⁵³

İdari gözetime alternatif olarak mali teminat tedbirinin uygulanmasında teminatın yatırıldığına ilişkin idare tarafından bir onay verilecektir. Eğer bu tedbirin uygulanmasındaki nedenler artık mevcut değilse, mali teminat olarak yatırılan miktar iade edilecektir. Eğer yabancı, işlemlerden veya APA kapsamındaki alternatif diğer yükümlülüklerden kaçınırsa, mali teminat Federal hükümet lehine gelir kaydedilecektir. Mali teminatın yatırılması sırasında yabancı bu konuda açıkça bilgilendirilmelidir.²⁵⁴

Sınır dışı etmek üzere idari gözetim altına almaya alternatif olarak mali güvence tedbiri tek başına uygulanabilir ya da ilave tedbirlerle birleştirilebilir. Daha açık bir ifadeyle, polise bildirimde bulunma yükümlülüğü ve belirli bir yerde/adreste ikamet tedbirleriyle birlikte uygulanabilir. Buna karşılık, yabancı hakkında uygulanan tek tedbirin mali teminat olması hâlinde açık bir hareket kısıtlaması getirilmez. Ancak, genel ikamet statülerine bağlı olduğu için ülkede serbestçe hareket etme hakkının tüm yabancılar özelinde geçerli olmadığı dikkate alınmalıdır.

²⁵¹ A.g.e., s. 13.

²⁵² FPG-DV, Madde 13

²⁵³ Genel Sosyal Güvenlik Yasası [Allgemeines Sozialversicherungsgesetz [ASVG]] Madde 293[1][a][bb] uyarınca.

²⁵⁴ FPG-DV, Madde 13

Mevcut raporun yazım tarihi itibarıyla Avusturya’da mali teminat bedeli azami 1.717,46 avro olarak belirlenmiştir [2x858,73 avro]. Bununla birlikte, bu tedbir genellikle pratikte uygulanmamaktadır.²⁵⁵ Son gözlemler, mali kaynak eksikliği nedeniyle 2020’de de durumun geçerliliğini doğrulamıştır.²⁵⁶

Proje kapsamında kendisiyle görüşme yapılan bir BFA temsilcisine göre, muhatapların çoğu gerekli mali araçlara sahip olmadığından, mali güvence tedbiri nadiren uygulanmaktadır.

2.3.1.2 | Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler

Görüşülen BFA’nın temsilcisi, genellikle bireylerin idari gözetimin bu alternatifine itiraz etmediklerini bildirmektedir.²⁵⁷ Uygulamada raporlanan sıkıntılardan biri, yabancıların mevzuattaki koşullar gerçekleştiğinde geri almayı hak ettiği teminat bedelini geri almada bürokratik sıkıntılar yaşayabileceğidir.²⁵⁸

2.3.2 | Birleşik Krallık

2.3.2.1 | Kriterler ve Uygulama

Kefalet (mali koşul) olarak da bilinen tedbir, göç bağlamında koşullu salıverilmeyle birlikte uygulanır. Mali koşul, bir kefilin var olduğu ve kefilin olmaması durumunda koşullu salıverilmeye izin verilmeyen durumlar gibi uç örneklerde uygulanır. Göç bağlamında koşullu salıverilme diğer koşullarının tamamlayıcısıdır ve koşullu salıverilmesine karar verilen kişinin diğer koşullara da uymasını sağlamayı amaçlamaktadır. Münferit olarak uygulanamaz ve en az bir başka koşul ile birlikte uygulanmalıdır.²⁵⁹

Mali kefalet, koşullu salıverilen kişinin göç bağlamında koşullu salıverilmesinin diğer koşullarını yerine getirmemesi hâlinde kendisinin veya sıklıkla destekçisinin, belirli bir miktar para ödemesini gerektirmektedir.²⁶⁰ Kefalet kararı, ödenmesi gereken paranın toplamını, ne zaman ödeneceğini ve hangi şekilde ödeneceğini belirtmelidir.²⁶¹ Kefalet sunan bir destekçinin genellikle İlk Kademe Heyeti önünde bir koşullu salıverilme duruşmasına katılması gerekecektir. Destekçilerin gerektiğinde bu miktarı ödeyebilmek için yeterli fonlara sahip olduklarını, ancak bu miktarın imkânlarına göre önemli olduğunu ve ceza olarak tahsil edilmesi durumunda zor duruma düşmelerine neden olacağını göstermeleri gerekecektir. Araştırma, miktarın 50 sterlin ile 6.000 sterlin arasında değiştiğini ve mevcut verilere göre 2013 yılında ortalama 817 sterlin olduğunu göstermiştir.²⁶²

²⁵⁵ EMN, Avusturya’daki göçmenlik politikaları bağlamında idari gözetim ve idari gözetime alternatif tedbirlerin kullanımı, Temmuz 2014, <http://bit.ly/1Mo6zDs> adresinde mevcuttur, s. 17.

²⁵⁶ <https://asylumineurope.org/reports/country/austria/detention-asylum-seekers/legal-framework-detention/alternatives-detention/>

²⁵⁷ Bu değerlendirme, bu raporun hazırlanmasında gerçekleştirilen Federal İdare Mahkemesinin içtihatlarının analizi ile de doğrulanmaktadır.

²⁵⁸ <https://www.emn.at/wp-content/uploads/2021/10/emn-national-report-2021-detention-and-alternatives-in-at.pdf> s. 8.

²⁵⁹ İçişleri Bakanlığı [2020], “Göç Bağlamında Koşullu Salıverilme, Sürüm 5.0”, s. 27.

²⁶⁰ İçişleri Bakanlığı [2020], “Göç Bağlamında Koşullu Salıverilme, Sürüm 5.0”, s. 27.

²⁶¹ Göç Yasası 2016, Program 10, paragraf 5(3).

²⁶² De Broucker, P., Bloomfield, A., Tsourdi, E., ve Pétin, J., [2015], “AB’de Göç ve Sığınma İdari Gözetimine Alternatifler: Uygulama Zamanı”, Odysseus Ağı, s. 94. (<http://odysseus-network.eu/wp-content/uploads/2015/02/FINAL-REPORT-Alternatives-to-detention-in-the-EU.pdf>)

Mali kefalet, 2016 Yasası'nın 10. Programı'nın 5. Paragrafı uyarınca uygulanabilir. Paragraf 5[2], bir mali kefaletin "hakkında göç bağlamında koşullu salıverilme kararı verilecek bir kişiye, karar vericinin, bu kişinin diğer koşullu salıverilme şartlarına uymasını sağlaması bakımından yerinde olduğunu düşünmesi hâlinde uygulanabileceğini" belirtmektedir. Uygulamaya göre, kefil/destekçi şu koşulları sağlamalıdır:

- 18 yaşından büyük olmalı,
- Birleşik Krallık'ta yerleşik olmalı,
- ilgili kişiyle kişisel bir bağlantısı olmalı veya saygın bir kuruluş adına hareket ediyor olmalı,
- tutarı ödemek için yeterli paraya veya mal varlığına sahip olmalı, konut sahibi olmalı veya ikamet yerinde kalacağına dair sağlam veriler olmalı, ve
- önceki koşullu salıverilme davaları da dâhil olmak üzere göçmenlik prosedürleriyle ilgili olumsuz bir sicile sahip olmamalıdır.

İnfaz edilmemiş ceza mahkûmiyetlerine sahip olmak da ayrıca bir faktör olarak dikkate alınabilir.²⁶³

Birleşik Krallık İçişleri Bakanlığının politikası, karar vericilerin, gerekli olan tutarı, vakanın esası ve destekçinin ya da koşullu salıverilecek kişinin maddi imkânları temelinde belirlemelerini gerekli görmektedir. Dolayısıyla kefalet, "kişinin ilgili diğer koşul ya da koşullara uyması için önemli bir teşvik görevi görecekler". Karar vericiler, tahsil etme yoluna gidilmesi hâlinde, yapılacak masrafin borcun değerini aşacak olması nedeniyle 500 sterlinden daha az bir koşul belirlememeleri konusunda teşvik edilmektedirler.²⁶⁴

İlk Kademe Heyetinin Kılavuzunda bir mali kefalet uygulaması sürecinde hâkimler tarafından dikkate alınacak hususlara yer verilmiştir. Kefalet, "koşullara uymama riskini kabul edilebilir bir seviyeye indirmek için kullanılmalıdır; bunun anlamı ise, hâkimin yeterli gördüğü seviyenin kişinin diğer koşullu salıverilme şartlarına uyma olasılığından daha yüksek olduğu anlamına gelmektedir."²⁶⁵ Kefalet, göç bağlamında koşullu salıverilme için bir ön şart olarak kabul edilmemeli ve sadece bir destekçi teklif ettiği için uygulanmamalıdır, çünkü "eğer bir hâkim bir kişinin kefalet koşullarına uyacağını takdir etmişse, bu durumda mali kefalet gerekli değildir. Bir kişinin koşullu salıverilme şartlarına uyacağından şüphe duyulduğunda, mali kefalet, hâkimin kişinin diğer koşullu salıverilme şartlarına uyma olasılığının daha yüksek olduğuna kanaat getirmesini sağlamak için ek bir ağırlık oluşturabilir."²⁶⁶ Bir hâkim, şartlara uymama riskini kabul edilebilir bir seviyeye indirmek için bir mali kefaletin gerekli olduğuna karar verdiğinde, gerekli miktarı ve destekçinin bunu sağlayabilme kabiliyetini dikkate almalıdır.²⁶⁷ Destekçinin uygunluğunu, farklı mahiyet-teki olumsuz kanıtlara, örneğin bir sabıka kaydına ve ayrıca gerekli miktarı ödeyebileceklerini kanıtlayıp kanıtlamayacaklarına göre değerlendirilmelidir.²⁶⁸

Hâkimler, koşullu salıverilme talebinde bulunan kişilerin nadiren soyut (yani kefilin somut koşullarıyla örtüşmeyen) bir tutarın üzerinde ödeme yapma imkânları olacağından, bu kişilere mali kefalet getirmenin de istisnai bir uygulama olması gerektiği konusunda uyarılmaktadır.²⁶⁹

²⁶³ İçişleri Bakanlığı [2020], "Göç Bağlamında Koşullu Salıverilme, Sürüm 5.0", s. 9.

²⁶⁴ A.g.e., s. 28.

²⁶⁵ Yargı Heyetleri [2018], a.g.e., paragraf 41.

²⁶⁶ A.g.e., paragraf 78.

²⁶⁷ A.g.e., paragraf 80.

²⁶⁸ A.g.e., paragraf 81.

²⁶⁹ A.g.e., paragraf 79.

2.3.2.2 | Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler

Mali kefalet, hukuka aykırılık iddialarına veya esaslı eleştirilere maruz kalmamıştır. Uzmanlar, ülkeye yeni gelen ve bu sebeple daha az bağlantısı olan kişilere karşı ayrımcı olabileceğini belirtmişlerdir. Ayrıca bireyin destekçisine olan bağımlılığının bir sonucu olarak ortaya çıkan bir suistimal riski söz konusudur.²⁷⁰

2.3.3 | Hollanda

2.3.3.1 | Kriterler ve Uygulama

Hollanda'dan ayrılmak zorunda olan yabancıya güvence yatırması için bir fırsat tanınabilir. Mali güvence yatırma tedbiri, bildirimde bulunma ya da kısıtlı bir alanda (ör. Belediye) kalma zorunluluğu gibi diğer denetim tedbirleriyle birlikte uygulanabilir. Eğer bir güvencenin yatırılmasına karar verilirse, yabancı ve Hollanda Geri Dönüş Dairesi DT&V, yabancıya dönüş ve yatırdığı güvenceye ilişkin hak ve yükümlülükleri ile ilgili ayrıntılı ve net koşullar belirler. Bu koşullar bir geri dönüş sözleşmesinde belirtilir. Her hâlükârda, bu sözleşme, yabancıya ülkeden ayrılmış olmasını gerektiren 28 günlük bir süre içerir. Teminat miktarı, prensip olarak, 1.500 avro olarak belirlenmiştir, ancak bu miktarın değiştirilmesi mümkündür. Uygulamada, tutar, yabancıya mali imkânlarına bağlı olarak değişmektedir.²⁷¹ Teminatı ödemek için yabancılar; STK'lar, akrabaları, arkadaşları veya diğer üçüncü şahıslar tarafından desteklenebilir.²⁷² Teminat peşin ödenir ve yabancı, havalimanında Hollanda Kraliyet Askeri Polisine [*Marechaussee*] bildirimde bulunur bulunmaz DT&V tarafından iade edilir ve kişi fiilen Hollanda'dan ayrılır.²⁷³ Bu tedbir, yabancı idari gözetim altında iken ve kendi isteğiyle ayrılmak istediğini, ancak, örneğin elçilikten geri dönüş belgelerini düzenlemek için, biraz daha zamana ihtiyaç duyduğunu belirtmiş olması hâlinde de uygulanabilmektedir. İdari gözetimin kaldırılması, yabancıya bireysel koşulları ve açıkça geri dönme istekliliğinin yanı sıra, bilet alınması ve "geri dönüş sözleşmesi" yapılmasına bağlıdır.

Teminat planının uygulanması için iki koşul bulunmaktadır. Yabancılar Yasası Kılavuzu'nun A2 / 10.4 Bölümü, yabancıya, aşağıdaki durumlarda teminat yatırmaya uygun olduğunu belirtmektedir:

- Yabancı, geri dönüş konusunda açıkça çaba harcıyorsa,
- Yabancı, DT&V ile geri dönüş ve teminata ilişkin hak ve yükümlülüklerin ortaya konulduğu sözleşmeyi imzalarsa.

Belirli bir olayda idari gözetime uygun alternatifin belirlenmesi, polisin veya bir DT&V görevlisinin takdirine bırakılmıştır. Bu nedenle, politika, görevlilerin ne zaman koşullu salıverilmeye veya teminat ödemesine karar vereceklerini ayrıntılı olarak düzenlememektedir. Uygulamada, çoğu zaman DT&V değil, yabancıya kendisi daha ağır bir alternatif yerine koşullu salıverilme olasılığının kendisine uygulanmasını gündeme getirmektedir. Böyle bir öneriye rağmen, eğer daha ağır bir alternatif uygulanırsa ve yabancı mahkemede dava açarsa, mahkeme, yabancıya koşullu salıverilme (muhtemelen bildirimde bulunma yükümlülüğü ile birlikte) uygulanması durumunda yabancıya kaçma veya sınır dışı işlemine mâni olma olasılığını değerlendirebilir. Bunun üzerine, alternatif tedbirden sorumlu görevli, bildirimde bulunma yü-

²⁷⁰ De Broucker, Bloomfield, Tsourdi ve Pétin (2015), a.g.e., s. 94.

²⁷¹ Parlamento belgesi 2012/13, 19637, no. 1721.

²⁷² Parlamento belgesi 2012/13, 19637, no. 1721.

²⁷³ Yabancılar Yasası Uygulama Kılavuzu Bölüm A1/10.4.

kümlülüğü ile birlikte bir teminatın neden söz konusu olayda idari gözetim için uygulanabilir olmadığına ve gerçekçi bir alternatif olmadığına ilişkin gerekçeleri açıklamak zorunda kalacaktır.²⁷⁴ Bireyin özgürlük ve güvenlik hakkını güvence altına alan temel bir kural olan *habeas corpus*²⁷⁵ ilkesi nedeniyle, burada ispat yükü yetkililere aittir.

Teminat yatırılması seçeneği sadece sınırlı ölçüde kullanılır. 2016 yılına ilişkin net veriye erişmek mümkün değildir. 2016 ve 2019 yılları arasında ise yılda ortalama dört kez teminat yükümlülüğü uygulanmıştır.²⁷⁶

2.3.3.2 | Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler

Teminat ödenmesi tedbiri, hukuka aykırılık iddialarına veya önemli eleştirilere maruz kalmamıştır.

2.3.4 | Kanada

2.3.4.1 | Kriterler ve Uygulama

Kefalet mekanizması Kanada’da uygulanan tedbirlerden biridir. Kanada hükûmeti Vatandaşlık ve Göç Uygulama Kılavuzu, ENF 20, Paragraf 5.11’e göre, idari gözetime alternatif olarak yetkili, kişinin salınması için koşullar öngörebilir, belirli miktarda paranın kefalet olarak yatırılmasını isteyebilir veya kişiyi üçüncü taraf risk yönetimi programına katılmaya yönlendirebilir.²⁷⁷

Kanada’da sığınmacı ve düzensiz göçmenleri toplum içinde yönetme sistemi dâhilinde kullanılan araçlardan biri kefalet mekanizması çerçevesinde uygulanan finansal yaptırımlardır. Yukarıda Bölüm 2.1.4’te belirtildiği üzere idari gözetim kararları düzenli aralıklarla mahkeme tarafından yeniden değerlendirilir. Bu değerlendirme idari gözetim kararını takip eden 48 saat içerisinde, yedinci günün sonunda ve idari gözetim devam ettikçe her otuz günde bir IRB’nin bir üyesi tarafından yapılır.

İdari gözetim kararıyla ilgili yeni olgular söz konusu ise, alıkonulan kişiler de bu kararın yeniden değerlendirilmesini talep edebilir. İdari gözetim duruşmalarında, idari gözetimin yasada öngörülen bir gerekçeyle devam etmesi gerektiğini ispatlama yükümlülüğü idareye aittir. İdari gözetim altında tutulan yabancı, salıverilme taleplerini destekleyici ek bilgileri yetkililerle paylaşabilir. Kefalet, kişinin salıverilmesi için bu duruşmalarda otomatik olarak değerlendirilen bir seçenektir. Bu duruşmalarda, kişinin şartlı ya da şartsız olarak salıverilmesine karar verilebilir. Salıverme kararının alınmasında etkili olan faktörlerden biri idari gözetim altında tutulan kişinin salıverilme başvurusunun bir “kefil” tarafından desteklenmesidir.²⁷⁸

Kefil belirli bir miktar kefalet bedeli ödemeyi kabul eder. Eğer kefil olunan göçmen, salıverilme şartlarına uyar ise kefil yatırdığı parayı geri alabilir. Salıverilme şartları resmi yazışma adresi temin etmek, seyahat belgelerini yetkililere teslim etmek ya da bildirim yükümlülükleri gibi yaptırımları kapsayabilir. Bazı durumlarda kefalet bedeli yalnızca kişi salıverilme şartlarına uymadığı takdirde ödenir. Kefil genelde idari

²⁷⁴ Lahey Mahkemesi 12 Mart 2013, ECLI:NL:RBDHA:2013:BZ4138.

²⁷⁵ Habeas corpus ilkesi, tutukluluğun hukuka uygunluğunun bir adli mahkeme tarafından onaylanmasını şart koşarak bireylerin kişisel özgürlük ve güvenlik hakkını güvence altına alır.

²⁷⁶ Parlamento Belgesi 2019/20, 33199 no. 34.

²⁷⁷ <https://www.canada.ca/content/dam/ircc/migration/ircc/english/resources/manuals/enf/enf20-eng.pdf>

²⁷⁸ There Are Alternatives: A Handbook for Preventing Immigration Detention, IDC, 2015, <https://idcoalition.org/publication/the-re-are-alternatives-revised-edition/> s. 70

gözetim altında tutulan göçmeni kişisel olarak tanıyan ve bu kişinin yetkililerle iş birliği yapma niyetinde olduğuna inanan biridir.²⁷⁹

Kefil, “ilgili kişinin IRPA koşullarına uymasını sağlamak için bir teminat ya da güvence ödeyen ya da veren, mevduat yatıran kişi ya da kefalet sağlayıcı olarak tanımlanmaktadır. Bu terim geneldir ve hem mevduat yatıranlar hem de kefiller için geçerlidir.”²⁸⁰

Kefalet sağlayıcılar için gerekli koşullar duruma göre değişiklik göstermektedir. Söz konusu koşullar ilgili formlarda [Güvence bedeli için BSF579²⁸¹ ya da teminatlar için BSF507E²⁸²] listelenmiş olup bu formlar kamunun erişimine açık değildir.

Kılavuz “ENF08” kapsamında yer alan, kefalet sağlayıcılara yönelik genel gereksinimler aşağıdaki gibidir:

- Kefalet sağlayıcının belirlenen koşullar hakkında bilgilendirildiğini ve koşullardan herhangi birinin yerine getirilmemesi hâlinde güvence bedelinin kaybedileceği veya bu durumun teminatın uygulanmasına yol açacağını yazılı olarak [Güvence bedeli için BSF579 ya da teminatlar için BSF507E] tasdik etmesi gerekir;
- CBSA İcra Görevlileri normalde güvence ve teminat koşullarına uygunluğun izlenmesinden sorumludur;
- İlgili kişinin belirlenen koşullardan herhangi birine uymaması hâlinde güvencenin kaybedildiği beyan edilecek veya teminat uygulanacaktır;
- Kefalet sağlayıcının kimliği doğrulanmalı ve bu kişi Kanada vatandaşı olmalıdır;
- Kefalet sağlayıcının adı ve adresi konuyla ilgili tüm belgelerde yer almalıdır;
- Aşağıda yer alan hususların incelendiği ve CBSA görevlisi tarafından gerçekleştirilen mülakatta kefalet sağlayıcının güvenilirliği değerlendirilir:
 - Kefalet sağlayıcının ilgili kişi veya grupta olan ilişkisinin süresi ve yakınlık derecesi;
 - İlgili olup olmadıkları;
 - Kefalet sağlayıcının ilgili kişi veya grup üzerinde gerçek etkisinin olup olmadığı;
 - Yakın çevrede yaşayıp yaşamadıkları ve iletişimlerinin sıklığı;
 - Güvence bedelinin mevcudiyetinin ve bu bedele el konulma olasılığının ilgili kişinin tedbirlere uyması için bir teşvik oluşturup oluşturmayacağı;
 - Kefalet sağlayıcının mali kaynakları.

Mülakatı gerçekleştiren görevli kefalet sağlayıcının gerekli koşulları sağlamayacağına kanaat getirmesi hâlinde, ibrazın IRB Göç Dairesi tarafından verildiği durumlar haricinde, kefalet sağlayıcı hakkında ret kararı verebilir. Böyle bir durumda, başka bir kefalet sağlayıcının bulunması ve güvence bedelini ödemeyi kabul etmesi hâlinde görevliler ilgili kişiyi değerlendirmeye alabilir.

Bir idari gözetim incelemesi sırasında, IRB ve CBSA, ilgili kişi ile olan ilişkilerini, gelirlerini, varlıklarını, nakit teminat ödeme veya güvence yükümlülüğünü yerine getirme güçlerini, ilgili kişinin barınma ihtiyacını karşılama niyetlerini ve ilgili kişinin serbest bırakılması için belirlenen koşullara uymasını sağlama yeteneklerini sorgulayarak kefalet sağlayıcıların uygunluğunu değerlendirir.

²⁷⁹ There Are Alternatives: A Handbook for Preventing Immigration Detention, IDC, 2015, <https://idcoalition.org/publication/the-re-are-alternatives-revised-edition/> s. 70

²⁸⁰ Kanada hükûmeti [2020], Uygulama Kılavuzu ENF-8 Teminatlar ve Güvenceler, s. 6.

²⁸¹ Lütfen bkz. EK V

²⁸² Lütfen bkz. EK VI

Genel olarak, bir kefalet sağlayıcının uygunluğu idari gözetim değerlendirmesi sırasında, kefalet sağlayıcının mali durumu hakkında idari gözetim değerlendirme sürecinde sunulan herhangi bir kanıtın olmaması veya kanıtların yetersiz olması ve/veya bunun için yeterli zamanın olmaması nedeniyle, kefalet sağlayıcıların nakit teminat ödeme veya güvenceyi yerine getirme imkânları dikkate alınmaksızın değerlendirilmektedir.²⁸³

CBSA görevlileri, idari gözetim altında tutulanların ve kefalet sağlayıcıların güvence bedeli yatırmanın ya da güvencenin koşullarını ve koşulları ihlal etmenin sonuçlarını anlamalarını sağlamakla yükümlüdürler. Kefalet sağlayıcılardan, uygulanan koşullar hakkında bilgilendirildiklerini (bildirim yükümlülüğü gibi) ve bu koşullardan herhangi birine uyulmamasının, güvence bedeline el konulmasına veya teminatın uygulamaya konulmasına neden olacağını yazılı olarak kabul etmeleri istenmektedir.²⁸⁴

2.3.4.2 | Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler

Aşağıdaki kararlar, idari gözetime alternatif (İGA) olan kefalet tedbirinin sınırlılığını göstermektedir. Bu sınırlılık, büyük ölçüde önerilen kefalet sağlayıcının bulunması ve bu kişinin kefalet sağlayıcı statüsüyle ilgili gereklilikleri yerine getirme istekliliğine bağlıdır.

Mohamed/Kanada [Sécurité publique et Protection civile] kararında, Bay Mohamed'in İGA talebi reddedilmiştir. Winnipeg'de Somali topluluğunu temsil eden bir kişi olan Bay Jama'nın 1.000 Kanada doları tutarındaki güvenceyi yatırmaması önerilmiştir. IRB, İGA'yı "Bay Jama hakkında inceleme yapılmadığını, bu nedenle, Bay Mohamed üzerinde herhangi bir etki yaratıp yaratamayacağını veya Bay Mohamed'in Bay Jama'nın parasını kaybetmemesini sağlamak için herhangi bir sorumluluk hissedip hissetmeyeceğini değerlendirmenin mümkün olmadığını" belirterek reddetmiştir.²⁸⁵

Origene/Kanada [Kamu Güvenliği ve Acil Durum Hazırlığı] kararında, Bay Origene'nin İGA talebi reddedilmiştir. Kendisi, kefalet sağlayıcı bilgilerini sunarak, Bayan Nemy'yi potansiyel kefil olarak sunmuştur. IRB, bu kişinin lisanslı olarak hemşirelik mesleği icra ettiğini, 500 dolarlık bir tasarrufa sahip olduğunu ve tasarrufunun tamamına denk bir teminatı ödemek için istekli olduğunu ve Bay Origene'nin akrabası olduğunu belirtmiştir. CBSA, annesi kalbinden ameliyat olan Bayan Nemy'nin, Kanada hükûmetine, potansiyel kefiller hakkında olağan güvenlik kontrolü yapma yetkisi vermek üzere gelemeyeceği veya formu dolduramayacağı için bu alternatifin ilgili zamanda makul olmadığını ileri sürmüştür. IRB bu argümanı kabul etmiş ve ayrıca Bay Origene'nin Amerika Birleşik Devletleri'nde İGA'nın reddedilmesini gerektiren bir suç sabıkası olduğunu hatırlatmıştır.²⁸⁶

Radmand [aynı zamanda Babak MOJALAL olarak da bilinir]/Kanada [Kamu Güvenliği ve Acil Durum Hazırlığı] kararında Bay Mojalal'ın İGA talebi, kendisinin CBSA ile iş birliği yapmaması gerekçesiyle reddedilmiştir. Avukatı, kefalet sağlayıcı şeklinde bir İGA sunmuştur. Buna göre, Peyman Shariati adında bir arkadaşı Bay Mojalal için 5.000 Kanada doları nakit kefalet ve ikamet edecek yer teklif etmekteydi. IRB şunları söylemiştir:

"Mojalal'in, Birleşik Krallık'ta serbest bırakıldığında, İran'a gönderilmekle karşı karşıya olduğuna inandığı bir noktada Kanada'ya kaçışı, Kanada'da bulunduğundan beri gerçekleştirdiği eylemleri ve İran'a geri dönemeyeceğine dair beyanlarıyla bir araya geldiğinde, Bay Şeriatî'nin Bay

²⁸³ A.g.e., s. 11.

²⁸⁴ Göç ve Mülteci Koruma Yönetmeliği, bölüm 49[1].

²⁸⁵ *Mohamed/Kanada [Sécurité publique et Protection civile]*, 2019 CanLII 90451 [CA IRB] (<https://www.canlii.org/en/ca/irb/doc/2019/2019canlii90451/2019canlii90451.html?searchUrlHash=AAAAQAalkFsdGVybmf0aXZlIHVlIGRldGVudGlvbiIAAAAAQ&-resultIndex=8>).

²⁸⁶ *Origene/Kanada [Kamu Güvenliği ve Acil Durum Hazırlığı]*, 2019 CanLII 132656 [CA IRB] (<http://canlii.ca/t/j65mdj>).

Majalal'ın İran'a geri dönmekten ziyade Kanada'da hapisanede kalmayı tercih edeceğine olan inancına çok daha fazla ağırlık verilmesi gerektiğini göstermektedir. Bu durum, Bay Majalal, önce seyahat belgesi alma sürecinde iş birliği yapmaya başlamadıkça, herhangi bir serbest bırakma planının sonunda başarısız olacağını göstermektedir. Bu nedenle, bunun uygun bir İGA olmadığı- nı düşünmekteyim ve serbest bırakılmadan önce, Bay Majalal'ın gönderilmesini gerçekleştirmek için gerekli seyahat belgesi formlarını tam olarak doldurması ve CBSA ile gerçek bir iş birliği içinde olması gerektiği görüşündeyim. Bence, başka bir adım, öncelikle kefalet sağlayıcısının parasını kaybetmesine ve serbest bırakma planının başarısız olmasına neden olacaktır.”²⁸⁷

Toronto Koşullu Salıverilme Programı: Kanada'da Kurumsal bir Kefalet Uygulaması

Toronto Koşullu Salıverilme Programı [TBP] 1996'dan beri hükûmet tarafından finanse edilen özel bir kurum olarak faaliyet göstermektedir. Yukarıda belirtilen 'kefalet sağlama' alternatif tedbirinin genişletilmiş halini temsil etmektedir. CBSA ile yapılan sözleşme kapsamında, TBP, kefaleti ödemek için ailesi veya diğer uygun kefillere sahip olmayanlar için "kefalet sağlayıcı" olarak hareket etmekte ve kefalet sistemlerinin doğasında var olan mali ayrımcılığın ortadan kaldırılmasını sağlamaktadır. Çoğunlukla bir kefalet sağlayıcıya ulaşma olasılığı daha düşük olan sığınmacılar için kullanılmaktadır.²⁸⁸

Program, güçlü bir vaka yönetimi ile destek, bilgi ve tavsiyenin sağlanmasının yanı sıra, bildirimde bulunma ve denetim gerektirmektedir. Programa dâhil olanlar, başlangıçta düzenli bildirimde bulunma ve denetim gerektirmektedir. Programa dâhil olanlar, başlangıçta düzenli bildirimde bulunma ve denetim gerektirmektedir. Programa dâhil olanlar, başlangıçta düzenli bildirimde bulunma ve denetim gerektirmektedir.

TBP kapsamında herhangi bir ödeme yapılmaz, bunun yerine bireyler, TBP'nin güvencesi temelinde serbest bırakılırlar. TBP, adayların denetimlere uygunluğunu değerlendirmek için görüşmeler gerçekleştirmektedir. Uygun bireyler, TBP tarafından belirlenmiş tüm bilgilendirme koşulları da dâhil olmak üzere TBP ve tüm göçmenlik prosedürleri ile gönüllü olarak iş birliği yapmayı kabul ederler. TBP ile imzalanan sözleşmeye göre, idari gözetim altında tutulan kişi tüm randevulara gelmeyi, adres değişikliğini TBP'ye bildirmeyi ve Kanada'da uygun etkinliklere (örneğin eğitim, mesleki eğitim, iş) katılmayı kabul eder.²⁸⁹

Bildirimde bulunma gereklilikleri, genellikle, TBP ile birey arasında güven oluştuğunda azaltılır. TBP, bireyin ikametgâhına habersiz ziyaretler düzenleyebilir.²⁹⁰

TBP, İGA programı uyarınca bir kişiyi izlemeyi/ondan sorumlu tutulmayı reddedebilir. Bu durumda, bir topluluk üyesi kefalet yatırabilir, ancak idari gözetim altında tutulan kişinin para ile ilgili olarak, mahkeme standartlarına uygun olarak kanıtlanması gereken, bir çeşit bağlantısı ve hesap verebilirliği olması gerekir. Zira paranın kaybı riskinin kişi üzerinde baskı oluşturabilmesi beklenir.

Mültecilerin ve diğer hassas hâldeki göçmenlerin haklarına ve korunmasına adanmış kâr amacı gütmeyen ulusal bir şemsiye örgüt olan Kanada Mülteciler Konseyi [CCR], TBP ile ilgili bir dizi eleştiriyi gündeme getirmiştir. Aşağıdaki alıntı CCR'nin bu İGA hakkındaki kaygılarını özetlemektedir:

²⁸⁷ Radmand/Kanada [Kamu Güvenliği ve Acil Durum Hazırlığı], 2019 CanLII 22176 [CA IRB] (<http://canlii.ca/t/hz9fj>)

²⁸⁸ Göçmen ve Sığınmacıların Alıkonulmasına Karşı Uluslararası Koalisyon [2015], a.g.e.

²⁸⁹ A.g.e.

²⁹⁰ A.g.e.

“TBP, bir ceza adalet sistemi modeli ile birlikte tasarlanmıştır. Programın çok sıkı bildirimde bulunmayı gerektirmesi gibi bazı yönleri, ceza modelini yansıtmakta olup idari gözetim bağlamında uygun değildir. [...] Uygulamada, IRB’ye bağlı Toronto’daki Göç Dairesi bir yandan salıvermeyi değerlendirirken öte yandan program aracılığıyla denetim arzusunda olduğu izlenimini vermektedir. Bu durum, program kriterlerini karşılamayan kişilerin salıverilmesinin daha zor olduğu anlamına gelebilir. Programın bir kişiyi değerlendirmiş ve reddetmiş olması, sunulan diğer güvencelere rağmen salıverilen kişinin aleyhine olabilir. [...] Toronto Koşullu Salıverilme Programı’nın bazı kriterleri özelinde bir dereceye kadar takdir yetkisi kullanılmakta, yani her zaman açık ve şeffaf olmamaktadır; ve biraz da keyfi görünebilmektedir. [...] Programın sadece bir bölgede var olması tutarsızlığı artırmaktadır. İdari gözetim altındaki kişiler, nerede tutulduklarına bağlı olarak farklı muamele görmektedirler. Programın uygulanmadığı bölgelerde olanlar için bu durum, daha uzun süre idari gözetim altında tutulmaları anlamına gelebilir. Aksine, bazı bölgelerde ise, Göç Dairesi idari gözetim altında olanların salıverilmeleri için program kapsamında bir denetim öngörmediğinden, bu durum, bireylerin daha erken salıverilmesi anlamına gelebilir. [...] Bir program CBSA tarafından finanse edildiğinde programın bağımsızlığına dair soru işaretleri gündeme gelmektedir. Bu durum, kişinin özel bilgilerinin paylaşılması ve programa kimin dâhil olacağıyla ilgili kararlara CBSA’nın dâhil olmasıyla ilgili sorular doğurabilir.”²⁹¹

Kefalet sağlayıcıda olduğu gibi, TBP bakımından, suç sabıkası, bir dizi hafif suçtan ağır suçlara kadar çeşitli unsurları içeriyor olabilir. Geri gönderme ile karşı karşıya kalan kişilere hafif bir suç işlemiş olsalar dahi genellikle ağır bir suç işlemiş gibi davranılır.

Kalonji/Kanada [Sécurité publique et Protection civile] kararında, IRB’nin Göç Dairesi, CBSA’nın talebi üzerine Mayıs 2018’den bu yana, iki yasal gerekçeyle [ülkeden çıkarılma kararına uymama olasılığının varlığı ve kimliğinin tatmin edici bir şekilde belirlenmemiş olması] idari gözetim altında tutulan Bay Kalonji için İGA’yı onaylamıştır. Ocak 2019’da Bay Kalonji’nin kimliğinin belirlenmesinin ardından TBP’ye yaptığı İGA başvurusu onaylanmıştır. Bu dosyada IRB, İGA için hiçbir zaman mükemmel bir gerekçe olamayacağını, ancak bir İGA’nın amacının riski en aza indirmek olduğunu, tamamen ortadan kaldırmak olmadığını ileri sürmüştür.²⁹² CBSA, önerilen kefalet sağlayıcının denetiminin tek başına kaçma riskiyle ilgili endişeleri yeterince gidermediği düşüncesini savunmuş ve bu konuyu TBP’ye yönlendirmesi için yönetime tavsiyede bulunmayı kabul etmiştir. IRB, “Toronto Koşullu Salıverilme Programı (TBP)’nin, Bay Kalonji gibi bireyleri denetlemek söz konusu olduğunda, çok daha deneyimli olduğu ve bunun şüphesiz bu alternatifi güçlendireceği” konusunda CBSA ile aynı fikri paylaşmıştır. IRB ayrıca, “bu alternatifi [daha fazla gözetim teknolojisi kullanılması ve kişisel teminatlar], özellikle Bay Kalonji’nin karşı karşıya olduğu ileride uzun süreli idari gözetim altına alınması durumu ışığında, kaçma riskiyle ilgili endişeleri yeterince giderdiği konusunda tatmin olduğunu” belirtmiştir.²⁹³

Bu karardan da anlaşılacağı üzere, TBP, IRB tarafından, özellikle kefalet sağlayıcı alternatifi kaçış riskleri ile ilgili endişeleri giderme konusunda yetersiz olduğu düşünüldüğünde, idari gözetim için güvenilir ve kanıtlanmış bir alternatif olarak algılanmaktadır.

²⁹¹ CCR (2015), a.g.e.

²⁹² Kalonji/Kanada [Sécurité publique et Protection civile], 2019 CanLII 55199 [CA IRB] (<http://canlii.ca/t/j1256>), paragraf 42.

²⁹³ A.g.e., paragraf 54 ve 56.

2017 yılında, IRB tarafından, idari gözetimin 100 günü aştığı rastgele seçilmiş dosyalarda idari gözetim gözden geçirme duruşmalarını ve kararlarını değerlendirmek üzere bağımsız bir denetim yaptırılmıştır. Bu denetim, idari gözetime alternatiflerin değerlendirilmesinde aktif bir kararın bulunmamasını eleştirmiştir. Denetim ayrıca, Toronto'daki IRB üyelerinin, her zaman TBP desteği ile salıverilme önerilerini kabul ettiklerini ve alternatif servis sağlayıcılar tarafından önerilen planları ise reddettiklerini tespit etmiştir.²⁹⁴ Bu durum, Kanada Yüksek Mahkemesi önündeki Chhina davasında, idari gözetim altındaki bir kişiyi temsil eden hukuk danışmanları tarafından eleştirilmiştir. Yukarıdaki Kanada Mülteciler Konseyi gibi, hukuk danışmanları da, TBP'nin CBSA tarafından finanse edildiğine, "bunun ise, sürecin karşı tarafı olan CBSA'nın, Göç Dairesi'nin salıverme bakımından adeta kapı bekçisi rolü tanıdığı bir kurum [TBP] ile mesafeli olmayan bir ilişki içerisinde olduğu anlamına geldiğine" dikkat çekmişlerdir.²⁹⁵

IRB içtihadı, kefalet sağlayıcı [kefil] kullanılmasının suç sabıkası olan veya iş birliği yapmayan bir kişi söz konusu olduğunda, genellikle uygun bir alternatif olarak görülmediğine işaret etmektedir.

2.4 | Belirli Bir Yerde/Adreste İkamet

2.4.1 | Avusturya

2.4.1.1 | Kriterler ve Uygulama

Belirli bir adreste ikamet alternatifi, yabancı, BFA tarafından onaylanan belirli bir adreste ikamet etmesi gereğini ifade eder. Yabancı, genellikle bir akraba, eş veya arkadaşının adresi olan kendi seçeceği bir adreste kalması mümkündür, ancak yetkililerin durumdan haberdar edilmesi gerekmektedir. Esasen, yabancı, herhangi bir adres bildirmemesi ya da tanıdıklarının yardımıyla kaçabileceği yönünde şüphelerin bulunması hâlinde yetkililerce bir adres belirlenecek veya kişiye kalacak yer sağlanacaktır.

Bu tedbir, prensip olarak, bildirimde bulunma yükümlülüğüyle birlikte uygulanır.²⁹⁶ Avusturya Federal Göç ve İltica Kurumu BFA bu alternatifi sunarken, ilgili kişinin bulunduğu bölgede bulunan emniyet müdürlüğü ise alternatifi erişilebilir hâle getirilmesinden ve ilgilinin uyumunu izlemekten sorumludur.

Küçükler için özel kurallar geçerli olsa da bireylerin genellikle belirli bir adreste en fazla 36 ay süreyle ikamet etmelerine karar verilebilir.²⁹⁷ Esasen, bu süre sona erdiğinde devletin sınır dışı etmek üzere idari gözetime alma veya alternatif bir tedbir uygulama imkânı da en azından yeni koşullar doğana kadar ortadan kalkar. Bu durum, yabancı, meşru bir statü kazanmasından ziyade devletin yabancıyı mümkün olan en kısa sürede sınır dışı etmesi gerektiği anlamına gelir. Bir yabancı, 3 yıl içinde sınır dışı edilememesi hâlinde, sınır dışı edilmesinin artık mümkün olmayacağı şüphesi de doğacaktır. Azami sınırlar getirilmesinin temel nedeni budur.

²⁹⁴ Göç ve Mülteci Kurulu [2018], "2017/2018 Dış Denetim [İdari Gözetim Değerlendirmesi] Raporu", Temmuz 20, s. 7 [Kanada Mülteci Avukatları Derneği [2018], 'Kanada Yüksek Mahkemesindeki Müdahalecinin Son Hadisesi'nde [Kanada [Kamu Güvenliği ve Acil Durum Hazırlığı]/Chhina] alıntılanmıştır], SCC Dosya No. 37770, paragraf 9.]

²⁹⁵ Kanada Mülteci Avukatları Derneği [2018], Kanada Yüksek Mahkemesindeki Müdahalecinin Son Hadisesi [Kanada [Kamu Güvenliği ve Acil Durum Hazırlığı]/Chhina], SCC Dosya No. 37770, paragraf 9.

²⁹⁶ Alexander Scharfegger ile görüşme, Federal Göç ve İltica Kurumu temsilcisi, Carinthia Bölge Müdürlüğü, koordinasyon ofisi başkanı.

²⁹⁷ APA, Madde 77(4).

Belirli bir adreste ikamet, belirli bir “yerde” ikameti de kapsar. Söz konusu “yer” devlet tarafından da işletilebilir. Örneğin, Zinnergasse aile konutu, polis tarafından işletilen ve bireylerin özellikle bu idari gözetim alternatifini uygulamak üzere yerleştirildikleri bir tesistir.²⁹⁸ Bu tesiste yaşayan bireyler, belirli bir hareket özgürlüğünden yararlanırlar. İstedikleri zaman tesisten ayrılabilirler. Ancak, her gün konutun güvenlik merkezindeki polis memurlarına bildirimde bulunmak zorundadırlar. Kendilerine acil durumlarda tıbbi bakım sağlanır. Ayrıca, sağlık sigortası olmayanlar, STK’ler tarafından sunulan ücretsiz sağlık hizmetlerinden yararlanabilir. Diğer bireylerle iletişim kurmaları veya okula devam etmeleri teorik olarak mümkündür, çünkü bu tedbir sadece 18.00-22.00 saatleri arasında kaydolma/bildirimde bulunma yükümlülüğünü içermektedir.²⁹⁹

Belirli bir adreste ikamet tedbirine karar verilirken yine BFA tarafından vaka bazında bir değerlendirme yürütülmekte ve yabancıyla bir görüşme yapılmaktadır.³⁰⁰ [Örnek bir mülakat tutanağından alıntının çevrilmiş kesiti için bkz. Ek I].

Bir BFA yetkilisine göre, belirli bir adreste ikamet etme tedbiri, yalnızca ilgili kişilerin Avusturya’da aile bağları veya güçlü sosyal bağlantıları olması durumunda anlamlıdır. Bu ise, genellikle aileler, kadınlar veya küçükler söz konusu olduğunda geçerlidir. Bu alternatif, bir yerden bir yere daha kolay hareket edebildiği değerlendirildiği için bekâr erkeklerle sadece istisnai durumlarda sağlanmakta olup, bunun yerine, kaçma risklerinin daha yüksek olduğu değerlendirildiğinden, bekar erkekler genellikle sınır dışı edilmek üzere idari gözetim altına alınmaktadırlar.³⁰¹

2.4.1.2 | Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler

BFA yetkilisi, genellikle bireylerin idari gözetimin bu alternatifine itiraz etmediklerini bildirmektedir.³⁰² Diğer yandan Zinnergasse tesisi ile ilgili olarak insan hakları endişeleri dile getirilmiştir. Parlamentonun bir talebi üzerine, reşit olmayan çocukları bulunan aile üyelerinin, sınır dışı sürecinde yetkililer tarafından birbirinden ayrıldıkları bildirilmiştir. Bir vakada, sadece baba ve dört çocuğu tesise getirilmiştir ve annelerini görmeleri mümkün olmamıştır, bu da, hem çocuklar hem de anne için psikolojik bir sorun teşkil etmiştir. Ayrıca, eleştiriler arasında, anaokullarına ve okullara erişimin zor olması, ilgili kişilerin yeterli bilgi almaması, sağlık hizmetlerinin yetersiz olması ve tesisin kendisinin ve orada kalış süresinin küçükler için yetersiz olması yer almaktadır.³⁰³

²⁹⁸ Viyana Zinnergasse’de, kırılğan/hassas gruplara mensup yabancılar ve özellikle de aileler için idari gözetime alternatifler sunulmaktadır. Aileler, ülkeden çıkarılmalarından 72 saat önce idari gözetim altına alınır. Ancak diğer kırılğan/hassas gruba mensup kişiler (örn. akıl hastalığı olan kişiler) bir psikiyatrist bunun uygun olmadığını onaylamadığı sürece olağan idari gözetim merkezlerinde tutulurlar. Bkz. <https://asylumineurope.org/reports/country/austria/detention-asylum-seekers/legal-framework-detention/alternatives-detention/>

²⁹⁹ Bkz. Federal İçişleri Bakanlığı, [2020], a.g.e.

³⁰⁰ Alexander Scharfegger ile mülakat, Federal Göç ve İltica Kurumu temsilcisi, Carinthia Bölge Müdürlüğü, koordinasyon ofisi başkanı.

³⁰¹ Alexander Scharfegger ile mülakat, Federal Göç ve İltica Kurumu temsilcisi, Carinthia Bölge Müdürlüğü, koordinasyon ofisi başkanı.

³⁰² Bu değerlendirme, bu raporun hazırlanmasında gerçekleştirilen Federal İdare Mahkemesinin içtihatlarının bir analizi ile doğrulanmaktadır.

³⁰³ Bkz. Krisper, S., [2020], “Parlamento Talebi”, 1177/J, [https://www.parlament.gv.at/PAKT/VHG/XXVII/J/J_01177/fnameorig_785897.html], ayrıca hukuk danışmanı Andra Staicu ile görüşme.

2.4.2 Birleşik Krallık

2.4.2.1 Kriterler ve Uygulama

İçişleri Bakanlığı veya İlk Kademe Heyeti, belirli bir adreste ikamet etme yükümlülüğü bulunan bir yabancı'nın göç bağlamında koşullu saliverilmesine karar verebilir.³⁰⁴ Yabancı'nın salınacağı yer, birey veya ailesi, arkadaşları ya da diğer destekçileri tarafından sağlanan bir adres olabilir veya bu yer, İçişleri Bakanlığı ya da diğer makamlar tarafından sağlanabilir.

Uygulamada önemli ölçüde örtüşme olmasına rağmen, 2016 Yasası'nın 10[c] Programı'na göre böyle bir ikamet koşulu kapsamında verilen adres ile koşullu saliverilme adresi birbirinden ayrı tutulmalıdır. Koşullu saliverilme adresi, göç bağlamında koşullu saliverilme başvurusunu desteklemek için sağlanan adrestir: Göç bağlamında koşullu saliverilme esasına göre serbest bırakılmak isteyen kişiler, serbest kalmaları üzerine yaşayacakları adres de dâhil olmak üzere, makamlarla olan iletişimlerini sürdürmek için, iletişim bilgilerini İçişleri Bakanlığına ve/veya İlk Kademe Heyetine bildirmelidirler. Eğer kişinin kalacak yeri yoksa İçişleri Bakanlığı bu kişiye bir koşullu saliverilme adresi sağlayabilir, ancak bireyler bazen sabit bir adres olmaksızın serbest bırakılmaktadır. Bazı durumlarda, karar vericiler, belirli bir adreste yaşamayı resmi bir koşullu saliverilme şartı hâline getirerek ek bir ikamet koşulu uygulamayı tercih edebilirler.

Başka koşullar olmaksızın bir kişinin ikametgahıyla ilgili bir koşul getirmek yasal olarak mümkün olmakla birlikte kişinin İçişleri Bakanlığına bildirimde bulunma yükümlülüğünün kaldırıldığı durumlar nadirdir.

İçişleri Bakanlığı kılavuzu, "genellikle bir ikamet koşulu getirmenin gerekli olmayacağını" belirtmektedir. İkamet koşulu, genellikle, suç işleme ya da kaçma riski yüksek olduğu düşünülen bireylerle sınırlı olarak, "belirli bir adreste ikamet etmenin, üst seviyede teması/müdahaleyi mümkün kılmak veya koşullara uyulmaması yönünde ciddi bir riski hafifletmek için gerekli olduğu durumlarda" kullanılmaktadır. Bu durum, bir kişinin işlemiş olduğu bir suç sebebiyle topluma zarar verme konusunda yüksek risk teşkil etmesi hâlinde veya ulusal güvenlikle ilgili durumlarda daha olasıdır."³⁰⁵

2016 Yasası'nın 11. Programı'nın 9[1] paragrafı, aşağıdaki hâllerde, İçişleri Bakanlığının bir koşullu saliverilme adresi sağlama olasılığını öngörmektedir:

- [a] kişi, iltica başvurusu reddedilen bir kişidir veya iltica başvurusu reddedilen bir kişinin bakımı altındadır,
- [b] bu bölüm kapsamında bir destek başvurusu, öngörülebilecek gereklilikleri yerine getiren kişi ile ilgili olarak yapılmıştır,
- [c] Dışişleri Bakanı, kişinin yoksul olduğunu veya öngörülen süre içinde yoksul hâle gelme olasılığı olduğunu düşünmektedir ve
- [d] kişi, Birleşik Krallık'tan ayrılmak için gerçek bir engelle karşı karşıyadır.

2016 Yasası'nın 10. Programı'nın 9. Paragrafı, İçişleri Bakanlığının ikamet kısıtlamasına tabi olarak göç bağlamında koşullu saliverilmeyle serbest bırakılan bireylere kalacak yer sağlamasına izin vermektedir. Mevzuat, mahkemeler tarafından aşağıdaki şekilde özetlenen, yerine getirilmesi gereken beş koşul belirtilmektedir:

- [1] Kişi göç bağlamında koşullu saliverilmeye tabidir;
- [2] Kişi, belirtilen bir adreste ikamet etmesini gerektiren bir koşullu saliverilme şartına tabidir;

³⁰⁴ İçişleri Bakanlığı [2019], "Bildirimde bulunma ve suçlu yönetimi, Sürüm 3.0", s. 5

³⁰⁵ İçişleri Bakanlığı [2020], "Göç Bağlamında Koşullu Saliverilme, Sürüm 5.0", s. 17.

- [3] Kişi, İçişleri Bakanı tarafından kalacak yer sağlanmadan belirli adreste kendi geçimini sağlayamayacaktır;
- [4] İçişleri Bakanı istisnai durumlar olduğunu düşünmektedir;
- [5] İçişleri Bakanı, bu istisnai durumların, kalacak yer sağlama yetkisini kullanmayı gerekli kıldığı kanaatindedir.”³⁰⁶

Yayımlanmamış uygulama kılavuzunda, İçişleri Bakanlığı bu istisnai durumları şu şekilde tanımlamıştır:

- Denetimli Serbestlik Hizmetleri tarafından toplum için yüksek risk olarak değerlendirilen veya bir kişiye karşı yeniden suç işleme riski yüksek olan veya denetimli serbestlik iznine uymak için uygun bir konuta sahip olmayan eski suçlular;
- Terörle mücadele mevzuatı uyarınca haklarında sınır dışı uygulamasının mümkün olduğu Özel Göç İtirazları Komisyonu vakaları, ve
- Kişiye barınma sağlanmamasının AİHM’nin 3. Maddesini ihlal edeceği durumlar.³⁰⁷

Sabit bir koşullu saliverme adresi mevcut olduğu durumlarda, İçişleri Bakanlığı, koşullu saliverme şartlarının asgari düzeyde gerekli olması gerektiği ilkesi uyarınca, bu adreste ikamet etmeyi gerektiren bir koşulun uygulanmasının makul olmadığını düşünmektedir.³⁰⁸ Heyet hâkimleri, bir koşullu saliverme adresinin koşullu saliverme ile serbest bırakmaya izin verecek kadar sabit olup olmadığını değerlendirme-
lidir.³⁰⁹

Eğer idari gözetim altında tutulan bir kişi, göç bağlamında koşullu saliverilme için Heyete başvurur ancak koşullu saliverilme adresi sağlayamazsa, hâkim, 2016 Yasası’nın 11. Maddesi uyarınca İçişleri Bakanlığından bir koşullu saliverilme adresi almaya hakkı olup olmadığını değerlendirebilir. Eğer kişinin böyle bir hakkı varsa, “hâkim, 14 gün içinde (veya başka bir uygun süre içinde) böyle bir adresin sunulma şartına bağlı olarak koşullu salivermeye ve adresin sunulmasının ardından başvurucunun derhâl serbest bırakılmasına” karar verebilir.³¹⁰ İdari gözetim altındaki kişiler, kendi durumlarına bağlı olarak iki formdan birini doldurmak suretiyle, bir adres için İçişleri Bakanlığına da başvurabilirler.³¹¹

2.4.2.2 | Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler

İkamet koşulunun kendisi, pratikte bir koşullu saliverilme adresine gitmek üzere serbest bırakılmaktan çok az farkı olduğu göz önüne alındığında, beklendiği üzere, yaygın bir şekilde eleştirilmemiş veya mahkemelerde itiraza konu edilmemiştir. Bununla birlikte, İçişleri Bakanlığı, özellikle uzun süreli idari gözetim veya sokaklarda kalmaya yol açtığı durumlarda, koşullu saliverme adresleri sağlama sürecinden dolayı eleştirilmiştir. Belirlenen bir adreste yaşama veya koşullu saliverilme adresi sağlama zorunluluğu, eğer kişi bir adres sunamazsa ve İçişleri Bakanlığı bir adres sağlamak için istekli değilse ya da sağlayamıyorsa, idari gözetimden saliverilmeyi önleyebilir; zira kişinin salınması AİHM’nin 3. Maddesinin ihlaline varan potansiyel bir hak ihlali sonucunu doğuracaktır.

Ocak 2018’de yürürlüğe giren, koşullu saliverilen bireylerin desteklenmesine ilişkin 2016 Yasası’nın hükümleri, önceki rejime göre önemli ölçüde daha kısıtlayıcıdır. Yüksek Mahkeme *Humnyntskyi* davasında,

³⁰⁶ *Humnyntskyi/İçişleri Bakanlığı Devlet Sekreteri* [2020] EWHC 1912 İdari, paragraf 11.

³⁰⁷ A.g.e., paragraf 21. İçişleri Bakanlığının, *Humnyntskyi*’de bu kılavuzu hukuka aykırı bir şekilde uyguladığı tespit edilmiştir, bkz. aşağıda.

³⁰⁸ Yargı Heyetleri [2018], a.g.e., paragraf 56-57.

³⁰⁹ A.g.e., paragraf 56.

³¹⁰ A.g.e., paragraf 58.

³¹¹ İçişleri Bakanlığı [2020], “Göç Bağlamında Koşullu Saliverilme, Sürüm 5.0”, s. 59.

destek sağlanıp sağlanmayacağına ilişkin sürecin “sistemik olarak adaletsiz” olduğunu tespit etmiştir.³¹² Üç başvuranın, Heyet tarafından koşullu salıverilmesine karar verilmesinin ardından, İçişleri Bakanlığı’nın koşullu salıvermenin yürürlüğe girmesi ve serbest bırakmanın gerçekleşmesi için gerekli olan koşullu salıverilme adreslerini sağlamaması nedeniyle hukuka aykırı olarak idari gözetim altına alındıkları tespit edilmiştir. Bir davada, AİHM’nin 3. Maddesinin ihlali söz konusu olmuştur: Somut vakada kişi herhangi bir adres olmaksızın serbest bırakılmış ve bu durum 10 ay boyunca sokaklarda kalmasına neden olmuştur. Mahkeme, “önemli hususların, yani Bay Humnyntskyi’nin koşullarının, mahkûmiyet sonrası ikamet durumu ve/veya insanlık dışı ve aşağılayıcı muamele riski nedeniyle istisnai olup olmadığının dikkate alınmadığını” tespit etmiştir.³¹³

Yüksek Mahkeme daha önce *Sathanantham* davasında İçişleri Bakanlığının, idari gözetim altında tutulan ve karmaşık içerikte dosyaları olan bireylere koşullu salıverilme adresleri belirleme sürecinde hukuka aykırılığa varan “kabul edilemez bir gecikme” olduğunu ve bunun, “bir mahkemeye etkili bir şekilde başvurmaksızın uzun bir süre idari gözetime neden olduğunu” tespit etmiştir.³¹⁴ Bu dava, mahkûmiyetlerinin ardından lisans sürecinde olan [yani bir nevi şartlı tahliye edilen] ve Adalet Bakanlığının kendileri için, risk yönetimi güvencelerine uygun bir konutu onaylaması gereken kişilerle ilgilidir. Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı tarafından sağlanan kalacak yerleri onaylamayı reddedince ve onaylanmış tesislerde alternatif yer sağlayamadığı için, bireyler koşullu salıverilme adresleri edinememişler veya koşullu serbest bırakılmalarını talep edememişlerdir.³¹⁵

İdari gözetim altında tutulan hassas hâldeki kişilerin refahlarına ilişkin bağımsız bir inceleme, cinsel şiddet mağduru kadınlara koşullu salıverilme adresi verilmesini eleştirmiştir. Bu inceleme, bu kadınların, desteğe erişimin çok az olduğu ve kötü niyetli olmasalar da odalarına bazı erkeklerin [görevli vb.] doğrudan girmesi de dâhil olmak üzere korumanın yetersiz olduğu pansiyonlara yerleşmek üzere serbest bırakıldıklarını ifade etmiştir.³¹⁶

2.4.3 | Hollanda

2.4.3.1 | Belirli Bir Yerde/Adreste İkamet

2.4.3.1.1 | Kriterler ve Uygulama

Yabancılar Yasası’nın 55. Maddesi uyarınca, iltica veya olağan oturma izni için başvuruda bulunan yabancı bir kişi, başvurusunun uygunluğuna ilişkin soruşturma ile bağlantılı olarak, belirlenen bir yerde bulunmakla yükümlüdür.³¹⁷ Sığınmacılar durumunda, bu tedbir, normalde, Yabancılar Yasası’nın 54. Maddesi uyarınca bir bildirimde bulunma yükümlülüğü ile beraber uygulanır.

Belirlenen bir yerde bulunma yükümlülüğü, Hollanda iltica prosedürünün standart bir parçasıdır. Kural olarak, belirlenen yer, iltica kabul merkezinin bulunduğu yerin belediyesinin mülki sınırlarıdır. Hollanda

³¹² Humnyntskyi/İçişleri Bakanlığı Devlet Sekreteri [2020] EWHC 1912 İdari, paragraf 302[1].

³¹³ A.g.e., paragraf 165.

³¹⁴ Suthakar Sathanantham ve Ors/İçişleri Bakanlığı Devlet Sekreteri [2016] EWHC 1781 [İdari].

³¹⁵ Shaw, S. [2018], “Hükümetin, kırılgan/hassas kişilerin idari gözetiminde refahlarına ilişkin raporun uygulanmasında kaydettiği ilerlemenin değerlendirilmesi: Stephen Shaw tarafından İçişleri Bakanlığına sunulan bir takip raporu”, paragraf 7.6. [https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/728376/Shaw_report_2018_Final_web_accessible.pdf]

³¹⁶ A.g.e., paragraf 7.29.

³¹⁷ Yabancılar Yasası, Madde 55.

mevzuatı, bu nedenle, bu tedbirin konulması için yerine getirilmesi gereken herhangi bir koşul belirtmemektedir.

Eğer yabancı, iltica ya da olağan geçici oturma izni için başvuruda bulunursa, Hollanda Yabancılar Polisinin şefi, sığınmacının, başvurusunun işlemleriyle bağlantılı olarak ikamet etmesi gereken yer olarak, kabul tesisinin bulunduğu yerin belediyesi sınırlarını belirleyecektir. İltica talebinin göç makamları tarafından işlemlerinin yapılmasının ardından, polis şefi, bu özel merkezi resmî olarak ayarlar. Belirleme için bir form kullanılır. Sığınmacı, kabul merkezinde hazır bulunmak zorundadır. Olağan oturma izni için başvuruda bulunmuş olan yabancı için kendi ikametgâhında hazır bulunma zorunluluğu da getirilebilir.³¹⁸

2.4.3.1.2 | Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler

Belirlenen bir yerde bulunma yükümlülüğünün uygulanması tedbiri, ikamet izni veya iltica statüsü taleplerinin işleme alınması için gerekli olan kaçınılmaz bir operasyonel tedbir olarak kabul edildiğinden, hukuka aykırılık iddialarına veya önemli eleştirilere maruz kalmamıştır.

2.4.3.2 | Özgürlüğü Kısıtlayıcı Merkez (VBL)'de Kalış

2.4.3.2.1 | Kriterler ve Uygulama

Hollanda'da yabancının geri dönüşünü sağlamak amacıyla idari gözetime yaygın bir alternatif özgürlüğü kısıtlayıcı bir merkezde tutulması uygulamasıdır.³¹⁹ Seyahat özgürlüğü üzerindeki bu kısıtlama, Hollanda'nın belirli bir bölümünde bulunma yükümlülüğünden veya Hollanda'nın belirli bir bölümünde veya bölümlerinde bulunma yasağına uyma yükümlülüğünden ibaret olabilir.³²⁰ Uygulamada bu tedbir, genellikle, belirli bir belediyenin sınırları içinde kalma yükümlülüğünü gerektirmektedir.³²¹ Bu tedbir, her gün veya haftada bir kez Hollanda Yabancılar Polisine bilgi verme yükümlülüğü ile birlikte uygulanır.³²²

Hollanda yasalarına göre yabancının bir kabul tesisinde konaklama hakkı yoksa veya [henüz] gözaltına alınamıyorsa ve geri dönüşünde iş birliği yapmaya hazırsa, yabancı, Özgürlüğü Kısıtlayıcı Merkeze (VBL) transfer edilir. Yabancı, VBL'de temel olarak on iki haftaya kadar kalır ve bu süre zarfında geri dönüş için DT&V ile iş birliği yapar.³²³

İdari gözetime bu alternatif, genellikle "geri dönüş merkezi" adı verilen özel bir kabul tesisinde uygulanmaktadır. Bu şekilde, yabancılar [genellikle başvurusu reddedilen bir sığınmacı veya düzensiz göçmen], prosedürleri sırasında sığınmacılara sağlanan maddi kabul koşulları sona erdikten sonra bile, asgari kabul koşullarından yararlanmaya devam etmektedir. Bu tedbir insani acil durumları veya yoksulluğu önler. Bir geri dönüş merkezinde kalan yabancılar belediye sınırları içinde kaldıkları sürece, bu yerden çıkabilirler. Özel durumlarda, örneğin uzman bir doktora görünmek, bir mahkeme duruşmasına katılmak veya yabancıyı temsil eden avukatı ziyaret etmek için geçici bir muafiyet talep edilebilir.³²⁴

³¹⁸ Yabancılar Yasası Kılavuzu Bölüm A5/4.

³¹⁹ 2000 Yabancılar Yasası, Madde 56.

³²⁰ 2000 Yabancılar Kararnamesi, Madde 5.1.

³²¹ Yabancılar Yasası Kılavuzu Paragraf A5/5.

³²² 2000 Yabancılar Kararnamesi, Madde 54 ve 2000 Yabancılar Kararnamesi Madde 4.51.

³²³ https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files/2020-09/20a_netherlands_rejected_asylum_en.pdf s. 31

³²⁴ Yabancılar Yasası Kılavuzu Bölüm A5/5.

Özgürlüğü Kısıtlayıcı Merkezde (VBL) bulunan tesislerdeki koşullar sığınmacıların bulundukları merkezlerdekiyle benzerdir. İnsanlar ortak mutfak, banyo ve tuvalet bulunan evlerde kalmak üzere yerleştirilebilirler.³²⁵

Reşit olmayan çocukları olan aileler genellikle aile geri dönüş merkezlerinde kalmaktadırlar. Ailenin büyüklüğüne bağlı olarak, bir veya iki aile bir evde yaşamaktadır. Eğer iki aile bir eve yerleştirilirse, yaşam biçimlerindeki ve kültürel geçmişlerdeki benzerlikler mümkün olduğunca dikkate alınır.³²⁶

Genellikle Sığınmacılar için Tıbbi Bakım Yönetmelikleri'ne³²⁷ dayalı olarak sunulan tıbbi bakım, geri dönüş merkezlerinde de mevcuttur. Sağlanan bakım, büyük ölçüde Sağlık Sigortası Yasası'nın temel paketinde yer alan haklara karşılık gelmektedir.³²⁸ Düzenli konsültasyon saatleri, bakımı erişilebilir kılmak için merkezde sunulmaktadır. Tıbbi olarak ertelenebilecek bakım ertelenir. Bu mümkün değilse, kişi bir uzmana sevk edilebilir.³²⁹

VBL'de kalan yabancılar, sığınmacıların aldığı mali yardımlardan yararlanamazlar. Bununla birlikte, bu alternatifte tabi kişilere gıda desteği olarak para verilmektedir. Bu para, haftada yetişkin başına 30 ila 50 avro arasında değişen tutarlardadır.³³⁰

Çocuklar, aile ortamında kaldıkları süre boyunca eğitim hakkına sahiptirler. Küçük çocuklara, ailenin bulunduğu yerde ilkokul seviyesinde eğitim verilmektedir. Daha büyük çocuklar, ailenin bulunduğu civardaki okullara devam ederler. Gerekirse, belediye sınırları içinde kalma yükümlülüğünden muaf tutulurlar.³³¹

Gündüz aktivitelerine gelince, bazen yabancıların VBL'de gönüllü olarak çalışabilmeleri mümkündür. Bu durum, genellikle, yabancı kişiye gıda için ödenen para miktarında bir artış yapılmasını da beraberinde getirir. Ayrıca, yabancıların özgürlüğü kısıtlayıcı merkezin dışında sosyal kuruluşlar için gönüllü olarak aktif oldukları yerel girişimler de ortaya çıkmıştır. Ayrıca kurs imkanları da sunulabilir. Bu kurslar, geri dönüş veya dönüşten sonra gelinecek ülkedeki yaşama odaklanmaktadır.³³²

VBL'nin tek amacı, ülkeden ayrılmayı kolaylaştırmaktır. İlgili yasal hükümlere göre, yabancı, esas olarak Hollanda'dan ayrılmaktan sorumludur ve DT&V'nin rolü sadece yabancıyı geri dönüşünü desteklemektir. Her birey bir DT&V sosyal hizmet görevlisine tahsis edilir. Sosyal hizmet görevlisi, geri dönüş üzerinde çalışma yöntemlerinin tartışıldığı düzenli ve yoğun bir iletişim içerisinde. Bu görüşmelerin sıklığı, geri dönüş beklentisinin ne kadar somut olduğuna bağlı olarak değişir. Kişisel rehberliğe ek olarak, bilgilendirme ve geri dönüş toplantıları düzenlenir.³³³

Prensip olarak, VBL'de kalınması en fazla on iki hafta sürmektedir. Bu sürenin uzatılması, gerçekçi ve açık bir geri dönüş olasılığı olması durumunda mümkündür.³³⁴

³²⁵ Pro Facto [2018], Rapor: "Onderdak en opvang door Rijk en gemeenten van vertrekplichtige vreemdelingen en de invloed daarvan op terugkeer", Nisan, s. 50.

³²⁶ Pro Facto [2018], Rapor: "Onderdak en opvang door Rijk en gemeenten van vertrekplichtige vreemdelingen en de invloed daarvan op terugkeer", Nisan, s. 50.

³²⁷ Regeling Medische Zorg Asielzoekers [Sığınmacılar için Tıbbi Bakım Düzenlemesi].

³²⁸ Zorgverzekeringswet [Sağlık Sigortası Yasası].

³²⁹ Pro Facto [2018] a.g.e., s. 50.

³³⁰ A.g.e., s. 51.

³³¹ A.g.e., s. 51.

³³² A.g.e., s. 51.

³³³ DT&V [2020], "Vrijheidspenkende locatie" (<https://www.dienstterugkeerenvertrek.nl/het-terugkeerproces/verblijfslocaties/vrijheidspenkende-locatie>)

³³⁴ A.g.e., Pro Facto [2018] a.g.e., s. 27.

Özgürlüğü kısıtlayıcı bu tedbir, Yabancılar Yasası'nın 56. Maddesine dayanmaktadır. Bu tedbirin uygulanması için koşullar, Yabancılar Yasası Kılavuzu'nun A5/5 bölümünde belirtilmiştir.

Özgürlüğü kısıtlayıcı tedbirin haftalık olarak bildirimde bulunma yükümlülüğüyle birlikte uygulanmasının tek şartı, kamu düzeni açısından gerekli olmasıdır. Geri dönüş bağlamında, yabancının Hollanda'yı kendi isteğiyle terk etme yasal yükümlülüğünü yerine getirmemesi durumunda, kamu düzeni gereklerinin bu tedbirin uygulanmasını zorunlu kıldığı yönünde yasal bir varsayım bulunmaktadır. Bununla birlikte, kamu düzeni gereklerinin şu durumlarda da yerine getirildiği düşünülmektedir:

- Yabancının kalıcı bir ikamet yeri yoksa ve yeterli destek araçlarına sahip değilse;
- Kişi kimliği veya Hollanda'ya seyahati ile ilgili yanlış veya çelişkili bilgiler vermiş ise;
- Kişi seyahat belgelerini kötü niyetle elden çıkarmışsa; veya
- Kişinin bir suç işlediğinden şüpheleniliyorsa veya bir suçtan hüküm giymişse.

Bunlara ek olarak, kamu düzeninin sağlanması için tedbirin uygulanmasını gerekli kılan başka nedenler de olabilir.³³⁵

Özgürlüğü kısıtlayıcı tedbir (bildirimde bulunma yükümlülüğü ile birlikte), yalnızca aşağıdaki koşullardan birinin karşılanması durumunda reşit olmayan çocuklu ailelere uygulanır:

- Kamu düzeni veya ulusal güvenliğe yönelik bir tehlike varsa;
- Ailenin ülkeden ayrılışı on dört gün içinde gerçekleştirilemediyse;
- Aile tedbirden daha önce barınakta kaldıysa;
- Ailenin, Hollanda'da yasa dışı olarak kaldığı tespit edildiye.³³⁶

Genel olarak, yabancının ülkeden ayrılması amacıyla hazırlık yapması için gerekliyse, özgürlüğü kısıtlayıcı tedbir orantısız olarak kabul edilmez. Ancak idare, belli koşullar altında, yabancı tarafından belirtilen belirli çıkarların, yabancının ayrılma süreci için hazır bulundurulmasına ilişkin hükümetin çıkarlarından daha ağır basıp basmadığını kontrol etmelidir. Tedbirin uygulanması aşağıdaki güvencelerle desteklenmektedir:

- Özgürlüğün kısıtlanmasına yalnızca yasal bir hükme dayanarak izin verilir;
- Orantılılık ve ikincillik ilkeleri sürekli olarak gözetilmelidir;
- Yabancı, özgürlüğü kısıtlayıcı tedbir uygulanmasına ilişkin bir karara karşı mahkemeye başvurabilir.³³⁷

Yabancılar Yasası, hangi kişilerin özgürlüğü kısıtlayıcı tedbirlere tabi olabileceğini belirler. Bu tedbir sadece, aynı zamanda bir savcı yardımcısı olan Hollanda Yabancılar Polisi veya Hollanda Kraliyet Askeri Polisi, polis memuru tarafından uygulanabilir. Polis memuru göç konularında yeterli bilgi ve uzmanlığa sahip olmalıdır. Alternatif olarak, DT&V sosyal çalışmacısı, göçmenlik yetkilileri (IND) ile birlikte böyle bir kararı verme yetkisine de sahip olabilir. Uygulamada, özgürlüğü kısıtlayıcı tedbir, DT&V'nin bir görevlisi tarafından uygulanır ve Hollanda Yabancılar Polisi tarafından tasdik edilir.³³⁸

VBL'de kalış tedbirinin uygulanmasından önce, yabancı dinlenecek ve kendisine tedbirin uygulanmasına ilişkin görüşlerini ifade etme fırsatı sunulacaktır. Bu görüşme, eğer yabancı, yeterli düzeyde Felemenkçe biliyorsa bu dilde, yoksa bir tercüman yardımıyla (telefonla veya şahsen temin edilebilir) bir başka dilde gerçekleşir.³³⁹

³³⁵ Yabancılar Yasası Kılavuzu Bölüm A5/5.

³³⁶ Yabancılar Yasası Kılavuzu Bölüm A5/5.

³³⁷ Yabancılar Yasası Kılavuzu Bölüm A5/1.

³³⁸ Yabancılar Yasası, Madde 55.

³³⁹ Yabancılar Yasası Kılavuzu Bölüm A5/1.

Tedbirin uygulanmasına ilişkin görüşlerini iletmenin yanı sıra, yabancı, tedbirden vazgeçilmesine yol açabilecek, dikkate alınması gereken tıbbi durumlar veya diğer bireysel koşullar ya da diğer engeller olup olmadığını da gösterebilir. Böyle bir karara karşı bir bölge mahkemesine itiraz, kararın verilmesinden sonraki dört hafta içinde, gerçekleştirilmelidir.³⁴⁰

2.4.3.2.2 | Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler

Hollanda'daki insan hakları örgütleri bu tedbiri eleştirmişlerdir. Örneğin, VBL'de sunulan imkânlar, insanların nispeten uzun süre burada kaldıkları göz önüne alındığında yetersiz kabul edilmektedir. Buna ek olarak, bu örgütlere göre bir VBL'ye transferin gerçekten gerekli olup olmadığı ve ilave gözetim ve DT&V ile temasın sığınmacılar merkezinde gerçekleşip gerçekleşmeyeceği tartışmaya açık bir konudur. Ayrıca, özgürlüğü kısıtlayıcı bir yerde kalınması, çocuklar için çok fazla gerginliğe ve korkuya neden olmaktadır.³⁴¹

Belirli bir yerde/alanda tutulmaya ilişkin olarak Hollanda'da var olan diğer bir uygulama ise ülkeye girişte Schiphol Havalimanı'nda transit alanda tutulma hususudur. Buna ilişkin açıklama aşağıdaki kutuda yer almaktadır:

Hollanda Schiphol Havalimanı'nda Özgürlüğü Sınırlayıcı Tedbir: Fiili İdari Gözetim

Sınırdaki idari gözetimin bir alternatifi, AB dış sınırının [Schengen] Hollanda'da [Schiphol Havalimanı] uygulanması sırasında kullanılan özgürlüğü kısıtlayıcı tedbirdir. Bu tedbir, ülkeye kabul şartlarını yerine getirmeyen yabancıların, ülkede kalma hakkına sahip olup olmadıklarına dair bir değerlendirme yapılmadan önce Hollanda'ya girmelerini önlemek için uygulanmaktadır. Pratikte bu tedbir, genellikle, Hollanda'ya girişi reddedilen kişilerden, ülkelerine geri gitmek isteyen ve kendi başlarına gidebilen, fakat bunun için biraz zamana ihtiyaç duyan yabancılara uygulanmaktadır. Pratikte, bu tedbir, Hollanda Krallık Askeri Polisindeki kapasite sorunları nedeniyle bir iltica başvurusunun derhâl işleme alınamaması hâlinde sıklıkla uygulanmaktadır. Bu ise, kapalı sınır kabul merkezinde bir darboğaza neden olmaktadır. Sınırdaki yetkililer, resmî olarak ülkeye girmelerine izin verildiği hemen netleştirilemeyen çok sayıda yabancıyla karşı karşıya kalabileceğinden, yabancıların ülke içine seyahat etmelerini önlemek amacıyla, yabancıların giriş hakkına sahip oldukları netleşene kadar girişlerini engellemektedir. Yabancılar "kısıtlı" bir salona yerleştirilmektedir. Salon, yabancıların uyumak için rahat oldukları söylenen koltukları kullanabilecekleri ve ücretsiz bir duş tesisinin bulunduğu, mağazalar, oteller, restoranlar ve diğer tesisleri bulunan Schiphol Havalimanı'nın geniş bir alanıdır. Tedbir, yabancıların ayrılışı gerçekleşene kadar veya iltica başvurusu işlemleri tamamlanana kadar devam eder.³⁴²

Hollanda mevzuatı, Schiphol Havalimanı'nda özgürlüğü kısıtlayıcı bir tedbirin uygulanması için hangi koşulların yerine gelmesi gerektiğini belirtmemektedir. Bununla birlikte bu uygulama, yabancıların Schiphol'a vardktan sonra devlet müdahalesi olmaksızın Hollanda'yı bağımsız şekilde terk etmeye istekli ve terk edebilecek durumda olmaları veya iltica başvurusunda bulunma niyetlerini ifade etmelerine rağmen henüz bunun işleme alınamamış olması durumunda düzenli olarak uygulanmaktadır.

³⁴⁰ Yabancılar Yasası Kılavuzu Bölüm A5/1.

³⁴¹ Uluslararası Af Örgütü [Amnesty International] [2011], "Vreemdelingendetentie in Nederland: het moet en kan anders", Ekim; Vluchtelingenwerk Nederland [2013], "brief staatssecretaris stelt teleur", Eylül.

³⁴² Yabancılar Yasası, Madde 6, Parlamento Geçmişi 2012/13, 19637, no. 1721.

Tedbir, sınır güvenliğinden sorumlu görevliler tarafından uygulanabilir. Hollanda mevzuatı, yetkililerin ne zaman bir özgürlüğü kısıtlayıcı tedbiri uygulamaya karar vermeleri gerekip gerekmediğini özel olarak belirtmemektedir. Bununla birlikte, Danıştay İdari Yargı Dairesinin içtihatlarından da anlaşılacağı üzere, salonda kalmanın büyük dezavantajları bulunmaktadır ve bu nedenle sadece kısa bir süre kalmak için düşünülmüştür. İctihada göre, genellikle, salonda bir gün bir geceden daha uzun bir süre kalınması kabul edilebilir değildir.³⁴³

Schiphol Havalimanı'ndaki özgürlüğü kısıtlayıcı bu tedbir, Hollanda'da hem mahkemeler hem de hukukçular tarafından hukuka aykırılık itirazlarına ve önemli eleştirilere maruz kalmıştır. Yasa koyucuya göre, göç davalarında en yüksek mahkeme olan Danıştay İdari Yargı Dairesi, Schiphol Havalimanı'ndaki salonun yeterli olanaklara sahip olmadığına, birkaç gün boyunca bile olsa insani bir kalma için uygun olmadığına ve bu nedenle, kamu düzeninin korunması için uygun bir tedbir olmadığına karar vermiştir. Daire ayrıca, havalimanında kalmanın alternatifinin, Hollanda'da kalmak için açıkça istekli olanlar için uzun süreli zorunlu giriş gecikmesi, yani birkaç hafta sürebilecek yargılama süreci bakımından uygun olmadığına hükmetmiştir. Salonda kalma zorunluluğunun, genel olarak, birkaç günden fazla süre için, özgürlükten yoksun bırakılmaya alternatif olarak uygun olmadığı kabul edilmektedir.³⁴⁴ Dairenin bu yorumu, Avrupa havalimanlarındaki benzer uygulamaları fiili idari gözetim olarak yorumlayan ve etkili başvuru yolu hakkı bakımından da sıkıntılı bulan AİHM içtihatlarıyla da uyumludur.³⁴⁵

2.5 | Vaka Yönetimi

2.5.1 | Birleşik Krallık

2.5.1.1 | Kriterler ve Uygulama

Yukarıda 2.1.2. no'lu bölümde belirtildiği üzere Birleşik Krallık'ta **vaka yönetimi** öngörülen dört temel idari gözetim alternatifinden biri değildir. Ancak Birleşik Krallık İçişleri Bakanlığı, son yıllarda, vaka yönetimine dayalı idari gözetim alternatifi pilot uygulamalar geliştirmek ve uygulamak için STK'lerle iş birliği yapmaya başlamıştır. Mart 2019-Ekim 2021 arasında esasen iki yıllık bir süre boyunca uygulanması planlanmış olan bir pilot proje devreye sokulmuştur. Bu uygulama hassas durumdaki kadınlara yönelik bireyselleştirilmiş vaka yönetimi ve barınma desteğini konu almıştır.³⁴⁶

Aralık 2018'de başlatılan Action Access (Erişim Hareketi) pilot uygulaması, İçişleri Bakanlığı ve Access Foundation (Erişim Vakfı) tarafından BMMYK ve diğer paydaşların katkılarıyla tasarlanmıştır. Newcastle merkezli bir hayır kurumu olan, sığınma başvurusunda bulunan yoksul kimselere yönelik hizmet sunumu konusunda uzun bir geçmişe sahip Access Foundation (Erişim Vakfı) tarafından gerçekleştirilmektedir. Pilot uygulamanın amacı, "aksi hâlde idari gözetim altında tutulacak sığınmacıların, statülerinin daha insancıl ve uygun maliyetli bir şekilde topluluk tarafından desteklenerek çözüme kavuşturulmasını sağlamak ve göç sistemine gönüllü katılımı geliştirmektir".³⁴⁷

³⁴³ Danıştay İdari Yargı Dairesi, 20 Aralık 2018, ECLI:NL:RVS:2018:4201.

³⁴⁴ Danıştay İdari Yargı Dairesi, 22 Mayıs 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BW6799.

³⁴⁵ Bkz. Amuur/Fransa, 19776/92, 25.06.1996; I.M./Fransa, 9152/09, 02.05.2012.

³⁴⁶ Phelps, J. [2020], "Birleşik Krallık'ta İdari Gözetim Reform: 2009-2019", Göçmen ve Sığınmacıların Alın Konulmasına Karşı Uluslararası Koalisyon, s. 37. (<https://idcoalition.org/wp-content/uploads/2020/07/UK-Reform-Paper-2020-FINAL.pdf>)

³⁴⁷ Access Foundation (Erişim Vakfı) [2018], "[Action Access] Erişim Hareketi". (<https://actionfoundation.org.uk/projects/action-access/>)

Action Access [Erişim Hareketi] projesi için uygun olanlar, aksi hâlde Yarlı's Wood Göçmenlik Gönderme Merkezinde idari gözetimde tutulacak, 18 yaşından büyük, bakmakla yükümlü olduğu kimsesi bulunmayan, suç sabıkası bulunmayan, hakkında derhâl uygulanabilir ülkeden gönderme talimatı olmayan ve iltica talebi reddedilmiş olan bekâr kadınlardır.³⁴⁸ Kadınlar, bireylerle birebir ilişkilerin geliştirilmesine dayalı olarak toplum temelli vaka yönetimi yoluyla desteklenmektedir. Pilot uygulama, kadınlara sabit konut, sosyal çalışma desteği, hukuki desteğe ve diğer önerilere erişim, sağlık hizmetlerine yönlendirmeler ve manevi destek sağlamaktadır.³⁴⁹ Action Access [Erişim Hareketi] personelinin, iltica taleplerini gözden geçirmek, mevcut seçenekleri araştırmak ve gelecekleri hakkında bilinçli bir karar vermek için gerekli desteğe erişebilmelerini sağlamak amacıyla katılımcılarla haftalık olarak bir araya gelmesi planlanmıştır. Tüm katılımcılar ayrıca bir bildirimde bulunma koşuluna tabidir.³⁵⁰

İçişleri Bakanlığı, pilot uygulama için, beş unsurlu bir çerçeve geliştirmiştir:

- 1 Bireysel istikrar: insanların zor, yaşamı değiştiren kararlar alabilecekleri bir duruma ulaşmaları;
- 2 Güvenilir bilgi: Birleşik Krallık göçmenlik ve iltica hukuku ile ilgili doğru, kapsamlı ve ilgili kişisel bilgilere erişim sağlamak ve erişimi mümkün kılmak;
- 3 Topluluk desteği: tutarlı manevi ve toplumsal desteğe erişimin sağlanması ve erişimin mümkün kılınması, dinlenilme ihtiyacının ve tanıdık insanlarla iletişim kurma ihtiyacının ele alınması;
- 4 Aktif katılım: insanlara göçmenlik hizmetlerine erişim fırsatı vermek ve doğru düzeyde iletişim kurabilmelerini ve etkileşimde bulunabilmelerini sağlamak, koşullara uymalarını teşvik edici rutin kişisel temaslara göçmenlik statüleri, tarihi yaklaşan resmi süreçler ve son tarihler hakkında farkındalıklarını artırmak; ve
- 5 Geleceğini kur: geleceği planlayabilir olmak³⁵¹

UNHCR pilot uygulamayı değerlendirmiş ve ilk değerlendirmesini Ocak 2022'de yayımlamıştır. Bu değerlendirmede, kadınların idari gözetim altında tutulmamasına ilişkin için bir projeye odaklansa da uygulama sürecinin Covid-19 pandemi dönemine denk gelmesi ve yine aynı nedenle katılımın düşük olması sağlıklı bir değerlendirme yapılmasına engel olmuştur.³⁵² Ancak pilot uygulamanın, "göç yönetiminde idari gözetime kıyasla, en az onun kadar etkili, daha uygun maliyetli ve daha az zararlı olma potansiyeline sahip, devlet ve sivil toplum arasında benzersiz bir ortaklık" olduğu ortaya konulmuştur.³⁵³

Topluluk Destek Projesi ise, 2014'ten bu yana Detention Action [İdari Gözetim Hareketi] tarafından uygulanmakta olan ve İçişleri Bakanlığı ile yakın temas hâlinde işleyen küçük bir pilot projedir. Proje, ülkeden gönderilemeyen ve uzun süreli idari gözetim riski altında olan veya olma riski taşıyan eski erkek hükümlüleri desteklemektedir. Proje koordinatörü eski bir denetimli serbestlik görevlisidir. Koordinatör, bireylerle kendilerinin bulduğu veya İçişleri Bakanlığı tarafından sağlanan yerlerde iletişime geçerek, kaçıksızın veya yeniden suç işlemeksizin topluma yeniden entegre olmalarına yardımcı olacak sos-

³⁴⁸ Göçmen ve Sığınmacıların Alınulmasına Karşı Uluslararası Koalisyon [2019], a.g.e.; İçişleri Bakanlığı [2018], "Gözetim altına alınma riski bulunan göçmenleri desteklemek için yeni pilot planları". (<https://www.gov.uk/government/news/new-pilot-schemes-to-support-migrants-at-risk-of-detention>)

³⁴⁹ Marshall, L., E. Guscott, Read, H. ve Gates, S.M. [2020], "Eylem Erişiminin Değerlendirilmesi: Birleşik Krallık İçişleri Bakanlığı İdari Gözetim Alternatifler Topluluk Katılımı Pilot Uygulamalar Serisi: Değerlendirme giriş raporu.", NatCen, s. 2 (<https://natcen.ac.uk/media/1938417/NatCen-Evaluation-of-Action-Access---Inception-report.pdf>).

³⁵⁰ Göçmen ve Sığınmacıların Alınulmasına Karşı Uluslararası Koalisyon [2019], "Birleşik Krallık'ta Kadınlar İçin İdari Gözetim Yeni Bir Alternatif Pilot Uygulaması" (<https://idcoalition.org/news/a-new-alternative-to-detention-pilot-for-women-in-the-uk/>).

³⁵¹ Marshall, Guscott, Read and Gates [2020], a.g.e., s. 3.

³⁵² UNHCR değerlendirmesi Mart 2019-Ekim 2021 arasında uygulanan pilot uygulamayı içerir. Evaluation of 'Action Access'; an alternatives to detention pilot, UNHCR 2022 <https://bit.ly/3BEmfDb>.

³⁵³ Marshall, Guscott, Read and Gates [2020], a.g.e., s. 16 ve s. 18.

yal yardım çalışmaları yürütmektedir.³⁵⁴ Bireyler, kendilerine özgüven ve güven ilişkileri geliştirmeleri ve toplumda yaşamla başa çıkmaları hususunda yardımcı olacak, hedefler, eylemler ve adımlar belirleyen bir geçiş planı hazırlamak için Proje koordinatörü ile birlikte çalışmaktadırlar. Proje koordinatörü, ihtiyaca bağlı olarak haftada en az bir kez bireyle iletişim kurmakta ve kendi adlarına savunuculuk yaparak ve bir dizi hizmet sağlayıcıya ve devlet kurumlarına sevk etmek suretiyle sorunlarını ele almaya çalışmaktadır. En az %90'lık bir uyum oranı sağlanmıştır.³⁵⁵

Topluluk Destek Projesi, genellikle geldikleri ülkelerden seyahat belgelerinin temin edilmesindeki zorluklar nedeniyle hâlihazırda sınır dışı edilemeyen, 18-30 yaşlarındaki eski hükümlü erkeklerle çalışmaktadır. Bireyler, İçişleri Bakanlığı tarafından Topluluk Destek Projesi'ne yönlendirilmektedir. Proje koordinatörü, bu kişiler üzerinde, proje için uygunluk açısından, suç ve kaçma riski seviyelerini ve projeye dâhil olma istekliliklerini değerlendirerek bir tarama yapar. Risk, birkaç görüşme veya telefon görüşmesi üzerinden değerlendirilir.³⁵⁶

İçişleri Bakanlığı tarafından yaptırılan bağımsız bir denetim, Topluluk Destek Projesi'nin "aksi hâlde suç işleme riski taşıyabilecek, zor bir erkek grubu üzerinde olumlu bir etkiye sahip olduğunu" tespit etmiş ve genişletilmesini önermiştir.³⁵⁷

Benzer yaklaşımları test etmek için toplam beş pilot uygulama daha planlanmaktadır.³⁵⁸

2.5.1.2 | Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler

Vaka yönetimi, doğru bir şekilde uygulanması durumunda herhangi bir insan hakları endişesi yaratmamalıdır. Ayrıca bu kapsamdaki hiçbir proje saygın kurumlar tarafından hukuka aykırılık iddiasına veya eleştirilerine maruz kalmamıştır.

2.5.2 | Kanada

2.5.2.1 | Kriterler ve Uygulama

Vaka yönetimi Kanada'da aktif olarak uygulanan bir idari gözetim alternatifidir. Kanada'da uygulanan Topluluk Vaka Yönetimi ve Denetimi [CCMS], bir CBSA görevlisinin veya IRB'nin bir bireyin oluşturabileceği riskinin topluluk içinde yönetilebileceğine karar verdiği risk tabanlı bir topluma salıverme programıdır. CCMS, CBSA'nın kural ve talimatlarına sadık olmakla birlikte, bir kefil bulunmayan veya bir kefil ile birlikte salıverildikten sonra, riski azaltmak amacıyla, sosyal hizmet desteğine de ihtiyaç duyan kişiler için idari gözetimden kaçınmayı ya da idari gözetimden serbest bırakılmalarını teşvik etmeyi amaçlamaktadır.³⁵⁹

CCMS'nin rolü, salınan bireylere, vaka yönetimi ve entegrasyon yoluyla, oluşturdıkları riski azaltan topluluk hizmetleri sunmaktır. CCMS hizmetleri, öncelikle fiziksel ve zihinsel sağlık ve bağımlılıkla ilgili ko-

³⁵⁴ Shaw [2018], a.g.e., paragraf 7.20.

³⁵⁵ Ohtani ve Phelps [2016], a.g.e., s. 51-52.

³⁵⁶ Ohtani ve Phelps [2016], a.g.e., s. 51.

³⁵⁷ Shaw [2018], paragraf 7.32.

³⁵⁸ Phelps, J. [2020], "Birleşik Krallık'ta İdari Gözetim Reform: 2009-2019", Göçmen ve Sığınmacıların Alıkonulmasına Karşı Uluslararası Koalisyon, s. 37. (<https://idcoalition.org/wp-content/uploads/2020/07/UK-Reform-Paper-2020-FINAL.pdf>)

³⁵⁹ CBSA [2018c], a.g.e.

şullara uyumsuzluk riskini azaltmaya odaklanmıştır.³⁶⁰ Buna ek olarak, CCMS hizmet sağlayıcısı, bireyleri, konut ve barınma yardımının yanı sıra, çocuk bakımı ve aile hizmetleri sağlayan mevcut topluluk kaynaklarına yönlendirebilmektedir.

CCMS alternatifi, göçmenin nispeten istikrarlı bir durumda olduğu, bireyin oluşturabileceği riskin hafifletilebildiği ve bireyin vaka incelemesinin daha uzun bir süre aktif kalacağı durumlarda kullanılır. CCMS alternatifi uygulandığı kişiler aşağıdaki koşulları taşıyanlardır:

- İdari gözetim altına alınmamış ve hakkında sınır dışı kararı alınmış, buna dair değerlendirme yapılan ya da kabul edilebilirlik duruşmasına tabi olanlar;
- İdari gözetim altında olup, salınmaya uygun görülenler;
- Gerektiğinde hazır bulunmama riskini orta veya yüksek seviyede taşıyanlar;
- Gerektiğinde hazır bulunmama riskini orta veya yüksek seviyede taşıyan ve aynı zamanda Teminat veya Güvence ya da Sesli Bildirimde Bulunma gibi diğer koşullara tabi olanlar;
- Toplum içine salındıklarında dışarıdan bir vaka yönetimi denetçisiyle bağlantı sürdürecektir olanlar;
- Sosyo-medikal bir sorunla bağlantılı belirli bir ihtiyaca dayalı bir risk teşkil edenler.³⁶¹

CCMS, CBSA görevlisinin kabul etmesi hâlinde, program boyunca herhangi bir zamanda, göçmenlere uygulanabilecek şu gibi çeşitli hizmetler sunmaktadır: vaka yönetimi, sağlık desteği, zihinsel sağlık desteği, bağımlılık hizmetleri, konut hizmetleri, çocuklarla ilgili veya ailenin ihtiyacı olan hizmetler, zorunlu ikamet [toplum bakımından yüksek risk teşkil eden bireyler için kullanılır].³⁶²

Hizmetler ve programlama, topluluk vaka yönetiminin sağlanmasında kabul görmüş ve deneyim sahibi üç sözleşmeli servis sağlayıcı tarafından sunulmaktadır. CCMS programı, Haziran 2018 itibarıyla aşağıdaki hizmet sağlayıcılar aracılığıyla Kanada'nın tüm bölgelerinde mevcuttur:

- John Howard Derneği: Vancouver, Victoria, Halifax, Sarnia, Regina, Kingston, Windsor, Londra, Calgary, Niagara, Montreal, Winnipeg, Edmonton, Ottawa, Saint-John NB, St-John's NL;
- Toronto Koşullu Salıverilme Programı: Toronto;
- Salvation Army: Vancouver ve Toronto.

CBSA, CCMS'nin uygun olup olmadığını belirlemek için mevcut bilgileri [NCMS ve GCMS sistemlerinde olanların yanı sıra idari gözetim incelemelerinden elde edilenler] kullanır. Servis sağlayıcılarla yapılan sözleşmeler, aileler ve hassas hâldeki bireyler de dâhil olmak üzere, CBSA veya IRB tarafından kendilerine yönlendirilen tüm adayları dikkate almalarını gerektirir.

CCMS hizmet sağlayıcıları, idari gözetim altında iken CBSA tarafından kendilerine yönlendirilen kişilerin ilk değerlendirmesini yaparlar. Değerlendirmenin sonuçları daha sonra CBSA'ya verilir. Hizmet sağlayıcıları, topluluktaki bir kişiyi, etkili bir şekilde destekleyemeyeceklerini düşünürlerse, reddetme hakkına sahiptir. Hizmet sağlayıcı, riski azaltmak ve toplumda ikamet etmeyi desteklemek için uygun bir salıverme planı belirlemek amacıyla CBSA ile ortaklaşa çalışır.³⁶³

Müdahale ve programlama desteğinin seviyesi, bireyin ihtiyaçlarına göre belirlenir. Bireyin CCMS programına katılımının bir parçası olarak tabi olduğu belirli hizmetler ve programlar, CCMS hizmet sağlayıcısı ile birey arasında başlatılan Denetim Antlaşması veya Denetim Sözleşmesi'nde belgelenmiştir. Bir

³⁶⁰ Kanada hükûmeti [2018], a.g.e., s. 7.

³⁶¹ CBSA [2018c], a.g.e.

³⁶² CBSA [2018b], a.g.e.; CBSA [2020], Ulusal Göç İdari Gözetim Çerçevesi. İdari Gözetim Alternatifler [<https://www.cbsa-asfc.gc.ca/security-securite/detent/nidf-cndi-eng.html>]

³⁶³ CBSA [2018d], CCMS, How, [<https://www.cbsa-asfc.gc.ca/security-securite/detent/em-se-eng.html>].

kişi CCMS programına kaydolduktan sonra, CCMS hizmet sağlayıcısı bu kişiyi izlemekten sorumludur.³⁶⁴ Program, bireyle, bireyin Program'ın gerekliliklerine ve serbest bırakma koşullarına uymasını sağlamak için düzenli olarak etkileşime girer.³⁶⁵

Düzenli bir programda, CCMS hizmet sağlayıcısı, bireyin kayıtlı olduğu hizmetleri gözden geçirir ve topluluk irtibat görevlisine mevcut hizmetleri devam ettirmesi ya da bunları değiştirmesi için öneride bulunur.³⁶⁶

Bu İGA kapsamında, CCMS için toplanan kişisel bilgilerin türleri şunlardır: isim, adres, iletişim bilgileri ve göç veya iltica başvurusu aşamasında IRCC veya CBSA tarafından en sıklıkla toplanan diğer ilgili bilgiler. Bununla birlikte, bir kişi bir CCMS hizmet sağlayıcısı tarafından denetlendikten sonra, CBSA tarafından toplanabilecek bilgilerin yalnızca bireyin CCMS programlaması altında idari gözetimden serbest bırakılmasıyla ilgili bilgileri içermesi beklenir. CCMS hizmet sağlayıcıları ve sözleşmeli personel (doktorlar, psikologlar, terapistler, bağımlılık danışmanları vb.), muhtemelen, tıbbi bilgileri, ruh sağlığı bilgilerini, teşhisleri/öngörülerini, madde bağımlılığı geçmişine ilişkin ve ilgili diğer bilgileri toplayacaktır. CBSA, CCMS hizmet sağlayıcılarına kişisel tıbbi bilgilerin aktarılmasını ve depolanmasını düzenleyen Eyalet ve Federal gizlilik mevzuatına riayet etmeleri talimatını vermiştir.³⁶⁷

2.5.2.2 | Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler

Önceki İGA'lara benzer şekilde, özel yaşamın gizliliği hakkı sorun teşkil edebilir. CBSA, bireyin rızası aranmaksızın, değerlendirme ve CCMS'ye katılım için gerekli bilgileri CCMS hizmet sağlayıcısı ile paylaşmaya yetkilidir. Ancak birey, anladığı bir dilde, söz konusu bilgilerinin paylaşıldığı konusunda bilgilendirilmelidir.³⁶⁸

2.6 | Elektronik İzleme

2.6.1 | Birleşik Krallık

2.6.1.1 | Kriterler ve Uygulama

Elektronik izleme, 2004 Göç ve İltica Yasası ile hayata geçirilmiştir.³⁶⁹ Birleşik Krallık, göçmenlerin elektronik olarak izlenmesini sağlayan ilk ve en azından 2015 yılına kadar tek AB üyesi olma niteliğini taşımaktadır.³⁷⁰ Elektronik izleme koşuluna tabi olan kişilerden, genellikle ayak bileklerine sabitlenmiş ve aynı zamanda elektronik kelepçe olan bir radyo frekansı etiketi takmaları istenmektedir. Kişinin belirli bir zamanda evde olup olmadığını kaydeden, etiket ile bağlantısı olan bir alıcı, kişinin ikamet ettiği yere yerleştirilir. Elektronik izleme, İçişleri Bakanlığının belirli bir zamanda bir kişinin yerini veya ikametgâhında

³⁶⁴ Kanada hükûmeti [2018], a.g.e., s. 7.

³⁶⁵ A.g.e., s. 10; Kanada John Howard Derneği [2019], CBSA İGA CCMS Programı – İşin Yüksek Risk [Zorunlu İkamet] İfadesi (<http://johnhoward.ca/wp-content/uploads/2019/03/CBSA-High-Risk-SOW.pdf>), s. 3.

³⁶⁶ Kanada hükûmeti [2018], a.g.e., s. 11.

³⁶⁷ CBSA [2019], a.g.e.

³⁶⁸ Kanada hükûmeti [2018], a.g.e., s. 24.

³⁶⁹ Bosworth, M, "Ek11: İdari Gözetime Alternatifler: Bir Literatür İncelemesi", Shaw, [2018], a.g.e., s. 224.

³⁷⁰ De Broucker, Bloomfield, Tsourdi ve Pétin [2015], a.g.e., s. 102.

olmadığını tespit etmesini ve kaydetmesini sağlamak için kullanılmaktadır.³⁷¹ Kişilerin hazır bulunmadığı zamanlarda, cihaz aracılığıyla iletişim kurmaları gerekebilir.³⁷² Alternatif olarak, uydudan izleme, uygulamada nadiren kullanılmaktadır.³⁷³

Bireyler, genellikle özel firmalar tarafından, elektronik izleme ekipmanlarının kendi adreslerine kurulumuna izin vermekle yükümlüdürler. Hâlen, bir kişinin sabit bir ikametgahı yoksa veya ikamet ettiği yerin sahibi kurulum için onay vermeyi reddederse (zira radyo frekansı etiketleri alıcının sabit bir konuma yerleştirilmesini gerektirmektedir), elektronik izleme, koşullu salıvermenin bir şartı olarak uygulanamaz. İçişleri Bakanlığı bu zorunluluğun “ileride farklı teknolojiler kullanılmaya başlandığında değişeceğini beklediğini” belirtmektedir.³⁷⁴

Ayrı bir sokağa çıkma yasağı veya belli bölgelere girme/çıkma yasağı koşulunun uygulanması, daha düzenli ve müdahaleci bir elektronik izlemeyi sağlar. Sokağa çıkma yasağı, bireyin “belirli bir zamanda [genellikle geceleri] belirli bir yerde [genellikle kişinin ikamet etmesi gereken yerde] bulunmasının” gerekmesidir.³⁷⁵ Her ne kadar uygulama kılavuzu, elektronik izlemenin, sokağa çıkma yasağı koşulu olmaksızın kullanılmasını öngörse de, hâlen elektronik izleme, pratik nedenlerden dolayı ayrı bir sokağa çıkma yasağı koşulu ile birlikte uygulanmayı gerektirmektedir.³⁷⁶

Birleşik Krallık’ta bugün için elektronik izleme, 2016 Yasası’nın 10. Programı’nın 2[1](e) paragrafı ile düzenlenmiştir. 10. Program’ın, 2[3]. paragrafı, İçişleri Bakanlığı, elverişsiz ya da kişinin AİHS’te korunan haklarını ihlal edeceğini düşünmediği sürece, ceza mahkûmiyetlerinin bir sonucu olarak sınır dışı edilmeyi bekleyen bireyler için elektronik izleme koşulunu zorunlu hâle getirecektir.

Sokağa çıkma yasağı koşulu, Program 10’un 2[1] paragrafında belirtilen koşullardan biri değildir, ancak “göç bağlamında koşullu salıverilme kararı veren kişinin uygun gördüğü diğer koşullar” 2[1](f) paragrafı uyarınca uygulanabilir.

İçişleri Bakanlığının ilgili kılavuzu, yetkililerin şu konulara ilişkin çalışmaları gerektiğini ortaya koymaktadır: adam öldürme, adam öldürmeye teşebbüs, taksirle adam öldürme, cinsel suçlar, darp, terör suçları, adam kaçırmaya, silahlı soygun, kundaklama veya mağduru çocuk olan herhangi bir suç işleyen “yabancılar” elektronik izleme ve sokağa çıkma yasağı koşullarının getirilmesi. İçişleri Bakanlığı, “davanın olgularına göre, eğer karar verici, yabancı bir suçlunun, zarar verme, yeniden suç işleme veya kaçma riskinin yüksek olduğunu düşünürse”, yabancı suçlular için elektronik izleme ve etiketleme talep edebilir.³⁷⁷ Elektronik izleme ve sokağa çıkma yasağı koşulları genellikle suç sabıkası olmayan bireylere uygulanmamaktadır, ancak İçişleri Bakanlığı, eğer “bireyin bir kaçma riski olduğu ve bir zarar verme riski taşıdığı düşünülürse”, sokağa çıkma yasağının gerekli ve orantılı olduğu durumlar olabileceğini düşünmektedir.³⁷⁸

Çocuklara elektronik izleme ve etiketleme uygulanmamaktadır. Kılavuz, yukarıdaki koşulların yerine getirildiği hâllerde bile, hamile ve lohusa kadınlar, yaşlılar, işkence mağdurları veya kişinin sağlığına ciddi

³⁷¹ İçişleri Bakanlığı [2020], “Göç Bağlamında Koşullu Salıverilme, Sürüm 5.0”, s. 19-20.

³⁷² A.g.e., s. 20.

³⁷³ De Broucker, Bloomfield, Tsourdi ve Pétin [2015], a.g.e., s. 102.

³⁷⁴ İçişleri Bakanlığı [2020], “Göç Bağlamında Koşullu Salıverilme, Sürüm 5.0”, s. 20.

³⁷⁵ Gedi/İçişleri Bakanlığı Devlet Sekreteri [2015] EWHC 2786 [İdari], paragraf 1. Hâkim, sokağa çıkma yasağının tanımının tartışmalı olduğunu ifade etmiştir.

³⁷⁶ İçişleri Bakanlığı [2020], “Göç Bağlamında Koşullu Salıverilme, Sürüm 5.0”, s. 20.

³⁷⁷ İçişleri Bakanlığı [2020], “Göç Bağlamında Koşullu Salıverilme, Sürüm 5.0”, s. 23-24.

³⁷⁸ A.g.e., s. 25.

zarar vereceğine dair güçlü kanıtların bulunduğu durumlarda uygun olmayabileceğini belirtmektedir. Elektronik izleme İskoçya veya Kuzey İrlanda'da da mevcut değildir.³⁷⁹

Elektronik izleme ve sokağa çıkma yasağı koşullarının uygulanıp uygulanmayacağını değerlendirilmesinde, İçişleri Bakanlığı karar vericileri “zarar verme ve/veya yeniden suçlama ya da kaçma riskini açıkça tanımlamalı ve tam olarak açıklamalı [ve] olayın özel koşulları altında sokağa çıkma yasağı koşulunun neden gerekli olduğunu göstermelidir.” Bu, “sokağa çıkma yasağının hedeflenen amacını; sokağa çıkma yasağı uygulanmamasının doğuracağı riskleri; sokağa çıkma yasağı uygulandığında, diğer göç bağlamında koşullu salıverilme koşullarıyla elde edilemeyecek yararın ne olacağı; sokağa çıkma yasağının önerilen zamanlaması ve süresi ile bunların hedeflenen amaca ulaşmakla nasıl bağlantılı olduğunu” hesaba katmalıdır.³⁸⁰

Sokağa çıkma yasağı koşulları, İçişleri Bakanlığı tarafından en az, yılda dört defa [üç ayda bir] olmak üzere düzenli olarak gözden geçirilmelidir. Buna ek olarak, İçişleri Bakanlığı, bir kişi veya avukatı koşulun değiştirilmesi için talepte bulunduğu ya da koşulun ihlaline ilişkin bilgi alındığında gözden geçirmelidir.³⁸¹ İçişleri Bakanlığı, kişi veya avukatı tarafından yapılan herhangi bir itirazı dikkate alarak, sokağa çıkma yasağının hâlâ gerekli olup olmadığını veya artık amacına hizmet edip etmediğini ya da zamanlama veya süre açısından orantısız hâle gelip gelmediğini değerlendirmelidir.³⁸²

Sokağa çıkma yasağı uygulanmasına karar veren hâkimler, bunu gerekli olan en kısa süreyle sınırlamaları ve kesin saatlerini belirlemeleri için yönlendirilmektedir.³⁸³ Kılavuz, “sokağa çıkma yasağı koşulunun özgürlük üzerinde önemli bir kısıtlama olduğunu ve yalnızca salınacak kişinin veya diğer kişilerin güvenliği için böyle bir koşulun gerekli olduğuna dair kanıtların olduğu durumlarda uygulanması gerektiğini” belirtmektedir.³⁸⁴

2.6.1.2 | Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler

İstinaf Mahkemesi, *Gedi* davasında elektronik izleme koşuluna eklenen koşulların sokağa çıkma yasağı sonucunu doğurduğu ve o sırada sokağa çıkma yasağının uygulanması için hukuki bir dayanak olmadığı sonucuna varmıştır.³⁸⁵ Mahkeme, koşulun ihlal edilmesinin bir suç teşkil ettiği göz önüne alındığında, “bu nitelikteki bir gereklilik için en net şekliyle yasama yetkisine duyulan ihtiyacın” altını çizmiştir.³⁸⁶ Bu karar, İçişleri Bakanlığı ve İlk Kademe Heyetinin, sokağa çıkma yasağı uygulanmasını, belirlenmiş ikamet ya da elektronik izleme koşullarının bir unsuru olarak değil, ayrı bir koşullu salıverilme şartı olarak görmesine yol açmıştır.

³⁷⁹ A.g.e., s. 21.

³⁸⁰ A.g.e., s. 24.

³⁸¹ A.g.e., s. 26.

³⁸² A.g.e., s. 27.

³⁸³ Yargı Heyetleri [2018], a.g.e., paragraf 73.

³⁸⁴ Yargı Heyetleri [2018], a.g.e., paragraf 72-73. Hâkimlere, aşağıdaki faktörleri göz önünde bulundurmaları talimatı verilmiştir:

1. “Böyle bir koşul gerekli midir? Ciddi bir kaçma veya ileride suç işleme riskini içerebilecek önemli bir güvenlik kaygısı olmadığı durumlarda, böyle bir koşul genellikle gereksiz olacaktır.
2. Böyle bir koşul uygulanabilir mi? Göç makamlarının elektronik izleme olanaklarına sahip olmadığı durumlarda, böyle bir koşuldaki kaçınılmalıdır. Benzer şekilde, elektronik izleme için başka bir pratik engel olduğuna dair kanıtlar varsa, örneğin izleme ekipmanını kurmak zorun olanlar tarafından koşullu salıverme adresine erişim gibi, bu durumda böyle bir koşuldaki kaçınılmalıdır.
3. Böyle bir koşul, kişinin korunan insan haklarına aykırı olur mu? Elektronik izleme kullanılması, böyle bir izlemenin fiziksel veya zihinsel sağlık durumunu kötüleştirebileceği durumlarda uygun değildir.”

³⁸⁵ *Gedi/İçişleri Bakanlığı Devlet Sekreteri* [2016] EWCA Civ 409, paragraf 9. Bkz. ayrıca Yargı Heyetleri [2018], İlk Kademe Heyeti [Göçmenlik ve İltica Dairesi] Hâkimleri için Göç Bağlamında Koşullu Salıverilme Rehberi], paragraf 70.

³⁸⁶ *Gedi/İçişleri Bakanlığı Devlet Sekreteri* [2015] EWCA Civ 409, paragraf 37.

Elektronik izlemenin kullanımı, uzmanlar tarafından, insan hakları üzerindeki potansiyel etkileri nedeniyle eleştirilmiştir. Avrupa'daki göç ve iltica hukuku uzmanları tarafından oluşan akademik bir ağ olan Odysseus Network özellikle hassas gruplara mensup bireylere, verilen acı veya psikolojik zararın bir sonucu olarak AİHM'nin 3. Maddesinin ihlal edilme riskini vurgulamıştır. Eğer elektronik izleme süresi, bireyin, uygulanan sürenin tamamında veya büyük bir kısmında belirli bir yerde kalmasını gerektiriyorsa, bu durum, başka bir idari gözetim biçimi hâline gelerek, AİHM'nin 5. Maddesine aykırılık teşkil edebilir. Ayrıca, eğer kısıtlamalar bireyin olağan aile hayatının faaliyetlerini yürütme kabiliyetine müdahale ederse, AİHM'nin 8. Maddesinin ihlal etme olasılığı da söz konusudur.³⁸⁷

İçişleri Bakanlığı tarafından yaptırılan bağımsız bir denetim, "[elektronik izleme]'nin, idari gözetime gerçek bir alternatif olmadığını, ancak idari gözetimin gerekçelendirilmesinin artık mümkün olmaması ve kişilerin toplumda bulunmaları gerekmesi sebebiyle, yaratacakları riski yönetmek için kullanılabileceği tehlikesini" vurgulamıştır.³⁸⁸ STK'lar, elektronik izlemenin; bireyler ve aileleri için toplumsal damgalama, stres ve endişeye neden olma³⁸⁹ ve İçişleri Bakanlığına karşı derin bir kızgınlığın oluşması şeklindeki pratik etkilerini eleştirmişlerdir.³⁹⁰

2.6.2 | Kanada

2.6.2.1 | Kriterler ve Uygulama

Elektronik İzleme Pilot Projesi, Temmuz 2018'de Büyük Toronto Bölgesi'nde [GTAR] yürürlüğe konulmuştur. Bu tedbir, idari gözetim altında tutulan sınırlı sayıdaki yüksek riskli kişilerin serbest bırakılmasını kolaylaştırmayı amaçlamaktadır.

Elektronik izleme sistemi, bir kişinin ayak bileğine bilezik türü bir cihaz takılmasını içerir. Bilezik, CBSA veya IRB tarafından aksi belirtilmedikçe, yalnızca tıbbi zorunluluk durumunda çıkarılmalıdır. Elektronik izleme, bireyin konumunun sürekli olarak izlenmesini sağlar. Sistem, merkezi bir tesiste toplanan ve analiz edilen gerçek zamanlı konum verileri üzerine inşa edilmiştir. Veriler, uygulama amacıyla soruşturma için bölge personeline bildirilebilir.³⁹¹

Kanada hükûmeti tarafından, 2020 yılının ilk yarısında, Elektronik İzleme Pilot Projesi'nin gözden geçirilmesi öngörülmüştür. Bu raporun yazım tarihi itibarıyla, araştırma çalışmaları kamuya açık bir değerlendirme ortaya koymamıştır. Elektronik İzleme Pilot Projesi başarılı bulunursa, hükûmet, İGA programının içerisinde ulusal olarak sunulan bir elektronik denetim aracı hâline getirmek üzere genişletmeyi düşünmektedir.

Elektronik izleme, sadece Toronto, Peel Bölgesi, Halton Bölgesi, Durham Bölgesi ve York Bölgesi de dâhil olmak üzere Büyük Toronto Bölgesi'nde yaşayan kimseler için kullanılabilir.

³⁸⁷ De Broucker, Bloomfield, Tsourdi ve Pétin [2015], a.g.e., s. 103.

³⁸⁸ Shaw [2018], a.g.e., paragraf 7.28.

³⁸⁹ Campbell S., Baqueriza, M. ve Ingram, J. [2011], "Son Çare veya İlk Çare: Birleşik Krallık'ta çocukların İdari Gözetimi", İdari Gözetim Altındakiler için Koşullu Salıverilme ve Çocuk Derneği, s. 89-90.

³⁹⁰ Amaral P. [2011], "Yoksunluktan Özgürlüğe: Belçika, Almanya ve Birleşik Krallık'ta İdari Gözetime Alternatif", Cizvit Mülteci Hizmeti, s. 33.

³⁹¹ Kanada hükûmeti [2018], a.g.e., s. 15.

Elektronik izleme kapsamına uygun kişiler şunlardır:

- hazır bulunmama olasılığı, tehlike ve kimlik gerekçeleriyle IRPA uyarınca idari gözetim altında tutulanlar;
- CBSA ile ülkeden sınır dışı edime sürecinde iş birliği içinde olduklarını kanıtlayanlar;
- CBSA'yı tatmin edecek seviyede kimliği belirlenmiş kişiler;
- bir kefalet sağlayıcı ve/veya CCMS hizmet sağlayıcısı denetiminde serbest bırakılmaları da dâhil olmak üzere Topluluk Denetimi için onaylanmış olanlar.³⁹²

Elektronik izleme, CCMS, bir teminat veya güvence ya da her ikisi ile bağlantılı olarak, topluma salınması hâlinde yüksek bir risk oluşturan, ancak öngörülen idari gözetim süresi serbest bırakılmasına tercih edilen kişiler için kullanılmak üzere tasarlanmıştır.³⁹³

Elektronik İzleme Pilot Projesini uygulamak için CBSA, hâlen ulusal bir elektronik izleme programını yürütmekte olan CSC'nin hizmetlerini kullanmaktadır. Politikalar, prosedürler, gizlilik, bilgi paylaşımı ve mali ayarlamalar ile ilgili ayrıntıları ele almak için CSC ile bir Mutabakat Zaptı imzalanmıştır.

Bir kişi, IRB veya CBSA tarafından getirilen bir elektronik izleme koşullarını karşıladığında, kayıt süreci Bölgesel CBSA personeli tarafından başlatılır. Elektronik izleme sistemine kayıt olma iki adımdan oluşmaktadır: ayak bileği izleyicisinin kişiye bağlanması ve Radyo Frekansı (RF) modeminin kişinin ikametgâhına monte edilmesi. Kurulum yaklaşık 60 dakika sürmekte ve bir CBSA Yürütme Görevlisi tarafından gerçekleştirilmektedir.³⁹⁴

Elektronik izleme kaydı, daha önce toplanmış olan isim, adres, telefon numaraları ve diğer biyografik bilgilerin derlenmesini gerektirmektedir. Bir katılımcıyı elektronik izlemeye kaydettirmek için CBSA, CSC'ye kişinin telefon numarası ve adres bilgilerini [kişinin adını değil] sağlar. CBSA katılımcılarının CSC elektronik izleme katılımcılarından ayırt edilebilmesi için elektronik izleme yazılım uygulamasının bir parçası olarak özgün bir tanımlama yapılacaktır.

Kayıt olduktan sonra, kişinin GPS koordinatları, CSC tarafından desteklenen bir yazılım uygulamasında ve CSC'nin tedarikçisinin sunucusunda toplanır ve saklanır.

2.6.2.2 | Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler

Elektronik izlemeyle bireyler, CBSA ile bağlantılı olarak Kanada İslah Servisi İzleme Merkezi tarafından izlenir. Bireysel tanımlamanın yapılmış olması gibi bazı tedbirler almasına rağmen, CSC'nin sürece aktif dâhil oluşu, idari gözetim altındaki kişilerin bu İGA kapsamında suçlu olarak algılanması ve böyle muamele görme riskine maruz kalarak suçlu addedilmesi potansiyeli taşımaktadır.

Sesli bildirimde bulunma gibi, bilgilendirilmiş onam ve idari gözetimdeki kişinin bilgiye erişimi sorunlu olabilir. Elektronik izleme koşullarının bireye net bir şekilde açıklanıp açıklanmadığı belirsizdir.

CBSA tarafından idari gözetim altına alınan kişiye verilen onay formları halka açık değildir, ancak İGA Uygulama Kılavuzu bu sürece genel bir bakış sağlamaktadır:

“Kişinin idari gözetimden resmen salınmasından önce, görevli, önerilen ikametgâhın bir değerlendirilmesini yapar ve önerilen ikametgâhta, ünitelerin CSC İzleme Merkezi ile çalışmasını

³⁹² CBSA [2018c], a.g.e.

³⁹³ Kanada hükûmeti [2018], a.g.e., s. 15.

³⁹⁴ A.g.e., s. 15-16.

doğrulayarak, RF ünitesinin ve elektronik izleme bilekliğinin çalışıp çalışmadığını test eder. Ekipmanın düzgün şekilde çalıştığını doğruladıktan sonra, görevliler, Elektronik İzleme programına katılım hüküm ve koşullarını kişiye açıklar ve izleme cihazının kurulumunu yapar. Görevli daha sonra kişiyi ikametgâhına nakleder ve idari gözetim sonlandırılmış olur..”³⁹⁵

Bu alıntı, kişinin sadece uymaya rıza gösterdikten sonra koşulların ayrıntıları hakkında bilgilendirildiğini ileri sürmektedir.

Ayrıca, elektronik izleme programına kayıt sadece İngilizce ve Fransızca olarak yapılmaktadır. Program ile nasıl uyumlu kalacağına dair yazılı talimatların yanı sıra, yardım amacıyla ipuçları, sorun giderme ve iletişim bilgileri içeren bir el kitabı sadece belirtilen iki dilde mevcut olup, bu durum, bahse konu iki dili iyi anlamayan kişiler için hayati bilgilere erişimi zorlaştırmaktadır. Bireyin hassas bir durumda olduğu ve muhtemelen değişen derecelerde travma yaşamış olduğu göz önüne alındığında, fiziksel olarak idari gözetim altında tutulmak veya takip altında toplum hayatına katılmak, en iyi ihtimalle zorlanmış bir karar gibi görünmektedir.

Daha önce de belirtildiği gibi, İGA’nın özel hizmet sağlayıcılardan dış kaynak yoluyla alınması, kişisel verilerin korunması ve özel yaşamın gizliliği ile ilgili endişelerin yanı sıra, insan hakları ihlalleri durumunda sorumluluğa yol açmaktadır.

2.7 | Geri Dönüş Danışmanlığı

2.7.1 | Birleşik Krallık

2.7.1.1 | Kriterler ve Uygulama

Aile Geri Dönüş Süreci (FRP), İngiliz hükûmetinin, çocukların göçmen olmaları nedeniyle idari gözetim altına alınmasına son verme taahhüdünü yerine getirme stratejisinin bir parçası olarak, 1 Mart 2011 tarihinde ulusal olarak uygulamaya konulmuştur. FRP, genel olarak idari gözetim için bir alternatif olarak tanımlanmamakla birlikte, geri gönderme ile karşı karşıya kalan çocuklu ailelerin rutin olarak idari gözetim altında tutulmak yerine vakalarını toplum içinde çözmelerine olanak sağlama amacına hizmet etmektedir.³⁹⁶ Çocuklu aileler, sürecin sonunda, son bir çözüm olarak, bakanlık izni ile yedi güne kadar uzatılabilecek olan azami 72 saatlik bir süreliğine idari gözetim altına alınabilirler.

Süreç, şunları hedeflemektedir:

- Ailenin gönüllü geri dönüşü kabullenmesini artırmak;
- Uygulamanın, çocukların ve daha geniş ailenin refahının dikkate alınmasını sağlamak;
- Aileleri geri dönüş için daha iyi hazırlamak ve onlara geri dönüşleri için sorumluluk alma fırsatı sunmak;
- Uygulama başlamadan önce, ailelere kendilerini hukuken daha iyi temsil etme ve itiraz/yargı yolu başvurusunda bulunma fırsatı sunmak.³⁹⁷

³⁹⁵ A.g.e., s. 16.

³⁹⁶ Ohtani E. ve J. Phelps [2016], a.g.e., s. 24-25.

³⁹⁷ Lane M., D. Murray, T. Smith, J. Jones, E. Hichens, V. Richardson, R. Linley ve A. Zurawan [2013], “Yeni aile dönüş sürecinin değerlendirilmesi: Araştırma Raporu 78”, İçişleri Bakanlığı, s. 4 [https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/264658/horr78.pdf].

FRP, bir yandan çocukların yüksek yararlarını korurken, diğer yandan ailelerin seçeneklerini araştırmalarına ve geri dönüş kararları vermelerine yardımcı olmak amacıyla, bir İçişleri Bakanlığı çalışanı olan Aile Katılımı Yöneticisi tarafından çocuklu ailelerle daha yoğun bir şekilde etkileşime girmeyi mümkün kılmaktadır. Bu süreç üç aşamadan oluşmaktadır: öncelikle, [a] gönüllülük esasına dayalı destekli geri dönüş; [b] geri dönüşe davet [bu aşamada geri dönüş uygulanmamaktadır]; [c] son çare olarak garantili geri dönüş.³⁹⁸

Ailelere, FRP'ye dâhil olduklarında, 28 günlük bir süre tanınır ve bu süre içinde zorla ülkeden çıkarılmazlar.³⁹⁹ Destekli geri dönüş aşamasında, Aile Katılımı Yöneticisinin aileyle Birleşik Krallık'tan ayrılmak için attıkları adımların ve ayrılma seçeneklerinin yanı sıra potansiyel yaptırımları da tartıştığı bir "aile gönderme görüşmesi" düzenlenir. Aileler, gönüllü geri dönüşü tercih etmek üzere teşvik edilirler.⁴⁰⁰ Ailenin kararı, Aile Katılımı Yöneticisi ile gerçekleştirilen bir "aile ayrılış toplantısı"nda tartışılır. Eğer gönüllü geri dönüş kabul edilirse, zaman çizelgesi, biletler ve seyahat belgeleri ile ilgili düzenlemeler konuşulur. Aile gönüllü geri dönüşü reddederse, İçişleri Bakanlığı personeli, nedenlerini anlamaya ve seçeneklerini anladıklarından emin olmaya çalışacaktır. Aile, ülkeden çıkarılma talimatlarının, talep edilen veya garantili bir geri dönüş için belirleneceği ve en az yedi gün öncesinden yapılacak bir bildirim ile kendilerine bir zaman çizelgesi verileceği konusunda bilgilendirilir.⁴⁰¹

Geri dönüşe davet, İçişleri Bakanlığının ülkeden gönderilmeyi ayarlamasını ve aileden de ülkeyi terk etmek üzere, uygun zamanda havalimanında hazır bulunarak "kendi biniş işlemlerini" yapmalarının istenmesini içerir.⁴⁰² Eğer bu başarısız olursa veya buna teşebbüs etmeme yönünde bir karar alınırsa, ailenin yakalanması, gereği hâlinde kısa idari gözetim uygulanması ve refakatçi eşliğinde garantili geri dönüş gerçekleşir. İçişleri Bakanlığı, değerlendirilmek üzere Bağımsız Aile Dönüşleri Kuruluna sunulan bir "aile dönüş planı" hazırlamalıdır. Bağımsız Aile Dönüşleri Kurulu,⁴⁰³ mecburi geri dönüşle karşı karşıya kalan çocuklu ailelerin korunması ve refah ihtiyaçları konusunda İçişleri Bakanlığına tavsiyelerde bulunarak sürecin denetimini sağlar. Kurul, "her bir ailenin kendi ülkelerine geri dönmesinin en iyi yöntemi hakkında İçişleri Bakanlığına tavsiyelerde bulunur ve çocukların ve ailenin bir bütün olarak özel refah ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlar".⁴⁰⁴ Kurul, "sosyal bakım, eğitim, polis ve tıp doktoru mesleki alanları arasından bir dizi ilgili uzmanlığa sahip uzmanları" içermektedir.⁴⁰⁵

2014 Göç Yasası, FRP ve Bağımsız Aile Dönüşleri Kurulunu mevzuatta güvence altına almıştır. Bölüm 3(1), Kurulu yasal bir organ olarak kurmaktadır. Bölüm 3(2)(a), Dışişleri Bakanı'nın "her aile geri dönüş vakasında, ailenin, çocuklarının refahını en iyi nasıl koruyacağı ve geliştireceği konusunda" Kurul'a danışmasını gerektirmektedir. Bölüm 3(2)(b), Dışişleri Bakanı'nı, çocukların refahının korunması ihtiyacı ile ilgili olarak, önerilen herhangi bir idari gözetim kullanımının uygunluğu konusunda Kurul'a danışmaya mecbur kılmaktadır. Yasa'nın 2. bölümü, çocuklu ailelere, zorla gönderilmelerinden önce itiraz haklarının tüketilmesinin ardından 28 günlük bir düşünme süresi verilmesi gerektiğini öngörmektedir.

³⁹⁸ İçişleri Bakanlığı [2020], "Aile dönüşü süreci (FRP) Sürüm 6.0", s. 5 (https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/899617/family-returns-process-v6.0-gov-uk.pdf).

³⁹⁹ A.g.e., s. 6.

⁴⁰⁰ A.g.e., s. 10-11.

⁴⁰¹ A.g.e., s. 16-17.

⁴⁰² A.g.e., s. 19.

⁴⁰³ Bağımsız Aile Dönüşleri Kurulu, Birleşik Krallık İçişleri Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren, Bakanlığa ailelerin zorunlu olarak geri dönmeleri sürecinde çocukların refahının en iyi nasıl sağlanabileceği konusunda bağımsız görüş bildiren bir kuruldur. Bir başkan ve yedi üyeden oluşur. Üye yapısı hassas/kırılgan gruplarla çalışma konusunda deneyimli uzmanlardan oluşur. Bkz. <https://www.gov.uk/government/organisations/independent-family-returns-panel/about/membership>

⁴⁰⁴ Bağımsız Aile Dönüşleri Kurulu, Yıllık Raporu 2018-19, paragraf 2.1 (https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/913450/IFRP_Annual_report_2018-19.pdf).

⁴⁰⁵ A.g.e., paragraf 1.1.

İçişleri Bakanlığı politikası, aşağıdaki her iki durumda da ailelerin FRP için uygun olduğunu ortaya koymaktadır:

- Ülke içindeki tüm itiraz hakları tüketilmiş olup ailenin Birleşik Krallık'ta kalmak için yasal bir hakkı bulunmamaktadır ve herhangi bir tamamlanmamış belgelendirme veya diğer engeller iade sürecine paralel olarak çözülebilir durumdadır [veya]
- Aile, Birleşik Krallık'tan gönüllü olarak veya aileler ve çocuklar için gönüllü geri dönüş (AVRFC) programı kapsamında ayrılmak istediklerini belirtmiştir.⁴⁰⁶

Tüm aile dönüşleri FRP aracılığı ile gerçekleşir. İçişleri Bakanlığı, aileleri, koşulları hakkında bilgi toplamak için [İçişleri Bakanlığı binası veya ailenin evinde] yüz yüze bir toplantı yapılması da dâhil olmak üzere, FRP'ye dâhil edilmeden önce uygunluk açısından dikkatli bir şekilde değerlendirmelidir. Aileler, eğer gönderilmeleri için herhangi bir yasal veya lojistik engel yoksa FRP'ye dâhil olmalıdır.⁴⁰⁷

Çocukların da bu toplantıya katılması teşvik edilir ve arkadaşlarıyla vedalaşma da dâhil olmak üzere sürecin stres ve üzüntüsünü azaltıcı adımlar atmaları ve eğitim belgelerinin alınması konusunda tavsiyede bulunulur. Ailenin dönüşe uygunluğu ve hangi programa dâhil olacağı tespit edilir. Ardından ailenin uçuş, bilet, seyahat belgeleri ile zaman çizelgesi netleştirilir.⁴⁰⁸

Uygunluk değerlendirmesi yapılırken ailelerin Birleşik Krallık'ta kalmak için yasal bir gerekçeye sahip olmaması, ilgili tüm itiraz yollarını tüketmiş olması ve bu konuda tam olarak bilgilendirilmeleri gerekmektedir. Ayrıca bu kişiler ya geçerli seyahat belgelerine sahip olmalı ya da geri dönüş sürecinde belgeleri düzenlenebilmelidir. İçişleri Bakanlığı, ailenin herhangi bir özel refah ihtiyacını belirlemek ve tartışmak üzere çocuk veya yetişkin sosyal hizmetleriyle de iletişim kurar.⁴⁰⁹

2.7.1.2 | Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler

FRP, çocuklu ailelerin idari gözetim altına alınmalarını çok önemli ölçüde azaltmayı başarmıştır. 2009 yılında göç nedeniyle idari gözetim altına alınan 1.100 çocuğa karşılık, 2019 yılında sadece 73 çocuk idari gözetim altına alınmıştır.⁴¹⁰ 2016-2019 yılları arasındaki üç yıl boyunca, FRP'deki 1.528 aile dönüşü arasından 1.487 gönüllü veya destekli dönüşe karşılık sadece 35 garantili geri dönüş gerçekleşmiştir.⁴¹¹ FRP, hükümet tarafından "genel olarak başarılı" şeklinde değerlendirilmektedir.⁴¹²

İdari gözetimin bir alternatifi olan FRP, Detention Action (İdari Gözetim Hareketi) adlı STK tarafından, katılımın yalnızca "ailelerin sığınma başvurularının reddedilmesinden sonra başladığı ve tüm potansiyel seçenekleri araştırmaktan ziyade yalnızca geri dönüşlere odaklandığı" gerekçesiyle eleştirilmiştir. Bununla birlikte, Detention Action (İdari Gözetim Hareketi), FRP'nin olumlu etkisinin "geri dönüş sürecindeki göçmenlerle yapılandırılmış bir şekilde etkileşime girmenin idari gözetime olan ihtiyacı azaltabileceğini gösterdiğini" de ifade etmiştir.⁴¹³

⁴⁰⁶ İçişleri Bakanlığı (2020), "Aile geri dönüşleri süreci (FRP) Sürüm 6.0", s. 5.

⁴⁰⁷ A.g.e., s. 7-8.

⁴⁰⁸ A.g.e., s. 16-17.

⁴⁰⁹ A.g.e., s. 7-8.

⁴¹⁰ Silverman S.J., M. Griffiths ve P.W. Walsh (2020), "Birleşik Krallık'ta İdari Gözetim", Oxford Üniversitesi Göç Gözlem Birimi (<https://migrationobservatory.ox.ac.uk/resources/briefings/immigration-detention-in-the-uk/>).

⁴¹¹ Bağımsız Aile Dönüşleri Kurulu (2019), "Yıllık Raporu 2018-19", paragraf 3.2.

⁴¹² Goodwill R., Göç Bakanı, Ohtani ve Phelps (2016), a.g.e., s. 24'te alıntılanan.

⁴¹³ Ohtani ve Phelps (2016), a.g.e., s. 25.

2.7.2 | Hollanda

2.7.2.1 | Kriterler ve Uygulama

Bildirim yükümlülüğünün yanı sıra, idari gözetimden kaçınmak için, Hollanda Geri Dönüş Dairesi (Dienst Terugkeer en Vertrek - DT&V) tarafından zorunlu geri dönüş danışmanlığı da sunulmaktadır.⁴¹⁴

Hollanda Geri Dönüş Dairesi DT&V, yabancı uyruklu kişilerin geri dönüşünü yönlendirmekten sorumludur ve vaka bazında özel ve bireysel bir yaklaşım sergilemelidir. Yabancı Hollanda'yı terk etmesi gerektiği ortaya çıktığında, DT&V personeli yabancı ile düzenli görüşecektir. Bu görüşmeler sırasında, eğer mümkünse, yabancı, bağımsız olarak geri dönmeye motive edilerek, geri dönmesi için olası engelleri ortadan kaldırıcı girişimde bulunulur. DT&V, geri dönüşü teşvik etmek için çeşitli geri dönüş projeleri belirlemiştir. Bu projeler, kişinin geldiği ülkede, bir iş kurma veya eğitim için destek verilmesi gibi mali veya aynı destek sağlanmasından ibaret olabilir. Bu projeler, Uluslararası Göç Örgütü (IOM) ve diğer kuruluşlar tarafından uygulanmaktadır. Ancak, eğer yabancı ülkeden ayrılma konusunda istekli değilse, zorla sınır dışı edilebilir. Bu durumda, geri dönüş makamlarının iş birliği için gerekli iyi niyetin bulunmadığını değerlendirmelerinin ardından, idari gözetimin devreye girmesi mümkündür.⁴¹⁵

Açık kaynaklardan bu sürece ilişkin ancak sınırlı bilgiye erişilebilmektedir. 2015 tarihli bir raporda, Hollanda'da bir sivil toplum örgütünün, hakkında sınır dışı kararı alınmış ya da vizelerinin geçerlilik süresi dolmuş kişilere yönelik bir program yürüttüğü bilgisi paylaşılmıştır.⁴¹⁶ Bu program toplam 13 hafta sürmektedir ve kişilerin ülkeden ayrılmaları için güçlendirilmesi ve geri dönüşün önündeki engellerin giderilmesini sağlaması için desteklenmesi amacıyla tasarlanmıştır.

Vaka koçları ya da vaka sorumluları geri gönderilme aşamasında olan bireylerle güven ilişkisi kurarak geri dönüşün önündeki engelleri aşmalarına yardımcı olmaktadır. Program, kişinin güçlendirilmesi ve geri dönüş için gerekli yetkinlik ve güveni yeniden inşa ederek, katılımcıların bağımsız hareket edebilme kabiliyetlerinin artırılmasına odaklanmaktadır. Program çerçevesinde iş ve yetkinlik eğitimleri verilmekte, bazı temel ihtiyaçların karşılanması için yardım sağlanmakta ve gerekli görüldüğünde psikososyal destek hizmetlerine yönlendirme yapılmaktadır. Katılımcılar ülkelerine geri döndüklerinde yeni bir iş kurabilmeleri için bir plan üzerinde çalışmakta ve bu projeyi, geri dönüşün ardından uygulamaya koyabilmek için, mali destek almaktadırlar. Program temel olarak hükümet tarafından finanse edilmiştir. Bir kişiye sağlanan geri dönüş yardımının yıllık maliyeti 60.000 avro yani 30 günlük idari gözetim uygulamasının maliyetiyle aynı olarak raporlanmıştır. Program idari gözetime bir alternatiftir; zira hükümet, programa katılanların idari gözetime alınmayacağına dair taahhütte bulunmuş ve bazı vakalarda idari gözetim altında tutulan kişiler salıverilerek programa dâhil edilmiştir. Eylül 2014 itibarıyla, programa katılanların yarısından fazlasının ülkelerine geri döndüğü bilgisi paylaşılmıştır.⁴¹⁷

2.7.2.2 | Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler

Destekli gönüllü dönüş (AVR) programları, geniş çapta desteklenmelerine ve finanse edilmelerine rağmen, sürecin ve aktörlerin mevzuattaki rolünü belirsiz şekilde tanımlamaktadır. Süreçte danışmanlar

⁴¹⁴ Yabancılar Yasası Kılavuzu Bölüm A1/10.3.2

⁴¹⁵ DT&V (2015), Geri Dönüş ve Ayrılış Kılavuzları, 16 Ocak, s. 35.

⁴¹⁶ There Are Alternatives: A Handbook for Preventing Immigration Detention, IDC, 2015, <https://idcoalition.org/publication/the-re-are-alternatives-revised-edition/> s. 54

⁴¹⁷ There Are Alternatives: A Handbook for Preventing Immigration Detention, IDC, 2015, <https://idcoalition.org/publication/the-re-are-alternatives-revised-edition/> s. 54

tarafından sağlanan bilgi ve tutum, göçmenin karar verme sürecini doğrudan etkilemektedir. Süreç, güvencesiz statüdeki göçmenler ile onları sınır dışı etmeye çalışan hükümet arasındaki “asimetrik müzakere” süreci olarak eleştirilmektedir.⁴¹⁸

2.8 | Belgelere El Konulması

2.8.1 | Hollanda

2.8.1.1 | Kriterler ve Uygulama

Polis, yabancı bir ülke vatandaşının seyahat ve kimlik belgelerine el koyabilir. Böylece yabancı, bağımsız veya isteğe bağlı olarak DT&V, IOM ya da diğer STK’lerin yardımıyla geri dönüşüne ilişkin faaliyetlerde bulunurken, kendi seyahat ve kimlik belgeleri korunmuş olur.⁴¹⁹ Bu tedbir, genellikle düzenli şekilde bildirimde bulunma yükümlülüğüyle birlikte uygulanacaktır. Belgeler, havalimanında Hollanda Kraliyet Askeri Polisine bildirimde bulunulduğunda yabancı uyruklu kişiye iade edilir.

Bu tedbir, Yabancılar Kararnamesi’nin 4.23. Maddesi ile bağlantılı olarak Yabancılar Yasası’nın 52. Maddesine dayanmaktadır. Hollanda mevzuatı, idari gözetime alternatif olarak belgelere el konulması için hangi koşulların yerine getirilmesi gerektiğini ayrıntılı olarak belirtmemektedir. Bu tedbirler adli incelemeye tabidir. Genel olarak, idari gözetime alternatif olarak daha az kısıtlayıcı tedbirlerin uygulanması, büyük ölçüde yabancının geri dönüş konusunda aktif iş birliği yapma istekliliğine bağlıdır. Bu tedbir, yalnızca geçerli belgelere sahip olmayan değil, aynı zamanda geri dönüş için çabalamaya istekli olmayan yabancılar için özellikle uygun olacaktır.

Somut vakalarda idari gözetime uygun alternatifin belirlenmesi, polisin veya DT&V görevlisinin takdirine bırakılmıştır. Dolayısıyla mevzuat, yetkililerin ne zaman bir tedbir olarak belgelere el koymaya karar vermeleri gerektiğini düzenlememektedir. Eğer görevli, bir tedbir olarak belgelere el koymaya karar verirse, yabancıya bir alındı belgesi verilir. Ayrıca, belgelere polis tarafından geçici olarak el konulması hakkında bir bilgi broşürü verilir.⁴²⁰

Belgelere polis tarafından el konulduğu, ancak yabancının bağımsız şekilde ayrılmasına yönelik herhangi bir ilerleme kaydedilmediği ortaya çıkabilir. DT&V daha sonra, zorunlu geri dönüş sürecini başlatmak için polis tarafından el konulan belgelerin iade edilmesini talep edebilir. Bu durumda, sadece bildirimde bulunma yükümlülüğünün yeterli olup olmadığı veya daha yoğun denetime devam etmenin gerekli olup olmadığı da incelenecektir.⁴²¹

2.8.1.2 | Hukuki Kaygılar ve Eleştiriler

Belgelere el konulması tedbiri, bir hukuka aykırılık sorununa veya bu hususta önemli eleştirilere maruz kalmamıştır.

⁴¹⁸ Cleton L – Schweitzer R, “Our aim is to assist migrants in making a well-informed decision’: how return counsellors in Austria and the Netherlands manage the aspirations of unwanted non-citizens”, Journal of Ethnic and Migration Studies, Volume 47, 2021 - Issue 17, s. 3846-3863. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/1369183X.2021.1935813>

⁴¹⁹ 2000 Yabancılar Yasası Madde 52, 2000 Yabancılar Kararnamesi Madde 4.23, Kamerstukken II, 2012/13, 19637, nr. 1721.

⁴²⁰ Yabancılar Yasası Kılavuzu Bölüm A2/8.

⁴²¹ Parlamento belgesi 2012/13, 19637, no. 1721.

3

Bildirim Araçları: Uygulanabilirlik, Zorluklar, Çözümler

3.1 | Avusturya

İdari gözetime alternatif tedbirler, öncesinde bir soruşturmanın gerekli olmadığı bir tür bildirim niteliğindeki olan, hususi ve istisnai bir yazılı kararla hükmedilir [Almanca: *Mandatsbescheid*].⁴²² Avusturya’da, genellikle idarenin yazılı kararları, vakanın koşullarını belirlemek amacıyla yapılan araştırmanın tamamlanmasından sonra verildiği için bu tür bildirimler istisnadır.

Kararın infaz edilebilir kısımları ve itiraz haklarına ilişkin açıklama, ilgili kişinin anlayabileceği bir dile çevrilir.⁴²³

Polise düzenli olarak bildirimde bulunmanın alternatifi için, tedbiri daha ayrıntılı olarak açıklayan uygulama kuralları karara eklenmelidir.⁴²⁴

Mali teminat alternatifi ile ilgili olarak, BFA, görüşme sırasında, kararın verilmesi sırasında ve yürütme esnasında, tedbirin daha fazla detayını [yazılı kararın içeriğine ek olarak] vermeyi amaçlamaktadır. Bir BFA temsilcisine göre, yabancıya, idari gözetime alternatif olarak mali bir teminat yatırılmasının resmi bir uygulama olduğunun ve bu durumun yabancıların geldikleri ülkelerin bazılarında yaygın olabilecek bir uygulama olan rüşvetle karıştırılmaması gerektiğinin açıkça belirtilmesi pek çok durumda gereklidir.⁴²⁵

Belli bir yerde/adreste ikamet alternatifi ile ilgili olarak, idare aynı zamanda, görüşme sırasında ve kararın verilmesi esnasında, tedbirin detaylarını [kararda yazılı olanın ötesinde] açıklamayı amaçlamaktadır.⁴²⁶

Covid-19 pandemisinin neden olduğu güvenlik tedbirlerine rağmen, hemen hemen tüm ilgili kişilerin idari gözetimde olması nedeniyle bu karar genellikle kişiye doğrudan tebliğ edilir.⁴²⁷

Yazılı kararlar, bireylere, adli yardım ve hukuki danışmanlığa nasıl erişecekleri hakkında bilgi verilmelidir, ancak bunun Avusturya’nın tüm bölgelerinde pratikte ne ölçüde uygulandığı belirlenememektedir.⁴²⁸ Diğer yandan BFA’nın bir temsilcisine göre, idari gözetime alternatifler konusunda ilgili kişilerin bilgilendirilmesi bağlamında herhangi bir zorluk söz konusu değildir. Hukuk danışmanları, alternatiflerin yeterli seviyede yönetilmesini sağlamak için, örneğin adli yardım ve hukuki danışmanlığa erişimin yanı sıra alternatifi tam olarak uygulanması konusunda, daha fazla bilgi ve bu bilginin daha iyi iletilmesine ihtiyaç duyulduğunu belirtmektedir.⁴²⁹

⁴²² APA, Madde 77(8). General İdari Hukuk Yasası [Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz 1991 – “AVG”] Madde 57’ye göre Mandatsbescheid [önceki soruşturma olmaksızın karar].

⁴²³ Örnek bir yazılı karardan alınan çevrilmiş alıntılar Ek II’de verilmiştir.

⁴²⁴ APA, Madde 77(6). Böyle bir karara eklenmiş olan bilgiden çevrilmiş alıntılar Ek III’te verilmiştir.

⁴²⁵ Alexander Scharfegger ile mülakat, Federal Göç ve İltica Kurumu temsilcisi, Carinthia Bölge Müdürlüğü, koordinasyon ofisi başkanı.

⁴²⁶ Alexander Scharfegger ile mülakat, Federal Göç ve İltica Kurumu temsilcisi, Carinthia Bölge Müdürlüğü, koordinasyon ofisi başkanı.

⁴²⁷ Alexander Scharfegger ile mülakat, Federal Göç ve İltica Kurumu temsilcisi, Carinthia Bölge Müdürlüğü, koordinasyon ofisi başkanı.

⁴²⁸ Alexander Scharfegger ile mülakat, Federal Göç ve İltica Kurumu temsilcisi, Carinthia Bölge Müdürlüğü, koordinasyon ofisi başkanı.

⁴²⁹ Hukuk danışmanı Andra Staicu ile görüşme.

İdari gözetime alternatiflere ilişkin kararlara dair zorluklar konusunda, idari gözetime alternatiflere maruz kalan kişiler, BFA'nın kendisine, genel olarak sınır dışı kararını durdurucu etkisi olmayan, özel bir tür (protesto etkili) şikâyetle (*Almanca*: Vorstellung) bulunabilmektedirler. İdari gözetime alternatiflerle ilgili bu tür şikâyetlerin ardından yazılı kararlara karşı yapılan itirazlar Federal İdare Mahkemesi'ne yönlendirilebilir.⁴³⁰

3.2 | Birleşik Krallık

İçişleri Bakanlığı, idari gözetime alternatifler hakkında bilgi vermek ve koşullu salıverme ve bunun şartlarını bildirmek için standart formlar kullanmaktadır. Koşullu salıverme aşamasında kişiler ya idari gözetim altında, ya İçişleri Bakanlığının başka bir tesisinde ya da İlk Kademe Heyeti huzurunda bulundukları için, ilgili formlar şahsen tebliğ edilmekte ve kişilere bildirimde bulunma konusunda önemli bir güçlülükle karşılaşılmamaktadır.

İdari gözetime alınma esnasında, bireylere, göç bağlamında koşullu salıverilmeyle ilgili bilgileri içeren bir "idari gözetim nedenleri formu" (IS91R) verilmektedir. Bu form, gerektiğinde bir tercüman kullanılarak bireye açıklanır. Bireylere ayrıca, idari gözetim altına alınmalarında, İçişleri Bakanına veya İlk Kademe Heyetine koşullu salıverilme için ne zaman ve nasıl başvurabilecekleri ve aynı zamanda bir koşullu salıverilme adresi için nasıl başvurulacağı hakkında bilgi içeren, KOŞULLU SALIVERME 403 formu da verilmektedir.

İçişleri Bakanlığı göç bağlamında koşullu salıverilme hakkı tanımaya ilişkin bir karar verdiğinde, karar verici, koşullu salıverilme şartları ve göç bağlamında koşullu salıverilmenin başladığı tarih de dâhil olmak üzere, KOŞULLU SALIVERİLME 201⁴³¹ formunu kullanarak kişiyi yazılı şekilde bilgilendirir.⁴³²

Eğer idari gözetim altında tutulan bir kişi, İlk Kademe Heyetine koşullu salıverilme için başvurursa, İçişleri Bakanlığı, (i) koşullu salıverilme başvurusuna İçişleri Bakanlığı tarafından kişinin idari gözetim altına alınması nedenini gerekçelendirmek üzere bir koşullu salıverme özeti (KOŞULLU SALIVERME 505), (ii) koşullu salıvermenin reddedilmesinin neden(ler)ini ve (iii) koşullu salıverme için hangi koşulların gerçekleşmesi gerektiğini hazırlayarak yanıt vermek durumundadır.⁴³³

İlk Kademe Heyeti, kişiye, koşullu salıverme kararının ve kararın gerekçelerinin bilgisayar çıktısının bir nüshasını vermekle yükümlüdür.⁴³⁴ Gerekçeler "kısa, öz ve objektif olmalı ve kişinin koşullu salıverilme başvurusunun bireysel koşullarına dayalı" olmalıdır.⁴³⁵

⁴³⁰ İdare Mahkemesi Usul Yasası, Madde 7 [Bundesgesetz über das Verfahren der Verwaltungsgerichte (Verwaltungsgerichtsverfahrensgesetz – "VwGVG")].

⁴³¹ Lütfen Bkz. Ek IV

⁴³² İçişleri Bakanlığı [2020], "Göç Bağlamında Koşullu Salıverilme, Sürüm 5.0", s. 37.

⁴³³ İçişleri Bakanlığı [2020], "Göç Bağlamında Koşullu Salıverilme, Sürüm 5.0", s. 41.

⁴³⁴ Yargı Heyetleri [2018], a.g.e., paragraf 89-93.

⁴³⁵ A.g.e., paragraf 99.

İçişleri Bakanlığı, bildirimde bulunma koşuluna tabi olan göç bağlamında koşullu salıverilen bireyleri, nerede, ne zaman ve ne sıklıkta bildirimde bulunmaları gerektiğini belirleyen KOŞULLU SALIVERME 201⁴³⁶ formunu kullanarak bilgilendirir.⁴³⁷ İçişleri Bakanlığı, elektronik izlemenin başlatılmasından önce ve sonraya ilişkin olmak üzere, elektronik izleme ve izleme sırasındaki hareket kısıtlamaları kapsamındaki sorumlulukları konusunda bireyleri bilgilendirir. Ayrıca tüm soruları yanıtlar veya kaygı duyulan hususları açıklığa kavuşturur.⁴³⁸

Yabancıya Birleşik Krallık'a girme veya burada kalma hakkının tanınması, yabancıların idari gözetim altına alınması veya Birleşik Krallık'tan ayrılması ile otomatik olarak sona ereceği için yabancı bu konuda hususi olarak bilgilendirilmemektedir. Bunun yerine, İçişleri Bakanlığının koşullu salıvermeyi sağlayan yazıları, koşullu salıvermenin ne zaman otomatik olarak sona erebileceğini belirten bir ifade içerebilir.⁴³⁹

Yabancıların, koşullu salıverme şartlarının nedenlerini her zaman anlamadıkları ifade edilmiştir. STK araştırması, görüşülen ailelerin neredeyse yarısının "kendilerine uygulanan bildirimde bulunma ve elektronik izlemenin gereklerinin nedenlerini net bir şekilde anlamadığını" ortaya koymuştur.⁴⁴⁰ Bununla birlikte, sınırlı araştırmalar ve mevcut kanıtlar, bireylerin genellikle kefalet koşullarının doğasını anlamadıklarını göstermektedir. Uyum oranları yüksektir: Aralık 2016'da, bireyler, planlanan bildirimde bulunma faaliyetlerinin %91'ine etkili bir şekilde katılmıştır.⁴⁴¹

3.3 | Hollanda

Bildirim araçları, uygulanan tedbire bağlıdır. Yabancılar Yasası'nın 55. Maddesi uyarınca belirlenmiş bir adreste ikamet alternatifi, bir form aracılığıyla yazılı olarak iletilir. Formda⁴⁴², yabancıların yükümlülükleri ve söz konusu yükümlülüklerle uyulmamasından doğacak sonuçlar hakkında bilgiler yer almaktadır. Form ayrıca, kararın açıklanmasından sonraki dört hafta içinde mahkemeye itirazın yapılabileceği bilgisini de içermektedir.⁴⁴³

Bildirimde bulunma yükümlülüğü kararı da bir form aracılığıyla yazılı olarak iletilir. Formda, yabancıların yükümlülükleri ve söz konusu yükümlülüklerle uyulmamasından doğacak sonuçlar hakkında bilgiler yer almaktadır.⁴⁴⁴

Teminatın uygulama kararı genellikle yabancı ile görüşüldükten sonra alınır. Karar, DT&V ile yabancı arasında bir geri dönüş sözleşmesi şeklinde yazılı olarak iletilir. Geri dönüş sözleşmesi, dönüş ve teminat konularında yabancıların hak ve yükümlülüklerini belirtir.⁴⁴⁵

⁴³⁶ Lütfen Bkz. Ek IV

⁴³⁷ İçişleri Bakanlığı [2019], "Bildirimde bulunma ve suçlu yönetimi, Sürüm 3.0", s. 7.

⁴³⁸ İçişleri Bakanlığı [2020], "Göç Bağlamında Koşullu Salıverilme, Sürüm 5.0", s. 22.

⁴³⁹ A.g.e., s. 74.

⁴⁴⁰ Campbell, Baqueriza ve Ingram [2011], a.g.e., s. 86.

⁴⁴¹ Sınırlar ve Göçmenlik Bağımsız Baş Müfettişi [2017b], "İdari Gözetim Altına Alınmamış Yabancı Uyraklı Suçlulara İlişkin Teftiş raporu", paragraf 8.3.

⁴⁴² Lütfen Bkz. EK VII

⁴⁴³ Yabancılar Yasası Uygulama Kılavuzu Bölüm A2/10.3.1.

⁴⁴⁴ A.g.e.

⁴⁴⁵ Yabancılar Yasası Uygulama Kılavuzu Bölüm A2/10.4.

Yabancılar Yasası Kılavuzu'nun A2/8. bölümü uyarınca, belgelere tedbiren el koyma kararı, belgelere polis tarafından el konulmasıyla ilgili bir bilgi broşürü ile birlikte bir alındı belgesi şeklinde yazılı olarak iletilir.

Yabancılar Yasası'nın 56. Maddesine dayalı özgürlüğü kısıtlayıcı tedbir, aynı zamanda bir form verilmesi yoluyla yazılı olarak da iletilen bir karardır. Bu formda, yabancı'nın kişisel bilgileri, uygulanan tedbirin içeriği, tedbirin uygulanmasının nedenlerinin bir özeti ve bu nedenlerin bir açıklaması yer alır. Formda ayrıca, yabancı'nın tedbire uymaması hâlinde ceza sorumluluğu olduğu da belirtilmektedir. Eğer yabancı, görüşme sırasında, kendi görüşüne göre, tedbirden vazgeçilmesini gerektirecek özel durumlar sunmuşsa, bunlar da formda belirtilecektir. Son olarak form, kararın açıklanmasından sonraki dört hafta içinde mahkemeye itirazın yapılabileceğini belirtmektedir.

3.4 | Kanada

Çoğu durumda, kişi idari gözetim altına alındığında ya da idari gözetim kararı gözden geçirilirken, kişiye İGA programı hakkında bilgi verilir ve bu yönde bir öneride bulunulur.⁴⁴⁶ CBSA veya IRB, genellikle idari gözetimin gözden geçirilmesine ilişkin görüşmede idari gözetim altındakilere ilk alternatifler dizisi hakkında bilgi verir. Görüşme sırasında alternatifler üzerinde anlaşmaya varılır. İlk koşullar gözden geçirilirken idari gözetim altındaki kişiye, yasal temsilci ve/veya bir tercüman eşlik edebilir.

CBSA'ya göre, IRPA uyarınca idari gözetim altına alınan herkese İGA programı hakkında yazılı bilgi verilmektedir. Bireyler, programla ilgili daha fazla bilgi için vakalarına atanan bir CBSA görevlisi veya yerel topluluk irtibat görevlisi ile iletişime geçebilirler.⁴⁴⁷ İdari gözetim altında tutulan kişilerin bilinçli bir karar vermelerine yardımcı olmak amacıyla verilen İGA programı ile ilgili bilgiler kamuya açık değildir. Benzer şekilde, CBSA tarafından idari gözetim altına alınan kişiye verilen onay formları da kamuya açık değildir.

⁴⁴⁶ Kanada hükûmeti [2018], a.g.e., s. 25.

⁴⁴⁷ CBSA [2018a], a.g.e.

4 Koşullara Uymamanın Sonuçları

4.1 Avusturya

Hakkında idari gözetime alternatif uygulanan yabancı, yükümlülüklerini yerine getirmemezse veya yeterli seviyede mazereti olmaksızın koşullara uymamanın sonuçları hakkında öneride bulunmak üzere yetkili makam tarafından verilen celp kararının gereğini yerine getirmemezse, söz konusu yabancı hakkında sınır dışı edilmek üzere idari gözetim kararı verilir.⁴⁴⁸

İdari gözetime alternatiflerin kullanılması, sınır dışı etmek için gerekli olan emredici ve zorlayıcı yetkilerin kullanılmasını da engellemez. Bu tür zorlayıcı tedbirlerin uygulanması için gerekirse bireylere 72 saati geçmeyen süreler için belirli yerlerde kalmaları da emredilebilir.⁴⁴⁹

4.2 Birleşik Krallık

1971 Göç Yasası'nın 24(1)(h) Maddesi uyarınca, göç bağlamında koşullu saliverilen bir kişinin makul bir mazeret olmaksızın koşullu saliverme şartını ihlal etmesi suç teşkil etmektedir. Mevzuat, kişinin kovuşturmaya ve olası para cezasına ve/veya 6 aya kadar hapis cezasına çarptırılacağını öngörmektedir.

2016 Yasası'nın 10. Programı'nın 10. paragrafı, "kişinin koşullu saliverilme şartına uymadığından veya uymamış olduğundan şüphelenmek" veya koşullu saliverilme şartına uymama olasılığı bulunduğundan şüphelenmek için makul gerekçeler varsa, göç görevlisine veya polis memuruna yakalama kararı olmaksızın göç bağlamında koşullu saliverilen kişiyi yakalama yetkisi vermektedir.⁴⁵⁰

Eğer bir kişinin koşullu saliverme şartlarını ihlal ettiği tespit edilirse, İçişleri Bakanlığı herhangi bir işlem yapmama, koşullu saliverme şartlarını değiştirme (örneğin, bildirimde bulunma sıklığını artırarak), suç nedeniyle gözaltına alma veya tutuklama seçeneklerine sahiptir. Kişi, gerçekleşen bu ihlali reddetmek veya makul bir mazeret sunmak için kendisine on günlük bir süre tanıyan KOŞULLU SALIVERME 204 formunu kullanarak iddia edilen ihlal hakkında yazılı olarak bilgilendirilmelidir.⁴⁵¹

Yabancı'nın bildirimde bulunmadığı durumlarda, İçişleri Bakanlığı, mümkün olan en kısa sürede bu kişiyle yeniden iletişim kurmak için harekete geçmelidir. İçişleri Bakanlığının ilgili kılavuzu, takip edilmesi gereken üç aşamalı bir süreç belirlemektedir. İlk aşama, "bu kişi ile, veya mümkün değilse, Birleşik Krallık'ta bulunan yasal temsilcisi, kefil, sponsoru ya da yetişkin aile üyeleri ile iletişim kurulması, bildirimde bulunamamanın nedenlerini ve mevcut konumlarını belirlemeye çalışmaktır." İçişleri Bakanlığı, kişinin bildirimde bulunmamasının nedenini bulmak için her türlü makul çabayı göstermelidir, ancak "sürece katılmamasının makul bir açıklamasını yapma sorumluluğu kişiye aittir". İhlallerin makul açıklamaları arasında, mümkünse kanıtları da olmak üzere, hastalık, ciddi seyahat kesintileri veya bir doktor veya uzman ile önceden planlanmış bir randevu yer almakta olup, bu durumda, sözlü

⁴⁴⁸ APA, Madde 77(4).

⁴⁴⁹ APA, Madde 77(5).

⁴⁵⁰ İçişleri Bakanlığı [2020], "Göç Bağlamında Koşullu Saliverilme, Sürüm 5.0", s. 67.

⁴⁵¹ İçişleri Bakanlığı [2020], "Göç Bağlamında Koşullu Saliverilme, Sürüm 5.0", s. 74.

bir uyarı verilmeli ve mevcut koşullar sürdürülmelidir.⁴⁵² İçişleri Bakanlığı personeli, “yapılan aramalar neticesinde bildirimde bulunulmaya devam edildiğini ve kişilerin bildirimde bulunmayı ‘unuttuklarını’ veya rahatsız olduklarını ileri sürdüklerini” bildirmiştir. Yetkililer, telefonla iletişim kuramadıkları yerlerde, kişinin bilinen son adresine bildirimde bulunmaya devam etmeleri talimatını içeren ISE343 no’lu matbu yazıyı gönderecektir.⁴⁵³

İkinci aşama, artık orada olmadıklarına dair bir onay alınmadığı sürece, bu kişinin ikametgâhına tutuklama amaçlı gidilmesinin değerlendirmeye alınması amacıyla Birleşik Krallık İçişleri Bakanlığı Göç Uyumluluk ve Yürütme [ICE] ekibine başvurmaktır.⁴⁵⁴ İçişleri Bakanlığı personeli müfettişlere, “çok sayıda bildirimde bulunulmaması ve ICE ekiplerinin kendilerine başvurulmuş her durumda harekete geçmeyeceği algısı nedeniyle ICE ekibine başvurma son derece nadir olduğunu” söylemiştir.⁴⁵⁵

Üçüncü adım, bir kişinin kaçak olarak listelenmesidir. Bu kişiler, kaçak olarak ilan edilirler, İçişleri Bakanlığındaki Ulusal Kaçak İzleme Ekibine yönlendirilirler ve bilgileri Ulusal Polis Sistemi⁴⁵⁶ üzerinde dolaşıma sokulur.⁴⁵⁷ Kaçak izleme faaliyetlerinde sınır dışı edilebilir kişilere ilişkin vakalar, risk düzeyi yüksek vakalar, hassas durumdaki kişiler ve kayıp çocuklar önceliklidir.⁴⁵⁸

Bölüm 4[1][h] uyarınca hangi durumlarda cezai kovuşturma yapılacağı açık değildir, ancak bunun son derece nadir olduğu anlaşılmaktadır. Bu durum şaşırtıcı değildir çünkü cezai kovuşturma kişinin ülkeden gönderilmesi için geçici bir engel oluşturmaya rağmen, İçişleri Bakanlığı kişiyi yeniden idari gözetim altına alabilir.

Eğer kişinin ihlal ettiği koşullu salıverilme şartlarına mali kefalet eklenmiş ise, bu durumda, kendisi ya da kefil belirtilen tutarı ödemekle yükümlü hâle gelebilir. Ancak, ödeme yapmakla yükümlü olan kişiye, öncelikle, ödemeyi gerçekleştirmemesinin nedenlerini açıklama fırsatı verilmelidir.⁴⁵⁹ Bu miktarın tamamen veya kısmen ödenmesi gerekip gerekmediği hususu, koşullu salıverme yönetiminden sorumlu olan kurum -İlk Kademe Heyeti veya İçişleri Bakanlığı- tarafından değerlendirilir.⁴⁶⁰

4.3 | Hollanda

Koşullara uymamanın sonuçları, uygulanan tedbire bağlıdır. Genel olarak, daha hafif tedbirlere uyulmaması, çoğu zaman idari gözetim olmak üzere daha ciddi tedbirlerin uygulanmasına yol açacaktır.

⁴⁵² İçişleri Bakanlığı [2018], “Koşullara uymama ve kaçma durumunda usuller, Sürüm 8.0”, s. 7-8 [https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/679981/non-compliance-and-absconder-process-v8.0ext.pdf].

⁴⁵³ Sınırlar ve Göçmenlik Bağımsız Baş Müfettişi [2017a], a.g.e., paragraf 8.5.

⁴⁵⁴ İçişleri Bakanlığı [2018], “Koşullara uymama ve kaçma durumunda usuller, Sürüm 8.0”, s. 13.

⁴⁵⁵ Sınırlar ve Göçmenlik Bağımsız Baş Müfettişi [2017a], a.g.e., paragraf 8.6.

⁴⁵⁶ Ulusal Polis Bilgisayarı [Police National Computer] Birleşik Krallık genelinde sabıka kaydı bilgilerini depolayan ve paylaşan bir veritabanıdır. Veritabanı hakkında genel bilgiler için bakınız: <https://www.acro.police.uk/PNC-services-> [1]. Yukarıda açıklanan üç aşamalı süreç için bakınız: Independent Chief Inspector of Border and Immigration, “An Inspection of the Home Office’s Reporting and Offender Management Process”, Aralık 2016- Mart 2017, s. 6, [https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/656588/An_Inspection_of_Home_Office_s_ROM_processes.pdf]

⁴⁵⁷ A.g.e., paragraf 8.7-8.9.

⁴⁵⁸ İçişleri Bakanlığı [2018], “Koşullara uymama ve kaçma durumunda usuller, Sürüm 8.0”, s. 20.

⁴⁵⁹ İçişleri Bakanlığı [2020], “Göç Bağlamında Koşullu Salıverilme, Sürüm 5.0”, s. 65.

⁴⁶⁰ Yargı Heyetleri [2018], a.g.e., paragraf 83.

Eğer yabancı, belirlenen ikametgâh veya bildirimde bulunma yükümlülüğüne uymuyorsa, Yabancılar Yasası'nın 108. Maddesi uyarınca cezalandırılabilir. Sığınmacılar söz konusu olduğunda, bu tedbirlere uyulmaması, sığınma başvurusunun reddedilmesine neden olabilir.⁴⁶¹

Eğer yabancı, özgürlüğü kısıtlayıcı tedbire Yabancılar Yasası'nın 56. Maddesi esasında uymuyorsa, Yabancılar Yasası'nın 108. Maddesi uyarınca cezalandırılabilir. Bu ceza hükümleri kabahat olarak sınıflandırılır ve makamlar tarafından üstlenilecek cezai yetkilerin yasal dayanaklarını oluşturur. Yabancı'nın tedbire uymasını sağlamak için, kendisine özgürlüğü kısıtlayıcı yere/merkeze ulaşımının sağlanması teklif edilmektedir. Eğer yabancı, teklif edilen ulaşımı kullanmayı reddederse, yabancı'nın teklif edilen konaklamayı kullanmak istemediği sonucuna varılır. Bir Hollanda Yabancılar Polisi polis memurunun, tedbire uyulmaması durumunda, yabancıyı durdurma ve onu sorgulamak üzere bir yere nakletme yetkisi bulunmaktadır. Daha sonra, çoğunlukla sınır dışı edilebilme olasılığına bağlı olarak, idari gözetim tedbirinin uygulanıp uygulanmayacağı değerlendirilir. Eğer özgürlükten yoksun bırakma mümkün değilse, yabancidan Hollanda'yı terk etmesi istenecektir.

Hollanda mevzuatında ve ilgili politika çerçevesinde teminat ödeme yükümlülüğüne uyulmaması veya belgeleri teslim etme konusunda iş birliği yapılmamasının sonuçları belirtilmemiştir. Yabancı'nın iş birliği yapmaya istekli olması, bu tedbirlerin uygulanması için bir ön koşuldur. Bu nedenle, iş birliği yapmama'nın, daha sıkı tedbirlerin uygulanmasına yol açacağı varsayılabilir.

4.4 | Kanada

CBSA İcra Görevlileri, koşullara uyumun izlenmesinden sorumludurlar. İGA koşullarına herhangi bir uyumsuzluk, CBSA görevlisine bir bildirimde bulunulması ile sonuçlanır. Bu görevli, daha sonra, alternatif tedbirleri sonlandırarak kişiyi fiziksel olarak idari gözetim altına almayı seçebilir ya da kişi için belirlenen koşulların sıkılaştırılıp sıkılaştırılmamasına karar verebilir.

Sesli bildirim sistemi ile ilgili olarak, ilgili kişinin beklenen aramayı yapmaması veya sahteciliğe teşebbüs tespit etmesi halinde CBSA, soruşturma yürütecek ve gerekli adımı atacaktır. Süreç, Çalışma Rehberi ENF 34 İdari Gözetim Alternatifler Programı'nda şu şekilde açıklanmaktadır: "Bir birey tarafından bildirimde bulunulmaması durumunda, kaçırılan bildirimde bulunma etkinliğinin olduğu günün gece yarısından hemen sonra, Sesli Bildirim Sistemi, bireye, CBSA Sesli Bildirim Sistemi'ne derhâl bildirimde bulunmasını hatırlatmak için bir SMS mesajı gönderir. Bu dosyalar, ATDMC için, ileri takip amacıyla işaretlenir. Eğer dosya çözüme kavuşturulmazsa, hatırlatıcı SMS metninin ardından ATDMC ihlali gözden geçirir. Eğer ATDMC bireye ulaşamazsa veya gelecekte bildirimde bulunacağı konusunda tatmin olmazsa, dosya bölgeye yönlendirilir. Konum Tabanlı Hizmetler [LBS], CBSA'nın kişilerin nerede oldukları hakkında bir soruşturma başlatmasına yardımcı olmak için tasarlanmıştır. Eğer ATDMC, bireyin gelecekte bildirimde bulunacağı konusunda tatmin olmuşsa, kişiyi Sesli Bildirim sisteminde yeniden etkinleştirmeli ve bildirimde bulunmanın devam etmesine izin vermelidir."⁴⁶²

Çalışma Rehberi ENF 34 İdari Gözetim Alternatifler Programı'nın ayrıca, "şüpheli bir bildirimde bulunulması durumunda, ATDMC'nin, sisteme kayıt sırasında alınan önceden kaydedilmiş metinle, bildirimde bulunma sırasında kaydedilmiş olan metni karşılaştırarak bildirimin değerlendirmesini yapacağını belirtmektedir. Eğer ATDMC, değerlendirme neticesinde tatmin olmadıysa, dosya bölgeye sevk edilebilir."⁴⁶³

⁴⁶¹ Yabancılar Yasası Uygulama Kılavuzu Bölüm A2/10.3.1.

⁴⁶² Kanada hükûmeti [2018], a.g.e., s. 14.

⁴⁶³ A.g.e. s. 14.

IRPA kapsamında uygulanan koşulların ihlalinin soruşturması sırasında ihtiyaç duyulması halinde, CBSA görevlileri, kişiye bildirimde bulunmaksızın, o kişinin yerinin Sesli Bildirim'e kaydedtirilmesini talep edebilirler.⁴⁶⁴

Benzer şekilde, Elektronik İzlemenin koşullarının herhangi bir şekilde ihlali, inceleme yapmak ve harekete geçmek üzere CBSA'ya rapor edilir. Acil bildirim için, normal çalışma saatlerinden sonra bir CBSA Destek Personeli ve/veya Nöbetçi bulunmaktadır.⁴⁶⁵

Koşulların ihlali, bir kişi tarafından koşullara uyulmaması veya kişinin kaçması durumunda CCMS servis sağlayıcısı, ihlalin doğrulanmasından hemen sonra bir uyumsuzluk incelemesi yapmalıdır.⁴⁶⁶ CCMS servis sağlayıcısı, koşulların ihlali durumunu CBSA'ya bildirir ve daha sonra CCMS servis sağlayıcısına danışarak, en uygun yanıtı karar verir.⁴⁶⁷ CBSA, ihlalin doğası ve vahameti, kişinin öyküsü ve risk seviyesi ışığında daha kısıtlayıcı koşullar getirebilir. CBSA ve servis sağlayıcı, denetimi geri çekmeye veya soruşturma için davayı yönlendirmeye karar verebilir.⁴⁶⁸

CBSA İcra Görevlileri ayrıca, teminatlar ve güvenceler bakımından koşullara uymanın denetlenmesinden de sorumludurlar. Uygulanan koşullardan herhangi birine uyulmaması durumunda, teminata el konulur veya güvence icraya konulur. Kişi hakkında Kanada çapında bir yakalama emri çıkartılabilir.⁴⁶⁹

Bildirimde bulunma yükümlülüklerine uyulmaması, TBP'nin il yetkililerini bilgilendirmesine neden olabilir, bu durumda ise kişi hakkında Kanada çapında bir yakalama emri çıkartılabilir. TBP, bildirimde bulunulmamasının idari gözetime geri dönülmesine yol açabileceğini açıkça belirtmektedir.⁴⁷⁰

⁴⁶⁴ A.g.e., s. 15.

⁴⁶⁵ CBSA [2019], a.g.e.

⁴⁶⁶ Kanada John Howard Derneği [2019], a.g.e., s. 3.

⁴⁶⁷ Kanada hükûmeti [2018], a.g.e., s. 7.

⁴⁶⁸ A.g.e., s. 11.

⁴⁶⁹ Kanada hükûmeti [2020], a.g.e., s. 12.

⁴⁷⁰ Göçmen ve Sığınmacıların Alınulmasına Karşı Uluslararası Koalisyon [2015], a.g.e.

► 5 Ekler

Ek 1

Avusturya -

Alternatif tedbir kararından önce yapılan mülakattan bir kesit⁴⁷¹

S: Makam size karşı iade işlemleri başlatmış olduğundan, makamın aşağıdaki soruları size yönelteceği konusunda bilgilendirildiniz. Belgeniz yok, hakkınızda sınır dışı kararı uygulanabilir durumda, ülkeyi terk etmeniz gerekmektedir. Belirli bir ikamet adresiniz yok ve ülkede gizli şekilde yaşamaktasınız. Bu nedenle, sınır dışı edilmeyi beklerken idari gözetim altında tutulmanızı öngören bir tedbir kararı değerlendirmeye alınacak.

Sağlıklı mısınız?

C: Ayağımda bir atel var ve bu yüzden ilaç alıyorum. Bunun dışında kendimi iyi hissediyorum.

S: Ne kadar süredir Avusturya'dasınız?

C: 2009 yılında Avrupa'ya geldim. 2011 yılında ilk kez polis kontrolünden geçtim.

S: Avusturya'da herhangi bir aile üyeniz var mı? Eğer öyleyse, hangileri ile temas hâlindesiniz?

C: Evet, bir koruyucu aile ile yaşayan bir oğlum var. Onun adı ..., kendisi ... tarihinde doğdu [idare tarafından doğrulandı]. Ayrıca birlikte yaşadığım bir karım var. Kendisi benden hamile. Yaklaşık 6 ay içinde bebeğimiz doğmuş olacak.

S: Ülkenizde en son ne zaman bulundunuz?

C: Buraya gelişimden beri hiç gitmedim.

S: Kendi ülkenizde herhangi bir aile üyeniz, özel bağlantılarınız, daireniz, eviniz vb. var mı?

C: Evet, akrabalarım var, ama irtibatım yok.

S: Şu anda Avusturya'daki konaklamanızı finanse etmek için herhangi bir mali imkânınız var mı? Eğer varsa ne kadar ve nerede bulunuyor?

C: Yaklaşık 50 avrom var.

S: Polis kontrolünden önce neredeydiniz?

C: Sadece bir günlüğüne İtalya'daydım.

S: Geldiğiniz ülkeye ne zaman dönmeyi planladınız?

C: Ülkeme dönmeyi planlamıyorum. Burada bir eşim var, evlenmek istiyoruz. Kendisi hamile ve bir çocuğumuz var. Ayrıca koruyucu bir aileyle yaşayan bir oğlum var ve on yıldır Avrupa'dayım.

S: Kayıtlı ikametgâhınız yok ve kaçak şekilde yaşıyorsunuz. İltica prosedürlerinin tamamı olumsuz şekilde karara bağlandı ve ülkeden ayrılmak mecburiyetindesiniz. Neden şimdiye kadar ülkeden ayrılmadınız?

⁴⁷¹ Bu alıntılar, Federal Göç ve İltica Kurumu tarafından yapılan gerçek bir mülakattan alınmış ve bu raporun amaçları için makam tarafından paylaşılmıştır. Bu raporun yazarı tarafından çevirileri yapılmıştır.

C: Geri dönemem ve dönmeyeceğim...

S: Kimliğinizi doğrulayan herhangi bir belgeniz var mı?

C: Hayır, yok, ancak oğlumun doğum belgesinde gerçek kimliğimi belirttim. Benim adım ... ve ... tarihinde doğdum.

S: Daha önceki davranışlarınız ve ülkeyi terk etme konusundaki isteksizliğiniz nedeniyle hakkınızda idari gözetim kararı uygulanacaktır. Söylemek istediğiniz bir şey var mı?

C: Bunu anlayabiliyorum.

S: Ancak, özel durumunuzda başka bir olasılık var: gönüllü olarak geri dönme olasılığı konusunda tavsiye isteyebilirsiniz. Eğer bunu kabul ederseniz, eşinizin konaklama yerinizde kalabileceğini onaylaması koşuluyla, sınır dışı edilmeyi bekleyenler için idari gözetimden daha az zorlayıcı bir alternatifte aktarılma olasılığı bulunmaktadır. Bu durumda her iki günde bir ... polisine bildirimde bulunacak ve elçiliğinizden bir pasaport alacaksınız. Avusturya'da bir çocuğunuzun olması, eşinizin hamile olması ve çok iyi Almanca konuşuyor olmanız nedeniyle, ülkeden ayrıldıktan sonra, bir aile üyesi olarak yasal giriş için başvuruda bulunma imkânınız var. Bu size, yasal olarak geri dönme ve yasa dışı ikamet eden bir kaçak olarak yaşamak zorunda olmama fırsatı sunar. Ne düşünüyorsunuz?

C: Gönüllü geri dönüş konusunda danışmanlık almak istiyorum. Yine de bunu düşünmek zorundayım, ancak böyle bir fırsat varsa, gönüllü olarak ayrılmaya, seyahat belgemi kendim almaya ve daha sonra ülkeden ayrıldıktan sonra yasal girişe riayet etmeye hazırım, böylece çocuğum yaklaşık 6 ay sonra doğduğunda buraya geri dönüp normal bir hayat sürebilirim. İkamet durumumu yasallaştırmak istiyorum. Şimdilik idari gözetim altında tutulacağımın farkındayım. Eşimi arayacağım, kendisi muhtemelen size konaklama yerimizde kalabileceğini onaylayan bir e-posta gönderecektir. O zaman her şey yolunda gider. Sadece, sınır dışı edilmeyi bekleyenler için idari gözetimden serbest bırakılmamı, her iki günde bir polise rapor vermekle ilgili herhangi bir sorun yaşamayacağımı ve ayrılışımı hazırlayacağımı, bir belge alacağımı ve daha sonra yasal olarak yeniden giriş için başvuruda bulunacağımı beyan ediyorum. Bu kulağa hoş geliyor. Bunu yapabiliriz.

S: Almanca'yı çok iyi konuşuyorsunuz, hiç Almanca sınavına girdiniz mi?

C: Evet, ... seviyesi için sınava girdim.

S: Makam, yine de elçiliğinize bir seyahat belgesi için başvuruda bulunacaktır. Gönüllü olarak ayrılmamanız veya idari gözetime alternatiften kaçınmanız durumunda bundan feragat edilecektir. Henüz bir giriş yasağınız olmadığına dikkatinizi çekmekle birlikte, sizin durumunuzda, imkânlarınızın olmaması, davranışlarınız ve suç geçmişiniz nedeniyle, bir giriş yasağına tabi tutulabilirsiniz. Makam da bugün itibarıyla işlemleri başlatıyor. Ancak, eğer gönüllü olarak ayrılırsanız, yasal geri dönüşünüzü tehlikeye atmamak adına bu işlemler büyük olasılıkla durdurulacaktır. Bununla birlikte, 5 yıllık giriş yasağı ile bağlantılı olarak yeni bir geri dönüş kararının verilmesine ilişkin işlemlerin başlatıldığı konusunda açıkça bilgilendirildiniz, anlıyor musunuz?

C: Evet, birçok hata yaptığımı biliyorum, ama şimdi her şeyi düzeltmeye, ülkeyi terk etmeye ve yasal olarak göç etmeye çalışacağım çünkü çocuğum doğduğunda Avusturya'ya geri dönmek istiyorum. Bu nedenle, bir giriş yasağı olan bir geri dönüş kararı vermek gerekli olmayacaktır. Başvurumu geri çekersem veya hakkımda ceza yargılaması yürütülürse, ülkeye girmemin de yasaklanacağını ve yasal yollarla geri dönüşümü engellemiş olacağımı biliyorum. Bunu anladım.

S: Makam bugün hukuk danışmanını bilgilendirecek ve bugün ya da yarın size bilgi verilecektir. Sınır dışı edilmeyi bekleyenler için idari gözetim kararı bugün size uygulanacaktır. Ancak daha önce de belirttiğim gibi, bu durum belirli koşullar altında kaldırılabilir ve konaklama yerinde kalma ve polise

bildirimde bulunma zorunluluğu ile birlikte idari gözetimin daha hafif bir alternatifine dönüştürülebilir, ancak bu size bağlı, anlıyor musunuz?

C: Evet, anlıyorum, her şeyi düzeltmeye çalışacağım.

S: Siz veya tarafınızdan yetkilendirilen bir temsilcinin, Makam'ı ziyaret etmek veya dosyaları incelemek için pazartesten cumaya [resmî tatil günleri hariç] 08.00 - 12.00 saatleri arasında Makam'a gelebileceği konusunda bilgilendirildiniz. Burada, hizmet için adresinizdeki herhangi bir değişikliği derhâl Makam'a bildirmeniz gerektiği konusunda bilgilendirildiniz. Yorum yapmak istediğiniz başka herhangi bir şey var mı?

C: Her şeyi anladım. Sınır dışı edilmek üzere idari gözetim altına alınacağım, bana danışmanlık sağlanacak ve sonra, daha az zorlayıcı bir tedbirin kapsamına alınabilme ihtimalim var. Ayrıca, gönüllü olarak ayrılma ve daha sonra yasal olarak Avusturya'ya göç etme fırsatım bulunuyor. Bunu anladım. Bunu yapacağım ve geri dönüşümü engellememeniz için yeni bir giriş yasağı koymamanızı rica edeceğim. Çocuğum doğduğunda tekrar Avusturya'da olmak ve daha sonra ailemi yasal yollardan maddi olarak desteklemek ve çalışmak istiyorum.

Ek 2

Avusturya

Mali teminata ilişkin yazılı bir karardan [örnek] alıntılar⁴⁷²

YAZILI KARAR

I. Kararın hüküm kısmı

Genel İdari Usul Yasası Madde 57[1] ile bağlantılı olarak, Yabancılar Polis Yasası Madde 76[2] no. 3 ile bağlantılı olarak Madde 77[1] ve [3] uyarınca, Dublin Tüzüğü uyarınca transfer prosedürünü güvence altına almak amacıyla, hakkınızda bir idari gözetime alternatif tedbir kararı verilecektir.

Şu miktarda bir mali teminat yatırmanız gerekmektedir: 1.000 avro.

[ilgili kişinin ana diline çeviri de dâhil]

II. Gerekçe

A) İşlemler

- ... tarihinde Polis tarafından yakalandınız.
- ... tarihinde uluslararası koruma için başvuruda bulundunuz.
- Kimlik kontrolünden sonra, ... kategorisinde bir Eurodac eşleşmesi almış bulunmaktayız.
- ... tarihinde idare yeniden kabul için bir talep almıştır.
- ... tarihinde ... yeniden kabul başvurusunu kabul etmiştir.
- ... tarihinde uluslararası koruma başvurusunun ardından sınır dışı kararının düzenlenmesi amacıyla size karşı süreç başlatılmıştır.
- ...'nın kararı ile uluslararası koruma başvurunuz reddedilmiş ve ülkeden çıkarılmanız emri verilmiştir.
- ... tarihinde sizi ülke dışına çıkarma emri uygulanabilir hâle gelmiştir. Ülkeden ayrılmanız gerekmekte olup sınır dışı edilmeniz planlanmıştır.
- Sizinle olası sınır dışı işlemi üzerine idari gözetim kararına ilişkin bir görüşme yapıldı. Bu görüşme aşağıdaki gibi yapılandırılmıştır:

...

B) Kanıt

...

C) Bulgular

...

- Avusturya'da yasa dışı olarak ... ay yaşadınız.
- Avusturya'ya yasa dışı olarak girdiniz.
- ... ay boyunca kazançlı bir işiniz oldu.

⁴⁷² Bu alıntılar, Federal Göç ve İltica Kurumu tarafından sağlanan bir örnek karardan bu raporun amaçları için alınmıştır. Bu raporun yazarı tarafından çevirileri yapılmıştır.

- Şu ana kadar yapılan işlemlerde aşağıdaki şekilde iş birliği yaptınız ...
- Geçerli bir seyahat belgeniz bulunmamaktadır. Avusturya'yı yasal olarak kendi başınıza terk etmeniz mümkün değil.
- 5.000 avroluk bir birikiminiz var.
- Avusturya'da düzenli bir ikametgâhınız yok.
- Avusturya'da iki kardeşiniz ve birçok Avusturyalı arkadaşınız var.
- Avusturya'da yasa dışı olarak çalışmaktaydınız.

D) Hukuki Değerlendirme

...

Önceki davranışlarınız ışığında, aşağıdaki kriterler sizin vakanızda bir kaçma riski (fırar etme riski) teşkil etmektedir:

...

Yukarıdakileri göz önünde bulundurarak, yetkililer, kişisel durumunuza ve geçmiş davranışlarınıza dayanarak, işlemlerin veya sınır dışı edilmenin güvence altına alınmasının, hafif bir tedbirin alınmasıyla da sağlanabileceğini varsaymaktadır. APA Madde 77[3] uyarınca, yeterli mali imkânlara sahip olmanız nedeniyle alternatif bir mali güvenlik tedbiri uygundur.

Alternatif tedbir kararına uyma yükümlülüğünü yerine getirmemeniz veya bu durumun işaret edildiği Federal Kuruma yapılan bir celbe uymamanız durumunda, aleyhinize sınır dışı edilmek üzere idari gözetim kararı verilebilir.

...

Yasal başvuru yolları hakkında bilgi *[ilgili kişinin anadiline çevirisi de dâhil]*.

Ek 3

Avusturya

Polise bilgi verme yükümlülüğüne ilişkin yazılı karara bağlı olarak sağ-
lanan bilgilerden alıntılar⁴⁷³

USUL YÖNETMELİĞİ

Hollanda Yabancılar Polisi Yasası Madde 77 [6] uyarınca.

- 26.10.2020 tarihli karar ile idari gözetime alternatif tedbir olarak polis birimine bilgi verme yükümlülüğüne tabi tutulmuş bulunmaktasınız.
- Bu amaçla, aşağıdaki polis birimine düzenli olarak bilgi vermeniz gerekmektedir: ...
- Polis birimine bilgi verme şu zaman aralıklarında yapılacaktır: 2 gün/gün
- Polis birimine bilgi verme şu zamanlar arasında yapılacaktır: 08.00 - 10.00

[İlgili kişinin ana diline çeviri]

⁴⁷³ Bu alıntılar, Federal Göç ve İltica Kurumu tarafından sağlanan bir örnek bilgi formundan bu raporun amaçları için alınmıştır. Bu raporun yazarı tarafından çevirileri yapılmıştır.

Ek 4

Birleşik Krallık

Örnek Koşullu Salverilme Formu 201

 Home Office		Kimlik No: Referans No: İçişleri Bak. Dosya No: Birleşik Krallık Vizeleri ve Göçmenlik / Göçmenlik uygulamaları Adres: Tel: Fax: Lütfen www.gov.uk/contact-ukvi-inside-outside-uk adresini ziyaret ediniz.	BARKOD												
IDARI GÖZETİM ALTINDA BULUNAN VEYA İDARI GÖZETİM ALTINA ALINMASI GEREKLİ OLAN KİŞİ HAKKINDA VERİLEN KOŞULLU SALVERİLME KARARINA İLİŞKİN TEBLİGAT															
Kime: Adı / Soyadı		Doğum Tarihi: Doğum tarihi Uyruk: Uyruk													
Adres		Fotoğraf													
Bu tebliğat, hakkınızda göçmenlik bağlamında koşullu salverilme kararı verildiğini / koşullu salverilme durumunuzda değişiklik olduğunu tarafınıza bildirmek üzere gönderilmiştir. İçişleri Bakanlığı, idari gözetim altına alınan ya da idari gözetim altına alınma ihtimali bulunan kişiler hakkında aşağıda sıralanan gereklerle koşullu salverilme kararı verebilir. Hakkınızda verilen koşullu salverilme kararının gerekçesi şu şekildedir:															
<table border="1"> <tr> <th>Bir kutuyu işaretleyiniz</th> <th></th> </tr> <tr> <td>A</td> <td>☐ Ülkeye girişin onaylanması, reddi ya da iptaline ilişkin nihai kararın verilmesini bekleyen / incelenmek üzere belge sunması gereken bir kişi olmanız gerekçesiyle incelemeler sonuçlanana kadar idari gözetim altına alınmanız gerekmektedir.</td> </tr> <tr> <td>B</td> <td>☐ Birleşik Krallık'a girişinizin reddedilmesi gerekçesiyle idari gözetim altına alınmanız gerekmektedir.</td> </tr> <tr> <td>C</td> <td>☐ Sınır dışı etme yükümlülüğü kapsamında tarafına tebliğat gönderilmiş, ülkede bulunma izni olmayan bir kişi olmanız veya böyle bir kişi tarafından bakılmakla yükümlü olmanız gerekçesiyle idari gözetim altına alınmanız gerekmektedir.</td> </tr> <tr> <td>D</td> <td>☐ Birleşik Krallık'tan sınır dışı edilmeniz yönünde makul şüphe bulunması gerekçesiyle idari gözetim altına alınmanız gerekmektedir.</td> </tr> <tr> <td>E</td> <td>☐ Sınır dışı edilmeye ilişkin incelemelerin devam ediyor olması / hakkınızda sınır dışı edileceği kararı verilmiş olması gerekçesiyle idari gözetim altına alınmanız gerekmektedir.</td> </tr> </table>				Bir kutuyu işaretleyiniz		A	☐ Ülkeye girişin onaylanması, reddi ya da iptaline ilişkin nihai kararın verilmesini bekleyen / incelenmek üzere belge sunması gereken bir kişi olmanız gerekçesiyle incelemeler sonuçlanana kadar idari gözetim altına alınmanız gerekmektedir.	B	☐ Birleşik Krallık'a girişinizin reddedilmesi gerekçesiyle idari gözetim altına alınmanız gerekmektedir.	C	☐ Sınır dışı etme yükümlülüğü kapsamında tarafına tebliğat gönderilmiş, ülkede bulunma izni olmayan bir kişi olmanız veya böyle bir kişi tarafından bakılmakla yükümlü olmanız gerekçesiyle idari gözetim altına alınmanız gerekmektedir.	D	☐ Birleşik Krallık'tan sınır dışı edilmeniz yönünde makul şüphe bulunması gerekçesiyle idari gözetim altına alınmanız gerekmektedir.	E	☐ Sınır dışı edilmeye ilişkin incelemelerin devam ediyor olması / hakkınızda sınır dışı edileceği kararı verilmiş olması gerekçesiyle idari gözetim altına alınmanız gerekmektedir.
Bir kutuyu işaretleyiniz															
A	☐ Ülkeye girişin onaylanması, reddi ya da iptaline ilişkin nihai kararın verilmesini bekleyen / incelenmek üzere belge sunması gereken bir kişi olmanız gerekçesiyle incelemeler sonuçlanana kadar idari gözetim altına alınmanız gerekmektedir.														
B	☐ Birleşik Krallık'a girişinizin reddedilmesi gerekçesiyle idari gözetim altına alınmanız gerekmektedir.														
C	☐ Sınır dışı etme yükümlülüğü kapsamında tarafına tebliğat gönderilmiş, ülkede bulunma izni olmayan bir kişi olmanız veya böyle bir kişi tarafından bakılmakla yükümlü olmanız gerekçesiyle idari gözetim altına alınmanız gerekmektedir.														
D	☐ Birleşik Krallık'tan sınır dışı edilmeniz yönünde makul şüphe bulunması gerekçesiyle idari gözetim altına alınmanız gerekmektedir.														
E	☐ Sınır dışı edilmeye ilişkin incelemelerin devam ediyor olması / hakkınızda sınır dışı edileceği kararı verilmiş olması gerekçesiyle idari gözetim altına alınmanız gerekmektedir.														
2016 tarihli Göçmenlik Yasası'nın 10. Programı 2016 tarihli Göçmenlik Yasası'nın 10. Programı'nın 1. Paragrafı															

☐ gerekmemektedir.	
F	☐ Birleşik Krallık'tan sınır dışı edilmenizle dair yönergelerin yer aldığı karar açıklanana kadar geçecek süre zarfında idari gözetim altına alınmanız gerekmektedir.
G	☐ Hakkınızda verilmiş sınır dışı edileceği kararı nedeniyle Birleşik Krallık'tan sınır dışı edileceğiniz tamamlanana kadar idari gözetim altına alınmanız gerekmektedir.
H	☐ Aşağıda yer alan gerekçeye dayanarak idari gözetim altındasınız / idari gözetim altına alınmanız gerekmektedir.
☐ İltica başvurusunda bulundunuz: A ☐ Aşağıdaki koşullara tabi olarak hakkınızda koşullu salverilme kararı verilmiştir; veya B ☐ Koşullu salverilmeye dair tabi olduğunuz koşullarda aşağıdaki şekilde değişiklik yapılmasına karar verilmiştir.	

KOŞULLAR

Koşullu salverilme kapsamında en az bir adet koşulu yerine getirmeniz gerekmektedir. Aşağıdaki tabloda işaretlenmiş halde bulunan kutu, sizin için geçerli olan koşulu/koşulları açıklamaktadır.

En az bir kutuyu işaretleyiniz	☐ Aşağıda yer alan tarih ve saatte İçişleri Bakanlığı'nda HAZİR BULUNMANIZ zorunludur. Tarih: Saat: Saati / / 'da ...'ya doğru hareket edecek olan uçağa/gemiye binmek üzere bagajınızla birlikte bagaj teslim noktasında olunuz. Tarafınıza bir adet biniş kartı verilecektir. Uçağınızın kalkış saatinden en geç iki saat önce kalkış noktasındaki Göçmenlik Bürosuna giderek pasaportunuzu teslim almalısınız. Normal bagaj hakkı 20 kg (British Airways'de 23 kg) olup bagaj limiti aşım ücreti tarafınızca ödenecektir. Seferiniz yarından daha geç bir tarihte gerçekleştirilecek olursa, kalkış düzenlemelerinde değişiklik olup olmadığının teyidi için lütfen bildirimde bulunmanız gereken gün içerisinde 08:00 ile 20:00 saatleri arasında bu ofisi arayınız.
☐	ÇALIŞMA izniniz yoktur.

☐ ÖĞRENİM GÖRME izniniz yoktur. ☐ Şurada ÇALIŞMA izniniz vardır. ☐ Şurada ÖĞRENİM GÖRME izniniz vardır. ☐ Aşağıda belirtilen adreste İKAMET ETMENİZ zorunludur: Konaklama sağlayıcısı tarafından ayrıca bildirilecek bir adres	☐ Aşağıda yer alan adreste İKAMET edemezsiniz. Göçmenlik Statüsünüzden dolayı Özel Kiralama Sektörü aracılığıyla kiralamaya yapmanıza izin verilmeyebilir / izin verilmemektedir.
☐ Aşağıdaki adreste bulunan polis memuruna/göç memuruna bildirimde bulunmanız zorunludur: Bildirim adresi Tarih ... ve ... saatleri arası Daha sonra, aksi bildirilene kadar haftada/ayda bir	☐ ELEKTRONİK İZLEME koşuluyla uymanız zorunludur. Yüküncü kurumlardan bir görevli Elektronik İzleme ekipmanını kurmak ve sistemin nasıl çalıştığını açıklamak üzere [... tarihinde] ve [başlangıç] ve [bitiş] saatleri arasında adresinize gelecektir. Bu süre zarfında yukarıda yazılı olan adreste bulunmanız zorunludur. ... yapmanız gerekmektedir. Belirtilen şekilde kullanmanız gereken herhangi bir cihaza zarar vermeniz veya bunlara zarar gelmesine izin vermeniz veya bunlara herhangi bir müdahalede bulunmanız yasaktır. Söz konusu cihazın etkili bir şekilde çalışmasını engelleyecek veya engelleyebilecek eylemlerde bulunmanız veya bu tür eylemlere izin vermeniz yasaktır.

☐ Aşağıda belirtilen diğer koşul(lar)ı uymanız gerekmektedir. İLAVE MALİ KOSUL ☐ Aşağıda belirtilen koşullardan biri veya daha fazlasına uymamanız halinde sizin/Mali Koşul Kefilinizin belirli bir meblağ ödemesi gerekmektedir. Ödenmesi gereken meblağ XXX avro'dur. Söz konusu meblağ, koşulların ihlalinin takiben Mali Koşul Ödeme Bildiriminin (BAIL 302) alınmasından itibaren (veya tebliğatin postayla iletilmesinden 2 gün sonra) 10 iş günü içinde ödenecektir. İçişleri Bakanlığına ödeme yapmadaki kullanılabilecek yöntemlere ilişkin bilgiler bu belgenin son sayfasında yer almaktadır. Koşulların ihlal edildiğine dair gönderilen tebliğat, size koşulu ihlal etmediğinize ve ihlal ettiyseniz bunun nedenlerine ilişkin yazılı açıklamada bulunma imkânı tanımaktadır. Belirtilen süre zarfı içerisinde yazılı açıklamanızı ilgili makama iletmeyiz halinde beyanınız değerlendirilene ve nihai sonuç size yazılı olarak bildirilene kadar herhangi bir meblağ ödememiz gerekmez. Mali bir koşul belirtildiği hallerde, göçmenlik kefaleti koşullarının (mali koşulu geçerli olduğu) farklılaştığı durumlar da dahil olmak üzere tabi olduğunuz koşulların bir kopyası, varsa, Mali Koşul Kefil(ler)inize de gönderilecektir.
--

KOŞULLARDA DEĞİŞİKLİKLER

İçişleri Bakanlığının onayı olmadan tabi olduğunuz koşullarda değişiklik yapamazsınız. Koşullarda değişiklik yapılması gereken hallerde tarafınıza tebliğat gönderilecektir. Söz konusu tebliğat mesai saatleri içerisinde geçerli olup bakanlığın sistemlerinde kayıt altında tutulmaktadır.

- Hakkınızda göçmenlik bağlamında koşullu salverilme kararı verilmiş olmasına rağmen idari gözetimde tutulma durumunuzun geçerliğini korumaktadır.
- Bu belge, işverenler tarafından çalışma hakkının ispatı olarak veya ev sahipleri tarafından kiralamaya hakkının ispatı olarak değerlendirilmemektedir (bu, AEA vatandaşları veya bir AB anlaşmasında düzenlenen haklarından birini kullanan AEA vatandaşlarının aile üyeleri için geçerli değildir).
- Birleşik Krallık'a giriş yapmanızda 1971 tarihli Göçmenlik Yasası kapsamında izin VERİLMEMİŞTİR.

KOŞULLARA UYULMAMASI

Yukarıdaki koşullardan herhangi birine uyulmaması tutuklanmanıza, tabi olduğunuz koşullarda değişiklik yapılmasına, herhangi bir mali koşul kapsamında para ödeme zorunluluğu getirilmesine ve/veya idari gözetim altına alınmanıza neden olabilir.

Makul bir mazeret olmaksızın yukarıdaki koşullardan herhangi birine uyulmaması da para cezası veya hapis cezası ile cezalandırılabilir ceza türüdür.

Giriş izni için yapmış olduğunuz, henüz nihai sonuca bağlanmamış başvurunuz varsa reddedilebilir. Bilgilerinize ayrıca Ulusal Emniyet Veri tabanına (PNC) işlenebilir.

İltica Destek Sözleşmesinde belirtildiği üzere, bildirimde bulunma tarafınızca sağlanan iltica desteğinin bir koşuludur. Makul bir mazeret olmaksızın gerektiği şekilde bildirimde bulunulmaması, tarafınızca sağlanan desteğinizi sonlandırılmasına neden olabilir.

Tabi olduğunuz koşullardan herhangi birine uymada zorluk yaşıyorsanız halinde ivedilikle **[ofisin adını giriniz]** ile iletişime geçmeli ve gerekenizi bildirmelisiniz.

Tabi olduğunuz koşullardan herhangi birine uymada zorluk yaşıyorsanız halinde, tebligatın başında ayrıntıları verildiği şekilde Göçmenlik Bürosu ile ivedilikle iletişime geçmeli ve gerekenizi bildirmelisiniz.

Tabi olduğunuz koşullardan herhangi birine uymada zorluk yaşıyorsanız halinde, daha önce tarafınıza gönderilen tebligatlarda ayrıntıları verildiği şekilde Göçmenlik Bürosu ile ivedilikle iletişime geçmeli ve gerekenizi bildirmelisiniz.

KOŞULLU SALIVERİLME, AŞAĞIDA BELİRTİLEN HALLERDE SONA ERER:

- Göçmenlik bağlamında idari gözetim altında tutulma gerekliliğinin ortadan kalkması ve Dışişleri Bakanlığınca hakkınızda sınır dışı etme konusunda işlem yürütülüyor olması,
- Tarafınıza Birleşik Krallık'a giriş yapma ya da Birleşik Krallık'ta kalma hakkı tanınmış olması,
- İdari gözetim altına alınmış olmanız,
- Birleşik Krallık'tan sınır dışı edilmeniz ya da başka bir şekilde ülkeden ayrılmmanız.

GÖNÜLLÜ GERİ DÖNÜŞLE İLGİLİ YARDIM VE DESTEK

Geri dönüşle ilgili İçişleri Bakanlığı Gönüllü Geri Dönüş Hizmetleri ile iletişime geçilebilir.

Görevli ekip, geri dönüş koşullarınızı değerlendirdikten sonra seyahat belgesi almanıza yardımcı olabilir ve ilgili belgeyi kalış noktasındaki görevlilere iletebilir. Bazı durumlarda, kendi ülkenize döndüğünüzde yararlanmak üzere mali ve başka türden destekler sağlayabilir.

Belgelerinizin İçişleri Bakanlığı'nda bulunuyor olması ve dönüş masraflarınızı kendiniz karşılıyor olmanız halinde, uçgunuzu rezervasyon etmeden önce pasaport işlemlerinizin tamamlanması için gönüllü geri dönüş hizmetleriyle iletişime geçiniz.

Gönüllü geri dönüş hizmetleri:

Telefon: 0300 004 0202 (Pazartesi – Cuma, 9:00 ve 17:00 saatleri arası)

Web: <https://www.gov.uk/return-home-voluntarily/who-can-get-help>

Tarih Tarih

Dışişleri Bakanı adına

Mali koşulun ihlal edilmesi halinde, aşağıdaki yöntemlerden birini kullanarak Dışişleri Bakanlığımıza belli bir meblağ ödeme yapmanız istenecektir:

Posta aracılığıyla: Ödemesi 'Muhasebe Memuruna' yapılacak nitelikte bir çek hazırlayıp bu tebligatın üst kısmında atıfta bulunulan İçişleri Bakanlığı referans numaranızı çekin arka yüzüne not ediniz ve çeki "Cash Team, Shared Services Connected Limited, HO Box 5003, Newport, Gwent, NP20 9BB" adresine gönderiniz.

Telefon aracılığıyla: 0845 0100 1251 arayarak kredi kartı veya banka kartı bilgilerinizi ve bu tebligatın üst kısmında yer alan referans numaranızı bildiriniz.

Banka aracılığıyla: Cevrim içi işletme bankacılığınız aracılığıyla veya şubede:

İçişleri Bakanlığı banka bilgileri: Nat West, Sıralama kodu: 60-70-80, Hesap numarası: 10012672 Hesap adı: İÇİŞLERİ BAKANLIĞI, Referans: Lütfen bu tebligatın üst kısmında belirtilen referans numarasını yazınız.

Ek 5

Kanada

Örnek Teminat Formu BSF579

Canada Border
Services Agency

Agence des services
frontaliers du Canada

TEMİNAT YATIRMA YÖNERGELER

MUDİ:

Teminatı yatıran ve iade kararı verilmesi halinde teminatın geri ödeneceği kişi veya kuruluşun ismi yazılmalıdır.

ADRES:

Teminatı yatıran kişinin güncel e-posta adresi yazılmalıdır.

MEBLAĞ:

Teminat bedeli normal koşullarda Kanada doları cinsinden ödenmelidir. Teminat mudisinin ödemeyi yapmak için yeterli Kanada dolarının olmadığı ve mevcut döviz Kanada dolarına çevirmenin zor olduğu hallerde ülkeye giriş noktalarında ABD doları üzerinden ödeme de kabul edilebilir. Kanada doları yerine ABD dolarından yapılacak ödemeler yalnızca ülkeye giriş noktalarında geçerlidir. Yurt içinde bulunan bürolara yapılacak olan ödemeler Kanada doları cinsinden olmak zorundadır. Ödemenin ABD doları cinsinden yapılması halinde bu, ilgili kısımda mutlak suretle belirtilmelidir. Başka döviz cinsinden ödeme kabul edilmeyecektir. ABD doları cinsinden yapılan ödemelerin Kanada dolarına dönüştürüleceği ve iadenin Kanada doları cinsinden yapılacağı teminat mudilerine bildirilmelidir. Nakit teminat yerine kredi kartıyla ödeme yapılması mümkün değildir. Teminat ödenen her kişi için ayrı form kullanılmalıdır.

KANADA DOLARI CİNSİNDEN TEMİNAT BEDELİ:

(Yalnızca 2 ve 3 numaralı kopyalar):

Bu kısım, IFMS işlemi tamamlandığında vezne görevlisi tarafından doldurulur. Teminatın ABD doları cinsinden ödemesi halinde meblağın Kanada doları tutarı girilecektir.

DİKKAT:

Asıl teminat mudisi, teminat bedelinin başka bir kişiye iade edilmesini isterse, asıl kefalet mudisi Adalet Bakanlığı tarafından kabul edilebilir nitelikte olan bir vekaletname sunmak zorundadır. Kanada Bayındırlık ve Hükümet Hizmetleri tarafından sağlanan resmi vekaletname formunun mudî tarafından kullanılması tavsiye olunur.

DÉPÔT DE GARANTIE INSTRUCTIONS

DÉPOSÉ PAR :

Il faut inscrire le nom de la personne ou de l'organisation qui dépose le montant en espèces et à laquelle ce montant sera remboursé, s'il y a autorisation à cette fin.

ADRESSE :

Il faut inscrire l'adresse postale actuelle de la personne qui dépose le montant en espèces.

LA SOMME DE :

Il faut, d'ordinaire, que le dépôt de garantie soit versé en monnaie canadienne. Le dépôt de garantie en monnaie américaine peut être accepté aux points d'entrée lorsque le déposant n'a pas suffisamment de monnaie canadienne pour effectuer le versement et qu'il n'est pas pratique d'échanger la monnaie américaine en monnaie canadienne. Le dépôt de garantie en monnaie américaine, plutôt qu'en monnaie canadienne, peut être accepté aux points d'entrée seulement. Les dépôts de garantie exigés par les bureaux intérieurs doivent être en monnaie canadienne. Si le paiement est fait en monnaie américaine, il faut l'indiquer clairement dans cet espace. Aucune autre monnaie ne peut être acceptée. Il faut rappeler au déposant que les montants en monnaie américaine seront convertis et remboursés en monnaie canadienne. Le montant exigé ne peut être acquitté au moyen d'une carte de crédit; seuls les dépôts en espèces sont acceptés. Un formulaire distinct doit être utilisé pour chaque personne qui verse un cautionnement.

MONTANT DU DÉPÔT DE GARANTIE EN MONNAIE CANADIENNE (Copies 2 et 3 uniquement) :

Cet espace est rempli par le caissier une fois terminé les inscriptions au SGFM. Si le montant déposé est en monnaie américaine, on inscrira le montant en monnaie canadienne du dépôt de garantie après conversion à l'institution financière.

NOTA :

Si le déposant initial souhaite que le dépôt de garantie soit remboursé à une autre personne, il doit remplir une procuration en la forme acceptable par le ministère de la Justice. Il est recommandé que le déposant se serve du formulaire officiel de procuration fourni par Travaux publics et Services gouvernementaux Canada.

TEMİNAT

DÉPÔT DE GARANTIE

PROTECTED A when completed
PROTÉGÉ A après avoir complété

Mudi - Déposé par	CBSA dosya no. - N° de référence de l'ASFC	
Adres - Adresse	CBSA ofisinin adı - Nom du bureau de l'ASFC	
Meblağ - La somme de	Kanada doları En dollars canadiens	Amerikan doları En dollars américains
100	\$	\$

DÖVİZ ÇİN SİNDEN ÖDEMELER KANADA DOLARINA ÇEVİRİLECEKTİR.
LES MONTANTS EN MONNAIES ÉTRANGÈRES SERONT CONVERTIS EN MONNAIE CANADIENNE

Göçmenlik ve Mültecileri Koruma Yasası ve Yönetmelikleri uyarınca teminat ödemesi olarak. Comme dépôt de garantie aux termes de la Loi sur l'immigration et la protection des réfugiés à l'égard de	İlgiliin adı/soyadı Nom de la personne concernée
☐ Kapsamında salıverilme La libération en vertu de l'article _____ (madde)	
☐ Kapsamında ilkeye giriş L'autorisation de séjour accordée en vertu de l'article _____ (madde)	
☐ Kapsamında hıkmolunan koşullar L'imposition de conditions en vertu de l'article _____ (madde)	UCI Kimlik no. - N° d'identification IUC

Aşağıda belirtilen koşullar uyarınca - Selon les conditions énoncées ci-après

Yukarıdaki koşullardan herhangi birinin temerrüdü veya ihlali durumunda, teminat olarak yatırılan meblağın Majesteleri Kanada Kraliçesi adına hazineye gelir kaydedileceğini anladım ve kabul ediyorum.

Je reconnais et conviens que, dans le cas de manquement ou d'infraction aux conditions précitées, les montants déposés avec les présentes peuvent être confisqués par Sa Majesté la Reine du Chef du Canada.

TEMİNAT BEDELİNE FAİZ UYGULANMAYACAĞINI ANLADIM.

JE SAIS QUE CE DÉPÔT NE PORTERA PAS INTÉRÊT

Mudinin imzası - Signature du déposant	İşlemi gerçekleştiren görevli memurun imzası Signature du fondé de pouvoir exigeant le dépôt	Sahit - Témoin
İmzalan müstr Fait à	Sehir adı dans la province de	Gun en ce
		Ay jour de
		Yıl de l'an

RESMİ MAKBUZ

REÇU OFFICIEL

☐ No'lu bir önceli teminat ödemesinin yerine geçer.
Remplace le dépôt de garantie antérieur n°

Aynı tutarda.
du même montant.

YA DA

☐

No'lu bir önceli teminat ödemesinin yerine geçer.
Remplace le dépôt de garantie antérieur n°

au montant de

YA DA

☐

Ben,
Je,
soussigné

Yukarıda bahsi geçen teminatı ...'dan aldım.

aiçuse réception du dépôt de garantie ci-dessus :

CBSA memurunun/veznedarının adı/soyadı
Nom de l'agent de l'ASFC / caissier

Yukarıda adı geçen mudi
Du déposant susnommé

YA DA

OU DE

CBSA memuru/veznedarının imzası
Signature de l'agent de l'ASFC / caissier

Tari
h

Yukarıda adı geçen mudinin temsilcisi
Mandataire du déposant susmentionné

Bu form aracılığıyla toplanan bilgiler Göçmenlik ve Mülteci Koruma Yasası uyarınca depolanır ve korunur. Uygun görülen hallerde veya Gizlilik Yasası Bölüm 8(2)'de yer alan diğer hükümler uyarınca iç veya dış paydaşlarla paylaşılabilir. Toplanan bilgiler CBSA ENF 008 (Kanada Sınır Hizmetleri Kurumu Göçmenlik Uygulamaları Bankası) bünyesinde saklanır. Banka bünyesinde saklı tutulan verilerle ilgili daha fazla bilgi için kamu kütüphanelerinde bulunan Bilgi Kaynağı kılavuzuna bakabilir veya www.infosource.gc.ca adresini ziyaret edebilirsiniz.

Les renseignements recueillis dans ce formulaire sont sous l'autorité de la Loi sur l'immigration et la protection des réfugiés. Les renseignements recueillis sont protégés et peuvent être divulgués aux organismes internes ou externes pour un usage compatible, ou conforme aux dispositions énumérées sous l'article 8(2) de la Loi sur la Protection des renseignements personnels <<http://lois.justice.gc.ca/fr/P-21/index.html>>. Les renseignements recueillis sont conservés dans les fichiers de l'Agence des services frontaliers du Canada Exécution concernant l'immigration ASFC ENF 008. D'autres explications au sujet des renseignements contenus dans ces fichiers se trouvent dans la publication Info Source disponible dans les bibliothèques publiques, ou en ligne au www.infosource.gc.ca.

Canada Border
Services Agency

Agence des services
frontaliers du Canada

SECURITY DEPOSIT DÉPÔT DE GARANTIE

PROTECTED
PROTÉGÉ A when completed
une fois rempli

Mudi - Déposé par	CBSA dosya no. - N° de référence de TASFC	
Adres - Adresse	CBSA ofisinin adı - Nom du bureau de TASFC	
Meblağ - La somme de	Kanada doları En dollars canadiens	Amerikan doları En dollars américains
_____ 100	\$	\$

DÖVİZ CİN SİNDEN ÖDEMELER KANADA DOLARINA ÇEVİRİLECEKTİR. LES MONTANTS EN MONNAIES ÉTRANGÈRES SERONT CONVERTIS EN MONNAIE CANADIENNE

Göçmenlik ve Mültecileri Koruma Yasası ve Yönetmelikleri uyarınca teminat ödemesi olarak, Comme dépôt de garantie aux termes de la Loi sur l'immigration et la protection des réfugiés à l'égard de	İlgilin adı/soyadı Nom de la personne concernée
☐ Kapsamında salıverilme La libération en vertu de l'article _____ (madde)	UCI Kimlik no. - N° d'identification IUC
☐ Kapsamında ilkkeye giriş L'autorisation de séjour accordée en vertu de l'article _____ (madde)	
☐ Kapsamında hükümlenen koşullar L'imposition de conditions en vertu de l'article _____ (madde)	

Aşağıda belirtilen koşullar uyarınca - Selon les conditions énoncées ci-après

Yukarıdaki koşullardan herhangi birinin temerrüdü veya ihlali durumunda, teminat olarak yatırılan meblağın Majesteleri Kanada Kraliçesi adına hazineye gelir kaydedileceğini anladım ve kabul ediyorum.

TEMİNAT BEDELİNE FAİZ UYGULANMAYACAĞINI ANLADIM. JE SAIS QUE CE DÉPÔT NE PORTERA PAS INTÉRÊT

Mudinin imzası - Signature du déposant	İşlemi gerçekleştiren görevli memurun imzası Signature du fondé de pouvoir exigeant le dépôt	Sahit - Témoin
İmzalan miştir Fait à _____	Şehir adı dans la province de _____	Gün en ce _____
		Ay jour de _____
		Yıl de l'an _____

RESMİ MAKBUZ		REÇU OFFICIEL	
☐ YA DA	No'lu bir önceli teminat ödemesinin yerine geçer / Remplace le dépôt de garantie antérieur n°	Aynı tutarda du même montant.	
☐ YA DA	No'lu bir önceli teminat ödemesinin yerine geçer / Remplace le dépôt de garantie	tutarında au montant de \$	
☐ Ben, Je, soussigné	CBSA memurunun/veznedarın adı/soyadı Nom de l'agent de l'ASFC / caissier	Yukarıda bahsi geçen teminat ...'dan aldım: accuse réception du dépôt de garantie ci-dessus :	
CBSA memurunun/veznedarın imzası Signature de l'agent de l'ASFC / caissier		☐ yukarıda adı geçen mudi Du déposant susnommé YA DA OU DE ☐ yukarıda adı geçen mudinin temsilcisi Mandataire du déposant susmentionné	
D - J M Y - A Tanh			

Ben, yukarıda adı geçen CBSA memurundan teminatı teslim aldım.	
Je, soussigné, accuse réception du dépôt de garantie de l'agent de l'ASFC susnommé	
Veznedar/Görevli memur Caissier / Fondé de pouvoir	
D - J M Y - A Tanh	
CBSA / Ofis - ASFC / Büro	
Teminatın Kanada doları cinsinden karşılığı Montant du dépôt de garantie en monnaie canadienne	\$
IFMS belge no. - N° document SGFM	
GELİR DEFTERİNİN BİR KOPYASI FORMA EKLENMELİDİR. UNE COPIE DU JOURNAL DES RECETTES (JDR) DOIT ACCOMPAGNER CE DÉPÔT	

BU FORM, KAMU GÜVENLÜĞÜ BAKANLIĞI TARAFINDAN HAZIRLANMIŞTIR.
FORMULAIRE ÉTABLI PAR LE MINISTRE DE LA SÉCURITÉ PUBLIQUE

2 -

GELİR YÖNETİMİ DAİRESİ
KANADA SINIR HİZM. KURUMU
215 LAURIER AVENUE WEST, 10. KAT
OTTAWA ON K1A 0L5

DIVISION DE LA GESTION DES RECETTES
AGENCE DES SERVICES FRONTALIERS DU CANADA
215, AVENUE LAURIER OUEST, 10E ÉTAGE OTTAWA,
ON K1A 0L5

BSF579 (17)

Canada Border
Services Agency
Agence des services
frontaliers du Canada

SECURITY DEPOSIT DÉPÔT DE GARANTIE

PROTECTED
PROTÉGÉ A when completed
une fois rempli

Mudi - Déposé par	CBSA dosya no. - N° de référence de l'ASFC	
Adres - Adresse	CBSA ofisinin adı - Nom du bureau de l'ASFC	
Meblağ - La somme de	Kanada doları En dollars canadiens	Amerikan doları En dollars américains
	\$	\$

DÖVİZ CİNSİNDEN ÖDEMELER KANADA DOLARINA ÇEVİRİLECEKTİR.
LES MONTANTS EN MONNAIES ÉTRANGÈRES SERONT CONVERTIS EN MONNAIE CANADIENNE

Göçmenlik ve Mültecileri Koruma Yasası ve Yönetmelikleri uyarınca teminat ödemesi olarak, Comme dépôt de garantie aux termes de la Loi sur l'immigration et la protection des réfugiés à l'égard de		İlgilinin adı/soyadı Nom de la personne concernée
☐ Kapsamında salıverilme La libération en vertu de l'article	(madde)	
☐ Kapsamında ilkeye giriş L'autorisation de séjour accordée en vertu de l'article	(madde)	
☐ Kapsamında hükümlenen koşullar L'imposition de conditions en vertu de l'article	(madde)	UCI Kimlik no. - N° d'identification IUC
Aşağıda belirtilen koşullar uyarınca - Selon les conditions énoncées ci-après		

Yukarıdaki koşullardan herhangi birinin temerrüdü veya ihlali durumunda, teminat olarak yatırılan mblağın Majesteleri Kanada Kraliyeti adına hazineye gelir kaydedileceğini anladım ve kabul ediyorum.

TEMİNAT BEDELİNE FAİZ UYGULANMAYACAĞINI ANLADIM.

JE SAIS QUE CE DÉPÔT NE PORTERA PAS INTÉRÊT

Mudinin imzası - Signature du déposant		İşlemi gerçekleştiren görevli memurun imzası Signature du fondé de pouvoir exigeant le dépôt		Şahit - Témoin	
İmzalan mistr. Fait à	Şehir adı dans la province de	Gün en ce	Ay jour de	Yıl de l'an	

RESMİ MAKBUZ		REÇU OFFICIEL	
☐ No'lu bir önceli teminat ödemesinin yerine geyer. Remplace le dépôt de garantie	Aynı tutarda du même montant.		
☐ No'lu bir önceli teminat ödemesinin yerine geyer. Remplace le dépôt de garantie	tutarında au montant de \$		
☐ Ben, Je, soussigné	yukarıda bahsi geçen teminatı ...'dan aldım: accuse réception du dépôt de garantie ci-dessus :		
CBSA memurunun/veznedarının adı/soyadı Nom de l'agent de l'ASFC / caissier	☐ yukarıda adı geçen mudi Du déposant susnommé		
CBSA memurunun/veznedarının imzası Signature de l'agent de l'ASFC / caissier	☐ Yukarıda adı geçen mudinin temsilcisi who is an agent of the above named depositor		

Ben, yukarıda adı geçen CBSA memurundan teminatı teslim aldım.	
Je, soussigné, accuse réception du dépôt de garantie de l'agent de l'ASFC susnommé	
Veznedar/Görevli memur Caissier / Fondé de pouvoir	
Tarih	CBSA / Ofis - ASFC / Büro
Teminatın Kanada doları cinsinden karşılığı Montant du dépôt de garantie en monnaie canadienne	IFMS belge no. - N° document SGFM

ÖELİR DEFTERİNİN BİR KOPYASI FORMA EKLENMELİDİR.

UNE COPIE DU JOURNAL DE RECETTE (JDR) DOIT ACCOMPAGNER CE DÉPÔT

SU FORM, KAMU GÜVENLÜĞÜ BAKANLIĞI TARAFINDAN HAZIRLANMIŞTIR
FORMULAIRE ÉTABLI PAR LE MINISTRE DE LA SÉCURITÉ PUBLIQUE

3 - CBSA DOSYASI DOSSIER DE L'ASFC

BSF579 (17)

Ek 6

Kanada

Örnek Teminat Kefaleti Formu BSF507

Canada Border Services Agency
Agence des services frontaliers du Canada

PROTECTED A when completed

TEMİNAT KEFALETİ

GÖÇMENLİK VE MÜLTECİLERİ KORUMA YASASI
(müşterek imzacıların bulunması halinde)

Kimlik No.
Dosya no.

Kanada
Şehir ismi _____

Göçmenlik ve Mültecileri Koruma Yasası (bundan sonra Yasa olarak anılacaktır) ve

Hususunda (Kişinin adı/soyadı)

BU BELGE İLE BEYAN OLUNUR Kİ, _____
(müşterek imzacının adı/soyadı)

(Adres)

ve _____
(müşterek imzacının adı/soyadı) _____
(Adres)

Majesteleri Kanada Kraliçesi ile Vasi ve Haleflerine müştereken ve müteselsilen Kanada dolan tutarında cezai meblağ ödemeyi şahsen ve varis, mirasçı ve vekillerimiz olarak bu belge uyarınca taahhüt ederiz.

Yükümlülük koşulu uyarınca, _____
(Kişinin adı/soyadı)

☐ aşağıda belirtilen Yasa uyarınca idari gözetiminin solandırılması,
☐ 58; ☐ 58(1); ☐ diğer _____

ve ☐ Aşağıda belirtilen Yasa uyarınca hakkında salıverilme koşullarının geçerli olması halinde

☐ 44(3); ☐ 58; ☐ 58(3); ☐ DİĞER _____

AŞAĞIDA BELİRTİLEN KOŞULLARA UYAR:

- ☐ Uyum teminatını gönderen kişinin adresini CBSA'ya bildirmek ve bu adreste herhangi bir değişiklik yapılmadan önce CBSA'yı bilgilendirmek.
- ☐ İlgili Yasa uyarınca tarafına getirilen koşullara uyma gerekliliği kapsamında yetkili bir kişi veya Göçmenlik Bürosu tarafından istenen zaman ve mekanda hazır bulunmak.

Şöz konusu yükümlülük geçersiz kılınmadığı müddetçe yürürlükte kalacaktır.

Tarih _____ gün _____ yıl _____

Aşağıdaki ismi bulunan kişilerin huzurunda imzalanmış ve teslim edilmiştir.

_____ (Şahit imzası)	_____ (Taahhüt sahibinin imzası)
_____ (Şahit imzası)	_____ (Taahhüt sahibinin imzası)

Tarafınca _____ gün _____ yıl _____ adres _____

şehrinde _____ düzenlenmiştir.

(Yetkili kişinin ünvanı ve imzası)

☐ Bu belge, Göçmenlik Bürosu memuru tarafından _____
tarihinde hazırlanmıştır. Adı/Soyadı _____
Tarih _____

DİKKAT

Yukarıda mutabık kalınan hüküm ve koşullardan herhangi birinin temerrüdü veya ihlali durumunda, teminatın ödenmesi için yasal işlem başlatılabilir.

BU FORM KAMU GÜVENLİĞİ BAKANLIĞINCA HAZIRLANMIŞTIR.

Ek 7

Hollanda

Yabancılar Yasası Yönergeleri

Yabancılar Yasası Yönergeleri 2000 [A]

01-04-2021 tarihinden günümüze kadar geçerlidir.

Model M108-A. 2000 tarihli Yabancılar Yasası'nın 56. Maddesine dayalı tedbir [Vw]

Yabancı no:

Özgürlüğün kısıtlanması tedbiri

Ben, aşağıda imzası bulunan, 2000 tarihli Yabancılar Hakkında Yönetmelik Madde 5.2'de bahsi geçen memur sıfatıyla,

Aşağıda bilgileri yer alan yabancı hakkında,

Soyadı :

Adı :

Doğum tarihi :

Doğum yeri :

Doğduğu ülke :

Uyruk :

Cinsiyet : erkek/kadın*

Adres/güncel ikamet adresi :

Şehir :

2000 tarihli Yabancılar Yasası'nın 56. Maddesinin 1. Paragrafı uyarınca seyahat özgürlüğünün kısıtlanması tedbirini uyguluyorum.

[] Yabancı, Yabancılar Yasası Madde 8 uyarınca yasal olarak ülkede kalma hakkı bulunmamaktadır.

[] Yabancı, b, d ve e bentleri dışında, Yabancılar Yasası Madde 8 uyarınca yasal olarak ülkede kalma hakkı bulunmaktadır.

Bu tedbir kapsamında,

[] Yabancı, [tarihinden] itibaren....., [yer ismi]'da bulunması tarafımdan yasaklanmıştır.

.....

[] Yabancı, [tarihinden] itibaren

[] bölgesinde.....

[] bölgenin belirli bir kısmında, yanida.

[] sınırları içerisinde

.....

ikamet etmesi tarafımdan zorunlu kılınmıştır.

Kamu düzenini korumaya yönelik doğan zorunlu hâllerden dolayı ilgili yabancının

.....[tarihine] kadar seyahat özgürlüğünün kısıtlanacağı

..... adresinde kalması mecburidir.

2000 tarihli Yabancılar Yasası'nın 56. Maddesi uyarınca, kamu düzeninin korunması amacıyla söz konusu tedbirin uygulanması gerekmektedir.

Bununla birlikte, ilgili yabancının⁴⁷⁴:

[] Hollanda'dan ayrılmasına ilişkin yasal yükümlülüğünü yerine getirmemiş olması;

Açıklama:

[] Sığınmacılar Merkez Teşkilatının talimatıyla, tarihli karar uyarınca 'de kalmasına izin verilmiyor olması;

Açıklama:

[] kimliğinin ve/veya uyruğunun tespitine yönelik iş birliğinin olmaması ya da yetersiz kalması;

Açıklama:

[] kabul başvurusu ile ilgili olarak, kimliğiyle ilgili veya Hollanda'ya gelişine ilişkin yanlış veya çelişkili bilgiler vermiş olması;

Açıklama:

[] geçerli bir sebep olmaksızın seyahat belgelerini atmış olması;

Açıklama:

[] suç teşkil eden bir fiilden ötürü hüküm giymiş olması/şüpheli konumunda olması;

Açıklama:

[] diğer neden(ler):

Açıklama:

Hususları da önem arz etmektedir.

Söz konusu yabancı, yukarıda belirtilenlere uymaması hâlinde 2000 tarihli Yabancılar Yasası'nın 108. Maddesinin 1. fıkrası uyarınca ceza alır.

Söz konusu yabancı hakkında 56. Maddenin 1. fıkrası uyarınca hükmolunmuş bütün tedbirler, yeni tedbirin uygulamaya konmasıyla sona erer.

Yukarıda adı geçen yabancıya, hakkında uygulanan tedbirle ilgili görüşünü ifade etme imkânı tanınır.

[] Yabancı tarafından herhangi bir özel durum beyan edilmemiştir.

[] Yabancı tarafından beyan edilen özel durumlara ilişkin olarak,

.....
.....
.....
.....

⁴⁷⁴ Yalnızca yabancının resmi olarak ülkede kalma hakkının olmadığı durumlarda geçerlidir.

Tedbirin uygulanmasına ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir:

.....

İlaveten, bu kararın uygulanmasına mâni olacak herhangi bir durum söz konusu değildir.

Şehir:

Tarih:

Adalet ve Güvenlik Müsteşarı
 adına,

2000 tarihli Yabancılar Yönetmeliği Madde 5.2’de bahsi geçen memur sıfatıyla,

..... [ismin baş harfleri ve soy isim]

..... [çalışılan mevki]

İmza

.....

Tarafından

alındı

..... [yabancıнын adı/soyadı]

İmza

.....

Bu kararın açıklandığı günden itibaren dört hafta içerisinde, aşağıda açıklanan şekilde karara itiraz edilebilir. İtiraz dilekçesi yabancı tarafından imzalanmalı ve dilekçede asgari olarak yabancıнын adı/soyadı, adresi, itiraza konu kararın tarihi, içeriği ve karara itiraz etme gerekçeleri yer almalıdır.

İtirazın avukat tarafından sunulması

İtiraz dilekçesi ve ön karar başvurusu avukat tarafından elektronik ortamda yapılmalıdır. Bunun için yalnızca Yargı’ya ait web aportalı Mijn Rechtspraak kullanılabilir. İlgili portala erişmek için www.rechtspraak.nl [judiciary.nl] adresine gidiniz ve sağ üst köşedeki ‘giriş yap’ seçeneğine tıklayınız. Giriş yapabilmek için giriş kimliğinizin olması gerekmektedir.

İtirazın avukat olmayan bir kişi tarafından sunulması

İtiraz dilekçesi ve ön karar başvurusu aşağıda belirtilen adrese gönderilmelidir:

Yabancı İşleri Merkezi Kayıt Bürosu [CIV]

P.K. no. 1601

2003 BR Haarlem

Fax no.: 088 – 361 01 37

Fax no.: 088 – 361 01 38

Standart formu kullanmanız ve itiraz edilen kararın bir kopyasını eklemeniz gerekmektedir. Standart forma, www.rechtspraak.nl/naar-de-rechter/formulieren adresinden ulaşılabilir. Başvurunun CIV tarafından mahkemeye iletilmesinin ardından ilgili mahkeme başvurunun alındığına dair bir tebligat gönderecektir.

İtiraz edilen karar dışında bu prosedürle ilgili diğer belgeleri CIV’e **GÖNDERMEYİNİZ**. Görevli mahkeme başvurunun alındığına dair tebligatı gönderdikten sonra süreçle ilgili diğer belgeler mahkemeye sunulabilir.

Bu rapor, Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyinin mali desteğiyle hazırlanmıştır. Burada ifade edilen görüşler hiçbir şekilde tarafların resmi görüşünü yansıtmamaktadır.

Avrupa Birliği üye ülkeleri bilgi, kaynak ve geleceklerini birleştirmeye karar vermiştir. Bu ülkeler, birlikte, kültürel çeşitlilik, hoşgörü ve bireysel özgürlükleri korurken, istikrar, demokrasi ve sürdürülebilir kalkınma bölgesi oluşturmuşlardır. Avrupa Birliği, bu kazanımlarını ve değerlerini sınırları ötesindeki ülkeler ve insanlarla da paylaşmaya kararlıdır.

www.europa.eu

Avrupa Konseyi Avrupa kıtasının önde gelen insan hakları kuruluşudur. Kuruluş, Avrupa Birliği'ne üye tüm ülkeler dahil olmak üzere 46 üye ülkeden oluşmaktadır. Tüm Avrupa Konseyi üyeleri insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğünü korumaya yönelik Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini imzalamıştır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Sözleşmenin üye ülkelerdeki uygulamasını denetler.

www.coe.int

Bu proje Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi tarafından finanse edilmektedir

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Bu proje Avrupa Konseyi tarafından yürütölmektedir